

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- ก่อ สวัสดิพานิชย์. การสอนในชั้นประถม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2511.
- กิตยวดี บุญเชื้อ. หลักสูตรประถมศึกษา 2521 ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สารมวลชน, 2520.
- กาญจนา นาคสกุล และคณะ. การใช้ภาษา. กรุงเทพมหานคร : แสงรุ่งการพิมพ์, 2524.
- จรัสศรี กิจบัญญัติอนันต์. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน การเขียนคำ และทัศนคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดขอนแก่น ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532.
- เจก ธนะสิริ. ทว่าอย่างไรชีวิตจะยืนยาวและมีความสุข. พิมพ์ครั้งที่ 34. โครงการหนังสือเล่ม "ลูกรัก" อันดับที่ 5. กรุงเทพมหานคร : เจริญวิทยการพิมพ์, 2529.
- ชวาล แพรัตกุล. เทคนิคการเขียนข้อสอบ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิทักษ์อักษร, 2525.
- ชาลี หวานเล่า. การทดลองฝึกสมาธิที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ และระดับเหตุผลเชิงจริยธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
- ณรงค์ ทองปาน. การสร้างหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ชวนพิมพ์, 2526.
- ทศุ เตียวรัตนกุล. วิธีสอนภาษาแบบกลุ่มสัมพันธ์ : การศึกษาเชิงพรรณนา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.
- ทิพา เทพอักษรพงศ์. วิธีสอนภาษาอังกฤษแบบผสม. วารสารมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน. 5(ภาคเรียนที่ 1 2528):60.
- เทพิน นิละภมร. ปฏิบัติการทางภาษา. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2526.
- ธีรยุทธ์ เสนิงวงศ์ ณ อยุธยา. พฤติกรรมครูในการเรียนการสอน. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมกรรมการสอนประถมศึกษา หน่วยที่ 11-15. หน้า 119-155. กรุงเทพมหานคร : ฝ่ายการพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2528.

- นรินทร์ สุขปรีดี. การศึกษาอัตราเร็วและความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
- นฤมล กังวาลไกล. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534.
- นันทนา ดาวดวงเด่น. การทดลองสอนการเขียนสะกดคำโดยใช้เกมส์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในเขตพระโขนง กรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- บันลือ พฤษะวัน. อุปเทศการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษาแนวบูรณาการทางการสอน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2518.
- . มิติใหม่ในการสอนอ่านภาคปฏิบัติ อันดับที่ 8. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2533.
- . "แนวพัฒนาการสอนอ่านเบื้องต้น." วิทยาจารย์. 85(2 กุมภาพันธ์ 2530): 29-35.
- บรรเทา กิตติศักดิ์. "การสอนอ่านหนังสือนอกเวลาและหนังสืออ่านประกอบ หน่วยที่ 13". เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2526.
- ประคอง วรรณสุด. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. (ฉบับปรับปรุงแก้ไข). ประทุมธานี : ศูนย์หนังสือ ดร.ศรีสง่า, 2528.
- . สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2529.
- ประเทิน มหาจันทร์. การสอนอ่านเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2523.
- . การสอนอ่านเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2530.
- ประภาศรี สีอำไพ. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2524.
- พจณ สุวรรณวงษ์. การทดลองสอนโดยใช้เกมประกอบการสอนในวิชาภาษาไทยกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.

- พัฒน์ น้อยแสงศรี. ปัญหาการสอนอ่านภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520.
- พิมพ์พร อุทัยเลิศ. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่เรียนโดยการใช้แบบฝึกกับ ไม่ใช่แบบฝึก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526.
- พรรณี ช.เจนจิต. จิตวิทยาการเรียนการสอน. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528.
- มานะ อุมารัตน์. การเปรียบเทียบการจัดการในห้องเรียนของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ระหว่างโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตสูงกับต่ำ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- มัลลิกา ภักดิ์ธรงค์. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน การเขียนและทัศนคติต่อการเรียน ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดนครราชสีมา ที่ได้รับการสอน แบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.
- มัลลิกา นิตยาพร และคณะ. รายงานการวิจัยโครงการศึกษาปัญหา อุปสรรคและแนวทางที่จะ ปรับปรุงและส่งเสริมคุณภาพของการประถมศึกษา. ม.ป.ท., 2525.
- รัชณี ศรีไพรวรรณ. การสอนกลุ่มทักษะ 2 (ภาษาไทย). กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2527.
- รัชณี ศิริมาลา. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และแรงจูงใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยวิธีการสอนแบบชี้แนะ (Suggestopedia) กับวิธีสอน ตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
- เรียง สุวรรณพงศ์. การเปรียบเทียบการระลึกได้ทันทีในเนื้อหาร้อยแก้วของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เมื่อมีและไม่มีจินตภาพจากการฟังและการอ่าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- วิจิตรา แสงพลสิทธิ์ และคนอื่น ๆ. การใช้ภาษาไทย (ไทย 101). กรุงเทพมหานคร : โอเคียนส์ไตร์, 2522.

- วนิดา โสภากัณฑ์. การศึกษาความก้าวหน้าทางการอ่านจับใจความในการเรียนซ่อมเสริมภาษาไทย โดยสอนในและนอกชั้นเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนทุ่งมหาเมฆ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2530.
- แวววาว โรงสะอาด. ทักษะการอ่านและวิธีการโคลงตามทศนะของภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา. วารสารภาษาปริทัศน์. 8(ภาคต้นปีการศึกษา 2530) : 76.
- วิชัย เพ็ชรเรือง. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่พูดภาษาถิ่นระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกซ่อมเสริมกับกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกซ่อมเสริมทั่วไปของโรงเรียนสุนทรวัฒนา สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมวิชาการ. คู่มือการสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท., 2523.
- . คู่มือการสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2523.
- . รายงานการวิจัยสังเคราะห์กระบวนการหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับย่อ). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2532.
- ศิริพร ล้อมตระการ. อ่านนั้นสำคัญไฉน. จันทรเกษม. 185(กันยายน-ตุลาคม 2528): 43-46.
- สุโขทัยธรรมาธิราช, มหาวิทยาลัย. เอกสารการสอนชุดวิชาการสอนกลุ่มทักษะ 1 (ภาษาไทย) หน่วยที่ 9-15. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2525.
- สมชาย ยัมพันธ์. การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาจากการใช้สไลด์สีประกอบเสียงบรรยายกับสไลด์สีประกอบเสียงบรรยายและเสียงดนตรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519.
- สมเด็จพระญาณสังวร. การฝึกสมาธิกับการศึกษา. วิทยาสาร. 30(กุมภาพันธ์ 2522):17.
- สมบูรณ์ ชิตพงษ์. การเขียนข้อสอบตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม. วารสารการวัดผลการศึกษา 1(มกราคม 2523) : 27.
- สุวรรณดิณ อนุมานราชชน. ผลของการคลายความเครียดของกล้ามเนื้อที่มีต่อช่วงความจำตัวเลข. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. ปัญหาการอ่านภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. ภาษาไทย 5. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2527.
- สุวัฒน์ จันทรลอย. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านความเข้าใจในการอ่านสมรรถภาพการอ่านเร็ว และเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากชุดการอ่านที่มีคำถามก่อนการอ่าน ระหว่างอ่านและหลังอ่าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
- สุพล วังสินธุ์. บรรยากาศในชั้นเรียน. สารพัฒนาหลักสูตร. 10(เมษายน-มิถุนายน, 2534): 9-10.
- สมบัติ มหารศ. เอกสารการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2523.
- สมศักดิ์ สีนธระเวชญ์. การประเมินผลทักษะการอ่าน. สารพัฒนาหลักสูตร. 45(ธันวาคม 2528) : 26.
- เสริมศรี หอทิมาวรกุล. การพัฒนาทักษะการอ่านระดับประถมศึกษา (1). ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการสอนกลุ่มทักษะ 1 ภาษาไทย หน่วยที่ 1-8, หน้า 348-349, 401. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2529.
- สุดดีพันธ์ หวังสุริยา. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยความสามารถในการอ่านเร็วของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยบทเรียนที่มีบทสรุปก่อนบทสรุปหลังและไม่มีบทสรุป. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
- สมบัติ ตัญจรัยรัตน์. เอกสารประกอบการสอนวิชาภาษาไทย. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2531.
- สุจริต เพียรชอบ. การพัฒนาการสอนภาษาไทย. เอกสารคำสอนคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- สุนิษฐ์ ยอดคานบง. ผลของการพักผ่อนคลายความเครียดที่มีต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.
- สอาด ศศิธรรมาศ. วิธีสอนแบบ Suggestopedia. สารพัฒนาหลักสูตร. 76(กรกฎาคม 2531) : 69-73.

- สุรศักดิ์ กาญจนการุญ. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน การเขียน และความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ที่ได้รับการสอนโดยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษากับวิธีสอนแบบปกติในวิชาภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.
- อาพล สงวนศิริธรรม. อิทธิพลของการฝึกสมาธิที่มีต่อการเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.
- อาไพ สุจริตกุล. รายงานการวิจัยการพัฒนาหลักการและวิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กตามวิถีชีวิตไทย. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529-2531.
- อัจฉรา ชิวพันธ์. คู่มือการสอนภาษาไทยกิจกรรมการเล่นประกอบการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2526.
- อัมพร สุขเกษม. การอ่านหนังสือ. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2520.
- อ้อม ประนอม. การสอนอ่านภาษาไทยต้องแก้ไขและพัฒนา. วารสารมิตรครู. 28(เมษายน 2529) : 16-17.
- อนงค์ วิชาลัย. ทำไมบัวผ่านยังอ่านไม่ออก. สารพัฒนาหลักสูตร. 101(สิงหาคม 2533) : 59.

ภาษาอังกฤษ

- Becry, A. "Development of Reading Vocabulary and Word Recognition". Reading in the Elementary. 48(School Forty-eight Yearbook 1949):2.
- Bush, C.L. and Huebner, M.H. Strategies for Reading in the Elementary School. London : Macmillan Company, 1970.
- Bond, C.L., and Tinker, B.A. Reading Difficultics : Their Dianosis and Correction. New York : Appleton-Century-Crofts, 1957.
- Bancroft, W.J. The Lozanov method and its American Adaptions. The Modern Language Journal. 62(APRIL 1978) : 167-175.
- Bamman, H.A. and Dawson, M.A. Tundamentals of Basic Reading Instruction. New York : Longmans, Green and Co., 1959.

- Brooks, L. H. "Effects of Systematic Listening Instruction on the Reading Comprehension Achievement of Sixth Grade Students Enrolled in a Remedial Reading Program". Dissertation Abstracts International. 51(February 1990):2616-A.
- Carroll, J.B. Language and Thought. New Jersey : Prentice-Hall The Bobbs-Merrill Company, 1964.
- Davis. "The Apprehension and Interpretation of Meaning." Encyclopedia of Educational Research. New York : The Macmillan Company, 1960.
- Dechant, E.V. Improving the Teaching of Reading. New Jersey : Prentice-Hall, Inc., Englewood Cliffs, 1982.
- Dollman, M., and others. The Teaching of Reading. New York : Holt, Rinehart and Winston, 1974.
- Flohr, J.W. "Short-term Music Instruction and young Children's Development Music attitude." Journal of Research in Music Education. 29(1981):219-233.
- Finnocchiaro, M. Teaching English as a second language in elementary and Secondary schools. Foreward by Mario Pei. 1st ed. New York : Harper, 1958.
- Gordon and Breach. Suggestology and outlines of Suggestopedya. TESOL Quarterly. 13(July 1979) : 255-266.
- Hatner, L.E., and Jolly H.B. Pattern of Teaching Reading in the Elementary School. New York : The Macmillan Company, 1972.
- Harris, A.J. How to Increase Reading Ability. New York, David McKay Co., 1970.
- Kinsey, C.C. Effects of an Assisted Reading Program on Reading Achievement, Listening Comprehension, and Attitude Toward Reading on Bilingual and Monolingual Primary Children. Dissertation Abstracts International. 47(July 1985):137-A.

- Mehren, W.A., and Lehan, J.J. Measurement and Evaluation in Education and Psychology. New York : Holt Rinchart and Winston, 1973.
- Nicolas, F. "Some Aspects of The Reading Process," English Language Teaching, 28 (November), 1985.
- Pressley, M. G. "Inagery and Children Learning : Putting the Pictures in Development Perspective." Review of Educational Research. 47(1977):585-622.
- Robinett, E. A. "The Effect of Suggestopedia in Increasing Foreign Language Achievement." Dissertation Abstract International. 36(1975) : 7217-A.
- Russell, D.H. Children Learn to Read. New York : Cinn, 1961.
- Smith, E.B. and others. Language and thinking in School. 2nd ed., New York : Holt, Rinchart and Winston, 1976.
- Steven, K. S. The Effect of Topic Interest on the Reading Comprehension of Higher Ability Students. Journal of Educational Research. 6(July-August, 1980) : 365-367.
- Stevick E. Interpreting and Adapting Lozanov's Philosophy. In John W., Oller, Jr., and Patricia (ed.), Methods That Work. PP.115-144. Massachusctts, Newbury House Publishers, Inc. 1983.
- Tomas, E. "Suggestopedia : A New Way to Learn." Eric Documents on Foreign Language teaching and Linguistics. (1984):147.
- Tricia, E. Teaching English. London : Croom Helm ITc., 1982.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กันยารัตน์ เกตุชา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. รองศาสตราจารย์ มณฑา ธงอินเนตร ภาควิชาประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จันทิมา พรหมโชติกุล สำนักทดสอบ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร)
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมศรี เพ็ชรยิ้ม โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. อาจารย์ทับทิม พรหมวิหารสัจจา โรงเรียนสาธิตมอคินแดง มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

แผนการสอนสร้างความคุ้นเคย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนการจัดกิจกรรมสร้างความคุ้นเคยกับนักเรียน แผนการสอนที่ 1

เวลาสอน 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด การสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน มีความสำคัญเพราะจะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยความราบรื่น ผู้เรียนเกิดความสุขสนุกสนาน ทั้งยังสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถเล่นเกม คอนเสิร์ตคุณธรรมได้
2. นักเรียนสามารถร้องเพลง ตบเพลงและทำท่าประกอบเพลงได้
3. นักเรียนสามารถนั่งสมาธิโดยวิธีการของ อ่าไฟ เทคนิค ได้
4. นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเนื้อเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

1. เกมคอนเสิร์ตคุณธรรม
2. เพลงตบเพลง
3. วิธีฝึกนั่งสมาธิแบบ อ่าไฟเทคนิค
4. เรื่อง บ๊อมกับบู

กลุ่มที่เรียนโดยใช้การสอนแบบชี้แนะ	กลุ่มที่เรียนโดยใช้การสอนตามปกติ
1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน โดยการเล่นเกมนคอนเสิร์ตคุณธรรม <u>วิธีเล่น</u> 1.1 ครูแจกบัตรชื่อนักร้อง 5 คน ให้นักเรียน 1.2 ให้นักเรียนเข้ากลุ่มตามชื่อนักร้อง 1.3 ให้แต่ละกลุ่มคิดเพลงของนักร้องคนนั้นไว้เป็นเพลงประจำกลุ่ม 1 เพลง 1.4 ครูเอ่ยชื่อนักร้องคนใดให้กลุ่มที่มีชื่อนักร้องนั้นลุกขึ้นแล้วร้องเพลงประจำกลุ่มของตน พร้อมทั้งทำท่าประกอบ เมื่อได้ยินเสียงนกหวีดจึงหยุดนั่งลง	1. ใช้กิจกรรมเดียวกัน

กลุ่มที่เรียนโดยใช้การสอนแบบชี้แนะ	กลุ่มที่เรียนโดยใช้การสอนตามปกติ
<p>2. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปว่าจากการเล่นเกมคอนเสิร์ตคุณธรรม ทำให้สภาพห้องเรียนไม่สงบขาดสมาธิ ดังนั้นจึงควรที่จะมาฝึกสมาธิกัน โดยฝึกสมาธิด้วยการร้องเพลง</p> <p>3. ตัดเนื้อเพลงตบแผละบนกระดาน ครูร้องให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนร้องตามทีละวรรค หลังจากนั้นจึงให้นักเรียนร้องพร้อมกัน</p> <p>4. ครูสาธิตทำประกอบเพลง แล้วให้นักเรียนทำตาม</p> <p>5. ให้นักเรียนจับคู่กันแล้วทำประกอบตามเพลง</p> <p>6. ฝึกให้นักเรียนนั่งสมาธิแบบ อาโพ เทคนิค <u>วิธีฝึก</u></p> <p>6.1 ให้นักเรียนยืนจับมือเป็นวงกลมลงนั่งตามวิธี อาโพ เทคนิค จัดสมาธิให้ขาขวาทับขาซ้าย มือขวาวางบนมือซ้าย ตัวตั้งตรงหลับตา</p> <p>6.2 เปิดเพลงนั่งสมาธิเบา ๆ 2 จบ</p> <p>6.3 เมื่อเพลงจบให้นักเรียนภาวนาในใจ หายใจเข้าว่า พุท หายใจออกว่า โธ โป เรื่อยๆ จนกว่าจะสงบ</p> <p>7. ให้นักเรียนฟังเรื่อง "บ้อมกับบู" จากเทพ</p> <p>8. เปิดเพลงบรรเลงเบา ๆ พร้อมทั้งอธิบายความหมายของคำศัพท์</p> <p>9. ครูอ่านเนื้อเรื่องให้นักเรียนฟัง โดยใช้ <u>น้ำเสียงหนัก เบา ปานกลาง ตามเนื้อเรื่อง</u> พร้อมทั้งให้นักเรียนจินตนาการตาม</p>	<p>2. ใช้กิจกรรมเดียวกัน</p> <p>3. ใช้กิจกรรมเดียวกัน</p> <p>4. ใช้กิจกรรมเดียวกัน</p> <p>5. ใช้กิจกรรมเดียวกัน</p> <p>6. ครูแจกบัตรคำให้นักเรียนคนละ 1 บัตร บัตรคำมี 2 ประเภท คือ บัตรคำและบัตร ความหมาย ต่อจากนั้นครูเปิดเพลง ในขณะที่เพลงเปิดนักเรียนต้องค้นหา คู่ของตนเองให้ได้ เมื่อได้คู่แล้วนั่งลง</p> <p>6.1 เมื่อได้คู่ห่มตทุกคนแล้ว นักเรียนแต่ละคู่ออกมาอ่านคำและความหมายให้เพื่อนฟัง</p> <p>6.2 ให้นักเรียนช่วยกันแต่งประโยคจากคำศัพท์ที่เพื่อน ๆ อ่านให้ฟัง</p> <p>7. แจกเนื้อเรื่อง "บ้อมกับบู" ให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น แล้วให้แต่ละคนอ่านในใจ</p> <p>8. ให้นักเรียนช่วยกันเรียงประโยคตามลำดับเหตุการณ์ในเรื่อง</p> <p>9. สุ่มถามนักเรียนจากเนื้อเรื่องที่อ่าน</p>

กลุ่มที่เรียนโดยใช้การสอนแบบชี้แนะ	กลุ่มที่เรียนโดยใช้การสอนตามปกติ
10. สุ่มถามนักเรียนจากเนื้อเรื่องที่อ่าน	10. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรม เช่น ความสนุกสนาน การได้แสดงออก ฯลฯ
11. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรม เช่น ความสนุกสนาน การได้แสดงออก ฯลฯ	

สื่อการเรียน

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. ดลิบเทปเพลง นิ่งสมาธิ
3. บัตรชื่อนักร้อง
4. แผ่นภูมิเพลง ตบแผละ
5. ดลิบเทปเพลงบรรเลง
6. บัตรคำ
7. เนื้อเรื่อง บ๊อมกับปู

การวัดและการประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการนั่งสมาธิ
3. สังเกตจากการแสดงออกด้านต่าง ๆ เช่น การแสดงท่าทาง กริยาอาการ
4. สังเกตจากการตอบคำถาม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เพลงตบแผละ

คำร้อง-ทำนอง อาไพ สุจริตกุล

ตบแผละ ตบแผละ ตบแผละ
 ปากใจตรงกันนั้นแหละ
 เรามาลองฝึกกัน
 จิตกายสัมพันธ์
 กับปากตบแผละ

เพลงนั้งสมาธิ

คาร้อง-ทานอง อาไพ สุจริตกุล

นั้งขัดสมาธิให้ดี
หลับตานั่งตัวตรงซี
พุทธ-โร-พุทธ-โร

สองมือวางทับกันทันที
ตั้งสติให้ดี ภาวนาในใจ
พุทธ-โร-พุทธ-โร

บ๊อมกับบู

ปลายสะพานวันน้ำเต็มฝั่ง บ๊อมกำลังให้อาหารแก่กนกานาชนิด ซึ่งชอบมาหากินริมคลอง ข้าวเปลือก และข้าวสุกตากแห้ง ข้าวเปลือกได้จากข้าวในนา หลังจากขวนาเกี่ยวข้าวแล้ว จะมีข้าวที่หลงเหลือตกหล่นอยู่เรียกว่าข้าวตก บ๊อมจะไปเก็บข้าวตกมาเตรียมไว้ให้นก ส่วนข้าวสุกตากแห้ง หรือที่เรียกว่าข้าวตากนั้น แม่เก็บรวบรวมจากข้าวที่เหลือจากกันหม้อ ล้างสะอาดใส่กระด้งตากเอาไว้ทำข้าวคั่ว

เวลากินข้าว แม่สอนว่า ต้องกินให้หมด ไม่กินข้าวให้หกออกนอกจาน แม้ว่า ถ้าเราทิ้งข้าวมีละออสบเมล็ด นานเข้าก็เป็นถังเป็นเหยียนได้ และถ้าจำเป็นต้องเหลือ แม่จะเก็บตากแห้งเอาไว้ บ๊อมเอามาให้นกกินบ่อย ๆ แม้ไม่ว่าอะไร บอกว่า ก็ยังดีกว่าทิ้งไปเปล่า ๆ

ในบรรดานกที่มากินอาหารที่บ๊อมให้ มีนกยางเขนคู่หนึ่ง นกกระจอกจำนวนมาก และบางทีก็มีนกแปลก ๆ สีสวยมาจิกกิน กินอิ่มแล้ว กางเขนคู่หนึ่งมักจะคาบและหาตัวหนอนบนต้นสาพูใกล้ ๆ ไปด้วย คงเอาไปให้ลูก บ๊อมคิด ฟังตรงข้ามเป็นป่าจากละตามฝั่งคลองตลอดแนว ด้านในเป็นส่วนผลไม้ เป็นบ้านของบู เด็กหญิงรุ่นราวคราวเดียวกับบ๊อม และที่ฝั่งตรงข้ามนี้เอง ก็มีสะพานไม้ทอดออกมาเช่นกัน เยื้องกับบ้านบ๊อมเล็กน้อย ปูจะบ๊อมเล่นด้วยกันคนละฝั่งคลอง อย่างวันนั้น บูก็นั่งอยู่บนสะพานฝั่งชะโน้น

"พี่บ๊อม ทำไมวันนี้นกยางเขนมาตัวเดียว" บูถาม

"ไม่รู้ซี เห็นตัวเดียวมาหลายวันแล้ว ทำจะไม่สบาย" บ๊อมว่า

บ้านของบูมีฝรั่งอยู่หลายต้น บูมักจะเก็บฝรั่งมาฝากบ๊อมเสมอ วิธีส่งฝรั่งของบู ใช้วิธีง่าย ๆ คือขวางให้ข้ามคลองมานั่นเอง คุณาสุนัขและผจญภัยดี บูเคยเข้ามาเที่ยวบ้านบ๊อมบ่อย โดยบ๊อมเอาเรือสำปั้นลาเล็กไปรับ บ๊อมและบูยังเล็ก ปีนหน้าแม่ว่าจะเอาไปเข้าโรงเรียนที่วัดโสธร แต่บ๊อมก็พายเรือเป็น ส่วนบูว่ายน้ำยังไม่เก่ง

วันนั้นก่อนลงเรือ ปูจะ โทนมอกแม่ว่าจะข้ามมาเที่ยวบ้านบ๊อม ให้แม่รู้เสียก่อนจะได้ไม่เป็นห่วง บ๊อมจึงถือไปบอกแม่บนเรือว่า จะไปเที่ยวหลังบ้านกับบู แม่บอกว่า อย่าเข้าไปริมแม่น้ำ ประเดี๋ยวจะตกลงไป บ๊อมรับคำ เด็กสองคนก็ออกมาที่ถนน เข้าป่าละเมาะหลังบ้าน

จากหนังสือเรียนสมบูรณ์แบบภาษาไทย ป.4

ของ สมศักดิ์ สันธุระเวช และคณะ

แผนการสอนการจัดกิจกรรมสร้างความคุ้นเคยกับนักเรียน แผนการสอนที่ 2

เวลาสอน 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด การสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน มีความสำคัญเพราะจะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยความราบรื่น ผู้เรียนเกิดความสุขสนุกสนาน ทั้งยังสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถเล่นเกม แตะหนังสือพิมพ์ได้
2. นักเรียนสามารถร้องเพลง พูดจริง ท้าจริงได้
3. นักเรียนสามารถร้องเพลงตบแผละ และทาท่าประกอบเพลงได้
4. นักเรียนสามารถนั่งสมาธิโดยวิธีการของ อาไฟ เทคนิค ได้
5. นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเนื้อเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

1. เกมแตะหนังสือพิมพ์
2. เพลงตบแผละ
3. เพลงพูดจริง ท้าจริง
4. วิธีฝึกนั่งสมาธิแบบ อาไฟเทคนิค
5. เรื่อง ปลาตัวร้าย

กลุ่มที่เรียนโดยใช้การสอนแบบชี้แนะ	กลุ่มที่เรียนโดยใช้การสอนตามปกติ
1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน โดยการเล่นเกมที่แตะหนังสือพิมพ์ <u>วิธีเล่น</u> 1.1 ให้นักเรียนจับมือกันเป็นวงกลม 1.2 นำหนังสือพิมพ์ 3 แผ่น วางไว้กลางวง 3 จุด ติดด้วยกระดาษกาว	1. ใช้กิจกรรมอย่างเดียวกัน

กลุ่มที่เรียนโดยใช้การสอนแบบชี้แนะ	กลุ่มที่เรียนโดยใช้การสอนตามปกติ
<p>1.3 ครูร้องเพลง พูดจริง ท้าจริง นักเรียนทำท่าประกอบแล้วเดินไปเรื่อย ๆ เมื่อได้ยินเสียงสัญญาณนกหวีด ให้รีบวิ่งไปเอาเท้าแตะหรือเหยียบหนังสือพิมพ์ให้ได้</p> <p>1.4 ให้นักเรียนเริ่มเล่นใหม่ โดยครูพับครึ่งหนังสือพิมพ์แล้วทำเหมือนข้อ 1.3</p> <p>2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปว่าจากเล่นเกม และหนังสือพิมพ์ ทำให้สภาพห้องเรียนไม่สงบ ขาดสมาธิ ดังนั้นจึงควรที่จะมาฝึกสมาธิกัน โดยฝึกสมาธิด้วยการร้องเพลง</p> <p>3. ตัดเนื้อเพลง ตบแผละบนกระดาน ครูร้อง ให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนร้องตามที่ละวรรค หลังจากนั้นจึงให้นักเรียนร้องพร้อมกัน</p> <p>4. ครูสาธิตท่าประกอบเพลง แล้วให้นักเรียนทำตาม (ท่าต่างจากแผนการสอนที่ 1)</p> <p>5. ให้นักเรียนจับคู่กัน แล้วทำท่าประกอบตามเพลง</p> <p>6. ให้นักเรียนนั่งสมาธิ แบบอาพา เทคนิค <u>วิธีฝึก</u></p> <p>6.1 ให้นักเรียนยื่นจับมือเป็นวงกลม นั่งตามวิธี อาพา เทคนิค ขัดสมาธิให้ขาขวาทับขาซ้าย มือขวาวางบนมือซ้าย ตัวตั้งตรง หลังตา</p> <p>6.2 เปิดเพลงนั่งสมาธิเบา ๆ 2 จบ</p> <p>6.3 เมื่อเพลงจบให้นักเรียนภาวนาในใจ หายใจเข้าว่า พุท หายใจออกว่า โธ โปเรื่อย ๆ จนกว่าจะสงบ</p>	<p>2. ใช้กิจกรรมอย่างเดียวกัน</p> <p>3. ใช้กิจกรรมอย่างเดียวกัน</p> <p>4. ใช้กิจกรรมอย่างเดียวกัน</p> <p>5. ใช้กิจกรรมอย่างเดียวกัน</p> <p>6. ให้นักเรียนอ่านบัตรคำที่ครูเสียบลงบนกระเป๋านั่งที่ละคำ คำใดอ่านไม่ออกให้อ่านแบบแจกลูก</p>

กลุ่มที่เรียนโดยใช้การสอนแบบชี้แนะ	กลุ่มที่เรียนโดยใช้การสอนตามปกติ
7. ให้นักเรียนฟังเนื้อเรื่อง "ปลาตัวร้าย" จากเทป	7. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม (จากกลุ่มที่แบ่งไว้ในข้อ 1 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มค้นหาความหมายของคำศัพท์จากพจนานุกรม
8. เปิดเพลงบรรเลงเบา ๆ พร้อมทั้งอธิบายคำศัพท์	8. ให้นักเรียนฝึกแต่งประโยค โดยเมื่อครูพูดคำศัพท์ขึ้นมา นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันแต่งประโยค
9. ครูอ่านเนื้อเรื่อง "ปลาตัวร้าย" ให้นักเรียนฟังโดยใช้หน้าเสียงหนัก เบา ปานกลาง ตามเนื้อเรื่องพร้อมทั้งให้นักเรียนจินตนาการตาม	9. แจกเนื้อเรื่องให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น แล้วให้นักเรียนแต่ละคนอ่านในใจ
10. สุ่มถามนักเรียนจากเนื้อเรื่องที่อ่านให้ฟัง	10. สุ่มถามนักเรียนจากเนื้อเรื่องที่อ่าน
11. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรม เช่น ความสนุกสนาน การได้แสดงออก ฯลฯ	11. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรม เช่น ความสนุกสนาน การได้แสดงออก

สื่อการเรียนการสอน

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. ดลิบเทปเพลงนั่งสมาธิ
3. หนังสือพิมพ์
4. นกหวีด
5. แผนภูมิเพลงพูดจริง ทำจริง
6. ดลิบเทปเพลงบรรเลง
7. กระเป๋าหนัง
8. บัตรคำ

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการแสดงออกทางด้านต่าง ๆ เช่น การแสดงท่าทาง กริยาอาการ
3. สังเกตจากการนั่งสมาธิ
4. สังเกตจากการตอบคำถาม

เพลงพูดจริง ทำจริง

เนื้อร้องและทำนอง อาไพ สุจริตกุล

ตรง ตรง ตรง เราต้องซื่อตรง พูดแต่คำจริง
 จริง จริง จริง คนเก่งจริง จะต้องซื่อสัตย์
 คนซื่อทำประโยชน์สารพัด (ซ้ำ) เราต้องหัดให้มีคุณธรรม (ซ้ำ)

เรื่องปลาตัวร้าย

คราวปิดเทอมใหญ่ นักเรียนทุกคนรวมทั้งฉันด้วย รู้สึกดีใจมาก พวกเราคิดว่ามันเป็นช่วงแห่งความรื่นรมย์เสียจริง ๆ ไม่ต้องรีบตื่นแต่เช้าเพื่อไปโรงเรียน ความแจ่มที่แจ่มเป็น ก็ลืมไปได้ชั่วระยะเวลาหนึ่ง ถึงฉันจะเรียนเก่งสักเพียงใดก็ตาม แต่ในบางครั้งก็รู้สึกว้าวุ่นใจว่าเมื่อโรงเรียนเป็นที่สุด ความเบื่อหน่ายที่เกิดขึ้น ก็ตรงต้องลุกขึ้นตอนเช้านี้เอง แต่พออาบน้ำอาบท่าไปโรงเรียนพบหน้าเพื่อน ๆ แล้วมีเรื่องคุยมาก ฉันก็ลืมเรื่องเบื่อหน่ายเสียสนิท

เดือนเมษายน หน้าร้อนของทุกปี ท้องน้าบ้านเราเริ่มคึกคัก วัดใกล้บ้านมีงานบ๋อย ยิ่งตอนกลางคืน มีหนังกลางแปลงแทบไม่เว้นวัน จนกระทั่งถึงวันสงกรานต์ เด็ก ๆ อย่างฉันตื่นเต้นดีใจเป็นพิเศษ ที่แม่น้ำหน้าบ้านขบวนเรือแห่ทางสงกรานต์ผ่านมาเป็นแถว รั้วขบวนสวยงามยิ่ง โดยเฉพาะลำที่เทพีสงกรานต์นั่งมา ประดับประดาหลากสีมากกว่าเพื่อน ฉันรีบจูงมือน้องเล็กลงไปอยู่ที่แพปูตั้งแต่หัวขบวนยังไม่ทันโผล่ค้ำ ได้ยินแต่เสียงตะโกนโห่จากเครื่องขยายเสียงมาแต่ไกล..

รุ่งขึ้นเป็นวันท้าวบุญ ฉันตื่นแต่เช้าโดยไม่ต้องเตือนร้อนแม่เรื่องการปลุก รีบอาบน้ำอาบท่า แต่งตัวด้วยเสื้อผ้าชุดใหม่เอี่ยมอ่อง วันนี้เราไปวัดกันทั้งครอบครัว คือ พ่อ แม่ ปู่ ย่า ฉันและน้องเล็ก พ่อกับแม่ก็แต่งตัวสวย แม่นั่งชุดไทย ส่วนพ่อใส่เสื้อสีลาย ๆ และช่วยแม่ถือสารพัดที่จะทำบุญด้วยใบหน้ายิ้มแย้ม ออกเดินหน้าหน้าไปที่วัด ซึ่งมองเห็นหลังคาโบสถ์อยู่ตรงชายทุ่งเบื้องหน้า

เดี่ยวเดี่ยวเราก็มาถึงหน้าวัด ตรงเขตรั้วมีสระน้ำใหญ่อยู่แห่งหนึ่ง ในสระมีดอกบัวสีขาว เต็มไปหมด ต่างแข่งชูดอกและใบกันสลอนเพื่อรับแสงแดดยามเช้า มองดูแล้วรู้สึกสดชื่นหัวใจ หมูแมลงบินว่อน คงจะหาน้ำหวานไปเก็บไว้ตามที่ฉันเคยรู้มาจากวิทยาศาสตร์ นกพิราบวัดหลายตัวอาศัยในบัวริมน้ำเป็นที่เกาะ คอยจ้องจิกแมลงอยู่อย่างตั้งอกตั้งใจ นกพิราบเหล่านี้อาศัยอยู่ในวัด ฉันเห็นมันทำรังอยู่ที่ชายคาโบสถ์ ออกลูกออกหลานยัวเยี้ย ไม่มีใครทำร้ายมันเพราะเป็นนกวัด

บรรดานกบนในบัว ต่างจิกกินแมลงอย่างเพลิดเพลิน...

ฉันเองก็กำลังเพลิน หารู้ไม่ว่าชั่วพริบตาต่อมา เหตุการณ์ร้ายจะบังเกิดขึ้น

ฉันมองเห็นกับตา...บังเกิดเสียงฮวบโผนใหญ่ น้ำกระเซ็นแตกกระจายสูงเป็นเมตร แล้วสัตว์น้ำตัวหนึ่งสีดามะ เมื่อมก็พุ่งวาบขึ้นมา ฮวบนกพิราบเคราะห์ร้ายตัวหนึ่งที่กำลังเพลิดเพลินจิกกินแมลง...จนหายวับไปกับตา หายไปทั้งตัว ชั่วระยะไม่ทันกระพริบตาจริง ๆ

ฉันยืนตัวชา พุดไม่ออก...

เมื่อทุกอย่างเข้าสู่ภาวะเดิม ฉันมองเห็นแต่แผ่นน้ำที่กระเพื่อมเป็นละลอกน้อย ๆ กับขนสีขาวยริสคู่ของนกพิราบตัวนั้น จำนวน 2-3 ขนที่ค่อย ๆ บลิวลงสู่ผิวน้ำ ส่วนนกตัวอื่น ๆ ผ่นพริบไปตั้งแต่แรกแล้ว มันคงตกใจไปนานทีเดียว

อนิจจา...นกพิราบผู้นำสงสาร

"ไอ้โต...แมลงภู..." บู่ได้สติหุดขึ้นจนน้ำหมากกระเด็นเป็นพวย

"พุทโธ รัมโม...ไอ้ภู มันคูนักไอ้ตัวนี้ นกพิราบโตนมาหลายตัวแล้ว นำสงสารวันนี้เป็นวันทาบบุญเสียด้วย กรรมของสัตว์มัน พุทโธเอ๊ย อย่างจงเวรจงกรรมกันเลย เจ้าพระคูน..." ย่าพิมพ์หาเสียงสั้น

จากหนังสือสมบูรณ์แบบภาษาไทย ป.4

ของ สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชอยู่ และคณะ

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค

แผนการสอนแบบชี้แนะและการสอนตามปกติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนแบบขั้นบันได

แผนการสอนที่ 1

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การอ่านแล้วสามารถแปลความ ตีความและขยายความได้แสดงว่ามีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถแปลคำหรือข้อความที่อ่านเป็นคำหรือข้อความใหม่ได้
2. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถหาความสัมพันธ์ของคำหรือข้อความจากเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
5. นักเรียนสามารถคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

คำใหม่ 19 คำ พุง ฉมวก ฉมั้ง สวิง อนุรักษ จงน สงวน สล้าง สลอน ไสว ตลบ ผีเสื้อ จักจั่น ก้อง สกัต ขนาบ สารพัด ฉลาก เสนอ

เนื้อเรื่อง หนังสือเรียนบทที่ 2 เรื่อง วัดร้างกลางป่า ตั้งแต่

บ่ายวันหนึ่ง วีระ มานะ มานี ซูใจ เพชรและบิดาของอนุญาติผู้ใหญ่ ไปเที่ยวขายตุ้มเชิงเขาที่เคยไปเที่ยวเสมอ เพชรขอตามไปด้วย เขาคิดว่าบางทีจะมีโอกาสหาปลาไปให้แม่ทำอาหาร เพชรเป็นนักพุงฉมวกมือฉมั้ง จึงถือฉมวกและสวิงติดมือไปด้วย พอมานีเห็นเข้าก็หน้าสลด เพราะไม่อยากให้ใครฆ่าสัตว์ วีระล่อว่ามานีเป็นนักอนุรักษธรรมชาติ ส่วนเพชรรู้สึกจงนที่เห็นมานีไม่อยากให้ใครฆ่าสัตว์ เขาคิดว่าบางครั้งคนเราก็จำเป็นต้องฆ่าสัตว์เพื่อเลี้ยงชีวิตของตน แต่เพชรอยากเอาใจมานีจึงสัญญาว่าจะไม่ฆ่าสัตว์ และขอสมัครเป็นลูกสมุนของมานี

พอมาดึงป่าสงวนมีต้นไม้สูงสลับ ชูยอดสลอนเขียวชอุ่มน่าดูมาก ข้างล่างมีไม้พุ่มออกดอกไผ่ ส่งกลิ่นหอมตลบ มีเสียงหลายตัวบินแวดแววไปมา เสียงจ๊กจั่นร้องประสานกันดังก้องป่า พอพวกเด็ก ๆ เดินมาเป็นขบวน ส่งเสียงคุยกันจ๊อกแจ๊ก จ๊กจั่นก็หยุดร้องทำให้ป่าเงียบสงัด ได้ยินแต่เสียงใบไม้ไหวเพราะแรงลม ชูใจเก็บดอกไม้ที่หล่นอยู่ใต้ต้นมาเสียบผมเล่น บิดกับมานะไล่สกัดจับกิ่งก่าอย่างสนุกสนาน แต่จับมันไม่ทันสักที ส่วนมานะเดินขนามาข้างเพชร เพราะเกรงว่าเพชรจะผลอใช้ฉมวก เด็ก ๆ พวกกันเล่นสนุกหลายอย่าง บางครั้งก็พากันร้องรำทำเพลง ใครมีวิธีเล่นอะไรสนุกก็เข้ามาเล่นกันสารพัด บางครั้งก็จับฉลากไม้สั้นไม้ยาว หากคนขึ้นต้นเล่นต่อคำ

สักครู่ เพชรก็เสนอความคิดขึ้นว่า ควรจะไปเที่ยวที่วัดร้างเพราะมีอะไร ๆ น่าสนใจมากและอยู่ไม่ไกลนัก เขาเคยไปสถานที่แห่งนั้นกับพ่อครั้งหนึ่ง เมื่อพ่อของเขาไปจับไก่ป่าทุกคนก็เห็นดีด้วยและตกลงจะไปเที่ยววัดร้าง เพื่อจะได้ผจญภัยเล็ก ๆ น้อย ๆ บ้าง

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ทบทวนบทเรียนเดิม

1.1 ทบทวนคำศัพท์ที่เรียนในบทที่ 1 เรื่อง เล่นต่อคำ โดยครูเสียบบัตรคำบนกระเบื้องแผ่น แล้วให้นักเรียนอ่านทีละคำ พร้อมทั้งบอกความหมาย

1.2 แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน จากกิจกรรมแบ่งกลุ่มชื่อดอกไม้ร่วมใจ

วิธีการ

1.2.1 ครูแจกดอกไม้ที่ทำด้วยกระดาษแข็งมีเกสรสีต่าง ๆ กัน 5 สี คือ สีแดง สีเขียว สีเหลือง สีชมพู สีฟ้า

1.2.2 ครูเป่านกหวีด ให้นักเรียนรวมกลุ่มกันตามสีของเกสรดอกไม้ที่มีอยู่ตรงกลางออก โดยคนที่สีเกสรดอกไม้สีเดียวกันอยู่กลุ่มเดียวกัน

1.3 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเล่าเรื่องที่เรียนไปแล้วในบทที่ 1 ต่อคนละ 1 ประโยค

2. เสนอบทเรียนใหม่

2.1 ให้นักเรียนฟังบทเรียนเรื่อง วัดร้างกลางป่า จากเทปตั้งแต่ บ่ายวันหนึ่ง ... จนถึง เพื่อจะได้ผจญภัยเล็ก ๆ น้อย ๆ บ้าง

2.2 ครูเปิดเพลงบรรเลงเบา ๆ เพลง AIR ของ Bach พร้อมกับอธิบายความหมายคำใหม่ (คำศัพท์)

2.2.1 อธิบายคำว่า นมวก สวิง มีเสื่อ โดยให้ดูจากภาพ

2.2.2 อธิบายคำว่า พุง มั่ง อนุรักษ์ ฉงน สงวน สล้าง สลอน ไสว ตลบ จักจั่น ก้อง สกัต ขนาบ สารพัด ฉลาก เสนอ โดยแสดงท่าทางและยกตัวอย่าง ประโยค หรือข้อความที่ใช้คำเหล่านี้ประกอบ

2.3 ครูอ่านเนื้อเรื่อง วัดร้างกลางป่า ตั้งแต่ บ่ายวันหนึ่ง...จนถึง เพื่อจะได้พจนานุกรมเล็ก ๆ น้อย ๆ บ้าง ให้นักเรียนฟัง 1 เทียว นักเรียนดูเนื้อเรื่องพร้อมทั้งอ่านตาม ในใจ

2.4 กิจกรรมฝึกความเข้าใจในการอ่าน

2.4.1 แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน จากกิจกรรมแบ่งกลุ่มชื่อ ดอกไม้ร่วมใจ ในข้อ 1.2

2.4.2 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันแปลข้อความ จากแถบประโยคที่ครูแจกให้เป็นคำใหม่ หรือข้อความใหม่ ที่มีความหมายเหมือนข้อความเดิมแล้วส่งตัวแทนออกมาอ่านให้กลุ่มอื่น ๆ ฟัง

มานี้มีสีหน้าสลดลง ที่เห็นเพื่อน ๆ ถือเครื่องมือจับปลา

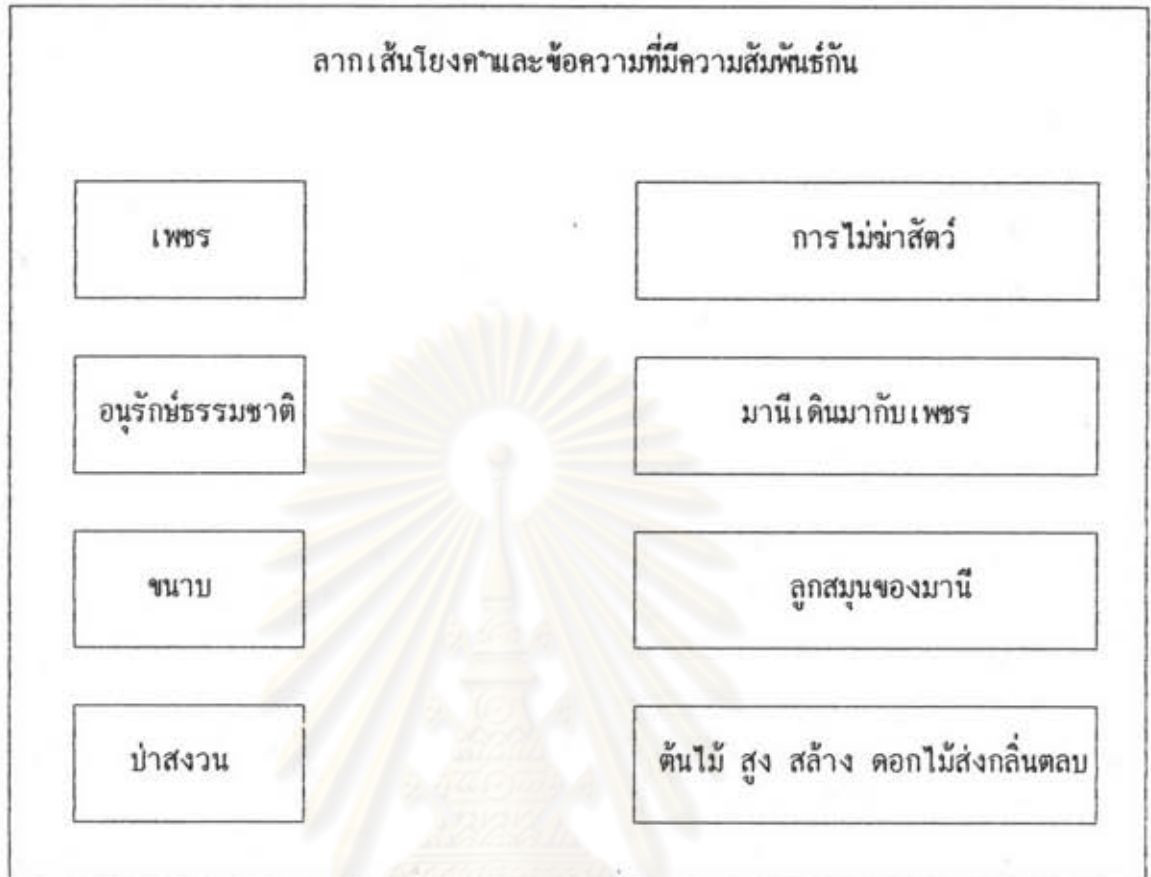
เพชรขอสมัครเป็นลูกสมุนของมานี้

ป่าสงวนมีต้นไม้สูงส้าง

เพชรรู้สึกฉงนที่เห็นมานี้ไม่ฆ่าสัตว์

2.4.3 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเรียงประโยคตามลำดับเหตุการณ์ จากประโยคในข้อ 2.4.2

2.4.4 ครูแจกแผ่นกระดาษที่เขียนข้อความและคำให้นักเรียนกลุ่มละ 1 แผ่น ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำ หรือข้อความที่ความสั่มพันธ์กัน โดยลากเส้นโยง แล้วตรวจคำตอบ จากเฉลยบนกระดาน

2.4.5 ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายใจความสำคัญของเรื่องที่เรียนไปแล้วและคาดคะเนเหตุการณ์ว่าเป็นอย่างไร แล้วส่งตัวแทนออกมาเล่าให้เพื่อนฟัง

3. เสริมความจำ

3.1 ให้นักเรียนนั่งสมาธิ โดยยืนจับมือเป็นวงกลมแล้วลงนั่งตามวิธี อาพาเทคนิค ชัดสมาธิให้ขาขวาทับขาซ้าย มือขวาวางบนมือซ้าย ตัวตั้งตรงหลังตา เปิดเพลงนั่งสมาธิเบา ๆ 2 จบ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เพลงนั่งสมาธิ

เนื้อร้อง ทานอง อาพา สุจริตกุล

นั่งชัดสมาธิให้ดี

สองมือวางทับกันทันที

หลังตาตั้งตัวตรงชี้

ตั้งสติให้ดี ภาวนาในใจ

พุทธ-โธ-พุทธ-โธ

พุทธ-โธ-พุทธ-โธ

เมื่อเพลงจบให้นักเรียนภาวนาเวลาหายใจเข้าว่า พุท หายใจออกว่า โธ ไปเรื่อย ๆ จนสงบ ประมาณ 3 นาที

ครูอ่านเนื้อเรื่อง บ๊อมกับโป้งเที่ยวป่า ในขณะที่นักเรียนนั่งสมาธิ โดยใช้ น้ำเสียง หนัก เบา ปานกลาง ไปตามเนื้อเรื่อง พร้อมทั้งเปิดเพลงบรรเลงเบา ๆ

3.2 ให้นักเรียนสร้างจินตนาการตาม หลังจากครูอ่านเนื้อเรื่องจบ ประมาณ 1-2 นาที

3.3 ให้นักเรียนผ่อนคลายความเครียด โดยให้นักเรียนทุกคนยืนขึ้นกางแขน เสมอไหล่ จากนั้นชูแขนซ้ายเหนือศีรษะ เอียงตัวลงด้านขวา เปลี่ยนเป็นชูมือขวาเหนือศีรษะ เอียงตัวลงด้านซ้าย ทำสลับกันไปเรื่อย ๆ ประมาณ 3 นาที

4. ประเมินผล

ครูซักถามเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนไปแล้ว เพื่อทดสอบความเข้าใจ

- 4.1 เด็ก ๆ ไปเที่ยวที่ไหน
- 4.2 ป่าสงวนเป็นป่าอย่างไร
- 4.3 ทำไมเพชรจึงต้องถือจมวกและสวิงติดมือไปด้วย
- 4.4 เพชรสัญญากับมานีว่าอย่างไร
- 4.5 ทำไมทุกคนจึงตัดสินใจไปที่วัดร้าง

สื่อการสอน

1. บัตรคำ
2. กระเป๋าผืนง
3. ดอกไม้ทำจากกระดาษแข็ง มีเกสรสีต่าง ๆ 5 สี
4. เครื่องเล่นเทป
5. แถบบันทึกเสียงเรื่อง วัดร้างกลางป่า
6. แถบบันทึกเสียงเพลงบรรเลง
7. แถบประโยค
8. แผ่นกระดาษที่เขียนคำกับข้อความ
9. นกหวีด
10. หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้น ป.4 เล่ม 1 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
11. เรื่อง บ๊อมกับโป้งเที่ยวป่า

ภาคผนวก

เนื้อเรื่อง บ้อมกับโป้งเที่ยวป่า

บิตเทอมนี้ บ้อมกับโป้งได้มาเที่ยวป่าสงวน ต้นไม้แถบนี้สูง สล้าง ชูยอดสลอนเขียว
 ชุ่ม น่าดูมาก ดอกไม้ส่งกลิ่นหอมตลบ ผีเสื้อบินจวดเจวียนโบมา บ้อมได้ยินเสียงจ๊กจั่นร้องก้องป่า
 บ้อมกับโป้งช่วยกันสกัดจับผีเสื้ออย่างสนุกสนาน บ้อมใช้สวิงจับจึงได้ผีเสื้อหลายตัว แต่บ้อมรู้สึกงุน
 ที่โป้งจับผีเสื้อได้แล้วปล่อย โป้งบอกว่าเราควรอนุรักษ์ธรรมชาติไว้ เพราะผีเสื้อเป็นสัตว์ที่ทำให้
 มีชีวิตชีวา ธรรมชาติมีประโยชน์สารพัด สำหรับมนุษย์ไม่ควรไปทำลาย บ้อมจึงปล่อยผีเสื้อไปด้วย
 ใบหน้าที่สด หลังจากนั้นเขาก็พากันไปเที่ยวที่ลำธารนอกเขตป่าสงวน ที่นี้ชาวบ้านหลายคนกำลัง
 จับปลา ผู้ชายส่วนมากจะมีฉมวกในมือ พวกผู้หญิงกับเด็กกำลังใช้สวิงจับปลาได้ปลาตัวเล็ก ๆ มาก
 มาย ชายคนหนึ่งพุ่งฉมวกลงไปในน้ำ เขาเสียหลักตกลงไปในน้ำ ทุกคนพากันหัวเราะ น้ำที่ลำธาร
 นี้ใสเย็นทำให้บ้อมกับโป้งรู้สึกสดชื่น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนแบบชี้แนะ

แผนการสอนที่ 2

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การอ่านแล้วสามารถแปลความ ตีความและขยายความได้แสดงว่ามีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถแปลคำหรือข้อความที่อ่านเป็นคำหรือข้อความใหม่ได้
2. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถหาความสัมพันธ์ของคำหรือข้อความจากเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
5. นักเรียนสามารถคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

คำใหม่ 20 คำ ร้าง เจดีย์ ปริก พัง ลวดลาย สลัก เสลา ชารุด ถมึงทิ้ง พวา เกล็ดเปิดเบิ่ง ทลาย ชูลมุน ดวิด ออ อุโมงค์ ขวัญหนีดีฝ่อ งัด เขยื้อน ตีโพยตีพาย

เนื้อเรื่อง หนังสือเรียนบทที่ 2 เรื่อง วัดร้างกลางป่า ตั้งแต่

เพชรพาคณะ เดินตัดออกจากเขตป่าสงวน ไม่ช้าก็มาถึงวัดร้าง เด็ก ๆ มองเห็นเจดีย์ใหญ่ปริกหักพัง มีเศษอิฐกองมโหฬารอยู่ตรงฐานเจดีย์ เถาวัลย์ขึ้นคลุมจนดูรกรุงรังไปหมด แต่ก็พอมองเห็นลวดลายที่สลักเสลาไว้อย่างงดงาม พวกเด็ก ๆ พวกกันเดินดูไปรอบ ๆ บิดบ่นว่า ไม่มีพระพุทธรูป มีแต่รูปปั้นเป็นรูปยักษ์ที่เก่าและชารุด หน้าของรูปปั้นยักษ์ถมึงทิ้งน่ากลัวมาก ชูใจเป็นคนขวัญอ่อน เห็นแล้วก็กลัวจนต้องยึดแขนมานี้ไว้ เคราะห์ดีที่เป็นกลางวัน แม้จะเป็นเวลาบ่ายมากแล้ว แสงแดดก็ยังมียอยู่ ทำให้ไม่น่ากลัวนัก ถ้าเป็นเวลาค่ำคืน ชูใจคงควาวิ่งหนีเกล็ดเปิดเบิ่งไปแล้ว มานี้ไม่กลัวรูปปั้นยักษ์ แต่กลัวกองอิฐและหินจะพังทลายลงมา ส่วนเด็กผู้ชายรู้สึกพอกพอใจ

มาก จึงวิ่งดูตรงนั้นตรงนั้นซุ่มนตลอดเวลา ปิติสังเกตเห็นรอยเท้าม้าเหยียบย่ำอยู่ทั่วไป ก็รู้ว่ามีคนมาแถวเจดีย์แห่งนี้เสมอ ถ้าเจ้าแก้งยังอยู่เขาคงจะได้ขี่ม้ามาเที่ยวบ่อย ๆ

เพชรเห็นฐานเจดีย์ด้านหนึ่งเป็นช่องมีแถววัลย์คลุมอยู่ จึงใช้จมวกตัวดีเอาแถววัลย์ออกก็มองเห็นเป็นช่องลึกเข้าไป เขาจึงร้องเอะอะบอกให้เพื่อน ๆ มาดู ทุกคนมายืนออกันอยู่ที่ปากอุโมงค์ในนั้นมีแสงสว่างสลัว ๆ ดูไม่น่ากลัวอะไร วีระจึงชวนเพื่อน ๆ เข้าไปพอพวกเด็ก ๆ เดินทยอยเข้าไปหมดทุกคน อีฐกอมหิมาที่อยู่ด้านนอกตรงปากอุโมงค์ก็พังทลายลงมาปิดปากช่องทันที ทุกคนตกใจจนขวัญหนีดีฝ่อ ต่างหันไปพยายามกวาดเศษอิฐออกจากปากอุโมงค์ เพชรใช้จมวกจัดกองอิฐก็ไม่เขยื้อน เมื่อไม่มีหวังจะออกไปได้ ชูจิตีโหยดพิพายว่าไม่ควรเข้ามาเลย ปิติบ่ลอบว่าคงจะมีทางออกทางอื่น

"อิฐพังลงมาปิดปากช่องอุโมงค์แล้ว แต่ในนี้ก็ยังมีแสงสว่างพอมองเห็นอยู่แสดงว่าต้องมีช่องทางอื่นอีก" วีระพูด เขามองเห็นชูจิตีและมานี่มีท่าทางหวาดกลัว จึงหัวเราะพลางพูดว่า "ชูจิตีกับมานี่อย่าตกอกตกใจไปเลย พวกพี่จะพากลับบ้านได้อย่างปลอดภัยแน่นอน"

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ทบทวนบทเรียนเดิม

1.1 แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน จากกิจกรรมแบ่งกลุ่มชื่อ "สัมผัสประยุกต์"

วิธีการ

1.1.1 ครูแจกบัตรชื่อของสิ่งที่จำเป็นต้องใช้ในการทำสัมผัส ต่อไปนี้คือ มะละกอ พริก น้ำปลา กุ้งแห้ง น้ำตาล มะเขือเทศ ให้นักเรียนคนละ 1 บัตร

1.1.2 ให้นักเรียนเข้าแถวเป็นวงกลมทักทายกัน เอามือขวาชี้เข้าในวงกลมเตรียมร่าวง

1.1.3 ครูร้องเพลง "ร่าวงสัมผัส" ให้นักเรียนร่าวงไปตามจังหวะเพลง

1.1.4 ครูเป่านกหวีด ทุกคนหยุดร่า ครูสั่งว่า "ตาสัมผัส" ให้ทุกคนเข้ากลุ่มโดยในกลุ่มต้องมีสิ่งที่จะใช้ตาสัมผัสครบทั้ง 6 อย่าง เมื่อเข้ากลุ่มแล้วจะได้ทั้งหมด 5 กลุ่ม

เพลงราวงส์มตา

เนื้อร้อง จรรยา บุญมีประเสริฐ

สัมผัสสัมผัสฯ ขอเชิญงามงามราวงส์มตา (ซ้ำ)

รสชาติสัมผัสฯของไทย (ซ้ำ) อร่อยติดใจไปนานวันเอย (ซ้ำ)

1.2 ครูแจกบัตรคำและบัตรความหมายของคำที่เรียนมาแล้วในชั่วโมงที่ผ่านมา ให้กลุ่มละ 1 ชุด ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันจับคู่คำกับความหมายให้ถูกต้อง โดยเมื่อครูเป่านกหวีดครั้งที่ 1 ให้เริ่มจับคู่คำกับความหมาย เมื่อครูเป่านกหวีดครั้งที่ 2 ให้ทุกคนหยุดการจับคู่ครูตรวจสอบความถูกต้องของแต่ละกลุ่ม กลุ่มไหนจับคู่คำกับความหมายได้ถูกต้องมากที่สุด กลุ่มนั้นเป็นฝ่ายชนะ

2. เสนอบทเรียนใหม่

2.1 ให้นักเรียนฟังเรื่อง วัดร้างกลางป่า จากเทป ตั้งแต่ เพชรพาคณะเดินตัดออกจากป่าสงวน... จนถึง พวกที่จะพากลับบ้านได้อย่างปลอดภัยแน่นอน

2.2 ครูเปิดเพลงบรรเลงเบา ๆ เพลง AIR ของ Bach พร้อมกับอธิบายความหมายคำใหม่ (คำศัพท์)

2.2.1 อธิบายคำว่า ฉมิงทิ้ง ผวา เติลิตเปิดเปิง ชูลมุน ตวัด ขวัญหนี ดีผ่อ งัด ดีโหยตีพาย ร้าง พัง ชารุด ทลาย เขยื้อน ออ โดยครูเสียบบัตรคำบนกระเป๋าค้นที่ละคำ ให้นักเรียนอ่านแล้วอธิบายโดยใช้ท่าทางและยกตัวอย่างประโยคประกอบ

2.2.2 อธิบายคำว่า เจตีย์ ลวดลาย สลัก เสลา อุโมงค์ โดยให้ดูจากภาพ

2.3 ครูอ่านเนื้อเรื่อง วัดร้างกลางป่า ตั้งแต่ เพชรพาคณะเดินตัดออกจากป่าสงวน...จนถึง พวกที่จะพากลับบ้านได้อย่างปลอดภัยแน่นอน ให้นักเรียนฟัง 1 เทียบ นักเรียนดูเนื้อเรื่องพร้อมทั้งอ่านตามในใจ

2.4 กิจกรรมฝึกความเข้าใจในการอ่าน

2.4.1 แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน จากในข้อ 1.1

2.4.2 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันแปลข้อความจากแถบประโยค ที่ครูแจกให้เป็นคำใหม่ หรือข้อความใหม่ที่มีความหมายเหมือนข้อความเดิม แล้วส่งตัวแทนออกมาอ่านให้กลุ่มอื่น ๆ ฟัง

ชูใจตีโหยตีพายว่าไม่ควรเข้ามาในอุโมงค์นี้เลย

ทุกคนตกใจจนขวัญหนีดีฝ่อ

ซูโจ ผวา วิ่งหนีเตลิดเปิดเปิงไปแล้ว

รูปปั้นยักษ์เก่า หน้าของรูปปั้นยักษ์ฉมิงทิง

2.4.3 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเรียงประโยคตามลำดับเหตุการณ์ จาก
ประโยคในข้อ 2.4.2

2.4.4 ครูแจกแผ่นที่มีข้อความและคำให้นักเรียนกลุ่มละ 1 แผ่น ให้
แต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำหรือข้อความที่มีความสัมพันธ์กันโดยลากเส้นโยง แล้วตรวจคำตอบจากเฉลย
บนกระดาน

ลากเส้นโยงคำและข้อความที่มีความสัมพันธ์กัน

เจดีย์

ความกลัวของซูโจ

ฉมิงทิง

การรัดคองอิฐออกจากปากอุโมงค์

วิ่งเตลิดเปิดเปิง

รูปปั้นของยักษ์ที่อยู่รอบเจดีย์

เขี่ยน

เก่า ปรีก หัก พัง

2.4.5 ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายถึงใจความสำคัญของเรื่องที่เรียนไปแล้ว และคาดคะเนเหตุการณ์ว่าเป็นอย่างไร

3. เสริมความจำ

3.1 ให้นักเรียนนั่งสมาธิ โดยยืนจับมือเป็นวงกลมแล้วลงนั่งตามวิธี อาพาเทคนิค ขัดสมาธิ ให้ขาขวาทับขาซ้าย มือขวาวางบนมือซ้าย ตัวตั้งตรงหลังตา เปิดเพลงนั่งสมาธิ เบา ๆ 2 จบ

เพลงนั่งสมาธิ

เนื้อร้อง ทานอง อาพา สุจริตกุล

นั่งขัดสมาธิให้ดี	สองมือวางทับกันทันที
หลังตาดังตัวตรงซี	ตั้งสติให้ดี ภาวนาในใจ
พุท-โร-พุท-โร	พุท-โร-พุท-โร

เมื่อเพลงจบให้นักเรียนภาวนาเวลาหายใจเข้าว่า พุท หายใจออกว่า โร ไปเรื่อย ๆ จนสงบ ประมาณ 3 นาที

ครูอ่านเนื้อเรื่อง ผลของพายุ ในขณะที่นักเรียนนั่งสมาธิ โดยใช้น้ำเสียงหนัก เบา ปานกลาง ไปตามเนื้อเรื่อง พร้อมทั้งเปิดเพลงบรรเลงเบา ๆ

3.2 ให้นักเรียนสร้างจินตนาการตาม หลังจากครูอ่านเนื้อเรื่องจบ ประมาณ 1-2 นาที

3.3 ให้นักเรียนผ่อนคลายความเครียด โดยเล่นเกมนาวาพรรษา

เกมนาวาพรรษา

วิธีเล่น

3.3.1 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนั่งเป็นแถวตอนลึก

3.3.2 เมื่อได้ยินเสียงนกหวีดให้คนสุดท้ายของแต่ละแถววิ่งออกมาทางขวามือของแถว มาหยิบบัตรค้ำที่วางอยู่หน้าแถว 1 บัตร แล้วอ่านดัง ๆ ถ้าอ่านถูกก็นั่งลงข้างหน้าคนแรก แต่ถ้าอ่านไม่ถูกก็ออกไปจากแถว คนสุดท้ายก็จะลุกขึ้นแล้วออกมาหยิบบัตรค้ำข้างหน้าแถวอ่าน ถ้าอ่านถูกก็นั่งลงข้างหน้าคนแรก ทำเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ กลุ่มใดถึงเส้นชัยก่อนเป็นฝ่ายชนะ โดยให้คนที่ถึงเส้นชัยก่อน ต้องร้องว่า ไชโย

4. ประเมินผล

ครูซักถามเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนไปแล้ว เพื่อทดสอบความเข้าใจ

- 4.1 ฐานเจดีย์มีความเกี่ยวข้องกับอุโมงค์อย่างไร
- 4.2 ทำไมถึงทราบว่ามีคนมาที่เจดีย์นี้เสมอ ๆ
- 4.3 สิ่ง que ทุกคนกังวลใจมากที่สุดคืออะไร
- 4.4 นักเรียนคิดว่า เขาจะออกจากอุโมงค์ได้หรือไม่
- 4.5 ถ้าเขาออกจากอุโมงค์ไม่ได้จะเป็นอย่างไร

สื่อการเรียน

1. บัตรคำ
2. บัตรความหมาย
3. ภาพเจดีย์ อุโมงค์ ลวดลายต่าง ๆ
4. เครื่องเล่นเทป
5. แฉบบันทึกเสียงเรื่อง วัดร้างกลางป่า
6. แฉบบันทึกเสียงเพลงบรรเลง
7. แฉบบันทึกเสียงเพลงนั่งสมาธิ
8. แฉบบประโยค
9. แผ่นกระดาษที่เขียนคำกับข้อความ
10. นกหวีด
11. บัตรข้อสิ่งที่ใช้ดำสั่มตา
12. แผนภูมิเพลง ราวังสั่มตา
13. หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้น ป.4 เล่ม 1 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
14. เรื่อง ผลของพายุ

ภาคผนวก

เนื้อเรื่อง ผลของพายุ

บ้านของชานาญอยู่ในจังหวัดชุมพร ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีพายุเกย์เคยพัดผ่าน ทำให้บ้านเรือนพังทลายได้รับความเสียหายมาก จนกระทั่งถึงวันนี้ครอบครัวของชานาญก็มีฐานะดีขึ้นมาบ้าง เนื่องจากการช่วยเหลือของรัฐบาล ปีนี้พ่อกับแม่ได้ส่งชานาญมาเรียนที่กรุงเทพฯ โดยพักอาศัยอยู่กับ บ้า เพราะบ้าไม่มีใครอยู่เป็นเพื่อน ชานาญเล่าให้เพื่อน ๆ และคุณครูฟังว่าตอนที่เกิดพายุนั้นเป็นเวลากลางคืน ลมพัดแรงมาก จนหือออกไปหมด เขาสามคนพ่อแม่ลูกกอดกันกลม แม่กลัวจนแทบว่าจะขยับเขยื้อนไม่ได้ ทุกคนต่างหอบลูกจูงหลานหนีกันอย่างซุมนุญ กลัวจนขวัญหนีดีฝ่อไปหมด บางคนถึงกับหนีเตลิดเปิดเปิงไปอย่างเสียสติ หลังจากพายุสงบลงแล้ว สิ่งที่เห็นก็คือซากปรักหักพัง ของบ้านเรือน และต้นไม้ แม่ของเขายืนร้องไห้ตีโพยตีพายว่าไม่เหลืออะไรอีกแล้ว จะเอาอะไรที่ไหนกินเข้าไป พวกเราในหมู่บ้านช่วยกันงัดต้นไม้ที่ล้มทับบ้านเรือนออก แต่มันไม่ค่อยขยับเขยื้อนเลย เพราะต้นไม้ใหญ่ ๆ ทั้งนั้นที่ล้มลงมา ถนนหนทางชำรุดใช้การไม่ได้เหมือนตัดขาดจากโลกภายนอกกว่าทางราชการจะเข้าไปช่วยถึงพวกชาวบ้านก็แทบแย่ ตอนนั้นจำได้ว่าคนในหมู่บ้านมายืนออกรับแจกสิ่งของที่จำเป็นจากทางราชการด้วยดวงตาที่เศร้าหมองหมดอาลัยในชีวิต บางคนโบหน้ามองไปด้วยน้ำตา

ชานาญบอกว่าเขาเคยคิดจินตนาการว่า อยากให้ทุกบ้านเมื่อโม่งค์ได้คืน เวลาที่พายุพัดมาจะได้ลงไปหลบอยู่ในอุโมงค์ได้ แต่ตอนเกิดพายุคราวนั้นก็มีเรื่องแปลกมากอยู่อย่างหนึ่งคือ มีอยู่หนึ่งที่ไม่มีถูกพายุพัดเสียหาย คือ เจดีย์ร้างที่อยู่เชิงเขาไม่ไกลจากหมู่บ้านนัก ปรากฏว่าไม่พังหรือชำรุดเลย ซึ่งเป็นเรื่องแปลกมาก ผู้คนจึงไปเคารพกราบไหว้กันอย่างเนืองแน่น เมื่อสังเกตดูจะเห็นว่าบางด้านของเจดีย์แกะสลักเสลาอลวดลายต่าง ๆ ไว้อย่างสวยงาม ซึ่งยังไม่มีหลักฐานว่าเจดีย์สร้างเมื่อไหร่ ใครสร้าง

เพื่อน ๆ ถาม ชานาญว่า จะกลับไปอยู่ที่ชุมพรอีกไหม "กลับแน่นอนถ้าเรียนจบแล้ว เพราะผมรักบ้านที่นั่นมาก ผมต้องกลับไปอยู่กับพ่อแม่ช่วยพ่อกับแม่ทำงาน" ชานาญตอบด้วยความมั่นใจชานาญรับปากว่าปีต่อมจะพาเพื่อน ๆ ไปเที่ยวที่บ้านและจะพาไปเที่ยวที่เจดีย์ร้างด้วย

แผนการสอนแบบชี้แนะ

แผนการสอนที่ 3

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การอ่านแล้วสามารถแปลความ ตีความและขยายความได้แสดงว่ามีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถแปลคำหรือข้อความที่อ่านเป็นคำหรือข้อความใหม่ได้
2. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถหาความสัมพันธ์ของคำหรือข้อความจากเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
5. นักเรียนสามารถคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

คำใหม่ 15 คำ สลัด ผิวปาก โถง กลม หีบ สนิม เกราะกรัง พนัง กัด งูจงอาง
แม่เบี้ย เหน็ดเหน้อย เหลียวหลัง ซ่าเลื่อง แพร่งพราย

เนื้อเรื่อง หนังสือเรียนบทที่ 2 เรื่อง วัดร้างกลางป่า ตั้งแต่
เพชรร้องว่า "มดกัด" แล้วก้มลงลูบเท้าสลัดเอามดออก วีระก้มลงพิจารณาคุมคทีหัน
อุโมงค์ เขาเห็นมันเดินเป็นแถวเข้าไปด้านใน จึงพูดว่า "เราต้องเดินตามมดนี้ไป เพื่อจะพบทาง
ออกทางอื่น มาจะจงมานักับชูงใจตามมา บิดกับเพชรเดินตามหลังคอยคุ้มครองน้องผู้หญิงทั้งสองคน
นะ" พูดจบเขาก็ผิวปากเป็นเพลงปลุกใจทำให้คนอื่นขวัญดีขึ้น วีระคอยสังเกตขบวนการเป็นระยะ ๆ
เท่าที่พอจะมองเห็นได้ และเดินนำเพื่อนตามแนวมดไป ทุกคนรู้สึกงุนงงที่เห็นว่าอุโมงค์นั้นค่อย ๆ
กว้างออกจนเป็นห้องโถงรูปกลมขนาดใหญ่ มีแสงสว่างลอดเข้ามาได้มากขึ้น เด็กมองไปรอบ ๆ
เห็นหีบเหล็กเก่า ๆ หลายใบสนิมจับเกราะกรังวางซ้อนกันอยู่ข้างผนัง มีข้าวของเครื่องใช้ เช่น

เตา หม้อข้าว ด้งพลาสติกและอื่น ๆ หลายอย่างวางเกลื่อนกลาด แสดงว่ามีคนอาศัยอยู่พวกเด็ก ๆ ยิ่งรู้สึกอกสั่นขวัญหาย กลัวคนที่อยู่ในอุโมงค์จะคิดว่าพวกเขาเป็นขโมย แล้วอาจจับตัวกักขังไว้ วีระรีบเดินตามขบวนมดไปโดยเร็ว ไม่มีใครสนใจอย่างอื่น ต่างมุ่งหน้าหาทางออกไปให้พ้นอุโมงค์

มาถึงที่แห่งหนึ่ง ขบวนมดแยกเป็นหลายสายลัดเลี้ยวไปตามซอกหิน วีระตัดสินใจตามขบวนมดไปทางที่สว่างกว่า เขาตัดสินใจถูก เพราะไม่ช้าก็มาถึงปากอุโมงค์อีกด้านหนึ่ง มีกิ่งไม้วางประกอบปิดปากช่องไว้ เด็กผู้ชายช่วยกันดึงกิ่งไม้ออก ทันใดนั้นพวกเด็ก ๆ ได้ยินเสียงขู่พ่อ ๆ ใกล้เคียง ๆ พอหันไปดูก็เห็นงูจงอางตัวใหญ่ ชูคอแม่แม่เบี่ยงสูงเกือบเสมอศีรษะของวีระ ทุกคนตกใจแทบสิ้นสติไม่รู้จะทำอย่างไร ต่างยืนนิ่งไม่กล้าขยับเขยื้อน เพชรได้สติก่อนเพื่อน รีบพุ่งจมวกเสียบทะลุคอของมันอย่างแม่นยำ จมวกติดแน่นอยู่กับคอ พวกเด็กไม่รอช้าพากันวิ่งออกจากอุโมงค์อย่างไม่คิดชีวิต เพชรลืมสวิงไว้ที่ปากอุโมงค์นั่นเอง

พอหันเข้ตวัดร่าง ต่างหยุดยืนหอบด้วยความเหน็ดเหนื่อยยังไม่ทันจะพูดอะไรกันก็ได้ยินเสียงห้าวะเสียวอยู่เบื้องหลัง เด็ก ๆ ก็ออกวิ่งหนีกันอีก วีระวิ่งตามหลังเพื่อคุ้มกันภัยให้เพื่อน ๆ เท่าที่จะทำได้ พวกเขาไม่กล้าเหลียวหลัง หรือแม้แต่จะชำเลืองดูจนกระทั่งมาถึงบริเวณป่าสงวน เห็นว่าปลอดภัยแล้วจึงหยุดพักเหนื่อย ต่างเช็ดขยาดและตั้งใจว่าจะไม่เหยียบย่างมาที่วัดร้างแห่งนี้อีกเลย

"เราจะต้องไม่แพร่พรายให้ใครรู้ว่าเรามาที่นั่นนะ" วีระกักขับเพื่อน ๆ ทุกคนก็รับคำ เพชรขอโทษมานี่ที่เขาผิดสัญญาว่าจะไม่ฆ่าสัตว์ แต่ก็ต้องฆ่า และขอโทษเพื่อนทุกคนที่ชวนไปเที่ยวในที่อันตราย เพื่อน ๆ ไม่มีใครโกรธเพชร กลับขบขันที่ฆ่างูได้ทำให้ทุกคนปลอดภัย เมื่อหันอันตรายมาแล้ว ทุกคนก็ยิ้มแยมแจ่มใสต่อกัน พุดคุยถึงเหตุการณ์ที่ผ่านมาอย่างสนุกสนาน พอหายเหนื่อยเด็ก ๆ ก็พากันกลับบ้าน

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ทบทวนบทเรียน

ครูเสียบบัตรคำของเรื่องที่เรียนในชั่วโมงที่แล้ว ทีละคำ แล้วให้นักเรียนอ่าน พร้อมทั้งบอกความหมายทีละคำ

2. เสนอบทเรียนใหม่

2.1 ให้นักเรียนฟังบทเรียนเรื่อง วัดร้างกลางป่า จากบทตั้งแต่เพชรร้องว่า "มดกัด" แล้วก้มลงดูเท้าสลัดเอามดออก...จนถึง พอหายเมื่อยเด็ก ๆ ก็พากันกลับบ้าน

2.2 ครูเปิดเพลงบรรเลงเบา ๆ เพลง AIR ของ Bach พร้อมกับอธิบายความหมายคำใหม่ (คำศัพท์) โดย

2.2.1 อธิบายคำว่า สลัด ผิวปาก เหน็ดเหนื่อย เหลียวหลัง กักข่าเลื่อง แพร่งพราย โดยครูเรียงบัตรคำบนกระเบื้องที่ละคำให้นักเรียนอ่าน แล้วอธิบายความหมายโดยใช้ท่าทางและยกตัวอย่างประโยคประกอบ

2.2.2 อธิบายคำว่า โฉง กลม ทีบ สนิม เกรอะกรัง ผนัง งุงองแง่มั่ว โดยยกตัวอย่างประโยคหลาย ๆ ประโยค ให้นักเรียนฟังแล้วซักถามนักเรียน พร้อมทั้งฝึกให้นักเรียนนำคำเหล่านี้ไปแต่งประโยคด้วยปากเปล่า

2.3 ครูอ่านเนื้อเรื่อง วัดร้างกลางป่า ตั้งแต่ เพชรร้องว่า "มดกัด" แล้วกล่มลงดูท่าสลัดเอามดออก...จนถึง พอหายเหนื่อยเด็ก ๆ ก็พากันกลับบ้าน ให้นักเรียนฟัง 1 เทียนักเรียนดูเนื้อเรื่องพร้อมทั้งอ่านตามในใจ

2.4 กิจกรรมฝึกความเข้าใจในการอ่าน

2.4.1 แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน จากกิจกรรมแบ่งกลุ่มชื่อ หัวใจเดียวกัน

วิธีการ

2.4.1.1 ครูแจกชิ้นส่วนของหัวใจให้นักเรียนแต่ละคน หัวใจทั้งหมดมี 5 ดวง แต่ละดวงสีไม่เหมือนกัน หัวใจแต่ละดวงถูกแบ่งออกเป็น 6 ชิ้น

2.4.1.2 นักเรียนจะต้องนำชิ้นส่วนรวมกันให้เป็นหัวใจดวงเดียวกัน จึงจะเข้ากลุ่มเดียวกันได้

2.4.2 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันแปลข้อความจากแถบประโยค ที่ครูแจกให้เป็นคำใหม่ หรือข้อความใหม่ที่มีความหมายเหมือนข้อความเดิม แล้วส่งตัวแทนออกมาอ่านให้กลุ่มอื่น ๆ ฟัง

วิเคราะห์ทุกคนว่าอย่าแพร่งพรายเรื่องนี้

เด็ก ๆ เห็นหีบเหล็กเก่า ๆ มีสนิมจับเกรอะกรังซ้อนกัน

อุโมงค์นี้กว้างออกเป็นห้องโค้งรูปกลมขนาดใหญ่

ทุกคนไม่กล้าที่จะเข้าเลื่องคู่อีก

2.4.3 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเรียงประโยคตามลำดับเหตุการณ์ จาก
ประโยคในข้อ 2.4.2

2.4.4 ครูแจกแผ่นกระดาษที่มีข้อความและคำให้นักเรียนกลุ่มละ 1
แผ่น ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำหรือข้อความที่มีความสัมพันธ์กันโดยลากเส้นโยง แล้วตรวจคำตอบ
จากเฉลยบนกระดาน

ลากเส้นโยงคำและข้อความที่มีความสัมพันธ์กัน

แม่เบี้ย	อุโมงค์
ห้องโถงกลม	หีบ
สนิม	เด็ก ๆ ตัดสินใจเดินตาม
ขบวนมด	งูจงอาง

2.4.5 ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายถึงใจความสำคัญของเรื่องที่เรียนไปแล้ว
และคาดคะเนเหตุการณ์ว่าเป็นอย่างไร แล้วส่งตัวแทนออกมาเล่าให้เพื่อนฟัง

3. เสริมความจำ

3.1 ให้นักเรียนนั่งสมาธิ โดยยืนจับมือเป็นวงกลมแล้วลงนั่งตามวิธี อาพาเทคนิค ชัดสมาธิ ให้ขาขวาทับขาซ้าย มือขวาวางบนมือซ้าย ตัวตั้งตรงหลังตา เปิดเพลงนั่งสมาธิ เบา ๆ 2 จบ

เพลงนั่งสมาธิ

เนื้อร้อง ทานอง อาพา สุจริตกุล

นั่งขัดสมาธิให้ดี	สองมือวางทับกันทันที
หลังตาตั้งตัวตรงซี	ตั้งสติให้ดี ภาวนาในใจ
พุท-โร-พุท-โร	พุท-โร-พุท-โร

เมื่อเพลงจบให้นักเรียนภาวนาเวลาหายใจเข้าว่า พุท หายใจออกว่า โร ไปเรื่อย ๆ จนสงบ ประมาณ 3 นาที

ครูอ่านเนื้อเรื่อง ความฝันของแพร ในขณะที่นักเรียนนั่งสมาธิ โดยใช้ น้ำเสียง หนัก เบา ปานกลาง ไปตามเนื้อเรื่อง พร้อมทั้งเปิดเพลงบรรเลงเบา ๆ

3.2 ให้นักเรียนสร้างจินตนาการตาม หลังจากครูอ่านเนื้อเรื่องจบ ประมาณ 1-2 นาที

3.3 ให้นักเรียนผ่อนคลายความเครียด โดยให้นักเรียนเล่นเกมคลานแข่งเขียน

เกมคลานแข่งเขียน

วิธีเล่น

- 3.3.1 แบ่งผู้เล่นออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน
- 3.3.2 ให้แต่ละกลุ่มยืนเข้าแถวตอน คนแรกอยู่หลังเส้นเริ่ม
- 3.3.3 เมื่อได้ยินสัญญาณนกหวีด ให้คนแรกคลานไปถึงเส้นชัย แล้วเขียนคำใหม่ที่เรียนมาให้มากที่สุด โดยเขียนลงบนกระดาษที่วางไว้ของแต่ละแถว เมื่อได้ยินสัญญาณนกหวีดต้องวางดินสอ แล้วคลานกลับมาแตะคนที่ 2 แล้วไปนั่งต่อปลายแถว คนที่ 2 เมื่อได้ยินเสียงนกหวีด ก็ทำเหมือนกับคนที่ 1
- 3.3.4 ทำเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ จนหมดแถว แถวใดเสร็จก่อนและเขียนคำได้มากที่สุด และถูกต้องมากที่สุดแถวนั้นเป็นฝ่ายชนะ

4. ประเมินผล

ครูซักถามเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนไปแล้ว เพื่อทดสอบความเข้าใจ

- 4.1 เด็ก ๆ พบทางออกจากอุโมงค์ได้อย่างไร
- 4.2 อะไรทำให้เด็ก ๆ คิดว่ามีคนพักอาศัยอยู่ในอุโมงค์
- 4.3 ทำไมเด็ก ๆ จึงกลัวถ้ามีคนพักอยู่ในอุโมงค์
- 4.4 ใครเป็นคนพุ่งฉมวกไปฆ่า
- 4.5 มานี้โกรธเพชรหรือไม่ที่คิดสัญญา เพราะอะไร
- 4.6 ทำไมวีระต้องกักขังไม่ให้ทุกคนพูดเรื่องนี้กับใคร

สื่อการเรียน

1. บัตรคำ
2. กระเป๋าหนัง
3. แถบประโยค
4. เครื่องเล่นเทป
5. แถบบันทึกเสียงเรื่อง วัดร้างกลางป่า
6. แถบบันทึกเสียงเพลงบรรเลง
7. แถบบันทึกเสียงเพลงนั้งสมาธิ
8. แถบประโยค
9. แผ่นกระดาษที่เขียนคำและข้อความ
10. นกหวีด
11. หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้น ป.4 เล่ม 1 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
12. เรื่องความฝันของแพรว
13. กระดาษเปล่า

ภาคผนวก

เนื้อเรื่อง ความฝันของแพร

วันนี้อากาศค่อนข้างเย็นสบายไม่ร้อน และก็ไม่มีเย็นจนเกินไป แพรนั่งอ่านหนังสือ นิทานอยู่ที่ม้าหินใต้ต้นชมพูในสวนหลังบ้าน นิทานที่อ่านนี้เป็นเรื่องของการท่องแดนมหัศจรรย์ของเด็กผู้หญิงคนหนึ่ง ซึ่งแพรชอบอ่านมาก สมพัดเอื่อย ๆ สดชื่นอย่างบอกไม่ถูก ทำให้แพรหลับไป เมื่อไหร่ไม่รู้ตัว

"เอ! ทำไมเราถึงได้มาเดินอยู่ในป่าคนเดียวนี้ แล้วคุณพ่อคุณแม่ไปอยู่ที่ไหน" แพร นึกในใจ

แพรเดินลัดเลาะเรื่อยมาจนกระทั่งมาถึงน้ำตกแห่งหนึ่ง ด้านล่างของน้ำตกเป็นอ่าง ขนาดใหญ่ไม่ลึกมากนัก และมีธารน้ำไหลแยกออกไปจากอ่าง แพรรู้สึกเห็นตื้นเขินจึงนั่งพักอยู่ บนก้อนหินใหญ่ริมน้ำตก แพรรู้สึกเหมือนก้อนหินที่นั่นมันเขี่ยอนได้ จึงลองเอามือผลักก้อนหิน ทันใดก้อนหินก็เคลื่อนที่ออกมองเห็นเป็นทางโล่งเดินเข้าไปได้อย่างสบาย แพรอยากรู้ว่าทางที่เห็น จะเดินไปถึงไหน จึงตัดสินใจสลัดความกลัวทั้งเดินลงไปตามช่องทางนั้น ปรากฏว่าพอเดินเข้าไป ก็จะถึงที่กว้างเหมือนห้องโถง แพรรู้ได้ทันทีว่าสถานที่นี้ต้องเป็นถ้ำแน่ ๆ ที่ผนังถ้ำมีหินงอก หินย้อย สวยงาม กลางถ้ำมีแท่นหินขนาดใหญ่ แพรสะดุ้งสุดตัวเพราะสิ่งที่อยู่บนแท่นหินนั้นคือ งูจงอางขนาดใหญ่ กำลังชูคอแผ่แม่เบี้ย มองแพรอย่างโกรธแค้น แพรแทบสิ้นสติแต่ก็แข็งใจสลัดความกลัว ตั้งสติ แล้วนึกถึงพระรัตนตรัย แล้วบอกกับงูว่า "ฉันมาดีไม่ได้มาร้าย อย่าทำอะไรฉันเลย" งูนั้นค่อย ๆ สงบแล้วนอนขดตัวเหมือนท่อนไม้ เมื่อเดินต่อมาก็พบกับโถงที่มืดมัวว่างอยู่ และข้างหีบมีมิดที่มีสนิม เกาะเกรอะกรังวางซ้อนกันอยู่ แพรได้ยินเหมือนกับเสียงคนผิวปาก แต่เมื่อเหลียวหน้าเหลียวหลัง มองไปรอบ ๆ ก็ไม่เห็นมีใคร อยากรู้ว่าในหีบมีอะไรก็เอื้อมมือไปเปิดหีบ ทันใดนั้นแพรรู้สึกว่ามีมือ ของใครคนหนึ่งมาจับมือแพรไว้ แพรสะดุ้งและร้องจนสุดเสียง

"เป็นอะไรไปลูก แพรเป็นอะไรไป" แม่เขย่าตัวแพรแล้วพรีาเรียก

"แม่ แม่จริง ๆ ด้วย แพรไม่เป็นอะไรใช่ไหมจะ แม่ แพรฝันคะแม่" แพรพูดด้วยความตื่นเต้น แล้วเล่าความฝันให้แม่ฟัง แม่บอกว่าที่ฝันอย่างนี้คงเพราะอ่านนิทานเรื่อง ท่องแดน มหัศจรรย์นั่นเอง แพรขอร้องแม่ว่าอย่าแพร่งพรายเรื่องนี้ให้พ่อรู้เดี๋ยวพ่อไม่อนุญาติให้อ่านหนังสือ นิทานพวกนี้อีก แม่รับปากและบอกให้แพรรีบไปอาบน้ำเพื่อจะได้มารับประทานอาหารเย็นพร้อมกัน

แผนการสอนแบบชี้แนะ

แผนการสอนที่ 4

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การอ่านแล้วสามารถแปลความ ตีความและขยายความได้แสดงว่ามีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถแปลคำหรือข้อความที่อ่านเป็นคำหรือข้อความใหม่ได้
2. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถหาความสัมพันธ์ของคำหรือข้อความจากเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
5. นักเรียนสามารถคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

คำใหม่ 20 คำ สงกรานต์ เบียดเสียดเบียดชิด ชะเง้อ สะบ้า ทัดเทียม คุณภาพ กลิ้ง ดูดฉลาด หลักเกณฑ์ โห่ ถือหาง เต็มแรงเต็มกา กระสับกระส่าย ช่วงชัย หิมพานต์ เทศน์ กัณฑ์ คับแค้น เนื้อที่ มหรสพ

เนื้อเรื่อง หนังสือเรียนบทที่ 3 เรื่อง ที่งานสงกรานต์ ตั้งแต่

"มานี่ วันนี้ไปเที่ยวงานสงกรานต์ไหมจ๊ะ" มานะชวนมานี่

"ไปซิคะ ฉันอยากจะไปอยู่ที่เดียว พี่ไปขออนุญาตแม่จะคะ ฉันจะไปชวนชูใจ"

ว่าแล้วมานี่ก็วิ่งปรอไปบ้านชูใจ

ไม่ช้า มานะ มานี่ และชูใจก็มาถึงบริเวณงานซึ่งจัดขึ้นภายในวัด มีคนมาเที่ยวงานมากมาย ต่างเบียดเสียดเบียดชิดไปชมการเล่นต่าง ๆ เด็กทั้งสามชวนกันไปชะเง้อดูการเล่น สะบ้า มานี่กับชูใจชอบมาก เพราะทั้งสองฝ่ายมีฝีมือทัดเทียมกัน ยิ่งลูกสะบ้าได้แม่นยำทั้งคู่ ลูกสะบ้าก็มีคุณภาพ เพราะทำด้วยไม้เนื้อแข็ง กลิ้งจนเกลี้ยงเกลาสีสันดี ลูกขนาดกระทัดรัด กลิ้ง

ได้เร็วมาก คนเล่นแต่งตัวสวยทั้งหญิงชายสวมเสื้อผ้าสีฉูดฉาด ต่างเล่นตีมีระเบียบตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ทุกครั้งที่ผู้เล่นยิงลูกสะบ้าถูก คนดูจะปรบมือและไชโยโห่ร้องกันเกรียวกราว ยิ่งถ้าเป็นฝ่ายตนถือหางอยู่ก็จะดีใจจนถึงกับลุกขึ้นมาเต้นแรงเต้นกา มานี้กับชูใจยินดีดูเพลินเพราะน่าดูทั้งตนเองและคนดู ส่วนมานะรู้สึกเมื่อย เขายืนกระสับกระส่าย จนชูใจสังเกตเห็น จึงชวนมานะเดินไปดูการเล่นอย่างอื่น เด็กทั้งสามเดินผ่านวงตะกร้อไปถึงวงเล่นช่วงชัย ได้ยินเสียงคนเฮฮาก็จะเข้าไปดู แต่เห็นคนยืนเบียดเสียดเบียดอัดกันเหลือเกิน จึงเดินเลยไปนั่งฟังพิณพาทย์ซึ่งกำลังเล่นอย่างไพเราะ พิศพาทย์เล่นเพลงอยู่ครู่หนึ่งก็มีคนมาบอกให้หยุด เพราะพระกำลังจะเทศน์ เมื่อพระเทศน์จบแล้ว พิศพาทย์จึงเล่นต่อไป เนื่องจากวันนี้มีคนมาฟังเทศน์มาก ศาลาจึงตุงคัมกับไป เนื้อที่บนศาลาไม่พอกับจำนวนคน ดังนั้นประชาชนที่ไม่ได้ขึ้นไปนั่งฟังเทศน์บนศาลา จึงพากันเดินเที่ยวดูร้านค้าในบริเวณวัด เมื่อพระเทศน์จบแล้วต่างก็พากันไปชมหรสพที่ลานวัดต่อไป

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ทบทวนบทเรียนเดิม

- 1.1 ครูเสียบบัตรคำของเรื่องที่เรียนในชั่วโมงก่อนบนกระเป่าผนังที่ละคำแล้วให้นักเรียนอ่าน และช่วยกันบอกความหมาย
- 1.2 ให้นักเรียนออกมาเล่าเรื่องต่อกันคนละประโยค

2. เสนอบทเรียนใหม่

- 2.1 ให้นักเรียนฟังเรื่อง ที่งานสงกรานต์ จากเทป ตั้งแต่มาวันนี้ไปเที่ยวงานสงกรานต์ใหม่จะ...จนถึง ไปชมหรสพที่ลานวัดต่อไป
- 2.2 ครูเปิดเพลงบรรเลงเบา ๆ เพลง AIR ของ Bach พร้อมกับอธิบายความหมายของคำใหม่ (คำศัพท์) โดย
 - 2.2.1 อธิบายคำว่า สะแง้อ โห้ เต้นแรงเต้นกา กระสับกระส่าย เทศน์ โดยให้อ่านจากบัตรคำบนกระเป่าผนังที่ละคำ ครูแสดงท่าทางของแต่ละคำให้ดูและยกตัวอย่างประโยคที่ใช้คำเหล่านี้
 - 2.2.2 อธิบายคำว่า สงกรานต์ เบียดเสียดเบียดอัด สะบ้า ทัดเทียม คุณภาพ กลิ้ง ฉูดฉาด หลักเกณฑ์ ถือหาง ช่วงชัย พิศพาทย์ กัดกั คัมกับ เนื้อที่ มหรสพ ให้นักเรียนอ่านบัตรคำบนกระเป่าผนัง แล้วอธิบายว่าแต่ละคำหมายถึงอย่างไร พร้อมกับยกตัวอย่างประโยคประกอบ แล้วให้นักเรียนฝึกแต่งประโยคด้วยปากเปล่า
- 2.3 ครูอ่านเนื้อเรื่อง ที่งานสงกรานต์ ตั้งแต่ มาวันนี้ไปเที่ยวงานสงกรานต์ใหม่จะ...จนถึง ไปชมหรสพที่ลานวัดต่อไป 1 เทียว นักเรียนดูเนื้อเรื่องพร้อมทั้งอ่านตามในใจ

2.4 กิจกรรมฝึกความเข้าใจในการอ่าน

2.4.1 แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน จากกิจกรรมแบ่งกลุ่มชื่อว่า "เครื่องคัมพาโซค"

วิธีการ

2.4.1.1 ครูเตรียมผาจากน้ำอัดลม 5 ชนิด (เป๊ปซี่ โค้ก แพนต้า สไปร์ท กรีนสปอต)

2.4.1.2 ให้นักเรียนเลือกผาจากน้ำอัดลมคนละ 1 ชนิด

2.4.1.3 ให้นักเรียนรวมกลุ่ม โดยน้ำอัดลมชนิดเดียวกัน

ให้อยู่ ในกลุ่มเดียวกัน

2.4.2 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันแปลข้อความจากแถบประโยค ที่ครูแจกให้เป็นคำใหม่ หรือข้อความใหม่ที่มีความหมายเหมือนข้อความเดิม แล้วส่งตัวแทนออกมาอ่านให้กลุ่มอื่น ๆ ฟัง

เมื่อพระ เทศน์จบต่างพากันไปคุมหรรสพที่ลานวัด

มานะรู้สึกเมื่อย ยืนกระสับกระส่าย

การเล่นส่บ้าของทั้งสองฝ่ายฝีมือทัดเทียมกัน

ทั้งหญิงและชาย เบียดเสียดเหยียดยัดกันเหลือเกิน

2.4.3 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเรียงประโยคตามลำดับเหตุการณ์ จากประโยคในข้อ 2.4.2

2.4.5 ครูแจกแผ่นกระดาษที่มีข้อความและคำให้นักเรียนกลุ่มละ 1 แผ่นให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำหรือข้อความที่มีความสัมพันธ์กันโดยลากเส้นโยง แล้วตรวจคำตอบจากเฉลยบนกระดาน

ลากเส้นโยงคำและข้อความที่มีความสัมพันธ์กัน	
เบียดเสียดเบียดคยัด	ทั้งสองฝ่ายฝีมือทัดเทียมกัน ยิ่งลูกได้แม่นยำ
ศาลา	การแสดงลิเก
สะพาน	ผู้คนนั่งฟังเทศน์
หิมพานต์	มีคนมาเที่ยวงานวัดมาก โดยเฉพาะบริเวณที่มีการเล่นต่างๆ

2.4.5 ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายถึงใจความสำคัญของเรื่องที่เรียนไปแล้ว และคาดคะเนเหตุการณ์ว่าเป็นอย่างไร

3. เสริมความจำ

3.1 ให้นักเรียนนั่งสมาธิ โดยยืนจับมือเป็นวงกลมแล้วลงนั่งตามวิธี อาพาโพเทคนิก ขัดสมาธิ ให้ขาขวาทับขาซ้าย มือขวาวางบนมือซ้าย ตัวตั้งตรง หลังตรง เปิดเพลงนั่งสมาธิเบา ๆ 2 จบ

เพลงนั่งสมาธิ

นั่งขัดสมาธิให้ดี

หลังตรงตั้งตัวตรงซี้

พุท-โร-พุท-โร

เนื้อร้อง ทานอง อาพาโพ สุจริตกุล

สองมือวางทับกันทันที

ตั้งสติให้ดี ภาวนาในใจ

พุท-โร-พุท-โร

เมื่อเพลงจบให้นักเรียนภาวนาเวลาหายใจเข้าว่า พุท หายใจออกว่า โร ไปเรื่อย ๆ จนสงบ ประมาณ (3 นาที)

ครูอ่านเนื้อเรื่อง วันสงกรานต์ ในขณะที่นักเรียนนั่งสมาธิ โดยใช้น้ำเสียง หนัก เบา ปานกลาง ไปตามเนื้อเรื่อง พร้อมทั้งเปิดเพลงบรรเลงเบา ๆ

3.2 ให้นักเรียนสร้างจินตนาการตาม หลังจากครูอ่านเนื้อเรื่องจบประมาณ 1-2 นาที

3.3 ให้นักเรียนผ่อนคลายความเครียด โดยให้นักเรียนทุกคนยืนกางขา กางแขนเสมอไหล่ ก้มตัวเอามือขวาแตะข้อเท้าซ้าย เปลี่ยนเอามือซ้ายแตะข้อเท้าขวา ทสลับกันไปมา ประมาณ 10 ครั้ง

4. ประเมินผล

ครูซักถามเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนไปแล้ว เพื่อทดสอบความเข้าใจ

4.1 ไครชวนมานี่ไปเที่ยวงานสงกรานต์

4.2 การเล่นในงานสงกรานต์มีอะไรบ้าง

4.3 การเล่นต่าง ๆ จัดที่ไหน

4.4 ฝ่ายที่ถือหาง หมายความว่าอย่างไร

4.5 เหตุใดคนจึงลุกขึ้นเต้นแรงเต้นกา

4.6 ทำไมประชาชนบางส่วนจึงไม่ไปนั่งฟังเทศน์บนศาลา

สื่อการเรียน

1. บัตรคำ
2. กระเป๋าหนัง
3. ผ้าน้ำอัดลม 5 ชนิด
4. เครื่องเล่นเทป
5. แถบบันทึกเสียงเรื่อง ที่งานสงกรานต์
6. แถบบันทึกเสียงเพลงบรรเลง
7. แถบบันทึกเสียงเพลงนั่งสมาธิ
8. แถบประโยค
9. แผ่นกระดาษที่เขียนคำและข้อความ
10. นกหวีด
11. หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้น ป. 4 เล่ม 1 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
12. เรื่องวันสงกรานต์

ภาคผนวก

เนื้อเรื่อง วันสงกรานต์

วันนี้เป็นวันสงกรานต์ ฉันเดินทางไปทำบุญตักบาตรที่วัดกับคุณยาย เสร็จแล้วคุณยายก็ชวนฉันไปนั่งฟังเทศน์ที่บรรเลงอยู่บนศาลาอย่างไพเราะเพราะพริ้ง พอตกบ่ายก็ไปฟังเทศน์กัณฑ์กุมารและกัณฑ์ตรีโดยท่านเจ้าอาวาสเป็นผู้เทศน์ คุณยายชอบออกชอบใจมากแล้วฉันก็พาคุณยายกลับบ้าน ตอนกลางคืนมีมหรสพเป็นที่สนุกสนาน ผู้คนต่างเบียดเสียดเหยียดยัดกันเข้าไปในงาน เพราะบริเวณงานคับแคบ เนื่องจากวัดมีเนื้อที่น้อย ฉันเดินเที่ยวกับน้องชายสักพัก ก็ได้ยินเสียงไซโยโฮ่ร้องทางด้านหน้าเวที มองไปเห็นผู้คนแต่งกายด้วยเสื้อผ้าสีฉูดฉาด กำลังเต้นแร้งเต้นกาอยู่หน้าเวทีฉันพยายามชะเง้อมองว่าเกิดอะไรขึ้น ถามผู้คนแถวนั้นดู จึงรู้ว่าบนเวทีเขามีกาประกวดนางสงกรานต์ และสลับด้วยการเปิดดีวีดีให้เรด ฉันกับน้องพยายามเบียดคนเข้าไปดูใกล้ ๆ ก็มองเห็นหญิงสาวรูปร่างกลมกลึง แต่งกายด้วยเสื้อผ้าสวยงามตระการตา เดินประกวดอยู่บนเวที โดยมีกรรมการคอยให้คะแนน เพื่อตัดสินอย่างมีหลักเกณฑ์ด้วยความยุติธรรม ยินดูได้ไม่นานนักน้องชายของฉันก็เริ่มกระสับกระส่าย เราเลยชวนกันกลับบ้าน

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนแบบชี้แนะ

แผนการสอนที่ 5

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การอ่านแล้วสามารถแปลความ ตีความและขยายความได้แสดงว่ามีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถแปลคำหรือข้อความที่อ่านเป็นคำหรือข้อความใหม่ได้
2. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถหาความสัมพันธ์ของคำหรือข้อความจากเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
5. นักเรียนสามารถคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

คำใหม่ 13 คำ ครั้น เครง เตียง ไบลาน ห้อย หลวม รุ่มร่าม ยักย้าย ทวีคูณ ทารุณ คาราม แสกหน้า หน้าผาก รูด

เนื้อเรื่อง หนังสือเรียนบทที่ 3 เรื่อง ington สงกรานต์ ตั้งแต่

มานะ ได้ยินเสียงคนหัวเราะครั้น เครง อยู่ อีก ด้าน หนึ่ง จึง ขวน มา ้น กับ ชู ใจ ไป คุ ก็ รู้ ว่า ละ คร ลิง ก าล ัง แส ด ง ลิง พระ เอก กับ ลิง ผู้ ร้าย ก าล ัง ต่ อ สู้ กัน อยู่ พ ล ัว น บน เติ ย ง หน้า เเว ที่ ทั้ง คู่ น ึ่ง กาง เก ง สี แด ง แจ ิด พระ เอก สวม ข ฎ าท ัว ด้ ย ไบ ลาน ส่วน ผู้ ร้าย มี ผ้า สี เขียว คาด หัว ผูก เป็น โบ ห้อย และมี ฆ ัน ไก่ ย่อม สี เหลือง เสียบ ที่ ผ้า คาด หนึ่ง อัน กาง เก ง ที่ ลิง ผู้ ร้าย น ึ่ง หลวม มาก และ ยาว รุ่ม ร่าม เเว ลาร บ ัน ต่ อ ง เติ น ยัก ย้าย ไป มา กาง เก ง ก็ หลุด ลง มาก อ ง กับ หัน ลิง ผู้ ร้าย รีบ ก ้ม ลง ดิ่ง กาง เก ง ขึ้น ลิง พระ เอก ได้ ที่ เอา ดา บ ะ ะ คาย พาด หัว ดั่ง ไบ ็ก ๆ เฝ ้ม ความ ขบ ขัน เป็น ทวี คูณ จน คน ดู ฮา ก ัน ลัน เด็ก ทั้ง สาม ขอบ อ ก ขอบ ใจ มาก มานี้ นึก เเว ทนา ลิง ผู้ ร้าย เพราะ มัว ห่วง แด ก กาง เก ง อยู่ ตลอด เเว ลา จึง ถูก ลิง พระ เอก ตี ะ ะ หน้า อย่าง ทารุณ แต่ ลิง ผู้ ร้าย ก็ ไม่ แส ด ง อาก ร ะ เจริ บ วด พอดี กาง เก ง ขึ้น มา แล้ว ก็ แยก เขียว

ส่งเสียงคารามใส่ลิงพระเอกแล้วต่อสู้กันใหม่ ในไม่ช้าลิงผู้ร้ายแพ้ ถูกตีที่แสกหน้าเอามือกุมหน้าผากตกจากเตียงมานอนกลิ้งอยู่ที่พื้นเวที พอดีเสียงระฆังสัญญาณดังขึ้น เจ้าของละครก็รู้ว่ามีคนปิดฉาก ผู้คนจึงทยอยกันออกไปดูมหรสพอย่างอื่น

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ทบทวนบทเรียนเดิม

1.1 ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติ เรื่อง ทีมงานสงกรานต์ ที่เรียนในช่วงโมงก่อน (โดยครูเตรียมนักเรียนไว้ล่วงหน้า)

1.2 ครูสนทนาซักถามนักเรียนถึงเรื่องที่แสดงผ่านไป

1.3 ครูให้นักเรียนอ่านบัตรคำบนกระเป่าผนังที่ละคำ พร้อมทั้งให้ออกความหมาย

2. เสนอบทเรียนใหม่

2.1 ให้นักเรียนฟังบทเรียนเรื่อง ทีมงานสงกรานต์ จากเทปตั้งแต่ มานะไต้ยีนเสียงคนหัวเราะครื้นเครงอยู่อีกด้านหนึ่ง...จนถึง ผู้คนจึงทยอยไปมหรสพอย่างอื่น

2.2 ครูเปิดเพลงบรรเลงเบา ๆ เพลง AIR ของ Bach พร้อมกับอธิบายความหมายของคำใหม่ (คำศัพท์)

2.2.1 อธิบายคำว่า เตียง ไบลาน ห้อย หลวม รุ่มร่าม ยักย้าย ทารุณ ทวีคูณ คาราม แสกหน้า หน้าผาก รูด โดยให้นักเรียนดูจากการแสดงของเพื่อนจากท่าทาง จากคำพูด (ครูเตรียมนักเรียนที่จะแสดงไว้ล่วงหน้า) แล้วครูยกตัวอย่างประโยคหรือข้อความประกอบตามความเหมาะสม แล้วให้อ่านคำทั้งหมดจากบัตรคำบนกระเป่าผนัง

2.2.2 แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 ฝ่าย ให้ฝ่ายหนึ่งแสดงท่าทาง หรือบอกความหมายของคำ ให้อีกฝ่ายหนึ่งทายว่าเป็นคำอะไรสลับกัน

2.3 ครูอ่านเนื้อเรื่อง ทีมงานสงกรานต์ ตั้งแต่ มานะไต้ยีนเสียงคนหัวเราะครื้นเครงอยู่อีกด้านหนึ่ง...จนถึง ผู้คนจึงทยอยไปมหรสพอย่างอื่น ให้นักเรียนฟัง 1 เทียวนักเรียนดูเนื้อเรื่อง พร้อมทั้งอ่านตามในใจ

2.4 กิจกรรมฝึกความเข้าใจในการอ่าน

2.4.1 แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน จากกิจกรรมการแบ่งกลุ่มชื่อ ฟังสร้างรัง

วิธีการ

2.4.1.1 ให้นักเรียนยืนเป็นวงกลมสมมติเป็นฝั่ง แล้วให้นักเรียนราวาง โดยครูร้องเพลง ฝั่งซ้าย

2.4.1.2 ครูออกคำสั่งให้ฝั่งทำรั้ง และมีฝั่งอยู่ในรั้ง โดยมีนักเรียน 2 คน จับมือกันเป็น 1 รั้ง ตัวอย่าง คำสั่ง เช่น

รั้ง 1 รั้ง ฝั่ง 1 ตัว

รั้ง 1 รั้ง ฝั่ง 2 ตัว

คำสั่งสุดท้ายคือ รั้ง 2 รั้ง ฝั่ง 2 ตัว ซึ่งจะได้ทั้งหมด 5 กลุ่ม

กลุ่มละ 6 คน

เพลงฝั่งซ้าย

เนื้อร้อง อาไฟ สุจริตกุล

ทานอง ลาวลาปาง

หึ่ง หึ่ง หึ่ง หึ่ง

เสียงฝั่งบินเวียนวน

ตุตคอมสุคนธ์

น้ำหวานแล้วบินเลยไป

สร้างรวงรั้ง

สวยบานวังยิ่งใหญ่

หากขยับเหมือนฝั่งเมื่อใด

ทุกคนก้าวไปสู่ความเจริญ (ซ้ำ)

2.4.2 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันแปลข้อความจากแถบประโยคที่ครูแจกให้เป็นคำใหม่ หรือข้อความใหม่ ที่มีความหมายเหมือนข้อความเดิม แล้วส่งตัวแทนออกมาอ่านให้กลุ่มอื่น ๆ ฟัง

ลิงพระเอกกับลิงผู้ร้ายกำลังต่อสู้กันพลวันบนเตียง

ลิงผู้ร้ายถูกตีที่แสกหน้า

มานะได้ยินเสียงคนหัวเราะครั้นเครง

ลิงพระเอกเอาดาบพาดหัวเพิ่มความขบขันเป็นทิวคูล

2.4.3 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเรียงประโยคตามลำดับเหตุการณ์ จาก
ประโยคในข้อ 2.4.2

2.4.5 ครูแจกแผ่นกระดาษที่มีข้อความและคำให้นักเรียนกลุ่มละ 1
แผ่นให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำหรือข้อความที่มีความสัมพันธ์กันโดยลากเส้นโยง แล้วตรวจคำตอบ
จากเฉลยบนกระดาน

ลากเส้นโยงคำและข้อความที่มีความสัมพันธ์กัน

ลิงพระเอก	การแสดงละครลิงสิ้นสุด
ระฆังสัญญาณ	เด็กทั้ง 3 คน ชอบออกชอบใจ
ลิงผู้ร้ายถูกตี	ความรู้สึกรักของมานี
เวทนา	ชญาท้าวด้วยใบลาน

2.4.5 ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายถึงใจความสำคัญของเรื่องที่เรียนไปแล้ว
และคาดคะเนเหตุการณ์ว่าเป็นอย่างไร

3. เสริมความจำ

3.1 ให้นักเรียนนั่งสมาธิ โดยยืนจับมือเป็นวงกลมแล้วนั่งตามวิธี อาพา
เทคนิค ชัดสมาธิ ให้ขาขวาทับขาซ้าย มือขวาวางบนมือซ้าย ตัวตั้งตรง หลังตรง เปิดเพลงนั่ง
สมาธิเบา ๆ 2 จบ

เพลงนั่งสมาธิ

เนื้อร้อง ทานอง อาไฟ สุจริตกุล

นั่งขัดสมาธิให้ดี

สองมือวางทับกันทันที

หลับตาตั้งตัวตรงซี้

ตั้งสติให้ดี ภาวนาในใจ

พุท-โธ-พุท-โธ

พุท-โธ-พุท-โธ

เมื่อเพลงจบให้นักเรียนภาวนาเวลาหายใจเข้าว่า พุท หายใจออกว่า โธ โธ เรื่อย ๆ จนสงบ ประมาณ (3 นาที)

ครูอ่านเนื้อเรื่อง แคมป์ไฟเป็นเหตุ ในขณะที่นักเรียนนั่งสมาธิ โดยใช้หน้าเสียง หน้า เบา ปานกลาง ไปตามเนื้อเรื่อง พร้อมทั้งเปิดเพลงบรรเลงเบา ๆ

3.2 ให้นักเรียนสร้างจินตนาการตาม หลังจากครูอ่านเนื้อเรื่องจบประมาณ 1-2 นาที

3.3 ให้นักเรียนผ่อนคลายความเครียด โดยให้นักเรียนทุกคนยืนกางแขนเสมอไหล่ จากนั้นชูแขนซ้ายเหนือศีรษะ เอียงตัวลงด้านขวา เปลี่ยนเป็นขมือขวาเหนือศีรษะ เอียงตัวลงด้านซ้าย ทาสลับกันไปเรื่อย ๆ ประมาณ 3 นาที

4. ประเมินผล

ครูซักถามเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนไปแล้ว เพื่อทดสอบความเข้าใจ

4.1 เด็ก ๆ ชอบใจการแสดงอะไรมาก

4.2 คนดูละครลิงหัวเราะครื้นเครงและฮาเล่นเพราะอะไร

4.3 นักเรียนคิดว่าการแสดงละครลิงควรอนุรักษ์ไว้หรือไม่ เพราะเหตุใด

4.4 มานี่มีนิสัยอย่างไร

4.5 การแสดงละครลิงมีตัวเอกกี่ตัว อะไรบ้าง

4.6 ผู้แต่งกวีที่ไหนและทาวอย่างไร

สื่อการเรียน

1. บัตรคำ
2. กระเป๋าหนังสือ
3. แถบประโยค
4. เครื่องเล่นเทป
5. แถบบันทึกเสียงเรื่อง ที่งานสงกรานต์

6. แดงบันทึกเสียงเพลงบรรเลง
7. แดงบันทึกเสียงเพลงนั้งสมาธิ
8. แผ่นกระดาษที่เขียนคำและข้อความ
9. แผ่นภูมิเพลงผั่งขยัน
10. นกหวีด
11. หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้น ป.4 เล่ม 1 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
12. เรื่อง แคมป์ไฟเป็นเหตุ

ภาคผนวก

เนื้อเรื่อง แคมป์ไฟเป็นเหตุ

ณ บริเวณชายหาด ท้องทะเลสีครามตัดกับแสงแดดที่ส่องแสงลงมาระยิบระยับงดงาม ยิ่งนัก นักท่องเที่ยววัยรุ่นกลุ่มหนึ่ง กำลังสนุกสนานครื้นเครงกันเต็มที่ ทุกคนแต่งกายด้วยเสื้อผ้า หลวมโคร่ง บางคนก็ยาวรุ่มร่าม ห้อยสายสร้อยหลากสีระยิบระยับเต็มคอตามสมัยนิยม ยิ่งเป็น ลงก็ยิ่งสนุกสนานกันมากขึ้นเป็นทวีคูณ เพราะจะมีแคมป์ไฟในตอนกลางคืน พอดตกค่ำเสียงดนตรีก็ดัง สั่นหวั่นไหวไปทั่วหาด เหล่าวัยรุ่นหนุ่มสาวออกมาโยกย้ายวาดลวดลายกันเต็มที่ ทันใดนั้นเองก็มี โจรกลุ่มหนึ่งบุกเข้ามาพร้อมด้วยอาวุธครบมือ และส่งเสียงคำรามสั่งให้ทุกคนอยู่ในความสงบ มี หนุ่มคนหนึ่งพยายามจะขัดขึ้น จึงโดนตีด้วยด้ามปืนที่แสกหน้า เมื่อคลำดูปรากฏว่าหน้าผากแตกเลือด ไหลอาบ แล้วเหล่าโจรก็เข้ารุมทำร้ายหนุ่มวัยรุ่นเหล่านั้นอย่างทารุณ พร้อมกับรูดทรัพย์สิน ไปจนหมดเกลี้ยง แล้วพากันหนีไป ทุกคนจึงพาร่างกายอันบอบช้ำไปแจ้งตำรวจให้สืบหาคนร้าย ต่อไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนแบบชี้แนะ

แผนการสอนที่ 6

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การอ่านแล้วสามารถแปลความ ตีความและขยายความได้แสดงว่ามีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถแปลคำหรือข้อความที่อ่านเป็นคำหรือข้อความใหม่ได้
2. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถหาความสัมพันธ์ของคำหรือข้อความจากเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
5. นักเรียนสามารถคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

คำใหม่ 18 คำ กระจาย โต้ตอบ รุ่ง แฉล้ม อรุณ หมดจด ชื่นใจ กรุ่น โฉม ครุฑ หมอง แม่คุณ ลูกคู่ ถั่วลิสง ทั่ว ปีก ภูมิจาน รูปพรรณ

เนื้อเรื่อง หนังสือเรียนบทที่ 3 เรื่อง ที่งานสงกรานต์ ตั้งแต่

มานะ มานี และชูใจรู้สึกกระหายน้ำ มานะซื้อน้ำหวานแจกคนและถ้วย เมื่อดื่มเสร็จก็เดินเที่ยวกันต่อไป ที่ได้ต้นไทรมีนกกลาติคประมาณห้าหกคนกำลังร้องกลาติคโต้ตอบกัน มีคนมองดูอยู่มากจนเด็กทั้งสามมองไม่เห็นนกกลาติค ได้ยินแต่เสียงร้อง ฝ่ายชายร้องว่า

ไอ้แม่เอวกลมผมยาว

แม่กำลังเป็นสาววัยรุ่น

เหมือนดอกไม้ที่เพิ่งแรกแย้ม

บานแฉล้มรับแสงอรุณ

ช่างงามหมดจดสดใส

กลั่นก็ชื่นใจหอมกรุ่น

เจ้าโฉมครุฑเอย

ระวังเนื้อระวังตัวอย่าให้หมองมัวนะแม่คุณ

แล้วเสียงลูกคู่ร้องรับและกลองตีดัง โฉ๊ะ พรึม พรึม โฉ๊ะ พรึม พรึม

มานีกับชูใจรู้สึกเมื่อย จึงชวนมานะไปซื้อถั่วลิสงคั่วแล้วนั่งพักเหนื่อยที่ใต้ต้นพิกุล นั่งกินกันพลางคุยกันพลาง มานีเห็นถุงกระดาษหนึ่งวางอยู่ที่โคนต้นพิกุลจึงหยิบมาคลี่จะใส่เปลือกถั่วลิสงก็เห็นกระเป๋าสีเงินอยู่ในถุงนั้นมานีจึงหยิบออกมาเปิดดูมีธนบัตรฉบับละหนึ่งร้อยบาทพันซ้อนกันอยู่ปึกหนึ่ง จึงปรึกษาหารือกับเพื่อน ๆ ว่าจะทำอย่างไรดี มานีเสนอความเห็นว่าจะควรรณาไปส่งให้เจ้าหน้าที่ที่จัดงานสงกรานต์ประจำปีของ ชูใจกับมานะเห็นด้วย จึงพากันนำกระเป๋าสีเงินไปมอบให้เจ้าหน้าที่พร้อมกับเล่าเรื่องให้ฟัง เจ้าหน้าที่ชมเชยเด็กทั้งสามว่า มีความซื่อสัตย์ดีมาก แล้วประกาศทางเครื่องขยายเสียงเพื่อให้เจ้าของมารับคืน สักครู่มีหญิงวัยกลางคนคนหนึ่งแต่งตัวภูมิฐานวิ่งกระหืดกระหอบมาแจ้งว่าเป็นเจ้าของ แล้วขอรับกระเป๋าสีเงินคืน เจ้าหน้าที่ซักถามรูปพรรณสัณฐานของกระเป๋าสีเงินคนนั้นก็บอกได้ถั่วลิสงถั่วคั่วเงินและของอื่น ๆ ที่มีอยู่ในกระเป๋านั้น และบอกว่าตนลืมไว้ใต้ต้นไม้เมื่อประมาณหนึ่งชั่วโมงที่ผ่านมา แต่จำไม่ได้ว่าต้นอะไร เจ้าหน้าที่เห็นว่าหญิงคนนั้นสามารถบอกรายละเอียดได้ จึงคืนกระเป๋าสีเงินให้ หญิงคนนั้นดีใจมาก ควักธนบัตรฉบับละหนึ่งร้อยบาทส่งให้มานะฉบับหนึ่ง แล้วบอกว่าให้แบ่งกัน เจ้าหน้าที่บอกให้มานะรับไว้ เพราะเป็นน้ำใจตอบแทนความซื่อสัตย์ ทั้งสามคนจึงยกมือไหว้รับเงินไว้ ผู้คนที่มายืนมองดูพากันปรบมือแสดงความชื่นชมยินดีและมอบให้เจ้าหน้าที่ประกาศชื่อเด็กทั้งสามให้ทราบทั่วกัน

มานะ มานี และชูใจ รู้สึกอึ้งอัมม์ใจมาก และภูมิใจที่ตนได้รับการอบรมสั่งสอนมาเป็นคนมีความซื่อสัตย์ ทั้งทางบ้านและทางโรงเรียนได้ช่วยกันขัดเกลานิสัยของเขาให้เป็นคนดี จึงได้รับการยกย่องชมเชยเช่นนี้ ถ้าพ่อ แม่ ย่า และคุณครู ตลอดจนเพื่อน ๆ รู้ก็คงพากันชื่นชมยินดีด้วย

เสียงประกาศชื่อของมานะ มานี และชูใจ ทำให้บิตซึ่งกำลังเดินเที่ยวอยู่อีกด้านหนึ่งของงานได้ยิน จึงวิ่งมา และแสดงความยินดีกับเพื่อนทั้งสาม แล้วชวนกันออกไปเดินดูงานกันต่อไปอีก พอเดินห่างออกจากกลุ่มคน บิตก็กระซิบอย่างตื่นเต็นว่า มีคนถือจมวกของเพชรที่พุ่งไปข้างจางออง มาเที่ยวถามว่าเป็นของใคร แล้วถ้าใครบอกได้ว่าเจ้าของจมวกเป็นใคร ก็จะให้รางวัลอย่างงาม แต่บิตแกล้งทำเฉยเสีย เพราะอาจจะ เป็นพวกที่ซ่อนอยู่ในอุโมงค์มาสืบดูว่า ใครบ้างอาจเข้าไปในอุโมงค์ ถ้าพวกนั้นรู้ว่าเป็นใคร อาจจะทำอันตรายก็ได้ มานะ มานีและชูใจเห็นด้วย จึงชวนกันไปบ้านวีระ เพื่อบอกให้วีระและเพชรรู้ตัว จะได้ปิดเรื่องนี้เงียบไว้เป็นความลับไม่แพร่งพรายให้ใครรู้เป็นอันตราย มิฉะนั้นพวกเขาอาจจะมีอันตราย

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ทบทวนบทเรียนเดิม

1.1 แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน จากกิจกรรมแบ่งกลุ่มชื่อว่า "ชมดอกไม้"

วิธีการ

- 1.1.1 ให้นักเรียนทั้งหมดยืนจับมือกันเป็นวงกลม
- 1.1.2 ครูแจกดอกไม้ให้นักเรียนในวงจำนวน 6 ดอกโดยแจกกระจายไปรอบ ๆ วง
- 1.1.3 ครูและนักเรียนร้องเพลง เชิญมาชมดอกไม้ และให้นักเรียนที่มีดอกไม้ทุกคนส่งดอกไม้เวียนไปทางขวา
- 1.1.4 ครูเป่านกหวีดให้หยุดส่งดอกไม้ ดอกไม้อยู่ในมือนักเรียนคนใดก็ให้ออกไปจากวง แล้วนั่งรวมกลุ่มกัน จะได้นักเรียนครั้งละ 6 คน ทำต่อไปเรื่อย ๆ จนเหลือนักเรียน 6 คนสุดท้าย

เพลงเชิญมาชมดอกไม้

(ไม่มีปรากฏนามผู้แต่ง)

เชิญมาชมดอกไม้	มากมายหลายอย่างต่างพันธุ์
ดอกนมแมวอัฉริยะ	ยี่โถ กุหลาบ ราตรี
ทานตะวัน จ้าปา จ้าปี	ดอกสารภี ยี่สุ่น มณฑา

1.2 ให้แต่ละกลุ่มสรุปและเขียนเรื่องย่อของเรื่อง ที่งานสงกรานต์ที่เรียนในช่วงโมงก่อน ให้สั้นได้ใจความที่สุด แล้วส่งตัวแทนออกมาเล่าให้กลุ่มอื่นฟัง

2. เสนอบทเรียนใหม่

2.1 ให้นักเรียนฟังเรื่อง ที่งานสงกรานต์ จากเทปตั้งแต่ มานะ มานี และ ชูใจ รู้สึกกระหายน้ำ...จนถึง มิฉะนั้น พวกเขาอาจจะมึนตึ๋นตาย

2.2 ครูเปิดเพลงบรรเลงเบา ๆ เพลง AIR ของ Bach พร้อมกับอธิบายความหมายของคำใหม่ (คำศัพท์)

อธิบายคำว่า กระหาย โต้ตอบ รุน แล้้ม อรุณ หมดจด ขึ้นใจ กรุณ โจม ตรุณ หมอง แม่คุณ ลูกคู่ ถั่วลิสง กั่ว ปีก ภูมิจาน รูปพรรณ โดยให้อ่านจากบัตรคำบนกระเป๋าค้นหาคำแล้วครูอธิบายว่าแต่ละคำหมายถึงอย่างไร ด้วยการแสดงท่าประกอบและยกตัวอย่างประโยคตามความเหมาะสม

2.3 ครูอ่านเนื้อเรื่อง ที่งานสงกรานต์ ตั้งแต่ มานะ มานี และชูใจ รู้สึก กระจายน้ำ ...จนถึง มิฉะนั้น พวกเขาอาจจะมีอันตราย 1 เทียว นักเรียนดูเนื้อเรื่อง พร้อมทั้ง อ่านตามในใจ

2.4 กิจกรรมฝึกความเข้าใจในการอ่าน

2.4.1 แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน จากข้อ 1.1

2.4.2 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันแปลข้อความจากแถบประโยคที่ครูแจกให้ เป็นคำใหม่ หรือข้อความใหม่ที่มีความหมายเหมือนข้อความเดิม แล้วส่งตัวแทนออกมาอ่านให้กลุ่ม อื่น ๆ ฟัง

ลำดับกำลังร้องโต้ตอบกัน

เจ้าหน้าที่ซักถามถึงรูปพรรณ สันฐานของกระเป๋

หญิงวัยกลางคนแต่งตัวภูมิฐาน

มานะ มานี และชูใจ รู้สึกกระจายน้ำ

2.4.3 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเรียงประโยคตามลำดับเหตุการณ์ จาก ประโยคในข้อ 2.4.2

2.4.5 ครูแจกแผ่นกระดาษที่มีข้อความและคำให้นักเรียนกลุ่มละ 1 แผ่นให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำหรือข้อความที่มีความสัมพันธ์กันโดยลากเส้นโยง แล้วตรวจคำตอบ จากเฉลยบนกระดาน

ลากเส้นโยงคำและข้อความที่มีความสัมพันธ์กัน	
ภูมิฐาน	ลูกคู่ร้องรับ
ปีก	ธนบัตร
รูปพรรณสัณฐานกระเป๋	ทำให้ ได้รับกระเป๋เงินคืน
ลำตัด	การแต่งกายของหญิงวัยกลางคน

2.4.5 ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายถึงใจความสำคัญของเรื่องที่เรียนไปแล้ว และคาดคะเนเหตุการณ์ว่าเป็นอย่างไร แล้วส่งตัวแทนออกมาเล่าให้เพื่อนฟัง

3. เสริมความจำ

3.1 ให้นักเรียนนั่งสมาธิ โดยยืนจับมือเป็นวงกลม แล้วลงนั่งตามวิธี อาพาเทคนิค ขัดสมาธิ ให้ขาขวาทับขาซ้าย มือขวาวางบนมือซ้าย ตัวตั้งตรงหลังตา เปิดเพลงนั่งสมาธิ เบา ๆ 2 จบ

เพลงนั่งสมาธิ
เนื้อร้อง ทานอง อาพา สุจริตกุล

นั่งขัดสมาธิให้ดี	สองมือวางทับกันทันที
หลังตาดังตัวตรงซี	ตั้งสติให้ดี ภาวนาในใจ
พุท-โร-พุท-โร	พุท-โร-พุท-โร

เมื่อเพลงจบให้นักเรียนภาวนาเวลาหายใจเข้าว่า พุท หายใจออกว่า โร ไปเรื่อย ๆ จนสงบ ประมาณ (3 นาที)

ครูอ่านเนื้อเรื่อง รุ่งอรุณของอืด ในขณะที่นักเรียนนั่งสมาธิ โดยใช้น้ำเสียง หนัก เบา ปานกลาง ไปตามเนื้อเรื่อง พร้อมทั้งเปิดเพลงบรรเลงเบา ๆ

3.2 ให้นักเรียนสร้างจินตนาการตาม หลังจากครูอ่านเนื้อเรื่องจบประมาณ 1-2 นาที

3.3 ให้นักเรียนผ่อนคลายความเครียด โดยให้นักเรียนเล่นเกมแข่งขันแต่งประโยค

เกมแข่งขันแต่งประโยค

วิธีเล่น

3.3.1 แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน ให้นั่งเข้าแถวตอนห่างจากกระดานดำ ประมาณ 1 เมตร

3.3.2 ครูชูบัตรคำที่จะให้นักเรียนนำไปแต่งเป็นประโยค ให้แต่ละกลุ่มดูเสร็จแล้ววิ่งกลับมาส่งบอลให้คนที่สองในกลุ่มของตน แล้ววิ่งไปต่อท้ายแถว คนที่สองก็วิ่งไปเขียนคำต่อจากที่คนแรกเขียนไว้ และกลับมาส่งต่อให้คนที่สาม ทำเช่นนั้นจนหมดทุกคน กลุ่มไหนที่เสร็จก่อน แต่งประโยคได้ใจความถูกต้อง สะกดคำถูกต้องเป็นผู้ชนะ

4. ประเมินผล

ครูซักถามเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนไปแล้ว เพื่อทดสอบความเข้าใจ

4.1 การแสดงลัทธิมีลักษณะอย่างไร

4.2 ลูกคู่ของลัทธิหมายถึงอะไร

4.3 เมื่อมานีพบกระเป๋านางถึงกระดาดแล้วทำอย่างไร

4.4 เจ้าของกระเป๋าส่งเงินให้สิ่งใดเป็นรางวัลแก่เด็ก

4.5 มานะ มานี และชูใจ ได้รับการชมเชยจากเจ้าหน้าที่ เพราะคุณธรรมใด

4.6 เหตุใด เด็ก ๆ จึงพยายามปกปิดเรื่องที่ไปเที่ยวในอุโมงค์ไว้เป็น

ความลับ

สื่อการเรียน

1. บัตรคำ
2. กระเป๋าหนัง
3. ดอกไม้ทำจากกระดาดแข็ง สี
4. เครื่องเล่นเทป
5. แดงบันทึกเสียงเรื่อง ที่งานสงกรานต์

6. แดงบันทึกเสียงเพลงบรรเลง
7. แดงบันทึกเสียงเพลงนั้่งสมาธิ
8. แดงประโยค
9. แผ่นกระดาษที่เขียนคำและข้อความ
10. หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้น ป.4 เล่ม 1 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
11. เรื่อง รุ่งอรุณของอ๊อด

ภาคผนวก

เนื้อเรื่อง รุ่งอรุณของอ๊อด

ยามรุ่งอรุณ อ๊อดตื่นขึ้นมาสูดอากาศบริสุทธิ์ ท่ามกลางดอกมะลิที่บ้านสะพรั่งขาวสะอาดหมดจด สังกลิ่นหอมชื่นใจอยู่หน้าบ้าน จากนั้นอ๊อดก็วิ่งออกกำลังกายตอนเช้าไปตามถนนระหว่างทางพบกับเด็กวัยรุ่นสองคนที่เคยรู้จักกัน จึงแะะทักทายโต้ตอบกันฉันทมิตร จากกลับสวนทางกับสาวน้อยหน้าแฉล้มลูกสาวก้านั้น กำลังเดินมาทักท้วงน่อยท่าทางภูมิฐาน และรูปร่างบึกบึนสมชายชาตรี อ๊อดเหลียวมองจนลับตา เพราะนึกสนใจแม่สาวแรกรุ่งนวยจรุณคนนี้มานานนักหนา เพราะเธอมีรูปพรรณสัณฐานที่งามสง่าเป็นที่ประทับใจอ๊อดยิ่งนัก ขณะที่กำลังคิดอะไรเพลินอยู่นั้น อ๊อดเหลือบแลไปข้างทางเห็นปลาตกคักคักขลุกลกอยู่ในแอ่งน้ำหลายตัว ด้วยความสงสารจับใจ อ๊อดจึงแะะไปช้อนปลาเหล่านั้นใส่ถุงพลาสติก แล้วนำไปปล่อยในบ่อน้ำใสสะอาดที่บ้านของตน เมื่อกลับเข้าไปในบ้าน อ๊อดรีบค้มน้ำด้วยความหิวกระหาย แล้วแะะไปคุยกับหลาน ๆ ที่กำลังนั่งกินถั่วลิสงคั่วกันอย่างเอร็ดอร่อย เลยเข้าไปร่วมวงด้วย กินไปร้องเพลงไป โดยมีหลานเป็นลูกคู่เป็นที่ครื้นเครงและมีความสุข

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนแบบชี้แนะ

แผนการสอนที่ 7

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การอ่านแล้วสามารถแปลความ ตีความและขยายความได้แสดงว่ามีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถแปลคำหรือข้อความที่อ่านเป็นคำหรือข้อความใหม่ได้
2. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถหาความสัมพันธ์ของคำหรือข้อความจากเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
5. นักเรียนสามารถคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

คำใหม่ 18 คำ พลัดพราก ประณีต ก้าวร้าว อัดโนมตี วรรณคดี วรรค วัตถุประสงค์ อนุสาวรีย์ พิชิต
ภาคภูมิ สำนวน ยุทธหัตถี บวงสรวง วิญญาณ สดุดี ภัยอันตราย ทุจจริต เสียร อนาคต

เนื้อเรื่อง หนังสือเรียนบทที่ 4 เรื่อง จดหมายจากสุพรรณบุรี ตั้งแต่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

45/7 หมู่ที่ 3 ต.หนองโอง

อ.อุทอง จ.สุพรรณบุรี

วันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2524

มานี้เพื่อนรัก

ฉันดีใจที่โรงเรียนจวนจะเปิดเรียนแล้ว เพราะไม่ช้าฉันก็จะได้มาเรียนหนังสือกับเพื่อน ๆ อีก ฉันมานึกคิดว่า นี่เพียงแต่แค่ไม่ได้พบกันสองเดือนเศษ ๆ ฉันยังคิดถึงเพื่อนมากอย่างนี้ ถ้าเรียนจบ ชั้น ป.6 เราคงต้องพลัดพรากจากกันไปคนละทิศละทาง บางทีอาจจะไม่ได้พบกันเลยตลอดชีวิต คิดแล้วใจหายนะ เรอนะ

ที่จริงหลายปีแล้ว ฉันไม่ได้กลับมาบ้านที่สุพรรณบุรี ปีนี้ได้กลับมา พ่อกับแม่ดีใจมาก บอกว่าฉันโตขึ้นเยอะและชมว่าฉันดีขึ้นหลายอย่าง เช่น ทำงานประดิษฐ์ชิ้น พุดจาเรียบร้อยไม่กระด้างก้าวร้าวอย่างเมื่อก่อน นี่ก็ต้องเป็นเพราะป้าและคุณครูอบรมสั่งสอนฉัน และเพราะฉันมีเพื่อนดี ๆ อย่างพวกเธอ เลยช่วยให้ฉันเป็นคนดีโดยอัตโนมัติจริงไหม

ฉันพบเพื่อนเก่าที่สุพรรณหลายคน เรานัดพบกันเสมอ ๆ ฉันมีเรื่องตลกจะเล่าให้เธอฟังเพื่อนคนหนึ่งเขียนจดหมายเป็นกระดาษแผ่นเล็กๆ มานัดฉันว่า "พบกันที่หน้าศาลาวัดใต้ต้นพิกุล" ฉันนึกว่าวัดสร้างใหม่ชื่อวัดใต้ต้นพิกุล เทียวถามใคร ๆ เขาก็บอกว่าไม่มีวัดชื่อนี้ ที่แท้เพื่อนของฉันเขาเขียนหนังสือวันวรรคตอนผิด ถ้าเขียนให้ถูกว่า "พบกันที่หน้าศาลา วัด ใต้ต้นพิกุล" ฉันคงไม่ต้องยุ่งยาก ฉันกับเพื่อน ๆ ซ้ำจักรยานไปเที่ยวกันหลายแห่ง นี่ถ้าปีศาจเรียนคราวหน้า ฉันต้องขออนุญาตคุณแม่ของคุณแม่ของเธอพาเธอมาเที่ยวสุพรรณกับฉันแน่ ๆ เธอยิ่งชอบโบราณวัตถุอยู่ด้วย เธอจะได้เห็นโบราณวัตถุ และโบราณสถานหลายแห่งที่เธอปรารถนาจะได้เห็น โดยเฉพาะเจดีย์ยุทธหัตถี อนุสาวรีย์พิชิตสงครามที่นาภาคภูมิของไทย (सानวนของฉันเองนะนี่) พระมหากษัตริย์ไทย คือ สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงกระทำยุทธหัตถีกับแม่ทัพของข้าศึก เธอก็ทราบเรื่องราวตอนนั้นดีว่า แม่ทัพของข้าศึกต้องสิ้นชีพที่ตรงนั้นเมื่อวันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2135 (จำมั่นไหมล่ะ) และในวันสำคัญนี้ ทางราชการจะทำพิธีบวงสรวงพระวิญญานของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ฉันมีความเชื่อมั่นว่าดวงพระวิญญานของพระองค์คงสถิตอยู่ที่นี่ เพื่อปกป้องผืนแผ่นดินไทยให้รอดพ้นจากภัยอันตราย นอกจากนี้ยังมีวัตถุโบราณ และพระพุทธรูปเก่าแก่มากมาย บางแห่งก็น่าเสียดายที่มีพวกทุจริตตัดเศียรพระพุทธรูปไปขายเห็นแล้วก็อนาใจ

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ทบทวนบทเรียนเดิม

1.1 ให้นักเรียนทั้งหมดนั่งเป็นวงกลม ครูนำกล่องที่ใส่บัตรคำที่เรียนในชั่วโมงก่อนให้นักเรียนคนใดคนหนึ่งนั่งอยู่ในวงถือไว้

1.2 ครูเปิดเทปเพลง ขณะเดียวกันนักเรียนที่ถือกล่องบัตรคำอยู่ก็ส่งกล่องบัตรคำไปให้นักเรียนคนอื่น ๆ ที่อยู่ทางขวามือของตนให้เร็วที่สุด เมื่อครูปิดเทปเพลง เพลงหยุดกล่องบัตรคำอยู่ในมือใคร ให้นักเรียนคนนั้นหยิบบัตรคำ 1 คำ อ่านให้เพื่อน ๆ ฟัง พร้อมทั้งบอกความหมาย ถ้าตอบถูกก็หยิบบัตรคำนั้นออก ถ้าตอบไม่ถูกก็เก็บบัตรคำใส่กล่องเหมือนเดิม นักเรียนคนนั้นต้องไปนั่งอยู่กลางวง ครูเริ่มเปิดเทปเพลงใหม่เริ่มเล่นต่อ คนที่ตอบไม่ถูกจะต้องถูกลงโทษ ให้ทำกิจกรรมตามที่กลุ่มให้ทำ

2. เสนอบทเรียนใหม่

2.1 ให้นักเรียนฟังบทเรียนเรื่อง จดหมายจากสุพรรณบุรี ตั้งแต่ 45/7 หมู่ที่ 3 ต.หนองโอง อ.อุทุมพร ...จนถึง เห็นแล้วก็อนาใจ จากเทป

2.2 ครูเปิดเพลงบรรเลงเบา ๆ เพลง AIR ของ Bach พร้อมกับอธิบายความหมายของคำใหม่ (ศัพท์)

2.2.1 อธิบายคำว่า พลัดพราก ประณีต ก้าวร้าว อดโน้มติ วรรณคดี วัสดุ อนุสาวรีย์ พิษิต ภาคภูมิ สำนวน ยุทธหัตถี บวงสรวง วิญญาณ สถิต ภัยอันตราย ทูจริต เศียรอนาด โดยครูเสียบบัตรคำบนกระเป๋านั่งที่ละคำ ให้นักเรียนอ่านแล้วอธิบายความหมายโดยใช้รูปภาพ ใช้ท่าทางแสดงและยกตัวอย่างข้อความหรือประโยคประกอบตามความเหมาะสม

2.2.2 ครูยกตัวอย่างประโยคที่ใช้คำใหม่ แล้วให้นักเรียนช่วยกันพิจารณาว่าใช้ถูกต้องหรือไม่ และให้นักเรียนฝึกแต่งประโยคด้วยปากเปล่า

2.3 ครูอ่านเนื้อเรื่อง จดหมายจากสุพรรณบุรี ตั้งแต่ 45/7 หมู่ที่ 3 ต.หนองโอง อ.อุทุมพร...จนถึง เห็นแล้วก็อนาใจ ให้นักเรียนฟัง 1 เทียวนักเรียนดูเนื้อเรื่อง พร้อมทั้งอ่านตามในใจ

2.4 กิจกรรมฝึกความเข้าใจในการอ่าน

2.4.1 แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน จากกิจกรรมแบ่งกลุ่มชื่อว่า "เชือกสัมพันธ์"

วิธีการ

2.4.1.1 ให้นักเรียนจับมือกันเป็นวงกลม แล้วชี้มือขวาเข้ากลางวงเพื่อทำข้ายัน

2.4.1.2 ครูร้องเพลงพูดจริง ท้าจริง ให้นักเรียนทำท่าทางประกอบอย่างอิสระ เดินเป็นวงกลมไปเรื่อย ๆ

2.4.1.3 ครูเป่านกหวีดให้นักเรียนหยุดทำท่าประกอบเพลง และเดินเข้าไปหยิบเชือกที่กลางวงคนละ 1 เส้น

2.4.1.4 ให้นักเรียนวัดขนาดความยาวของเชือก ที่มีความยาวเท่ากัน ให้นำอยู่รวมกลุ่มเดียวกัน

เพลง พูดจริง ท้าจริง

	เนื้อร้อง และทำนอง อาไพ สุจริตกุล
ตรง ตรง ตรง	เราต้องซื้อตรง พูดแต่คำจริง
จริง จริง จริง	คนเก่งจริง จะต้องซื้อสัตย์
คนซื้อที่ประโยชน์สารพัด (ข้า)	เราต้องหัดให้มีคุณธรรม (ข้า)

2.4.2 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันแปลข้อความจากแถบประโยคที่ครูแจกให้เป็นคำใหม่ หรือข้อความใหม่ที่มีความหมายเหมือนข้อความเดิม แล้วส่งตัวแทนออกมาอ่านให้กลุ่มอื่น ๆ ฟัง

พวกทุจริตตัดเศียรพระพุทธรูปไปขาย

พระวิญญานของพระองค์คงสถิตที่นี่

พ่อ แม่ ชมนั่นว่า ท่างานประณีต พูดจาเรียบร้อย ไม่กระด้าง ก้าวร้าว

เราคงต้องพลัดพรากจากกันไปคนละทิศละทาง

2.4.3 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเรียงประโยคตามลำดับเหตุการณ์ จาก
ประโยคในข้อ 2.4.2

2.4.4 ครูแจกแผ่นกระดาษที่มีข้อความและคำให้นักเรียนกลุ่มละ 1
แผ่น ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำหรือข้อความที่มีความสัมพันธ์กันโดยลากเส้นโยง แล้วตรวจคำตอบ
จากเฉลยบนกระดาน

ลากเส้นโยงคำและข้อความที่มีความสัมพันธ์กัน

พวกทุจรีต	ความเชื่อว่าดวงวิญญาณของพระองค์สถิตอยู่
โบราณสถาน	ทรงกระทำยุทธหัตถี
สมเด็จพระนเรศวร	เจดีย์ยุทธหัตถี อนุสาวรีย์พิชิตสงคราม
บวงสรวงพระวิญญาน	ตัดเศียรพระพุทธรูป

2.4.5 ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายใจความสำคัญของเรื่องที่เรียนไปแล้ว
และคาดคะเนเหตุการณ์ว่าเป็นอย่างไร

3. เสริมความจำ

3.1 ให้นักเรียนนั่งสมาธิ โดยยืนจับมือเป็นวงกลม แล้วลงนั่งตามวิธี อาพา
เทคนิค จัดสมาธิ ให้ขาขวาทับขาซ้าย มือขวาวางบนมือซ้าย ตัวตั้งตรงหลับตา เปิดเพลงนั่งสมาธิ
เบา ๆ 2 จบ

เพลงนั้งสมาธิ

เนื้อร้อง ทานอง อาไพ สุจริตกุล

นั้งขัดสมาธิให้ดี	สองมือวางทับกันทันที
หลับตาตั้งตัวตรงซี้	ตั้งสติให้ดี ภาวนาในใจ
พุท-โร-พุท-โร	พุท-โร-พุท-โร

เมื่อเพลงจบให้นักเรียนภาวนาเวลาหายใจเข้าว่า พุท หายใจออกว่า โธ ไปเรื่อย ๆ จนสงบ ประมาณ (3 นาที)

ครูอ่านเนื้อเรื่อง พระนเรศวร ในขณะที่นักเรียนนั้งสมาธิ โดยใช้น้ำเสียงหนัก เบา ปานกลาง ไปตามเนื้อเรื่อง พร้อมทั้งเปิดเพลงบรรเลงเบา ๆ

3.2 ให้นักเรียนสร้างจินตนาการตาม หลังจากครูอ่านเนื้อเรื่องจบประมาณ 1 ถึง 2 นาที

3.3 ให้นักเรียนผ่อนคลายความเครียด โดยให้เล่นเกมส่งอักษร บอกศัพท์ เกมส่งอักษร บอกศัพท์

วิธีเล่น

ให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม ครูโยนผ้าเช็ดหน้าไปตรงหน้าใคร คนนั้นต้องบอกชื่อกศัพท์ที่ขึ้นต้นด้วยอักษรที่ครูบอก เช่น ครูพูดว่า "บ." คนนั้นต้องบอกศัพท์ที่เรียนมาแล้วที่ขึ้นต้นด้วยตัว บ. เช่น ประณีต ถ้าครูโยนผ้าเช็ดหน้าไปที่ใครแล้วบอกว่า "พ." นักเรียนคนนั้นจะต้องบอกศัพท์ที่ขึ้นต้นด้วย พ. มา 1 คำ เช่น พลัดพราว คนที่ตอบไม่ได้หรือตอบซ้ำต้องมาอยู่กลางวง ทำเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ ผู้ที่ตอบไม่ถูกต้องถูกทำโทษโดยต้องทำกิจกรรมตามที่กลุ่มให้ทำ

4. ประเมินผล

ครูซักถามเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนไปแล้ว เพื่อทดสอบความเข้าใจ

- 4.1 ใครเขียนจดหมายมาถึงมานี้
- 4.2 ผู้เขียนจดหมายเล่าเรื่องอะไร
- 4.3 ที่สุพรรณบุรีมีวัดชื่อวัดใดต้นพิบูล หรือไม่
- 4.4 ผู้ที่เขียนจดหมายมาไม่ได้พบมานี้กี่เดือน
- 4.5 อะไรทำให้ผู้เขียนจดหมายรู้สึกอนาใจ

สื่อการสอน

1. บัตรคำ
2. กระเป๋าหนังสือ
3. ภาพอนุสาวรีย์เจดีย์ยุทธหัตถี
4. เชือกความยาวขนาดต่าง ๆ
5. แถบบันทึกเสียงเรื่อง จดหมายจากสุพรรณบุรี
6. เครื่องเล่นเทป
7. แถบบันทึกเสียงเพลงบรรเลง
8. แถบบันทึกเสียงเพลงอื่น ๆ
9. แถบบันทึกเสียงเพลงนั้่งสมาธิ
10. แผนภูมิเพลง พุดจริง ทาจริง
11. กล้องใส้บัตรคำ
12. แถบประโยค
13. แผ่นกระดาษที่เขียนคำและข้อความ
14. นกหวีด
15. แบบฝึกหัดภาษาไทย ชั้น ป.4 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

ภาคผนวก

เนื้อเรื่อง พระนเรศวร

ในห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชั่วโมงสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต คุณครูกำลังสอนเรื่อง สมเด็จพระนเรศวร ที่ทรงทำยุทธหัตถีพิชิตพม่าจนได้รับชัยชนะ ในสมัยกรุงศรีอยุธยา ถึงแม้จะต้องฝ่าภัยอันตราย ต้องพลัดพรากจากบ้านเมืองไปเป็นเวลานาน แต่พระองค์ก็ยังเสียสละเพื่อแลกกับเอกราชของชาติไทย เมื่อถึงวันนี้ทุกคนจึงนำดอกไม้ธูปเทียนไปสักการบูชาและทำพิธีบวงสรวงอนุสาวรีย์ของพระองค์ที่อนุสรณ์ดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ที่สร้างไว้อย่างประณีต งดงาม และเป็นที่เชื่อกันมาว่าเป็นที่สถิตของดวงวิญญาณ ขององค์สมเด็จพระนเรศวรบรรพบุรุษที่คนไทยภาคภูมิใจมาทุกวันนี้

นอกจากนี้ คุณครูยังได้เล่าเพิ่มเติมในเรื่องอื่น ๆ อีก เช่น เรื่องของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งแต่ก่อนก็คือกรุงศรีอยุธยาเมืองหลวงแก่นั่นเอง ที่อยุธยามีโบราณสถาน โบราณวัตถุหลายอย่างมากมายที่เราสามารถเห็นได้ บางทีเมื่อนั่งรถผ่านเราจะมีความรู้สึกว่าต้องยกมือขึ้นไหว้อย่างอัตโนมัติ ด้วยความเคารพ เช่น วัดมิ่งมงคลพิตร เจดีย์ศรีสุริโยทัย คุณครูเล่าว่าตอนที่กรุงศรีอยุธยาเสียแก่พม่าครั้งที่ 2 นั้น สภาพของกรุงศรีอยุธยาเสียหายยับเยินมาก ซึ่งจากหนังสือประวัติศาสตร์บางเล่มได้เขียนบรรยายให้เห็นว่าน่าเศร้าใจ อนาคตใจอย่างสุดซึ่งสำหรับคนไทย เศียรของพระพุทธรูปบางแห่งก็ถูกตัดไป ถึงแม้ในตอนหลังสมเด็จพระเจ้าตากสินจะกู้เอกราชได้ แต่เมื่อเห็นสภาพบ้านเมืองที่เสียหายมากจนไม่สามารถที่จะซ่อมแซมได้ ประกอบกับคนไทยตอนนั้นก็ มีน้อย ไม่มีกำลังพอที่จะรักษาเมืองใหญ่ ๆ อย่างกรุงศรีอยุธยาได้ พระองค์จึงตัดสินใจตัดสินพระทัยมาสร้างเมืองหลวงใหม่ที่กรุงธนบุรี คุณครูมีข่าวดีบอกนักเรียนว่าต้นเดือนหน้าทางโรงเรียนจะจัดไปทัศนศึกษาที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไปชมสถานที่สำคัญหลายแห่ง ทุกคนตื่นเต้นและดีใจมาก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนแบบชี้แนะ

แผนการสอนที่ 8

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การอ่านแล้วสามารถแปลความ ตีความและขยายความได้แสดงว่ามีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถแปลคำหรือข้อความที่อ่านเป็นคำหรือข้อความใหม่ได้
2. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถหาความสัมพันธ์ของคำหรือข้อความจากเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
5. นักเรียนสามารถคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

คำใหม่ 21 คำ เฉียง ตอน อยู่ อัดคัต พจนานุกรม ไม้ ค้อน คุ้ย งอก ชุ่น ต่ลง
ก่อนข้าง ชัน และ ช้ำ ถอด ปลิว หัตถกรรม ภาษิต แบก

เนื้อเรื่อง หนังสือเรียนบทที่ 4 เรื่อง จดหมายจากสุพรรณบุรี ตั้งแต่

มานี้เจ้าเรื่องหลายชุมพลที่ย้ายของบิดาให้พวกเราฟังได้ไหมจ๊ะ พลายชุมพลเป็นลูกชายของขุนแผน และขุนแผนก็เป็นตัวละครในเรื่องขุนช้างขุนแผน เธอทราบไหมว่าแหล่งกำเนิดของเรื่องนี้อยู่ที่สุพรรณนี่เอง แม้แต่ถนนสายต่าง ๆ ส่วนใหญ่มีชื่อตามตัวละครในเรื่องนี้ทั้งนั้นแหละจ๊ะ

อำเภอที่ฉันอยู่นี้ คือ อำเภออุทอง เป็นอำเภอเล็ก ๆ อยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของดอนเจดีย์ เธอฟังดูชื่อก็น่าคุ้น ๆ แปลว่าอะไร ทองแปลว่าอะไร ฉะนั้นคำว่าอัดคัตขาดแคลนจึงไม่มีในพจนานุกรมของชาวอุทอง (ไม่ได้ไม้แน่ อย่าค้อน) เอมือคุ้ยดินตรงไหน ก็มีทองงอกขึ้นมาที่นั่น (ตอนนี้ไม้จ๊ะ อย่าเชื่อนะ) แต่ตอนนี้เสียอยู่อย่างเดียว อากาศร้อนจัดจนฉันแทบจะ

เป็นบ้า น้ำในแม่น้ำข้างบ้านแห้งและบางแห่งก็ขุ่นข้น เวลาจะดักน้ำต้องไต่ลงจากตลิ่งที่ค่อนข้างชัน พอเดินเปียกและเข้าก็สิ้น ฉันเคยสิ้นหัวเข้าถลอกและซำอยู่หลายวัน พ่อของฉันทำงานต้องถอดเสื้อทุกที เวลาฉันขี่จักรยานไปตลาดต้องสวมหมวกกันแดดที่ปีกกว้างและคับ ๆ (หมวกคับกันมันปลิวไปตามลมโง่งล่ะ) เออ! ฉันนี่ก็ออกแล้ว ฉันจะซื้อหมวกไปฝากเธอดีกว่า เพื่อไปเที่ยวไกล ๆ เธอจะได้สวมกันแดด คนที่นี่เขาसानหมวกขายกัน สินค้าหัตถกรรมส่วนใหญ่เป็นพวกเครื่องสานต่าง ๆ แหม! ฉันซักจะหมดเรื่องคุยแล้วซี เพราะเธออาจจะเคยอ่านเรื่องเมืองสุพรรณมาแล้ว แต่ถึงอย่างไรฉันก็รู้ว่าเธอถือภายิต รู้ไว้ซะว่าใส่บ่าแบกหาม จริงไหมจ๊ะ

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ทบทวนบทเรียนเดิม

- 1.1 ครูเสียบบัตรคำที่เรียนในชั่วโมงที่ผ่านมาให้นักเรียนอ่านทีละคำ
- 1.2 ให้นักเรียนออกมาเล่าเรื่องที่เรียนไปแล้วในชั่วโมงที่ผ่านมาต่อกันคนละ

ประโยค

2. เสนอบทเรียนใหม่

- 2.1 ให้นักเรียนฟังบทเรียน เรื่อง จดหมายจากสุพรรณบุรี ตั้งแต่ มานีจ๋า เรื่องหลายชุมพล...จนถึง...รู้ไว้ซะว่าใส่บ่าแบกหามจริงไหมจ๊ะ จากแถบบันทึกเสียง
- 2.2 ครูเปิดเพลงบรรเลงเบา ๆ เพลง AIR ของ Bach พร้อมกับอธิบายความหมายของคำใหม่ (คำศัพท์)
 - 2.2.1 อธิบายคำว่า ไม้ ค้อน ค้อน ถอด ปลิว แบก โดยให้อ่านจากบัตรคำ แล้วแสดงท่าทางประกอบ อธิบายคำว่า พจนานุกรม หัตถกรรม โดยให้ดูของจริง
 - 2.2.2 อธิบายคำว่า ฉียง ดอน อยู่ อัดคัต งอก ขุ่น ตลิ่ง ค่อนข้างชัน และ ซ้ำ ภายิต โดยให้อ่านจากบัตรคำแล้วยกตัวอย่างประโยคหรือข้อความประกอบ
- 2.3 ครูอ่านเนื้อเรื่อง จดหมายจากสุพรรณบุรี ตั้งแต่ มานีจ๋าเรื่องหลายชุมพล ..จนถึง รู้ไว้ซะว่าใส่บ่าแบกหาม จริงไหมจ๊ะ ให้นักเรียนฟัง 1 เที้ยว นักเรียนดูเนื้อเรื่อง พร้อมทั้งอ่านตามในใจ
- 2.4 กิจกรรมฝึกความเข้าใจในการอ่าน
 - 2.4.1 แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน จากกิจกรรมแบ่งกลุ่มชื่อ "เครื่องตีมหาโชค"

วิธีการ

- สไปร์ กรีนสพอต
- 2.4.1.1 ครูแจกพาน้ำอัดลม 5 ชนิดคือ เป๊ปซี่ โค้ก แพนต้า
- 2.4.1.2 ให้นักเรียนแกะกระดาษสีจากพาน้ำอัดลมออก
- 2.4.1.3 ให้นักเรียนรวมกลุ่มตามสีของที่พบเมื่อแกะกระดาษออกแล้ว โดยสีของชนิดเดียวกันให้มาอยู่กลุ่มเดียวกัน รูปสีของที่พบ บ้าน รถ โทรศัพท์ ตู้เย็น พัดลม
- 2.4.2 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันแปลข้อความจากแถบประโยค ที่ครูแจกให้เป็นคำใหม่ หรือข้อความใหม่ที่มีความหมายเหมือนข้อความเดิม แล้วส่งตัวแทนออกมาอ่านให้กลุ่มอื่น ๆ ฟัง

แหล่งกำเนิดของเรื่องนี้อยู่ที่สุพรรณบุรี

เวลาดักน้ำต้องไต่จากตลิ่งที่ค่อนข้างชัน

ฉันรู้ว่าเธอถือสุภานิตว่า รู้ไว้ใช่ว่าใส่บาบกหาม

มีสินค้าหัตถกรรมส่วนใหญ่เป็นพวกจักสาน

- 2.4.3 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเรียงประโยคตามลำดับเหตุการณ์ จากประโยคในข้อ 2.4.2

- 2.4.4 ครูแจกแผ่นกระดาษที่มีข้อความและคำให้นักเรียนกลุ่มละ 1 แผ่น ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำหรือข้อความที่มีความสัมพันธ์กันโดยลากเส้นโยง แล้วตรวจคำตอบจากเฉลยบนกระดาน

ลากเส้นโยงคำและข้อความที่มีความสัมพันธ์กัน	
พลาวยชุมพล	อำเภอในจังหวัดสุพรรณบุรี
ภายิต	แม่น้ำ
อุทอง	รู้ไว้ไว้ว่าใส่บาแบกหาม
ตลิ่ง	ขุนช้างขุนแผน

2.4.5 ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายใจความสำคัญของเรื่องที่เรียนไปแล้วและคาดคะเนเหตุการณ์ว่าเป็นอย่างไร

3. เสริมความจำ

3.1 ให้นักเรียนนั่งสมาธิ โดยยืนจับมือเป็นวงกลม แล้วลงนั่งตามวิธี อาพาเทคนิค ขัดสมาธิ ให้ขาขวาทับขาซ้าย มือขวาวางบนมือซ้าย ตัวตั้งตรงหลังตา เปิดเพลงนั่งสมาธิเบา ๆ 2 จบ

เพลงนั่งสมาธิ

นั่งขัดสมาธิให้ดี	เนื้อร้อง ทานอง อาพา สุจริตกุล
หลังตาดั้งตัวตรงซี้	สองมือวางทับกันทันที
พุท-โธ-พุท-โธ	ตั้งสติให้ดี ภาวนาในใจ
	พุท-โธ-พุท-โธ

เมื่อเพลงจบให้นักเรียนภาวนาเวลาหายใจเข้าว่า พุท หายใจออกว่า โธ ไปเรื่อย ๆ จนสงบ ประมาณ (3 นาที)

ครูอ่านเนื้อเรื่องหมู่บ้านหัตถกรรม ในขณะที่นักเรียนนั่งสมาธิ โดยใช้
น้ำเสียงหนัก เบา ปานกลาง ไปตามเนื้อเรื่อง พร้อมทั้งเปิดเพลงบรรเลงเบา ๆ

3.2 ให้นักเรียนสร้างจินตนาการตาม หลังจากครูอ่านเนื้อเรื่องจบประมาณ 1
ถึง 2 นาที

3.3 ให้นักเรียนผ่อนคลายความเครียด โดยให้นักเรียนยืนแยกเท้าชูมือทั้ง 2
ข้างเหนือศีรษะ ก้มตัวลงให้มือทั้ง 2 และหัว ยืนตัวตรงเหมือนเดิม ชูมือทั้ง 2 ข้างเหนือศีรษะ
ก้มตัวลงท่าเหมือนเดิม ประมาณ 10 ครั้ง

4. ประเมินผล

ครูซักถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่เรียนไปแล้ว เพื่อทดสอบความเข้าใจ

- 4.1 ผู้เขียนจดหมายอยู่อำเภออะไร
- 4.2 แห่งกำเนิดของเรื่องขุนช้างขุนแผนอยู่ที่ไหน
- 4.3 ตอนนี้อากาศที่อำเภอ อุทอง เป็นอย่างไร
- 4.4 สินค้าหัตถกรรมที่ผู้เขียนเล่า หมายถึงอะไร
- 4.5 ปลายชุมพลเกี่ยวข้องกับถนนในจังหวัดสุพรรณบุรีอย่างไร
- 4.6 ทำไมจึงได้ชื่อว่า อำเภออุทอง
- 4.7 นักเรียนคิดว่า ผู้ที่เขียนจดหมายนี้จะกลับมาอีกหรือไม่

สื่อการเรียน

1. บัตรคำ
2. กระเป๋าหนัง
3. ฟาน้ำอัดลม
4. พจนานุกรม
5. เครื่องจักสาน (งานหัตถกรรม)
6. เครื่องเล่นเทพ
7. แถบบันทึกเสียง เรื่อง จดหมายจากสุพรรณบุรี
8. แถบบันทึกเสียง เพลงบรรเลง
9. แถบบันทึกเสียง เพลงนั่งสมาธิ
10. แถบปรโยค
11. แผ่นกระดาษที่เขียนคำและข้อความ
12. แผนภูมิเพลงพูดจริง ทำจริง

13. นกหวีด
15. หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้น ป.4 เล่ม 1 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
16. เรื่อง หมู่บ้านหัตถพัฒนา

ภาคผนวก

เรื่อง หมู่บ้านหัตถพัฒนา

ณ หมู่บ้านแห่งหนึ่งในชนบทที่ค่อนข้างยากจน ชาวบ้านมีความเป็นอยู่อย่างอัตคัด โดยยึดอาชีพทำนา นอกจากนั้นก็มีการเลี้ยงเบ็ด เลี้ยงไก่บ้าง แต่ก็ไม่ได้ทำอย่างเป็นล่ำเป็นสัน ส่วนมากก็จะปล่อยให้ขี้เย็บหากินเองตามมีตามเกิด ส่วนฝูงเบ็ดก็ให้แหวกว่ายในลําธารจนน้ำขุ่นคลั้ก บ้างก็ว่ายน้ำไข้จิกแมลงตามใบไม้ที่ร่วงหล่นปลิวลงไปในน้ำ ข้างฝายฝูงไก่ก็พากันจิกหาอาหารอยู่ที่ดอนบนตลิ่งที่สูงชัน ชีวิตดำเนินไปเช่นนั้นวันแล้ววันเล่า จนในที่สุดมีโครงการแม่ฟ้าหลวงเข้าไปช่วยเหลือ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้ชาวบ้านหัตถพัฒนาเสื่อลวดลายต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีการสาธารณสุขด้วยไม้ไผ่อีก จนชาวบ้านสามารถยึดเป็นอาชีพได้ ทำให้หมู่บ้านนี้หันมายึดอาชีพหัตถกรรมเป็นอาชีพหลัก ควบคู่ไปกับการทำนา และได้เลิกเลี้ยงพวกเบ็ดไก่ โดยในระยะแรกชาวบ้านจะแบกสินค้าที่ผลิตขึ้นไปเร่ขายในเมือง แต่ถ้าวันไหนฝนตกมาก ถนนหนทางก็เปียก และค่อนข้างจะลำบากมากในการเดินทาง เพราะถนนเข้าหมู่บ้านเป็นถนนดิน มีบางครั้งฝนตกชาวบ้านก็พากันวิ่งไปหลบฝนในโรงรถแต่ก็โดนเจ้าของอุ้มไปอย่างไม่ปราณี พวกเขาจึงพกเอาความเจ็บช้ำน้ำใจเดินทางกลับบ้าน ต่อมาทางราชการได้ยื่นมือเข้ามาช่วยโดยได้ติดต่อหาตลาดที่จะรับซื้อสินค้าให้ เดียวนี้ไม่ต้องแบกสินค้าเอาไปขายที่ตลาดเองแล้ว แต่จะมีพ่อค้ามารับซื้อถึงที่ ทำให้ชาวบ้านมีความเป็นอยู่ดีขึ้นมาก ไม่อัตคัดเหมือนเมื่อก่อน และได้พากันตั้งชื่อหมู่บ้านใหม่ว่า "หมู่บ้านหัตถพัฒนา" ซึ่งชื่อนี้ผู้ใหญ่บ้าน ตลอดจนชาวบ้านช่วยกันเปิดพจนานุกรมตั้งชื่อกันทีเดียว ทั้งนี้เพื่อให้เป็นเอกลักษณ์ของหมู่บ้านที่มีฐานะดีขึ้น เพราะอาชีพหัตถกรรมนี้เอง

แผนการสอนแบบชี้แนะ

แผนการสอนที่ 9

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การอ่านแล้วสามารถแปลความ ตีความและขยายความได้แสดงว่ามีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถแปลคำหรือข้อความที่อ่านเป็นคำหรือข้อความใหม่ได้
2. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถหาความสัมพันธ์ของคำหรือข้อความจากเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
5. นักเรียนสามารถคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

คำใหม่ 12 คำ อุตลุด ฌม ท้า ราบ ถ้า อวด ย้อย ท้องพระโรง บอด อมยิ้ม ปริ

ต่อต้าน

เนื้อเรื่อง หนังสือเรียนบทที่ 4 เรื่องจดหมายจากสุพรรณบุรี ตั้งแต่เธอไปเที่ยวงานสงกรานต์หรือเปลา่จะ ถ้าฉันอยู่ด้วย คงชวนกันเที่ยวอุตลุดเหมือนอย่างเคย ฉันอยู่ที่สุพรรณบุรีสนุกดีเหมือนกันไปจนทรายเข้าวัดเสียหลายดัง พระท่านจะใช้ผมบ่อร้าง มีเพื่อนมาทำให้ฉันเล่นสลับแข่งกับเขา ฉันเล่นเสียจนเข้าซำบรากฎแพ่ราบคาบเพราะไม่ได้เล่นเสียนาน อ้อ! ฉันได้ไปเที่ยวถ้ำละว้าที่จังหวัดกาญจนบุรีด้วยนะ ถ้ำมีตมมากต้องจุดตะเกียงเข้าไปดู ข้างในสวยจังเลย เสียคยที่ฉันไม่มีกล้องถ่ายรูป จะได้ถ่ายมาอวดเธอ ภายในถ้ำมีหินงอกหินย้อย สลับซับซ้อนหลายคูลา มีชื่อประจําแต่ละคูลาเสียด้วยซิ เช่น ห้องพระ ห้องท้องพระโรง ห้องสรงสนาน ห้องดนตรี ฉันชอบห้องดนตรีมาก เพราะมีหินย้อยเรียงกันยาวสั้นตามลำดับ พอเอาไม้เคาะจะมีเสียงดังสูง ๆ ต่ำ ๆ เหมือนเสียงดนตรีฟังเพราะดีจริง ๆ เธอมาเห็นคงตื่นตะลึงใน

อวดดีต่อต้าน ทั้งไม่เคยทำให้พ่อแม่ผิดหวัง ซ้ำยังขันแข็งทำภาระงานและตั้งใจเรียนโดยสม่ำเสมอ เพื่อนบ้านก็นิยมชมชอบ ตั้งแต่วันที่มานะมานี้เก็บกระเป๋าสตางค์เงินได้ แล้วคืนให้เจ้าของเป็นต้นมาเวลา พ่อหรือแม่ไปทางไหน ใคร ๆ ก็ยกย่องชมเชยว่ามีลูกดีเชิดหน้าชูตาพ่อแม่และวงศ์ตระกูลทำให้พ่อแม่ภูมิใจมาก แม้คิดว่าถึงแม้จะปล่อยมานี้ไปพักกับดวงแก้วสักสองสามวัน ก็คงไม่เป็นที่หนักอกหนักใจพ่อแม่ของดวงแก้วแน่นอน

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ทบทวนบทเรียน

- 1.1 ให้นักเรียนออกมาเล่าเรื่องที่เรียนไปในชั่วโมงที่แล้วต่อคนละประโยค
- 1.2 ครูอ่านความหมายของคำแล้วให้นักเรียนบอกว่าเป็นคำอะไร

2. เสนอบทเรียนใหม่

2.1 ให้นักเรียนฟังบทเรียนเรื่อง จดหมายจากสุพรรณบุรี จากบทตั้งแต่อ่านจดหมายของใครจะมานี้...จนถึง ก็คงไม่เป็นที่หนักอกหนักใจ จากแถบบันทึกเสียง

2.2 ครูเปิดเพลงบรรเลงเบา ๆ เพลง AIR ของ Bach พร้อมกับอธิบายความหมายของคำใหม่ (คำศัพท์)

2.2.1 อธิบายคำว่า อุตลุด ฌม ท้า ราบ ด้่า อวด ย้อย ท้องพระโรง บอด อมยิ้ม ปรี ตื้อต้าน โดยให้อ่านจากบัตรคำแล้วอธิบายความหมายของแต่ละคำโดยแสดงท่าทาง ยกตัวอย่างข้อความหรือประโยคที่ใช้คำเหล่านั้น แล้วซักถามนักเรียน

2.2.2 ครูให้นักเรียนนำคำใหม่ที่เรียนไปแล้วแต่งเป็นเรื่องราวเดียวกัน ด้วยปากเปล่าต่อกันคนละประโยค

2.3 ครูอ่านเนื้อเรื่อง จดหมายจากสุพรรณบุรี ตั้งแต่ อ่านจดหมายของใครจะมานี้...จนถึง...ก็คงไม่เป็นที่หนักอกหนักใจ ให้นักเรียนฟัง 1 เที้ยว นักเรียนดูเนื้อเรื่อง พร้อมทั้งอ่านตามในใจ

2.4 กิจกรรมฝึกความเข้าใจในการอ่าน

2.4.1 แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน จากกิจกรรมแบ่งกลุ่มชื่อว่า ล้อรถ

วิธีเล่น

2.4.1.1 ครูตกลงกับนักเรียนเกี่ยวกับจำนวนของล้อยาน

พาหนะ ต่าง ๆ เช่น

รถยนต์	มี 4 ล้อ
รถบรรทุก	มี 6 ล้อ
รถจักรยานยนต์	มี 2 ล้อ

2.4.1.2 ให้ผู้เล่นจับกลุ่มกันตามจำนวนของล้อรถที่ครูบอก
ถ้าครูเล่าเรื่องถึงคำว่ารถชนกัน

2.4.1.3 ครูเล่าว่า เมื่อวานตุ้มจับรถยนต์ไปตามถนน ขับ
รถไปด้วย ฟังเพลงไปด้วย พอถึงไฟแดงรถของตุ้มก็ไม่หยุด จึงเกิดชนกับรถจักรยานยนต์ของอู๋ที่
ขับมาเสียงดังโครม ให้นักเรียนจับกลุ่มตามจำนวนล้อรถที่ชนกันทั้งหมด

2.1.2 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันแปลข้อความจากแถบประโยค ที่ครูแจกให้
เป็นคำใหม่หรือข้อความใหม่ที่มีความหมายเหมือนข้อความเดิม แล้วส่งตัวแทนออกมาอ่านให้กลุ่ม
อื่น ๆ ฟัง

ดวงแก้วไปขนทรายเข้าวัดเพื่อจะได้ถมบ่อร้าง

มานีอ่านจดหมายนั่งอมยิ้มอยู่คนเดียว

ไคร ไคร ก็ยกย่องชมเชยว่ามีลูกดีเชิดหน้าวงศ์ตระกูล

แม้สังเกตเห็นเสื้อของมานีบางแห่งมีรอยปริ

2.4.3 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเรียงประโยคตามลำดับเหตุการณ์ จาก
ประโยคในข้อ 2.4.2

2.4.4 ครูแจกแผ่นกระดาษที่มีข้อความและคำให้นักเรียนกลุ่มละ 1
แผ่น ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำหรือข้อความที่ความสัมพันธ์กันโดยลากเส้นโยง แล้วตรวจคำ
ตอบจากเฉลยบนกระดาน

ลากเส้นโยงคำและข้อความที่มีความสัมพันธ์กัน	
หินย้อย	เทศกาลสงกรานต์
ชนทรายเข้าวัด	เป็นสิ่งที่มီးชื่อเสียงของสุพรรณบุรี
ปลาแห้ง	ถ้ำ
บิณฑภาคเรียน	การไปเที่ยวที่สุพรรณบุรี

2.4.5 ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายใจความสำคัญของเรื่องที่เรียนไปแล้วและคาดคะเนเหตุการณ์ว่าเป็นอย่างไร

3. เสริมความจำ

3.1 ให้นักเรียนนั่งสมาธิ โดยยืนจับมือเป็นวงกลม แล้วลงนั่งตามวิธี อาพาเทคนิค ชัดสมาธิ ให้ขาขวาทับขาซ้าย มือขวาวางบนมือซ้าย ตัวตั้งตรง หลังตรง เปิดเพลงนั่งสมาธิเบา ๆ 2 จบ

เพลงนั่งสมาธิ

นั่งขัดสมาธิให้ดี	เนื้อร้อง ทานอง อาพา สุจริตกุล
หลังตรงตั้งตัวตรงซึ	สองมือวางทับกันทันที
พุทธ-โธ-พุทธ-โธ	ตั้งสติให้ดี ภาวนาในใจ
	พุทธ-โธ-พุทธ-โธ

เมื่อเพลงจบให้นักเรียนภาวนาเวลาหายใจเข้าว่า พุท หายใจออกว่า โธ ไปเรื่อย ๆ จนสงบ ประมาณ (2 นาที)

ครูอ่านเนื้อเรื่อง ถ้าเมืองกาญจนบุรี ในขณะที่นักเรียนนั่งสมาธิ โดยใช้
น้ำเสียงหนัก เบา บานกลาง ไปตามเนื้อเรื่อง พร้อมทั้งเปิดเพลงบรรเลงเบา ๆ

3.2 ให้นักเรียนสร้างจินตนาการตาม หลังจากครูอ่านเนื้อเรื่องจบประมาณ 1
ถึง 2 นาที

3.3 ให้นักเรียนผ่อนคลายความเครียด โดยให้นักเรียนเล่นเกมตะกร้าแตก
เกมตะกร้าแตก

วิธีเล่น

3.3.1 ให้นักเรียนทั้งหมดนั่งเป็นวงกลม ครูแจกภาพผัก และผลไม้หรือ
สิ่งของให้คนละ 1 ภาพ ซึ่งในภาพจะเขียนคำศัพท์ หรือความหมายของคำศัพท์ไว้

3.3.2 ให้นักเรียนอาสาสมัครเริ่มต้น 1 คน โดยเดินรอบ ๆ ห้องและ
พูดว่า วันนี้นฉันไปตลาด ฉันซื้อ มะเขือ แตงกวา องุ่น ส้ม น้ำปลา ผงซักฟอก ยาสีฟัน...

3.3.3 ให้นักเรียนที่นั่งอยู่ ผู้ที่มีบัตรภาพตามชื่อที่คนนั้นพูด จะต้องลุกขึ้น
และเดินตามนักเรียนที่พูด

3.3.4 นักเรียนที่พูดจะหยุดพูด และเปลี่ยนเป็นพูดว่า "แล้วตะกร้า-
แตก"

3.3.5 นักเรียนที่เดินตามต้องรีบไปหาที่นั่ง โดยนักเรียนต้องนั่งกับ
คู่ของตัวเอง เช่น บัตรรูปมะเขือที่ถืออยู่มีคำว่า "ปรี" ต้องไปนั่งคู่กับคนที่มีความหมายของคำว่า
"ปรี" หรือบัตรที่ถืออยู่มีความหมายว่า "มองไม่เห็น" ต้องไปนั่งคู่กับคนที่บัตรคำว่า "บอด" ผู้ที่
นั่งซ้ำหรือจับคู่ไม่ได้ ต้องทำกิจกรรมตามที่กลุ่มให้ทำ

4. ประเมินผล

ครูซักถามเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนไปแล้ว เพื่อทดสอบความเข้าใจ

4.1 ที่สุพรรณบุรีมีชื่อเสียงในการทำอะไร

4.2 คนที่เขียนจดหมายมาชื่ออะไร

4.3 ดวงแก้วไปเที่ยวที่ไหนมาบ้าง

4.4 ดวงแก้วเล่าเรื่องอะไรมาให้ฟัง

4.5 ทำไมแม่ของมานิไม่ไปเที่ยวบ้านของดวงแก้วด้วย

4.6 ทำไมดวงแก้วจึงต้องกลับบ้าน

สื่อการเรียน

1. บัตรคำ
2. กระเป๋าหนังสือ
3. แถบประโยค
4. เครื่องเล่นเทป
5. แถบบันทึกเสียง เรื่องจดหมายจากสุพรรณบุรี
6. แถบบันทึกเสียง เพลงบรรเลง
7. แถบบันทึกเสียง เพลงนั้งสมาธิ
8. แผ่นกระดาษที่เขียนคำและข้อความ
9. หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้น ป.4 เล่ม 1 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
10. ภาพของผัก ผลไม้ สิ่งของ
11. เรื่อง ถ้ำเมืองกาญจน์

ภาคผนวก

เรื่อง ถ้ำเมืองกาญจน์

วันนี้คุณครูสมศรี พานักเรียนไปเที่ยวถ้ำที่เมืองกาญจน์บุรี เด็ก ๆ ตื่นตาคับกับความสวยงามของหินงอกหินย้อยภายในถ้ำ มีเด็กนักเรียนกลุ่มหนึ่งแย่งชิงกันอดุลเพื่อจะเป็นฝ่ายไปดูถ้ำเล็ก ๆ ที่มีน้ำตกตกลงมา คุณครูต้องเรียกมาอบรมและห้ามปรามทุกคนไม่ให้แตกกลุ่มออกไป ให้เดินไปตามพื้นราบ เพราะการเดินทางในถ้ำนั้นไม่ต่างอะไรกับคนตาบอด ไฟฉายก็ฉายไม่ติด มองอะไรไม่ค่อยเห็นต้องค่อย ๆ คล้าทางไปอย่างระมัดระวัง คณะนักเรียนเดินต่อไปจนถึงบริเวณหนึ่ง ซึ่งคนนำทางเล่าให้ฟังว่า บริเวณนี้คล้ายกับท้องพระโรงในพระราชวังสมัยก่อน อาจจะมีพระมหากษัตริย์พระองค์ใด พระองค์หนึ่ง เคยพระราชดำเนินมาทอดพระเนตร ทุกคนจึงพากันกราบไหว้ด้วยความเคารพ เมื่อออกมานอกถ้ำคุณครูก็แจกอาหารกลางวันให้นักเรียน ทุกคนอมยิ้มแก้มแทบปริ เพราะคุณครูแจกไอศกรีมให้อีกคนละแท่ง จึงมีการทำแข่งขันกันว่าใครจะรับประทานหมดก่อนกัน แล้วคณะครูก็พานักเรียนเดินทางกลับบ้าน

แผนการสอนแบบชี้แนะ

แผนการสอนที่ 10

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การอ่านแล้วสามารถแปลความ ตีความและขยายความได้แสดงว่ามีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถแปลคำหรือข้อความที่อ่านเป็นคำหรือข้อความใหม่ได้
2. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถหาความสัมพันธ์ของคำหรือข้อความจากเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
5. นักเรียนสามารถคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

คำใหม่ 22 คำ แข่ง รังท้าย โช้ เฉ จุด เกเร จิก เช่อ พรวน ห่อหมก มัธยม สัมพันธ์ คูดาย มานะ มัธยัสถ์ โอน โฉนด ประสาท พู่กัน จุ่ม กากบาท ชุม

เนื้อเรื่อง หนังสือบทที่ 5 เรื่อง ฟังเรื่องสนุก ตั้งแต่

บ่ายวันหนึ่ง วีระกำลังคัดกลัวยี่ไขใส่แข่ง เตรียมไว้ให้แม่ค้ารับไปขาย เขาเลือกหวีดี ๆ วางเรียงซ้อนกันจนเต็มแข่งได้หลายแข่งแล้ว ขณะที่กำลังทำงานเพลินได้ยินเสียงเจ้าจ้อร้องเจี๊ยก ๆ มาแต่ไกล พอเงยหน้าขึ้นก็เห็นมานะ มานี ชูใจ ส่วนปิตีกำลังเดินรังท้ายถือโช้จูงเจ้าจ้อมาแล้วบางครั้งมันไม่ยอมเดิน บางทีแกล้งเดินเฉไปทางอื่น ปิตีต้องจุดไฟมันเดินตรง ๆ วีระทักทายเพื่อนทุกคนแล้วถามปิตีว่า "ปิตีจูงเจ้าจ้อมาจากไหน" ปิตีตอบว่า "พวกฉันเดินข้ามประตูมาก็เห็นเจ้าจ้อนั่งอยู่ มันทำท่ามีพิรุณ ถืออะไรซ่อนไว้ข้างหลัง มานะเข้าไปดูใกล้ ๆ จึงรู้ว่ามันซ่อนลูกไก่เล็ก ๆ ตัวหนึ่งไว้ ลูกไก่นั้นขนหลุดหมดและตายเสียแล้ว สงสัยว่าเจ้าจ้อคงจับถอนเล่นจนมันตาย ฉันเลยจูงมันมานี่"

วีระหันไปดูเจ้าจ้อ "เจ้านี่ซึกเกอร์จนทุกวัน จับลูกไก่ตอนจนจนตายไปหลายตัวแล้ว นี่ถ้าแม่ไก่เห็นคงไล่จิกอดุตุตุ ดิละฉันจะผูกเจ้าไว้" ว่าแล้วเขาก็คว้าโซ่จากบิถีไปผูกเจ้าจ้อไว้ที่ โคนต้นขนุน เจ้าจ้อเดินวนไปรอบ ๆ โซ่ก็พันต้นขนุน ทำให้เดินไม่ได้ มันจึงหยุดเดิน ท้าหน้าเข่อ แล้วลงนอนกลิ้งเกลือกกับพื้นดิน

"วีระขยันจริง" มาะพูด "ที่บ้านฉันปลูกผักสวนครัว รดน้ำเข้าเย็น บางวันก็พรวน ดินบ้างเท่านั้น ฉันเลยไม่มีงานมาก ไม่เหมือนเธอกับบิถีสนุกกับงานอยู่เกือบทั้งวัน ฉันนี่ก็อยากจะมี สวนบ้าง จะได้ปลูกพืชหลาย ๆ อย่าง แล้วเก็บขายได้เงินเหมือนเธอ" วีระหัวเราะชวนเพื่อน ๆ นั่งเล่นตามสบาย บิถีกับมาะช่วยกันยกแข่งไปวางเรียงกัน มาะกับซุใจช่วยวีระเลือกกล้วยใส่แข่ง

"ฉันอยู่บ้านก็ช่วยย่าทำกระทงหอมก ส่งแม่ค้าที่ตลาด ย่าบอกว่า จะเก็บเงินไว้ให้ ฉันเรียนหนังสือต่อจนถึงชั้นมัธยม" ซุใจพูดจบพอดีลงเดินออกจากสวน เห็นเด็ก ๆ ช่วยกันทำงาน แล้วก็ยิ้มด้วยความชื่นใจ ความสัมพันธ์อันดีต่อกันของเด็ก ๆ ทำให้ผู้ใหญ่มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันด้วย เมื่อวานซืน ลุงให้ก้อนพันธุ์ดีแก่พ่อของบิถีไปลองปลูกที่สวน เด็ก ๆ เห็นลุงเดินมาก็ทำความเคารพ ลุงทักทายทุกคนอย่างรักใคร่ และชมเชยว่าขยันดี ทั้งไม่ดูค้าย รู้จักช่วยผู้อื่นทำงาน บิถีถามหา เพชรลุงเล่าว่าความเป็นอยู่ในครอบครัวของเพชรดีขึ้นมา เพราะความมานะพยายามขยันหมั่น เพียรและมัธยัสถ์ ขณะนี้เขาซื้อที่ดินจากลุงได้แปลงหนึ่ง ลุงโอนโฉนดมาให้เรียบร้อยแล้วบ้านของเขาเล็ก ๆ แต่เขาบอกว่า มีความสุขเหมือนอยู่ในปราสาท ขณะที่ลุงกำลังคุยกับเพื่อน ๆ วีระเอา พู่กันจุ่มสีน้ำเงินไปทาเครื่องหมายกากบาทไว้ที่แข่ง เพื่อให้รู้ว่าเป็นของใคร ตรงไหนเป็นดิน เลอะเทอะ เขาก็เอาผ้าชุบน้ำเช็ดออกจนเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงมานั่งกับเพื่อน ๆ

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ทบทวนบทเรียนเดิม

- 1.1 ครูให้นักเรียนยืนเป็นวงกลมทักทายกันเอามือขวาชี้เข้าไปในวง
- 1.2 ครูแจกบัตรคำและบัตรความหมายให้นักเรียนห้อยไว้ที่คอทุกคน บางคน อาจได้บัตรความหมายของคำ บางคนอาจได้บัตรคำ
- 1.3 ครูร้องเพลง รววงตามคำสั่ง โดยนักเรียนราววงและเดินไปตามจังหวะ เพลง เมื่อเพลงจบเที่ยวแรกนักเรียนยังคงราวต่อไป เมื่อถึงเที่ยวที่ 2 ครูสั่งให้จับคู่คำ นักเรียน จะต้องจับคู่คำกับความหมาย ใครที่ได้บัตรคำก็ต้องไปจับคู่กับคนที่ได้บัตรความหมาย แล้วนั่งลง ครูตรวจความถูกต้อง คู่ไหนจับคู่ผิด แก้ไขให้ถูกต้อง

เพลงร่วตามสั่ง

	ไม่ทราบนามผู้แต่ง
ร่วกันให้สุขสมบอง	อย่างนั่งแลมองทุกคนมาร่ำราย
อย่ามัวเหนียม อย่ามัวเหนียมแอบอาย	ขอเชิญร่ำรายให้สบายอุรา
หอมดอกไม้ หอมดอกไม้ที่ในสวนศรี	
(เที่ยวแรก) ดอกเอ๋ย เจ้าดอกกระดังงา	ขอเชิญพุ่มาร่ำราย
(เที่ยวที่ 2) ดอกเอ๋ย เจ้าดอกกระกา	ขอเชิญงามซาจับคู่คำเอ๋ย

1.4 ให้แต่ละคู่อ่านคำและความหมายให้ฟังจนครบทุกคน

2. เสนอบทเรียนใหม่

2.1 ให้นักเรียนฟังบทเรียน เรื่อง ฟังเรื่องสนุก จากเทปตั้งแต่ "บ่ายวันหนึ่ง...จนถึง จนเสร็จเรียบร้อย แล้วจึงมานั่งกับเพื่อน ๆ

2.2 ครูเปิดเพลงบรรเลงเบา ๆ เพลง AIR ของ Bach พร้อมกับอธิบายความหมายคำใหม่ (คำศัพท์)

2.2.1 อธิบายคำว่า แข่ง โข้ ห่อหมก พูกัน โดยให้อ่านจากบัตรคำ แล้วให้ดูจากภาพ พร้อมยกตัวอย่างประโยคประกอบ

2.2.2 อธิบายคำว่า รุ้งท้าย เจ จุด เกเร จิก เชื้อ พรวน มัธยม สัมพันธ์ คูตาย มัธยมส์ โอบ โจนด ปราสาท โดยให้อ่านจากบัตรคำ แล้วครูแสดงท่าทางให้ดู พร้อมทั้งยกตัวอย่างประโยคและข้อความที่ใช้คำเหล่านี้ตามความเหมาะสม

2.2.3 ให้นักเรียนอ่านคำใหม่จากบัตรคำทีละคำ และช่วยกันแต่งประโยคด้วยปากเปล่า

2.3 ครูอ่านเนื้อเรื่อง ฟังเรื่องสนุก ตั้งแต่ บ่ายวันหนึ่ง...จนถึง จนเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงมานั่งกับเพื่อน ๆ ให้นักเรียนฟัง 1 เที่ยว นักเรียนดูเนื้อเรื่องพร้อมทั้งอ่านตามในใจ

2.4 กิจกรรมฝึกความเข้าใจในการอ่าน

2.4.1 แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน จากกิจกรรมแบ่งกลุ่มชื่อ คอนเสิร์ตรวมดาว

วิธีการ

2.4.1.1 ครูแจกบัตรคอนเสิร์ตให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น ในบัตรนี้จะเขียนชื่อนักร้องเอาไว้ บัตรละ 1 ชื่อ มี เบิร์ด สามโทน เจ จารุณี อี๊ด คริสติน่า

2.4.1.2 ครูเล่าให้นักเรียนฟังว่า วันนี้มีการแสดงคอนเสิร์ตของนักร้องทั้งหมด 6 คน แต่ยังไม่ทราบว่าใครบ้าง เมื่อถึงเวลาแสดงทางโฆษกก็ประกาศว่าต่อไปนี้จะพบกับนักร้องยอดนิยมทั้ง 6 คน ได้แล้ว ครูเป่านกหวีด นักเรียนรวมกลุ่มตามชื่อของนักร้อง แต่ละกลุ่มต้องมีชื่อนักร้อง 6 คน ไม่ซ้ำกัน

2.4.2 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันแปลข้อความจากแถบประโยค ที่ครูแจกให้เป็นคำใหม่หรือข้อความใหม่ ที่มีความหมายเหมือนข้อความเดิม แล้วส่งตัวแทนออกมาอ่านให้กลุ่มอื่น ๆ ฟัง

พวกฉันเดินเข้าประตูมาก็เห็นเจ้าจ๋มมันทำท่ามีพิรุณ

ลุงเล่าว่าครอบครัวของเพชรมีความมานะและมีชัยศักดิ์

บิดกาลังเดินรั้งท้ายถือโซ่จูงเจ้าจ๋อ

ลุงออนไลน์ให้เรียบร้อยแล้ว

2.4.3 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเรียงประโยคตามลำดับเหตุการณ์ จากประโยคในข้อ 2.4.2

2.4.4 ครูแจกแผ่นกระดาษที่มีข้อความและคำให้นักเรียนกลุ่มละ 1 แผ่น ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำหรือข้อความที่มีความสัมพันธ์กันโดยลากเส้นโยง แล้วตรวจคำตอบจากเฉลยบนกระดาน

ลากเส้นโยงคำและข้อความที่มีความสัมพันธ์กัน	
กระทงห่อหมก	รู้ว่าแข่งใบนี้เป็นของใคร
มัชยส์ถ์	เก็บเงินไว้ให้ชู้ใจเรียนต่อมัธยม
กากบาท	ช่วยผู้อื่นทำงาน
ไม่คุดาย	ซื้อที่ดินจากลุงของวีระได้แปลงหนึ่ง

2.4.5 ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายใจความสำคัญของเรื่องที่เรียนไปแล้ว และคาดคะเนเหตุการณ์ว่าเป็นอย่างไร

3. เสริมความจำ

3.1 ให้นักเรียนนั่งสมาธิ โดยยืนจับมือเป็นวงกลมนั่งตามวิธี อาพาโพ เทคนิค ขัดสมาธิ ให้ขาขวาทับขาซ้าย มือขวาวางบนมือซ้าย ตัวตั้งตรง หลังตา เปิดเพลงนั่งสมาธิเบา ๆ

2 จบ

เพลงนั่งสมาธิ
เนื้อร้อง ท่านอง อาพาโพ สุจริตกุล

นั่งขัดสมาธิให้ดี	สองมือวางทับกันทันที
หลังตาตั้งตัวตรงซี้	ตั้งสติให้ดี ภาวนาในใจ
พุท-โธ-พุท-โธ	พุท-โธ-พุท-โธ

เมื่อเพลงจบให้นักเรียนภาวนาเวลาหายใจเข้าว่า พุท หายใจออกว่า โธ ไปเรื่อย ๆ จนสงบ ประมาณ (3 นาที)

ครูอ่านเนื้อเรื่อง เที้ยวสวน ในขณะที่นักเรียนนั่งสมาธิ โดยใช้น้ำเสียง
หนัก เบา ปานกลาง ไปตามเนื้อเรื่อง พร้อมทั้งเปิดเพลงบรรเลงเบา ๆ

3.2 ให้นักเรียนสร้างจินตนาการตาม หลังจากครูอ่านเนื้อเรื่องจบประมาณ 1
ถึง 2 นาที

3.3 ให้นักเรียนผ่อนคลายความเครียด โดยให้นักเรียนยืนตรง มือเท้าเอว
เอียงคอไปด้านซ้าย เอียงคอไปด้านขวา ก้มคอไปด้านหน้า เงยหน้าไปด้านหลัง แล้วเริ่มต้น
เอียงคอไปด้านขวาใหม่

4. ประเมินผล

ครูซักถามเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนไปแล้ว เพื่อทดสอบความเข้าใจ

- 4.1 ไครมาหาวิระบ้าง
- 4.2 ทำไมเจ้าจ๋อจึงถูกผูกไว้
- 4.3 ที่บ้านของมามีมีอาชีพอะไร
- 4.4 ชูใจทำอะไรเมื่ออยู่บ้าน
- 4.5 ย่าจะเอาเงินที่ไหนเก็บไว้ให้ชูใจเรียนต่อ
- 4.6 ครอบครัวของเพชรมีความเป็นอยู่ดีขึ้นมากเพราะอะไร
- 4.7 ทำไมผู้ใหญ่จึงมีความสัมพันธ์กัน
- 4.8 ทำไมเพชรจึงบอกว่ามีความสุขเหมือนอยู่ปราสาท ทั้งที่เขาที่บ้าน

สื่อการเรียน

1. บัตรคำ
2. บัตรความหมาย
3. แผนภูมิเพลงราวตามสิ่ง
4. แฉบบประโยชน์
5. เครื่องเล่นเทป
6. แฉบบบันทึกเสียง เรื่องฟังเรื่องสนุก
7. แฉบบบันทึกเสียงเพลงบรรเลง
8. แฉบบบันทึกเสียงเพลงนั่งสมาธิ
9. บัตรชื่อนักร้อง
10. ภาพของ แข่ง ห่อหมก พู่กัน ไข่
11. นกหวีด

12. หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้น ป.4 เล่ม 1 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
13. เรื่อง เที้ยวสวน

ภาคผนวก

เรื่อง เที้ยวสวน

"ไชโย" จุ่ม จอม และจ้อน ร้องลั่นบ้าน ด้วยความดีใจพร้อม ๆ กัน ไร้กิจะไม่ให้ ดีใจได้ขังใจก็พอเพ็งพุดจบไปหยก ๆ นี่น่าว่าวันเสาร์-อาทิตย์ที่จะถึงนี้ พ่อจะพาจุ่ม จอม และจ้อน ไปพักผ่อนที่สวนของลุงอ่อนพี่ชายของพ่อที่จังหวัดกาญจนบุรี

"เราต้องทำการบ้านให้เสร็จจะก่อนไป" จุ่มบอกน้อง ๆ

"พี่จุ่มช่วยตรวจการบ้านที่จอมทำหน่อยสิครับ ว่าถูกไหม ข้อไหนไม่ถูกพี่จุ่มก็เอาดินสอ เขียนกากบาทไว้ เดี่ยวจอมจะแก้เอง" จอมพูดขอร้องพี่สาว

สักประเดี๋ยวเสียงแม่ ตามเสียงดังลั่นว่า ไครระบายสิโว้ แล้วไม่ล้างพู่กัน พื้นห้อง เปื้อนสีเลอะเทอะไปหมด แม่โมโหบอกว่าอย่างนี้เดี๋ยวก็ไม่ได้ไปเที่ยวบ้านลุงอ่อนหรือจ้อนค่อยๆ แอบเอาพู่กันไปจุ่มน้ำแล้วล้างจนสะอาด เอาผ้าชุบน้ำเช็ดพื้นห้องเสียเรียบร้อย แม่เข้ามาเห็นห้อง สะอาดก็หายโมโห

พอวันเสาร์ทุกคนตื่นแต่เช้าพ่อขับรถไปเรื่อย ๆ อย่างสบายอารมณ์ พ่อเล่าให้ฟังว่า สวนของลุงอ่อนนั้นอยู่ในตำบลหนึ่งของอำเภอทองผาภูมิ ลุงอ่อนมีสวนลั่นจี่หลายร้อยไร่ อยู่ในหุบ เขา ถ้าตามในโหนดก็ประมาณ 300 ไร่กว่า ๆ พ่อขอซื้อไว้ 20 ไร่ ลุงอ่อนก็ตกลงจะขายให้พ่อ แล้ว เหลือแต่รอไปโอนโหนดกันเท่านั้น แต่ก่อนลุงอ่อนมีที่เพียง 20 ไร่เท่านั้น แต่ด้วยความที่ลุงอ่อนเป็นคนที่มีมานะอดทน ประกอบกับเป็นคนที่มีธยศร์ รู้จักใช้เงิน ไม่สุรุ่ยสุร่าย จนในที่สุดก็มีเงินซื้อที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนมีที่เป็นร้อย ๆ ไร่อย่างทุกวันนี้

เมื่อมาถึงบ้านของลุงอ่อน ลุงอ่อน บ้าแล้ว พี่ต้อยลูกชายต้อนรับอย่างกระวีกระวาด เลี้ยงอาหารกลางวันด้วยกับข้าวที่อร่อย โดยเฉพาะห่อหมกปลาช่อนของโปรดของเด็ก ๆ เมื่อรับประทานอาหารเสร็จเด็กทั้งสามคนก็ไม่นั่งดูตาย ช่วยบ้าแล้วล้างจานชามจนสะอาด

พี่ต้อยลูกชายลุงอ่อนถึงอยู่ชั้นมัธยมแล้ว แต่ก็อายุแก่กว่าเด็ก ๆ ทั้งสามคนไม่กี่ปี้ หลังอาหารกลางวันพี่ต้อยพาเด็ก ๆ ทั้ง 3 คนไปเที่ยวที่สวน พบคนงานประมาณ 5-6 คน กำลังพรวนดินรอบ ๆ โคนต้นลั่นจี่เล็ก ๆ อยู่ พี่ต้อยขอแข่งโบเล็กจากคนงานไปใส่ลั่นจี่ ทุกคนสนุกสนานกับการเก็บลั่นจี่มากเก็บไปก็กินไป แล้วโยนใส่แข่ง

พี่ต๋อยพาเด็กทั้งสามคนไปที่ริมห้วยต่อ ปรากฏว่าจ๋อนเดินอยู่เรียงท้าย เพราะมีวแต่แกะ ลั่นจิ้งกิ้งตลอดทาง น้ำในลำห้วยใสแจ๋ว อากาศรอบ ๆ เย็นสบาย พี่ต๋อยพาเด็ก ๆ พายเรือเล่น จุ่มหัดพายเรือ เรือก็เฉไปเจมา ไม่ยอมเคลื่อนที่ไปเสียที พี่ต๋อยหัวเราะก๊าก

ตอนที่จ๋อนขึ้นจากเรือพี่ต๋อยต้องอุ้มจ๋อน จุ่ม จอม และจ๋อน ขึ้นทีละคน เพราะไม่เช่นนั้น ถ้าปล่อยให้ขึ้นเองคงตกน้ำแน่ แล้วพี่ต๋อยก็เอาโซ่เรือผูกไว้กับโคนต้นไม้ไม่ให้เรือลอยไป แต่พอขึ้นมาจากเรือก็ไม่รู้ว่าเจ้านกที่โหนมาจิกลิ้นจี่ในแข่งไปหลายพวง พี่ต๋อยบอกว่าสงสัยจะเป็นนกอีกา เพราะมันเคยมาจิกลิ้นจี่เป็นประจำ พวกเราไม่น่าเชื่อวางไว้แบบนี้เลย แล้วทั้งหมดก็พากันเดินลัดเลาะมาตามพุ่มไม้ที่ร่มรื่น นอกจากสวนลิ้นจี่ที่สุดลูกหลุกตาแล้ว เด็ก ๆ ยังได้เห็นสวนดอกไม้เล็ก ๆ ออกดอกสะพรั่งตลอดสองข้างทางที่เดินผ่านทำให้เด็ก ๆ รู้สึกสดชื่นอย่างบอกไม่ถูก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนแบบชี้แนะ

แผนการสอนที่ 11

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การอ่านแล้วสามารถแปลความ ตีความและขยายความได้แสดงว่ามีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถแปลคำหรือข้อความที่อ่านเป็นคำหรือข้อความใหม่ได้
2. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถหาความสัมพันธ์ของคำหรือข้อความจากเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
5. นักเรียนสามารถคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

คำใหม่ 11 คำ แซ่ ชมื่น เบาะ ตะแก หมอดู ปี่ขาล ฟาก บวช เจน ต้ารา
เล่ม

เนื้อเรื่อง หนังสือเรียนบทที่ 5 เรื่อง ฟังเรื่องสนุก ตั้งแต่....

มานี่พูดว่า "วันนี้ ฉันจะมาขอความกรุณาคุณลุงให้เล่าเรื่องขุนช้างขุนแผนให้พวกเรา ฟังค่ะ ดวงแก้วกลับไปเยี่ยมบ้านที่สุพรรณ เขาเล่าว่า เรื่องขุนช้างขุนแผนเกิดที่จังหวัดสุพรรณบุรี พวกเราก็เลยอยากฟังค่ะ"

ลุงหัวเราะแล้วพูดว่า "เรื่องขุนช้างขุนแผนเป็นเรื่องยาวมาก ลุงจะเล่าเรื่องขุนแผนเมื่อตอนเป็นเด็กให้ฟัง แล้วให้พวกเจ้าไปหาหนังสืออ่านต่อเอาเอง แล้วลุงจึงเล่าเรื่องและท่องคำกลอนประกอบด้วยดังนี้"

ขุนแผนเดิมชื่อพลายแก้ว เป็นบุตรของนางทองประศรี บิดาเป็นทหารชื่อขุนไกร ตั้งบ้านเรือนอยู่ที่สุพรรณบุรี มีคำกลอนที่เพราะมากตอนพลายแก้วเกิดดังนี้

ถึงฤกษ์งามยามปลอดคลดอง่ายง่าย	ลูกนั้น เป็นชายร้องแว้วแว้ว
ที่บ้านน้ำอามาคูแล	ล้างแช่แล้วก็ส่งให้แม่นม
ทาขมิ้นแล้วใส่กระดิ่งร่อน	ใส่เบาะให้นอนเอาผ้าห่ม
บูย่าตายายสบายชม	เรือนผมน่ารักคังผักบัว
เอาขึ้นใส่อยู่แล้วแกว่งไกว	แม่เข้านอนไฟให้ร้อนทั่ว
เดือนหนึ่งออกไฟไม่หมองมัว	ขมิ้นแบ่งแต่งตัวน่าเอ็นดู
พ่อแม่ปรึกษากันบ้ายาย	จะให้ชื่อหลานชายอย่างไรปู่
ฝ่ายตาตะแกเป็นหมอดู	คิดคุณเลขอยู่ให้หลานชาย
ปีชาลวันอังคารเดือนห้า	ตกฟากเวลาสามชั้นฉาย
กรุงจีนเอาแก้วอันแพรวพราว	มาถวายพระเจ้ากรุงอยุธยา
ให้ใส่ปลายยอดพระเจดีย์ใหญ่	สร้างไว้แต่เมื่อครั้งเมืองหงสา
เรียกวัดเจ้าพระยาไทยแต่โรมา	ให้ชื่อว่าพलयแก้วคู่แ้วไว

ขุนไกรเสียชีวิตตั้งแต่พलयแก้วยังเล็กอยู่ เมื่อบิดาสิ้นชีวิตแล้ว มารดาจึงพาไปอยู่ที่กาญจนบุรี พलयแก้วเป็นเด็กดีอยากมีวิชาความรู้เหมือนบิดา มารดาจึงให้บวชเป็นสามเณรไปศึกษาหาความรู้กับพระอาจารย์ผู้เก่งกล้าวิชาการที่วัดส้มใหญ่ สามเณรแก้วมีความมานะอดสาหะขยันหมั่นเพียรมาก ตั้งใจศึกษาเล่าเรียนรู้เจนจบตามที่อาจารย์สอนทุกประการจนอาจารย์สั่งตราทุกเล่ม สามเณรแก้วก็ปรารถนาที่จะเล่าเรียนให้มากยิ่งขึ้นจึงคิดจะไปศึกษาต่อกับพระอาจารย์ที่วัดป่าเลไลยก์ สุพรรณบุรี

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ทบทวนบทเรียนเดิม

- 1.1 ครูซักถามนักเรียนถึงเรื่องที่เรียนในช่วงเวลาที่แล้ว ด้วยคำถามต่อไปนี้
 - 1.1.1 วีระกำลังทำอะไรอยู่ในตอนบ่าย
 - 1.1.2 ใครมาหาวีระบ้าง
 - 1.1.3 บิดิจึงอะไรมาด้วย
 - 1.1.4 ทำไมลูกไก่ถึงชนหลุดหมด
 - 1.1.5 บ้านของมานะมีอาชีพอะไร
 - 1.1.6 ชูใจอยู่บ้านทำอะไร
 - 1.1.7 ครอบครัวของเพชรที่ศิษย์มาก เพราะอะไร

1.1.8 วิเคราะห์อย่างไรจึงจะรู้ว่าแข่งใบไหนเป็นของใคร

1.2 ให้นักเรียนอ่านคำที่เรียนมาแล้วจากบัตรคำ แล้วช่วยกันบอกความหมาย

2. เสนอบทเรียนใหม่

2.1 ให้นักเรียนฟังบทเรียนเรื่อง ฟังเรื่องสนุก จากเทปตั้งแต่ มานีพูดว่า... จนถึง จึงคิดจะไปศึกษาต่อกับอาจารย์ที่วัดป่าเลไลยก์ สุพรรณบุรี

2.2 ครูเปิดเพลงบรรเลงเบา ๆ เพลง AIR ของ Bach พร้อมกับอธิบายความหมายของคำใหม่ (คำศัพท์)

2.2.1 อธิบายคำว่า แซ่ ชมื่น เบาะ ตะแก หมอดู ปี่ขาล ฟาก บวช เจน ต้ารา เล่ม โดยครูเสียบบัตรคำบนกระเป่าผนังทีละคำ แล้วอธิบายโดยการยกตัวอย่างของประโยค และข้อความที่ใช้คำเหล่านั้นประกอบ พร้อมซักถามนักเรียน

2.2.2 ครูให้นักเรียนช่วยกันแต่งประโยคด้วยปากเปล่าจากคำที่ครูบอก

2.3 ครูอ่านเนื้อเรื่อง ฟังเรื่องสนุก ตั้งแต่ มานีพูดว่า... จนถึง จึงคิดจะไปศึกษาต่อกับอาจารย์ที่วัดป่าเลไลยก์ สุพรรณบุรี ให้นักเรียนฟัง 1 เทียบ นักเรียนดูเนื้อเรื่องพร้อมทั้งอ่านตามในใจ

2.4 กิจกรรมฝึกความเข้าใจในการอ่าน

2.4.1 แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน จากกิจกรรมแบ่งกลุ่มชื่อว่า ผสมอักษร จากคำต่อไปนี้ มะละกอ ส้วสติ มะเขือ ขนมหัง มกราคม

วิธีการ

2.4.1.1 ครูแจกตัวอักษรที่ตัดออกจากคำที่กำหนดไว้ออกเป็นคำละ 6 ส่วน

2.4.1.2 ให้นักเรียนรวมกลุ่มโดยให้นักเรียนผสมตัวอักษรที่ได้รับกับตัวอักษรของเพื่อนให้เป็นคำที่มีความหมาย แล้วนั่งรวมกลุ่มกัน

2.4.2 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันแปลข้อความจากแถบประโยคที่ครูแจกให้เป็นคำใหม่ หรือข้อความใหม่ที่มีความหมายเหมือนข้อความเดิม แล้วส่งตัวแทนออกมาอ่านให้กลุ่มอื่น ๆ ฟัง

ขุนแผนเดิมชื่อปลายแก้ว

ขุนไกร เสียชีวิตตั้งแต่หลายแก้วยังเล็กอยู่

สามเณรแก้วตั้งใจศึกษาเล่าเรียนรู้เจนจบตามอาจารย์สอนทุกประการ

ฉันมาขอความกรุณาคุณลุงให้เล่าเรื่องขุนช้างขุนแผน

2.4.3 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเรียงประโยคตามลำดับเหตุการณ์ จาก
ประโยคในข้อ 2.4.2

2.4.4 ครูแจกแผ่นกระดาษที่มีข้อความและคำให้นักเรียนกลุ่มละ 1
แผ่น ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำหรือข้อความที่มีความสัมพันธ์กันโดยลากเส้นโยง แล้วตรวจคำตอบ
จากเฉลยบนกระดาน

ลากเส้นโยงคำและข้อความที่มีความสัมพันธ์กัน

การตั้งชื่อ

หลายแก้ววชเณร

วัดส้มใหญ่

ขุนไกรและนางทองประศรี

วัดป่าเลไลยก์

วันเกิด ปีเกิด เวลาตกผาก

ขุนแผน

สามเณรแก้วจะไปศึกษาต่อ

2.4.5 ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายใจความสำคัญของเรื่องที่เรียนไปแล้วและคาดคะเนเหตุการณ์ว่าเป็นอย่างไร แล้วส่งตัวแทนออกมาเล่าให้เพื่อนฟัง

3. เสริมความจำ

3.1 ให้นักเรียนนั่งสมาธิ โดยยืนจับมือเป็นวงกลมนั่งตามวิธี อาพาไฟ เทคนิคขัดสมาธิ ให้ขาขวาทับขาซ้าย มือขวาวางบนมือซ้าย ตัวตั้งตรง หลังตรง เปิดเพลงนั่งสมาธิเบา ๆ 2 จบ

เพลงนั่งสมาธิ

เนื้อร้อง ทานอง อาพาไฟ สุจริตกุล

นั่งขัดสมาธิให้ดี	สองมือวางทับกันทันที
หลังตรงตัวตั้งตรงซี้	ตั้งสติให้ดี ภาวนาในใจ
พุท-โร-พุท-โร	พุท-โร-พุท-โร

เมื่อเพลงจบให้นักเรียนภาวนาเวลาหายใจเข้าว่า พุท หายใจออกว่า โร ไปเรื่อย ๆ จนสงบ ประมาณ (3 นาที)

ครูอ่านเนื้อเรื่อง น้องคนใหม่ ในขณะที่นักเรียนนั่งสมาธิ โดยใช้น้ำเสียงหนัก เบา ปานกลาง ไปตามเนื้อเรื่อง พร้อมทั้งเปิดเพลงบรรเลงเบา ๆ

3.2 ให้นักเรียนสร้างจินตนาการตาม หลังจากครูอ่านเนื้อเรื่องจบประมาณ 1 ถึง 2 นาที

3.3 ให้นักเรียนผ่อนคลายความเครียด โดยให้ทุกคนยืนขึ้นกางแขนเสมอไหล่ จากนั้นชูแขนซ้ายเหนือศีรษะ เอียงตัวลงด้านขวา เปลี่ยนเป็นชูมือ มือขวาเหนือศีรษะ เอียงตัวลงด้านซ้าย ทาสลับไปเรื่อย ๆ ประมาณ 3 นาที

4. ประเมินผล

ครูซักถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่เรียนไปแล้ว เพื่อทดสอบความเข้าใจ

- 4.1 มานีขอร้องให้ลุงทำอะไร
- 4.2 เรื่องซุนซ่างซุนแมนเกิดขึ้นที่ไหน
- 4.3 ในสมัยโบราณเด็กเกิดใหม่ ๆ ต้องทำด้วยอะไรหรือไม่
- 4.4 พ่อและแม่ของหลายแก้วชื่ออะไร
- 4.5 ทำไมหลายแก้วจึงบวชเณร
- 4.6 สามเณรแก้วไปที่วัดป่าเลไลยก์ทำไม

สื่อการเรียน

1. บัตรคำ
2. กระเป๋าหนังสือ
3. บัตรสำหรับผสมอักษร
4. แถบประโยค
5. เครื่องเล่นเทป
6. แถบบันทึกเสียงเรื่อง ฟังเรื่องสนุก
7. แถบบันทึกเสียงเพลงบรรเลง
8. แถบบันทึกเสียงเพลงนักร้อง
9. นกหวีด
10. แผ่นกระดาษที่เขียนคำและข้อความ
11. หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้น ป.4 เล่ม 1 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
12. เรื่อง น้องคนใหม่

ภาคผนวก

เรื่อง น้องคนใหม่

วันนี้สวัสดีใจมาก เพราะคุณแม่คลอดน้องเป็นผู้ชาย สัมผัสแต่เข้ารีบแต่งตัวเพราะคุณพ่อต้องรีบไปทำงาน คุณพ่อขับรถไปรับคุณยายเพราะคุณยายออกไปเยี่ยมหลานที่โรงพยาบาลด้วย ไปถึงคุณแม่ตื่นนอนพอดี คุณแม่บอกว่าน้องสุขภาพแข็งแรงมาก พอสักประเดี๋ยวพยาบาลก็เซ็นรถเอาน้องมาให้ดู น้องนอนในเบาะ น้องเป็นผู้ชายน่ารักมาก ตัวอ้วนกลม ผมดำสนิท คุณยายดีใจจนเห็นได้ชัดคุณแล้วคุณอีก

"จต วัน เดือน ปี เกิด เวลาตกฟากไว้หรือเปล่าลูก" คุณยายถามคุณแม่

"คุณหมอบอกจต วัน เดือน ปี เวลาเกิดไว้เรียบร้อยแล้ว" คุณแม่ตอบยิ้ม ๆ คุณยายบอกว่าคุณเกิดปีชวดดี เพราะเป็นปีเสือ คนปีชววมักจะแข็งแรง สัมถามว่า "คุณยายทราบได้อย่างไรคะ" คุณยายตอบยิ้ม ๆ ว่า "ก็ยายอ่านจากตำราหลายเล่มเขาว่าไว้อย่างนั้นนี่" คุณยายเล่าให้ฟังว่า สมัยก่อนนั้นเวลาเด็กเกิดมายังเล็กอยู่ เวลาอาบน้ำเสร็จแล้วเขาจะเอาขมิ้นทาตัวให้เหลือง เหมือนกับทาแป้งในสมัยนี้ เพื่อรักษาผิวพรรณให้คงามไม่เป็นผื่นคัน เวลาจะตั้งชื่อลูกก็ต้องให้หมอบอกตั้งให้ หรือไม่ก็ให้พระตั้งให้เพื่อจะได้เป็นสิริมงคล คุณยายบอกคุณแม่ให้จต วัน

เดือน ปีเกิด เวลาตกปากของน้องให้คุณยาย คุณยายจะเอาไปให้พระที่วัดตั้งชื่อให้ พระวัดนี้ท่านตั้งชื่อคนมาจนเจนแล้ว

สัมสังสัยที่คุณยายพูดว่า ตั้งชื่อคนมาจนเจนแล้ว จึงถามว่า "คุณยายคะจนเจนนี้หมายความว่าอย่างไรคะ" ก็หมายความว่าตั้งชื่อคนมาจนชานาญแล้วยังไงล่ะลูก" คุณยายอธิบาย

ก่อนที่จะกลับจากโรงพยาบาลคุณแม่สั่งสัมให้เอาขวคนมที่ซื้อไว้ที่บ้าน แขน้ำไว้ แล้วล้างให้สะอาด พอคุณแม่พาน้องกลับบ้านจะได้ใช้ได้เลย สัมดีใจอย่างบอกไม่ถูก เพราะอยากได้น้องมานานแล้ว คราวนี้สัมจะได้มีเพื่อนเล่นอะไร ๆ สนุกอีกเยอะ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนแบบขั้นแนะ

แผนการสอนที่ 12

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การอ่านแล้วสามารถแปลความ ตีความและขยายความได้แสดงว่ามีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถแปลคำหรือข้อความที่อ่านเป็นคำหรือข้อความใหม่ได้
2. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถหาความสัมพันธ์ของคำหรือข้อความจากเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
5. นักเรียนสามารถคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

คำใหม่ 22 คำ ครัน เฉลียว กระแส อรรถ สมภาร ไล่ หัวใจ ช่องสุ่ม หวง สะดม โหง พราย ขรัว วันทา สิบ สีกา แร่ ไย สีก ชัย เบื้อง เต็บโต

เนื้อเรื่อง หนังสือเรียนบทที่ 5 เรื่อง หังเรื่องสนุก

คำกลอนตอนนี้มีว่า

ครานั้นจึงโถมเจ้าเพชรแก้ว
 บัญญาไว้วงคล้องแคล้วครัน
 จนอาจารย์ขยาคลลาดเฉลียว
 จะเปรียบเพชรแก้วได้นั้นไม่มี
 หนังสือสิ้นกระแสทั้งแปลอรรถ

บวชแล้วรำเรียนด้วยเพียรหมั่น
 เรียนสิ่งใดได้นั้นไม่ช้าที่
 เถรเธรออกเกรียวอยู่ที่นี้
 บวชยังไม่ถึงปีก็เจใจ
 จนสมภารเจ้าวัดไม่บอกได้

ลูบหลังลูบหน้าแล้วว่าไป
 ยังแต่สมุดตำรับใหญ่
 กุจัดแจงช่องสุ่มแต่หม่อมมา
 ความรู้นอกนี้ไม่มีแล้ว
 อยู่คงปลิ้นสะคมมีถมไป
 เณรแก้วได้ตำรับของท่านขรัว
 วันหนึ่งจึงเข้าไปวันทา
 ไปสืบทาวิชาเรียนต่อไป
 ท่านวัดป่าเลไลยก์นั้นขยันดี
 เณรแก้วจึงลามาหาแม่
 ห่อเอ๋ยมาโยทาไมนั้น
 รั่าเรียนจบแล้วท่านบอกให้
 ว่ารู้จักมานานกับมารดา

สิ้นไส้กฐแล้วเณรแก้วอา
 ฟื้นแต่หัวใจพระศาสดา
 หวงไว้จนชราไม่ให้ใคร
 กุรักเณรแก้วจะยกให้
 เลี้ยงโหงพรายใช้ได้ทุกตา
 คิดถึงตัวอยากเรียนให้ยิ่งกว่า
 จะขอลาไปสุพรรณบุรี
 ท่านสมภารขอบใจหัวเราะรี
 กับสีกาทองประศรีรู้จักกัน
 ทองประศรีวิ่งแรมมารับขวัญ
 แม่ขาขรัวท่านให้ลูกมา
 ว่าวัดป่าเลไลยก์ดีหนักหนา
 แม่จงพาลูกนี้ไปฝากไว้

สามเณรแก้วได้ศึกษาต่อที่วัดป่าเลไลยก์ตามความปรารถนาและอุตสาหะเรียนจนรู้สิ้นทุก
 อย่าง ต่อมาเมื่อพลายแก้วสึกจากสามเณรและเป็นผู้ใหญ่ ก็ได้ใช้วิชาความรู้ที่ได้รั่าเรียนมาช่วย
 ชาตบ้านเมือง ด้วยการเป็นทหารเหมือนบิดา ไปรบข้าศึกศัตรูได้ชัยชนะทุกครั้ง จนได้ตำแหน่งขุน
 แพนและได้เป็นเจ้าเมืองกาญจนบุรี

"นี่แหละหลานเอ๋ย จงจำไว้เถิดว่า ความขยันหมั่นเพียรทำให้คนเราได้รับความ
 สำเร็จไม่ว่าจะเป็นการศึกษาเล่าเรียน หรือการประกอบกิจการงาน ต้องมีความขยันหมั่นเพียร
 และมานะอดทนจึงจะมีความเจริญต่อไปเบื้องหน้า พวกเจ้าเติบโตขึ้นจงจำคำของลุงไว้ว่า ถ้าพวก
 เจ้าเจริญก้าวหน้า บ้านเมืองก็เจริญก้าวหน้าด้วย" เด็ก ๆ ขอบคุณลุงที่เล่าเรื่องขุนแผนให้ฟัง
 ต่างตั้งใจที่จะเป็นคนดี มีความขยันหมั่นเพียร เพื่อความเจริญก้าวหน้าของตนเอง และประเทศ
 ชาติ

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ทบทวนบทเรียนเดิม

- 1.1 สนทนากับนักเรียน โดยการซักถามจากเนื้อเรื่องด้วยคำถามต่อไปนี้
 - 1.1.1 ขุนแผนเดิมชื่ออะไร
 - 1.1.2 ขุนแผนเป็นลูกของใคร

1.1.3 สมัยก่อนการตั้งชื่อเด็กจะต้องทำอย่างไร

1.1.4 เมื่อบิดาตายพลายแก้วไปอยู่ที่ไหน

1.1.5 ทำไมสามเณรแก้วจึงต้องไปศึกษาที่วัดป่าเลไลยก์

2. เสนอบทเรียนใหม่

2.1 ให้นักเรียนฟังบทเรียน เรื่อง ฟังเรื่องสนุก ตั้งแต่ คากลอนตอนที่ว่า ครานี่จึงโถมเจ้าเณรแก้ว...จนถึง เพื่อความเจริญก้าวหน้าของตนเองและประเทศชาติ จากแถบ บันทึกลงเสียง

2.2 ครูเปิดเพลงบรรเลงเบา ๆ เพลง AIR ของ Bach พร้อมกับอธิบาย ความหมายของคำใหม่ (คำศัพท์)

2.2.1 อธิบายคำว่า ครัน เฉลียว กระแส อรรถ สมภาร ไล่ หัวใจ ช่องสุ่ม หวง สะดม โหง พราย ขรัว วันทา สิบ สีกา แซ่ โย สีก ขัย โดยให้อ่านจากบัตรคำ บนกระเปาะผนังทีละคำ แล้วครูแสดงท่าทางประกอบ และยกตัวอย่างประโยคหรือข้อความที่ใช้คำ เหล่านั้นให้นักเรียนเข้าใจตามความเหมาะสม

2.2.2 ครูเขียนประโยคหรือข้อความที่ใช้คำใหม่บนกระดาน และให้นักเรียนช่วยกันพิจารณาว่า ประโยคเหล่านั้นได้ใช้คำใหม่ที่เรียนไปได้ถูกความหมายหรือไม่

2.3 ครูอ่านเนื้อเรื่อง ฟังเรื่องสนุก ตั้งแต่ คากลอนตอนที่ว่า ครานี่จึงโถมเจ้า เณรแก้ว...จนถึง เพื่อความเจริญก้าวหน้าของตนเองและประเทศชาติ ให้นักเรียนฟัง 1 เทียบ นักเรียนดูเนื้อเรื่องพร้อมทั้งอ่านตามในใจ

2.4 กิจกรรมฝึกความเข้าใจในการอ่าน

2.4.1 แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน จากกิจกรรมแบ่ง กลุ่มชื่อ ราวงชื่อสัตย์

วิธีเล่น

2.4.1.1 ให้นักเรียนยืนเป็นวงกลม และเตรียมตัวราวงโดย เดินวนขวา

2.4.1.2 แจกผาจุกน้ำอัดลมให้นักเรียนคนละ 1 ผา จะมีผา อยู่ 6 ชนิด คือ แพนด้า สไปร์ท โคล่า เบียร์ กรีนสเปด มรินด้า

2.4.1.3 ครูร้องเพลง ราวงชื่อสัตย์ นักเรียนเดินราวง ไปรอบ ๆ เมื่อได้ยินสัญญาณนกหวีดให้หยุด และเข้ากลุ่มตามชนิดของผาน้ำอัดลม

เพลงราววงซอส์ตย์

เนื้อร้อง ท่านอง ระพีพัฒน์ ยินดีสุข

ราววง ราววง ให้ดี

ราววงวันนี้จะต้องซอส์ตย์

ความซอมีประโยชน์สารพัด (ข้า) ถ้าได้ฝึกหัดจะเป็นคนดี (ข้า)

2.4.2 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันแปลข้อความจากแถบประโยคที่ครูแจกให้เป็นคำใหม่ หรือข้อความใหม่ที่มีความหมายเหมือนข้อความเดิม แล้วส่งตัวแทนออกมาอ่านให้กลุ่มอื่น ๆ ฟัง

เฉลย แก้วเรียนสิ่งใดก็ตั้งใจจนอาจารย์ขยาดความฉลาดเฉลียว

เฉลย แก้วลาท่านสมภารไปสุพรรณบุรี

สมภารยกสมุดตำราตัวรับใหญ่ให้เฉลยแก้ว

เฉลย แก้วสีกจากสามเฉลย เป็นผู้ใหญ่ด้วยการเป็นทหาร

2.4.3 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเรียงประโยคตามลำดับเหตุการณ์ จากประโยคในข้อ 2.4.2

2.4.4 ครูแจกแผ่นกระดาษที่มีข้อความและคำให้นักเรียนกลุ่มละ 1 แผ่น ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำหรือข้อความที่มีความสัมพันธ์กันโดยลากเส้นโยง แล้วตรวจคำตอบจากเฉลยบนกระดาน

ลากเส้นโยงคำและข้อความที่มีความสัมพันธ์กัน	
ขรัว	ภูตผี
สีกา	จังหวัดสุพรรณบุรี
วัดป่าเลไลยก์	นางทองประศรี
โหลงพราย	สมภารวัดส้มใหญ่

2.4.5 ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายใจความสำคัญของเรื่องที่เรียนไปแล้วและคาดคะเนเหตุการณ์ว่าเป็นอย่างไร

3. เสริมความจำ

3.1 ให้นักเรียนนั่งสมาธิ โดยยืนจับมือเป็นวงกลมนั่งตามวิธี อ่ำไพ เทคนิคขัดสมาธิ ให้ขาขวาทับขาซ้าย มือขวาวางบนมือซ้าย ตัวตั้งตรง หลังตา เปิดเพลงนั่งสมาธิเบา ๆ

2 จบ

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เพลงนั่งสมาธิ

เนื้อร้อง ทานอง อ่ำไพ สุจริตกุล

นั่งขัดสมาธิให้ดี

สองมือวางทับกันทันที

หลังตาตั้งตัวตรงซี

ตั้งสติให้ดี ภาวนาในใจ

พุท-โร-พุท-โร

พุท-โร-พุท-โร

เมื่อเพลงจบให้นักเรียนภาวนาเวลาหายใจเข้าว่า พุท หายใจออกว่า โธ ไปเรื่อย ๆ จนสงบ ประมาณ (2 นาที)

ครูอ่านเนื้อเรื่อง หนูสัมไปวัด ในขณะที่นักเรียนนั่งสมาธิ โดยใช้หน้าเสียง
หนัก เบา ปานกลาง ไปตามเนื้อเรื่อง พร้อมทั้งเปิดเพลงบรรเลงเบา ๆ

3.2 ให้นักเรียนสร้างจินตนาการตาม หลังจากครูอ่านเนื้อเรื่องจบประมาณ 1
ถึง 2 นาที

3.3 ให้นักเรียนผ่อนคลายความเครียด โดยให้นักเรียนทุกคนยืนตรงกางขา
ออกเล็กน้อย กางแขนออกไปข้างลำตัว หมุนลำตัวและแขนไปทางซ้ายและขวา ประมาณ 3-4
เที่ยว

4. ประเมินผล

ครูซักถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่เรียนไปแล้ว เพื่อทดสอบความเข้าใจ

- 4.1 อาจารย์ให้อะไรคุณแล้ว
- 4.2 คุณทำอะไรไปสัปดาห์เพื่ออะไร
- 4.3 ท่านสามารถแสดงอาการอย่างไรเมื่อคุณแล้วจะไปเรียนต่อ
- 4.4 เมื่อคุณแล้วสักแล้วได้ใช้ชีวิตให้เป็นประโยชน์อย่างไร
- 4.5 เหตุใดหลายแล้วจึงได้รับความสำเร็จ

สื่อการเรียน

1. บัตรคำ
2. กระเป๋าหนังสือ
3. ผาจากน้ำอัดลม
4. เครื่องเล่นเทป
5. แถบบันทึกเสียง เรื่อง ฟังเรื่องสนุก
6. แถบบันทึกเสียง เพลงบรรเลง
7. แถบบันทึกเสียง เพลงนั่งสมาธิ
8. แถบประโยค
9. แผ่นกระดาษที่เขียนคำและข้อความ
10. หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้น ป.4 เล่ม 1 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
11. เรื่อง หนูสัมไปวัด

ภาคผนวก

เรื่อง หนูส้มไปวัด

วันนี้เป็นวันออกพรรษา ซึ่งตรงกับวันอาทิตย์พอดี ส้มไปทำบุญที่วัดกับคุณยาย วัดนี้อยู่ไม่ไกลจากบ้านคุณยายมากนัก คุณยายชอบทำบุญวัดนี้มาก เพราะท่านสมภารคุ้นเคยกับครอบครัวของคุณยายมาตั้งแต่คุณแม่ยังเล็ก ๆ ท่านอายุ 80 พรรษาแล้ว แต่ดูยังแข็งแรง คุณยายเล่าว่าท่านบวชตั้งแต่เล็ก ๆ แล้วก็ไม่ได้สึกเลย ท่านเป็นพระผู้สืบศาสนาโดยแท้ ถ้าพระที่มีอายุมาก ๆ ขนาดนี้สมัยก่อนเขาเรียกว่า "ขรัว" แต่เดี๋ยวนี้ไม่ใช่แล้ว จะพบก็แต่ในพวกโคลงกลอนหรือวรรณคดี

คุณยายเตรียมของใช้ที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน มาถวายอย่างครบครัน รวมทั้งขนมใส่ไส้ ที่คุณยายทำเอง พอเข้าไปกราบท่าน ท่านก็ถามว่า "เป็นอย่างไรสึกหายหน้าไปเสียนานสบายดีหรือ" "สบายดีเจ้าค่ะ พอดีลูกสาวคลอดลูก ก็เลยต้องอยู่คอยดูแลเจ้าค่ะ" คุณยายตอบด้วยความนอบน้อม

"ป็นี่พ้อออกพรรษาแล้วจะมีพระสึกไปหลายรูป ก็จะไม่เหลืออยู่อีกไม่กี่รูป กระแสเสียงของท่านดูน่าสรรเสริญ คุณยายคุยอยู่กับท่านสักครู่ก็จะลากลับ ก่อนกลับท่านก็ให้พร ท่านบอกว่า หนูส้มเติบโตไปข้างหน้าจะเป็นเด็กที่เฉลียวฉลาด ท่านอวยพรขอให้โชคมีชัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนแบบชี้แนะ

แผนการสอนที่ 13

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การอ่านแล้วสามารถแปลความ ตีความและขยายความได้แสดงว่ามีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถแปลคำหรือข้อความที่อ่านเป็นคำหรือข้อความใหม่ได้
2. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถหาความสัมพันธ์ของคำหรือข้อความจากเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
5. นักเรียนสามารถคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

คำใหม่ 20 คำ ชุก เบี่ยม ลัน โฉบ เจี้ยว นกกะยาง บุย สีงากี อ้อม แขง
สารวาง สลูป ย้อน กลบเกลื่อน ย้าย อุบนิสัย เย่อหยิ่ง จ่องหอง พิซลัมลุก พิซหมุนเวียน

เนื้อเรื่อง หนังสือเรียนบทที่ 6 เรื่อง เพื่อนใหม่ ตั้งแต่

เมื่อฟังเรื่องซุนซ้างซุนแสนจบแล้ว เด็ก ๆ ก็ลาลุงกลับบ้าน วิระจึงชวนเพื่อน ๆ รวมทั้งเพชร ไปเดินเล่นที่ริมบึงชายทุ่ง ระบายนี้ฝนเริ่มตกชุก น้ำในบึงเต็มเบี่ยม บางแห่งที่ตลิ่งต้ำน้ำจึงล้นออกมาท่วมทุ่งนา อีกไม่นานชานาก็จะทานาได้แล้ว มานี้ชิวชวนชูใจให้ดูดอกบัวในบึง บางกอดสีแดง บางกอดอกสีม่วง ชูส้างอยู่เหนือน้ำใสสะอาด นกกินปลาหลายตัวบินโฉบเจี้ยวอยู่ไปมานกกระยางยืนจ้องจับปลาอยู่ตามริมบึง ลมพัดผ่านเย็นสบาย ท้องฟ้าเป็นสีคราม บุยเมฆสีขาวล่องลอยไปตามลม

ที่ริมบึง ผั่งตรงกันข้ามกับที่เด็ก ๆ ยืนอยู่ มีชายคนหนึ่งสวมกางเกงขายาวและเสื้อแขนยาวสีเทา เขายืนหันหน้ามองไปทางด้านป่าสงวน วีระกระซิบบอกเพื่อน ๆ ว่าระยะนี้ตอนเย็น เขาออกมาที่ริมบึงคราวใด มักจะเป็นชายผู้นั้นยืนตรงอยู่ตรงนี้ทุกที บิดีออกความเห็น ว่า อาจจะเป็นพวกลักลอบตัดไม้ก็ได้ ต้องคอยสังเกตดูให้ดี ขณะที่เด็ก ๆ กำลังกระซิบกระซาบกันอยู่ ชายคนนั้นหันมาเห็นเข้า เขารีบเดินอ้อมบึงตรงมาที่กลุ่มเด็ก ๆ ทันที พอเข้ามาใกล้จึงแลเห็นว่าชายผู้นั้นมีร่างสูงใหญ่ ท่าทางใจดี เขาทักขึ้นว่า "สวัสดีเด็ก ๆ ฉันเห็นเธอมาเดินเล่นที่นี้เสมอคงชอบธรรมชาติมากนะ" เพชรถามแซงขึ้นมาว่า "มาสำรวจสุขภาพหรือครับ" วีระรีบพูดกลับเก้อว่า "เป็นเจดีย์ร้างครับ ชาวบ้านที่นี่เขาเรียกกันว่าสุขภาพ พวกเราก็เลยเรียกตาม" ชายผู้นั้นพยักหน้ารับ พยายามพูดว่า "อ้อ อย่างนั้นหรือ" แล้วอมยิ้มหันไปพูดกับเพชรว่า "เมื่อกี้ถามว่าฉันมาสำรวจสุขภาพหรือเปล่าใช่ไหม ไม่ใช่หรอก ฉันชื่อทวีป เป็นเกษตรอำเภอ เพิ่งย้ายมาที่นี่เมื่อต้นเดือนนี้เอง ฉันชอบที่ริมบึงนี้มาก กำลังคิดหาทางจะส่งเสริมเจ้าของที่ดินให้ปลูกพืชบางอย่าง เพื่อให้มีรายได้ตลอดปีดูบ้าง ไม่ได้สำรวจสุขภาพอย่างที่พวกเธอเข้าใจหรอก"

พอเด็ก ๆ ได้ฟังก็ดีใจ ยกมือไหว้อย่างอ่อนน้อม ต่างบอกให้เกษตรอำเภอรู้ว่าตนชื่ออะไร เรียนหนังสืออยู่ชั้นใด เกษตรอำเภอพอใจมากที่เห็นเด็ก ๆ มีอุปนิสัยดี กิริยาสุภาพเรียบร้อย ไม่มีท่าทางอวดดีหรือเย่อหยิ่งจองหอง เขายังรู้สึกพอใจมากขึ้น เมื่อรู้ว่าเด็กทุกคนสนใจการเกษตร ลูกของวีระมีส่วนผลไม้มั ไร่พืชล้มลุกและปลูกพืชหมุนเวียน พ่อของบิบัติเป็นชาวนา เกษตรอำเภอบอกว่าวันหลังจะไปเยี่ยมลูกของวีระ และพ่อของบิบัติ

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ทบทวนบทเรียนเดิม

- 1.1 ให้นักเรียนทั้งหมดนั่งเป็นวงกลม
- 1.2 ครูแจกบัตรคำและบัตรความหมายที่เรียนไปแล้วให้นักเรียนทุกคน ถ้าครูเอ่ยชื่อคำไหน คนที่มีบัตรคำนั้น และคนที่มีบัตรความหมายของคำนั้นอยู่ต้องรีบวิ่งเปลี่ยนที่กัน โดยครูนับ 1-5 ถ้าครูนับถึง 5 แล้ว ใครยังไม่ได้วิ่งเปลี่ยนที่หรือเปลี่ยนไม่ทันจะต้องออกมาอยู่กลางวง

2. เสนอบทเรียนใหม่

- 2.1 ให้นักเรียนฟังเรื่อง เพื่อนใหม่ ตั้งแต่ เมื่อฟังเรื่องซุนซ่างซุนแผนจบแล้ว ...จนถึง วันหลังจะไปเยี่ยมลูกของวีระ และพ่อของบิบัติ จากแถบบันทึกเสียง
- 2.2 ครูเปิดเพลงบรรเลงเบา ๆ เพลง AIR ของ Bach พร้อมกับอธิบายความหมายของคำใหม่ (คำศัพท์)

2.2.1 อธิบายคำว่า พืชล้มลุก พืชหมุนเวียน สีกากี นกกระจ่าง สดุด โดยให้ดูจากรูปภาพและยกตัวอย่างประโยคหรือข้อความประกอบ

2.2.2 อธิบายคำว่า ชุก เปลี้ยม ลัน โลบ เลี้ยว ปุย อ้อม แขนง สรรวจ ย้อน กลบเกลื่อน ย้าย อุบนิสัย เย่อหยิ่ง จ่องหอง โดยครูแสดงท่าทางและยกตัวอย่างประโยคหรือข้อความประกอบให้เข้าใจตามความเหมาะสม

2.2.3 ให้นักเรียนช่วยกันแต่งประโยคด้วยปากเปล่าจากคำใหม่

2.3 ครูอ่านเนื้อเรื่อง เพื่อนใหม่ ตั้งแต่ เมื่อฟังเรื่องซุนซ่างซุนแผนจบแล้ว.. จนถึง วันหลังจะไปเยี่ยมลุงของวีระและพ่อของบิติ ให้นักเรียนฟัง 1 เที้ยว นักเรียนดูเนื้อเรื่อง แล้วอ่านตามในใจ

2.4 กิจกรรมฝึกความเข้าใจในการอ่าน

2.4.1 แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน จากกิจกรรมแบ่งกลุ่มชื่อ เที้ยวสวนสัตว์

วิธีเล่น

2.4.1.1 ให้นักเรียนทั้งหมดยืนเป็นวงกลม

2.4.1.2 ครูนำภาพสัตว์ 5 ชนิด วางไว้ตรงกลางวง มีภาพ วัว แมว ปลา มด ผึ้ง

2.4.1.3 ครูร้องเพลงวน พร้อมทั้งสาธิตท่าทางประกอบ คือ เดินตามกันเป็นวง ทำท่าตามเนื้อเพลง เมื่อเนื้อเพลงกล่าวถึงสัตว์ชนิดใด ให้นักเรียนหยิบภาพนั้น เก็บไว้คนละ 1 แผ่น

2.4.1.4 เมื่อเพลงจบให้นักเรียนเข้ากลุ่มตามภาพสัตว์ที่

ตนเองมี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เพลงวน
ไม่ปรากฏนามผู้แต่ง

วน วน วน พวกเราวนหมุนรอบตัวเรา (ซ้ำ)

จับมือ จับแขน จับหัว (ซ้ำ) มาจับลูกวัว อู๊ยยง อู๊ยยง

วน วน วน พวกเราวนหมุนรอบตัวเรา (ซ้ำ)

จับมือ จับแขน ร้องหึ่ง (ซ้ำ) ไปจับตัวผึ้ง อู๊ยยง อู๊ยยง

วน วน วน พวกเราวนหมุนรอบตัวเรา (ซ้ำ)

จับมือ จับแขน ก็แล้ว (ซ้ำ) ไปจับตัวแมว อู๊ยยง อู๊ยยง

วน วน วน พวกเราวนหมุนรอบตัวเรา (ซ้ำ)
 จับมือ จับแขน กันหมด (ซ้ำ) ช่วยจับตัวมด อึ้งง อึ้งง
 วน วน วน พวกเราวนหมุนรอบตัวเรา (ซ้ำ)
 จับมือ จับแขน จับขา (ซ้ำ) ช่วยจับตัวปลา อึ้งง อึ้งง

2.4.2 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันแปลข้อความจากแถบประโยคที่ครูแจกให้ เป็นคำใหม่ หรือข้อความใหม่ที่มีความหมายเหมือนข้อความเดิม แล้วส่งตัวแทนออกมาอ่านให้กลุ่มอื่น ๆ ฟัง

เพชรพอนึกขึ้นได้ว่าไม่ควรหุดแข่ง เขาก็นึกเสียใจ

วีระรีบหุดกลับเกลื่อนว่า เป็นเจตีย์ร้างครับ

ระยะนี้ในตลกชุก น้ำในบึงเต็มเปี่ยม

เกษตรอำเภอพอใจมากที่เห็นเด็ก ๆ มีอุปนิสัยดี

2.4.3 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเรียงประโยคตามลำดับเหตุการณ์ จากประโยคในข้อ 2.4.2

2.4.4 ครูแจกแผ่นกระดาษที่เขียนข้อความและคำให้นักเรียนกลุ่มละ 1 แผ่น ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำ หรือข้อความที่ความสัมพันธ์กัน โดยลากเส้นโยง แล้วตรวจคำตอบจากเฉลยบนกระดาน

ลากเส้นโยงคำและข้อความที่มีความสัมพันธ์กัน	
บึง	ชาวนาได้ปลูกข้าว
ฝนตก	แนะนำส่งเสริมในเรื่องการเพาะปลูก
เกษตรอำเภอ	นกกระยางยืนจ้องปลา
สี่คราม	ปุยเมฆ

2.4.5 ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายใจความสำคัญของเรื่องที่เรียนไปแล้วและคาดคะเนเหตุการณ์ว่าเป็นอย่างไร

3. เสริมความจำ

3.1 ให้นักเรียนนั่งสมาธิ โดยยืนจับมือเป็นวงกลมนั่งตามวิธี อาโพ เทคนิคขัดสมาธิ ให้ขาขวาทับขาซ้าย มือขวาวางบนมือซ้าย ตัวตั้งตรง หลังตา เปิดเพลงนั่งสมาธิเบา ๆ

2 จบ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เพลงนั่งสมาธิ

เนื้อร้อง ทานอง อาโพ สุจริตกุล

นั่งขัดสมาธิให้ดี

สองมือวางทับกันทันที

หลังตาดั่งตัวตรงซี

ตั้งสติให้ดี ภาวนาในใจ

พุท-โธ-พุท-โธ

พุท-โธ-พุท-โธ

เมื่อเพลงจบให้นักเรียนภาวนาเวลาหายใจเข้าว่า พุท หายใจออกว่า โธ
ไปเรื่อย ๆ จนสงบ ประมาณ (2 นาที)

ครูอ่านเนื้อเรื่อง ยามเย็นที่บึงแก่นนคร ในขณะที่นักเรียนนั่งสมาธิ โดยใช้
น้ำเสียง หนัก เบา ปานกลาง ไปตามเนื้อเรื่อง พร้อมทั้งเปิดเพลงบรรเลงเบา ๆ

3.2 ให้นักเรียนสร้างจินตนาการตาม หลังจากครูอ่านเนื้อเรื่องจบประมาณ 1
ถึง 2 นาที

3.3 ให้นักเรียนผ่อนคลายความเครียด โดยให้นักเรียนยืนแยกเท้า เอามือ
ทั้งสองข้างเท้าเอว จังหวะที่ 1 เอียงตัวไปทางด้านซ้าย จังหวะที่ 2 เอียงตัวไปทางด้านขวา
จังหวะที่ 3 บิดตัวไปทางซ้าย จังหวะที่ 4 บิดตัวไปทางขวา เริ่มจังหวะที่ 1 ใหม่ ถึงจังหวะที่ 4
อีก 1 รอบ

4. ประเมินผล

ครูซักถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่เรียนไปแล้ว เพื่อทดสอบความเข้าใจ

- 4.1 ชายคนที่ยืนอยู่ริมบึงเป็นใคร
- 4.2 ใครเห็นชายคนนี้เป็นประจำ
- 4.3 เมื่อเห็นคนแปลกหน้าครั้งแรกเด็ก ๆ คิดอย่างไร
- 4.4 ชายคนนั้นมีอาชีพอะไร มีหน้าที่ทำอะไร
- 4.5 ทำไมเขาจึงชอบออกมาที่ริมบึง
- 4.6 พืชล้มลุกหมายถึงพืชเช่นไร

สื่อการเรียน

1. บัตรคำ
2. บัตรความหมาย
3. กระเป๋าค้น
4. บัตรรูปสัตว์
5. แผนภูมิเพลงวน
6. แผนภูมิเพลงสร้างบ้าน
7. แถบบันทึกเสียงเรื่องเพื่อนใหม่
8. แถบบันทึกเสียงเพลงบรรเลง
9. แถบบันทึกเสียงเพลงนั่งสมาธิ
10. แถบประโยค
11. แผ่นกระดาษที่เขียนคำและข้อความ
12. หนังสือพิมพ์

13. นกหวีด
14. หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้น ป.4 เล่ม 1 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
15. เรื่อง ยามเย็นที่บึงแก่นนคร

ภาคผนวก

เรื่อง ยามเย็นที่บึงแก่นนคร

บ้านของฝ่ายอยู่ใกล้บึงแก่นนคร จังหวัดขอนแก่น บึงนี้เป็นบึงน้ำที่กว้างใหญ่ บรรยากาศบริเวณรอบ ๆ ร่มรื่นเย็นสบาย ผู้คนชอบมาเดินเล่นกันในเวลาเย็น วันนั้นฝ่ายกับพ่อแม่ก็ออกมาเดินเล่นที่บึงเช่นเคย น้ำในบึงตื้นน้ำกำลังล้นเปี่ยม เนื่องจากระยะนี้ฝนตกชุกมาก ฝ่ายเห็นนกกระยาง บินมาเป็นฝูง มันบินโฉบเฉี่ยวไปมา เพื่อสำรวจหาเหยื่อที่มันต้องการ ซึ่งก็ได้แก่ลูกปลาตัวเล็ก ๆ ที่มีชุกชุมมากในบึงแห่งนี้ ฝ่ายชวนพ่อกับแม่เดินอ้อมไปอีกด้านหนึ่งของบึง เพื่อจะได้ถ่ายรูปฝูงนกกระยาง 3-4 ตัว บินอยู่ท้ายฝูง แต่พอสักประเดี๋ยวมันก็รีบบินแข่งตัวอื่น ๆ ขึ้นไปอยู่ข้างหน้า ทำท่าเหมือนมันกำลังแข่งขันกันอยู่ดูน่าสนุก ฝ่ายวิ่งตามไปดูใกล้ ๆ แต่พอจะเข้าไปใกล้จริง ๆ มันก็บินหนีไปอยู่อีกฝั่งหนึ่ง เหลือแต่ขนบุยสีขาวที่ร่วงอยู่

ฝ่ายกับพ่อแม่พากันเดินเรื่อย ๆ ไปตามริมบึงจนกระทั่งพบกับลุงประจวบ ซึ่งเป็นเพื่อนของพ่อ พ่อเคยเล่าให้ฝ่ายฟังว่า ลุงประจวบเป็นคนที่มีอุปนิสัยใจคอดีมาก ลุงประจวบเป็นคนรวยคนหนึ่ง แต่ไม่เคยแสดงว่าตนเองร่ำรวย ไม่เย่อหยิ่งจองหองกับใคร พูดจาอ่อนน้อมกับทุกคน วันนั้นลุงประจวบแต่งชุดสีก็ แสดงว่าเพิ่งกลับจากทำงาน ลุงประจวบชวนให้ฝ่ายกับพ่อและแม่ไปเที่ยวที่บ้านซึ่งอยู่ใกล้ ๆ กับบึง บ้านของลุงประจวบเต็มไปด้วยดอกไม้ประดับ ผักสวนครัว และผลไม้มากมาย บรรยากาศร่มรื่น พ่อบอกลุงประจวบว่า "ที่บ้านมีที่ดินอยู่หน่อยหนึ่ง ไม่รู้จะทำอะไรดีที่จะทำให้ผลคุ้มค่าหน่อย" ลุงประจวบแนะนำว่า "ถ้าพื้นที่น้อยต้องการให้ได้ผลผลิตมากก็ต้องปลูกพืชหมุนเวียน คือปลูกพวกพืชล้มลุกสลับกันถึงจะดี"

หลังจากคุยอยู่สักครู่ฝ่ายกับพ่อแม่ต้องกลับ เพราะเย็นมากแล้ว เห็นหน้ากันสลับ ๆ พ่อพาเดินลัดมาทางวัด ซึ่งต้องผ่านสะพานเจดีย์เก่าแก่ด้วย ฝ่ายกลัวไม่อยากเดินผ่าน พ่อรู้ทันจึงบอกว่า "ไม่ต้องกลัวหรอกฝ่าย ไม่มีอะไรหรอก" ฝ่ายพูดกลบเกลื่อนว่า "ใครบอกว่าฝ่ายกลัว ฝ่ายไม่กลัวสักหน่อย" แต่ฝ่ายก็รีบเดินแข่งขึ้นหน้า พ่อกับแม่พากันหัวเราะ เพราะรู้ว่าฝ่ายกลัว

แผนการสอนแบบชี้แนะ

แผนการสอนที่ 14

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การอ่านแล้วสามารถแปลความ ตีความและขยายความได้แสดงว่ามีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถแปลคำหรือข้อความที่อ่านเป็นคำหรือข้อความใหม่ได้
2. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถหาความสัมพันธ์ของคำหรือข้อความจากเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
5. นักเรียนสามารถคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

คำใหม่ 12 คำ พินอบพิเทา อุปกรณ์ อาถัมภกริยา ไว้เนื้อเชื่อใจ บุ่ง เล้า พัก ไร
ชุด ลอก สุนัข มิตรภาพ

เนื้อเรื่อง หนังสือเรียนบทที่ 5 เรื่อง เพื่อนใหม่ ตั้งแต่

"ผมออกมาที่ริมบึงที่ไร ผมก็เห็นท่านยืนอยู่แถว ๆ นั้นทุกที" วีระพูด เกษตรอำเภอหัวเราะ "อย่าเรียกฉันว่าท่านเลยนะ พวกเขาเรียกฉันว่าอดีตกว่า ฉันไม่ชอบเห็นใครทำพินอบพิเทาเกินไป ขอให้เราเป็นเพื่อนกัน" เขาพูดต่อไปว่า "ฉันไม่ค่อยชอบนั่งที่โต๊ะทำงานนาน ๆ ฉันชอบออกมาดูชาวไร่ ชาวนา ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานเกษตร เพื่อจะได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการทำไร่ ทำนา หรือการใช้อุปกรณ์ทางเกษตร สับดาห์หนึ่ง ๆ ฉันจะออกไปเยี่ยมชาวไร่ ชาวนาที่อยู่ไกล ๆ ประมาณสองวัน"

"พ่อของมรับราชการ เราไม่มีส่วนหรือไรนา ได้แต่ปลูกพืชผักสวนครัว" มานะพูด "เธอเลี้ยงไก่ด้วยหรือเป่าล่ะ" เกษตรอำเภอดาม มานะสังเกตเห็นอาการกิริยาของเกษตรอำเภอล้วมีความรู้สึกไวเนื้อเชื้อใจ จึงพูดอย่างสนิทสนมว่า "ไม่ได้เลี้ยงครับ คุณอากรุณาแนะนำผมด้วย ผมอยากจะทำงานเกษตร หารายได้ในยามว่าง"

เกษตรอำเภอยิ้ม "เลี้ยงไก่ก็ดี ไม่ต้องมีอุปกรณ์อะไรยุ่งยาก ได้กินไข่ กินเนื้อ ขายก็ได้หากุ้งพันธุ์ดี ๆ มาเลี้ยง แล้วทำเล้าให้มันอยู่และออกไข่ ถ้าเธอคิดจะเลี้ยงจริง ๆ พรุ่งนี้เลิกเรียนแล้วไปหาฉันที่อำเภอ ฉันจะให้ไก่พันธุ์และจะไปช่วยเธอทำเล้าไก่ด้วย"

มานะยกมือไหว้ขอบคุณ บิดิพูดว่า "ที่บ้านของมก็เลี้ยงไก่ครับ แต่ไม่ได้ทำเล้าให้มันนอนบนต้นไม้ แล้วออกไข่ในตะกร้าที่พ่อทำไว้ใต้ถุนบ้าน"

ควรทำเล้าแยกจากตัวบ้าน มันจะได้เป็นสัดส่วน ถ้าแม่ไก่มาพักไข่อยู่ใต้ถุนบ้าน บางทีตัวไรจากไก่ขึ้นไปรบกวนคนบนบ้าน ถ้าปล่อยให้มันนอนตามต้นไม้ เวลาฝนตกมันอาจจะไม่สบาย และเป็นโรคระบาดตายก็ได้" เกษตรอำเภพูด

บิดิพูดต่อไปว่า "ที่บ้านของมมีสระร้าง ตอนนั้นฝนตกมีน้ำขังจนล้นสระ ผมอยากจะทำเลี้ยงปลา คุณอาคิดว่าควรเลี้ยงปลาอะไรครับที่โตเร็วขายได้เร็ว"

"โอโฮ จะหาทางรวยแล้วละซีทีนี้" เกษตรอำเภพูดพลางหัวเราะ "ฉันคิดว่าเลี้ยงปลานิลก็ดีนะ ไบหานี่ดี ฉันจะให้ ฉันเพาะพันธุ์ปลานิลไว้เยอะ แต่ทางที่ดีต้องขุดลอกสระเสียก่อน จึงค่อยเลี้ยงปลา เธอจะให้ฉันไปช่วยขุดไหมละ"

"ขอบคุณครับ ดีเหลือเกิน" บิดิตอบว่า "พี่ ๆ ผมหลายคนเขาก็ว่าจะขุดอยู่เหมือนกัน ถ้าคุณอาว่าง จะไปแวะดูสักวันก็ดีครับ เพื่อจะได้แนะนำให้ถูกต้องยิ่งขึ้น"

เกษตรอำเภอหันมามองมานะกับชูใจแล้วถามว่า "เธอสองคนนี่ละจะเลี้ยงอะไร"

"ฉันเลี้ยงสุนัขบนกแก้ว และจะช่วยพี่มานะเลี้ยงไก่คะ" มานะตอบอย่างสุภาพ เรียบร้อย

"ฉันเลี้ยงแมวคะ เวลาว่างก็เย็บกระถางส่งแม่ค้าห่อหมก" ชูใจตอบ

"ดีจริง พวกเธอเป็นเด็กน่ารักมาก ฉันอยากให้เด็กอื่น ๆ มีความคิดและขยันเหมือนเธอ ถ้าเธอทำอะไรแล้วได้ผลดีก็ชักชวนให้เพื่อนฝูงทำตามด้วยนะ" เกษตรอำเภพูดแล้วชวนเด็ก ๆ กลับบ้านขณะที่เดินไปด้วยกัน ทุกคนพูดกันไปเบา ๆ มิตรภาพระหว่างเกษตรอำเภอกับพวกเด็ก ๆ เริ่มทวีความสนิทสนมกลมเกลียวกันขึ้นทีละน้อย ๆ

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ทบทวนบทเรียนเดิม

ครูสนทนาและซักถามนักเรียนถึงตัวละครในเรื่องเพื่อนใหม่ ตอนที่ 1

2. เสนอบทเรียนใหม่

2.1 ให้นักเรียนฟังบทเรียนเรื่อง เพื่อนใหม่ ตั้งแต่ ผมออกมานั่งที่ริมบึงที่ไร...จนถึง กลมเกลียวกันขึ้นทีละน้อย จากแถบบันทึกเสียง

2.2 ครูเปิดเพลงบรรเลงเบา ๆ เพลง AIR ของ Bach พร้อมกับอธิบายความหมายของคำใหม่ (คำศัพท์)

2.2.1 อธิบายคำว่า ฟินอบพิเทา อุบกรณ์ อากัปกิริยา ไว้เนื้อเชื่อใจ ยุ่ง แล้ง ไร ชุด ลอก สุนัข มิตรภาพ โดยนักเรียนดูจากการแสดงของเพื่อน (ครูเตรียมเด็กไว้ล่วงหน้า)

2.2.2 ให้นักเรียนอ่านคำใหม่ที่ละคำ จากบัตรคำบนกระเป่าหนังสือ และบอกความหมาย

2.3 ครูอ่านเนื้อเรื่อง เพื่อนใหม่ ตั้งแต่ ผมออกมานั่งที่ริมบึงที่ไร... จนถึงกลมเกลียวกันขึ้นทีละน้อย ให้นักเรียนฟัง 1 เที้ยว นักเรียนดูเนื้อเรื่องพร้อมทั้งอ่านตามในใจ

2.4 กิจกรรมฝึกความเข้าใจในการอ่าน

2.4.1 แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน จากกิจกรรมแบ่งกลุ่มชื่อ "ผักรวมมิตร"

วิธีการ

2.4.1.1 ให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม

2.4.1.2 ครูแจกบัตรรูปผัก 6 ชนิด ให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น มี ผักบุ้ง ผักกาด ผักคะน้า กะหล่ำปลี ถั่วฝักยาว แตงกวา

2.4.1.3 ครูเล่าเรื่อง ร้านขายอาหาร ให้นักเรียนฟัง ถ้าครูเล่าถึงคำว่า ผักผักรวมมิตร ให้นักเรียนรวมกลุ่มกัน โดยใน 1 กลุ่ม ต้องมีผักครบ 6 ชนิด

ครูเล่าว่า มีร้านอาหารร้านหนึ่งขายดีมาก เพราะทำอาหารอร่อย มีอาหารทุกอย่างตามสั่ง วันนี้มีลูกค้ามาอุดหนุนเยอะ เจ้าของร้านกำลังหันผักต่าง ๆ อย่างรีบเร่ง สักครู่ก็มีลูกค้าเข้ามานั่งในร้าน แล้วตะโกนสั่งว่า ผักผัก...(ตอนนี้อาจมีนักเรียน จะวิ่งรวมกลุ่มซึ่งยังรวมกลุ่มไม่ได้ เพราะยังไม่มีคำว่า ผักผักรวมมิตร) ครูเล่าต่อว่า ปรากฏว่าพออีกสักครู่ โตะเด็มก็สั่งอาหารเพิ่มอีก ผักผักรวมมิตร 1 ค่วน

2.4.2 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันแปลข้อความจากแถบประโยคที่ครูแจกให้เป็นคำใหม่ หรือข้อความใหม่ ที่มีความหมายเหมือนข้อความเดิม แล้วส่งตัวแทนออกมาอ่านให้กลุ่มอื่น ๆ ฟัง

มิตรภาพระหว่างเกษตรกรอำเภอทับพริกเริ่มทวีความสนิทสนมขึ้น

มานะสังเกตเห็นอาการกิริยาของเกษตรกรอำเภอ และรู้สึกไว้นิ่งเชื่อใจ

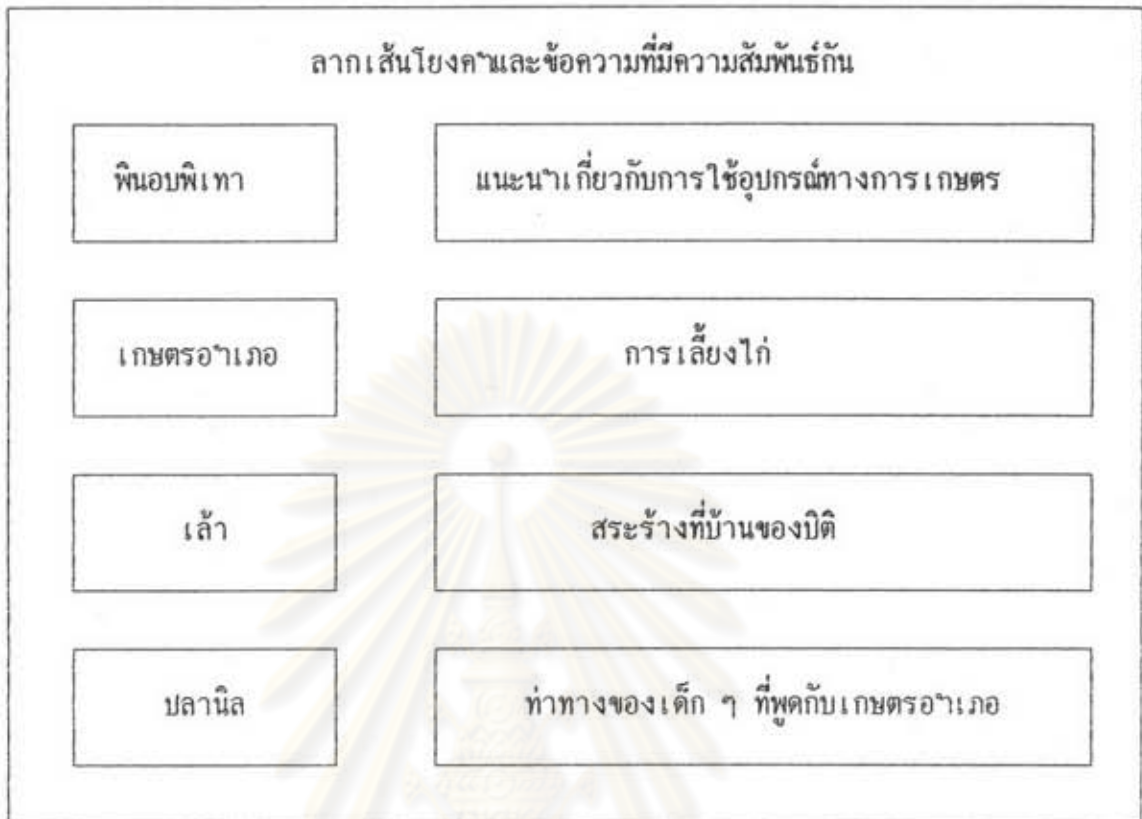
บิตติพูดว่าที่บ้านของเขามีสระร้าง

ฉันเพาะพันธุ์ปลาไม่เยอะ

2.4.3 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเรียงประโยคตามลำดับเหตุการณ์ จากประโยคในข้อ 2.4.2

2.4.4 ครูแจกแผ่นกระดาษที่เขียนข้อความและคำให้นักเรียนกลุ่มละ 1 แผ่น ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำ หรือข้อความที่มีความสัมพันธ์กัน โดยลากเส้นโยง แล้วตรวจคำตอบจากเฉลยบนกระดาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.4.5 ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายใจความสำคัญของเรื่องที่เรียนไปแล้ว และคาดคะเนเหตุการณ์ว่าเป็นอย่างไร

3. เสริมความจำ

3.1 ให้นักเรียนนั่งสมาธิ โดยยืนจับมือเป็นวงกลมนั่งตามวิธีอาโพ เทคนิค ชัดสมาธิ ให้ขาขวาทับขาซ้าย มือขวาวางบนมือซ้าย ตัวตั้งตรง หลังตรง เปิดเพลงนั่งสมาธิเบา ๆ 2 จบ

เพลงนั่งสมาธิ

เนื้อร้อง ทานอง อาโพ สุจริตกุล

นั่งขัดสมาธิให้ดี	สองมือวางทับกันทันที
หลังตรงตั้งตัวตรงซี้	ตั้งสติให้ดี ภาวนาในใจ
พุท-โธ-พุท-โธ	พุท-โธ-พุท-โธ

เมื่อเพลงจบให้นักเรียนภาวนาเวลาหายใจเข้าว่า พุท หายใจออกว่า โธ ไปเรื่อย ๆ จนสงบ ประมาณ (2 นาที)

ครูอ่านเนื้อเรื่อง วันปิดเทอม ในขณะที่นักเรียนนั่งสมาธิ โดยใช้น้ำเสียงหนัก เบา ปานกลาง ไปตามเนื้อเรื่อง พร้อมทั้งเปิดเพลงบรรเลงเบา ๆ

3.2 ให้นักเรียนสร้างจินตนาการตาม หลังจากครูอ่านเนื้อเรื่องจบประมาณ 1 ถึง 2 นาที

3.3 ให้นักเรียนผ่อนคลายความเครียด โดยให้นักเรียนทุกคนยืนตรง แขนชิดลำตัว เอียงตัวไปทางด้านซ้าย และลดแขนซ้ายให้ต่ำกว่าระดับเข่าให้ต่ำที่สุดเท่าที่จะทำได้ ยืนในท่าตรง แล้วเปลี่ยนเป็นเอียงตัวไปทางด้านขวาในลักษณะเดียว สลับกันไปเรื่อย ๆ

4. ประเมินผล

ครูซักถามเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนไปแล้ว เพื่อทดสอบความเข้าใจ

- 4.1 ทำไมชายคนนั้นจึงชอบออกมาขี้นที่บึง
- 4.2 เด็ก ๆ เรียกชายผู้นั้นว่าอย่างไร
- 4.3 ทำไมควรทำเล้าไก่แยกออกจากตัวบ้าน
- 4.4 พ่อของมานะมีอาชีพอะไร
- 4.5 ชายคนนั้นแนะนำให้บิติเลี้ยงปลาอะไร

สื่อการเรียน

1. บัตรคำ
2. กระเป๋าหนังสือ
3. รูปผัก 6 ชนิด
4. แผนภูมิเพลง มีวินัยไม่แข่งคิว
5. แถบประโยค
6. เครื่องเล่นเทป
7. แถบบันทึกเสียง เรื่องเพื่อนใหม่
8. แถบบันทึกเสียง เพลงบรรเลง
9. แถบบันทึกเสียง เพลงนั่งสมาธิ
10. แผ่นกระดาษที่เขียนคำและข้อความ
11. นกหวีด
12. หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้น ป.4 เล่า 1 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
13. เรื่อง วันปิดเทอม

ภาคผนวก

เรื่อง วันปิดเทอม

ปิดเทอมนี้ อี๊ดได้ไปพักผ่อนกับคุณพ่อคุณแม่ที่ชายทะเล จังหวัดชลบุรี ที่ที่คุณพ่อมีบ้านพักอยู่หลังหนึ่งให้คนคอยดูแลไว้ สองข้างทางที่รถแล่นผ่านไปดูอากาศเย็นสบายได้กลิ่นไอของทะเลอยู่ตลอด เมื่อมาถึงบ้านพัก ชายกลางคนคนหนึ่งก็รีบออกมาเปิดประตูรั้ว เขายกมือไหว้คุณพ่อคุณแม่ดูท่าทางเขาพิณอบพิเทากับคุณพ่อคุณแม่มาก คุณพ่อบอกว่า "อี๊ดนี่นายปานเป็นคนที่ย้ายมาดูแลบ้านของเรา ยิ่งไงล่ะ ลูกจะเรียกน้าปานก็ได้เนะ" อี๊ดยิ้มแล้วกล่าวว่า "สวัสดีครับน้าปาน" อากัปกิริยาอาการของนายปานดูจะดีใจมาก ที่เห็นครอบครัวของอี๊ดมา นายปานช่วยยกกระเป๋าไปเก็บ อี๊ดกับคุณพ่อคุณแม่ไปอาบน้ำเปลี่ยนเสื้อผ้า แล้วก็ลงมานั่งรับประทานอาหารที่หน้าบ้าน ซึ่งเป็นเวลาเย็น ลมทะเลพัดเอื่อย ๆ เข้ามาเย็นสบาย หลังจากรับประทานอาหารเสร็จ คุณพ่อคุณแม่ก็พาอี๊ดไปเดินเล่นริมทะเล อี๊ดถามพ่อด้วยความสงสัยว่า "คุณพ่อครับ น้าปานเขาเป็นคนแถวนี้หรือครับ" "ใช่ลูก ตอนนั้นพ่อมารับราชการอยู่ที่นี้ ปานเขาเป็นภารโรงอยู่ที่ที่ทำงานของพ่อ เป็นคนขยันขันแข็งมาก แต่เงินเดือนไม่พอใช้จ่ายในครอบครัว เนื่องจากลูกหลายคน พ่อส่งสารก็เลยออกทุนให้เลี้ยงไก่ เดี่ยวนี้มีรายได้ดี เลี้ยงครอบครัวได้" คุณพ่ออธิบายให้ฟัง

"ถ้าอย่างนั้น น้าปานนี้เราก็คงไว้นั่นเชื่อใจได้เป็นอย่างดีสิครับ" อี๊ดถามต่อ

"ใช่ ปานเป็นคนที่เราไว้อใจได้ทีเดียว พ่อถึงสบายใจไม่ต้องห่วงบ้านที่นี่ ปานเขาจะดูแลอย่างดีทีเดียว" คุณพ่อตอบ

"คุณพ่อครับ ผมอยากไปเห็นไก่ของน้าปานจังเลย ผมขอไปดูเล้าไก่ของน้าปานหน่อยนะครับ" อี๊ดขออนุญาตคุณพ่อ

คุณพ่ออนุญาตให้อี๊ดไปดูการเลี้ยงไก่ที่บ้านของนายปาน ไก่ถูกเลี้ยงอยู่ในเล้าที่มีอุปกรณ์ที่ทันสมัย ถัดไปอีกด้านหนึ่งจะมีเล้าลูกไก่เล็ก ๆ อีกต่างหาก นายปานบอกว่าไก่นี้ต้องซื้อมาจากที่ ไม่ได้ฟักเอง อี๊ดชอบจับชนไก่เล่น รู้สึกมันนุ่มดี แต่พอสักประเดี๋ยวรู้สึกคันมือไปหมด "สงสัยถูกไร้กัดเอาแล้วละครับ ต้องไปล้างมือ ท้าความสะอาดจึงจะหายคันครับ" นายปานบอก

หลังจากท้าวความสะอาดมือหายคันแล้ว อี๊ดก็เห็นลูก ๆ ของน้าปานกำลังยุ่งอยู่กับการขุดดินไปถมเล้าไก่ให้สูงขึ้น ดูทุกคนทำงานกันอย่างตั้งใจ ช่วยเหลือกันดี ไม่มีที่ท่าว่าจะเหน็ดเหนื่อยเลย อี๊ดคิดไปว่า มีน้าคุณพ่อคุณแม่ถึงขึ้นชมครอบครัวของนายปานมาก เพราะทุกคนในครอบครัวเป็นคนดี ตั้งใจท้าวมาหากินนี้เอง มิตรภาพระหว่างอี๊ดกับลูก ๆ ของนายปานก็ดำเนินไปด้วยดี อี๊ดได้เที่ยวสนุก และได้เรียนรู้อะไรหลาย ๆ อย่างจากครอบครัวของนายปาน

แผนการสอนแบบชี้แนะ

แผนการสอนที่ 15

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การอ่านแล้วสามารถแปลความ ตีความและขยายความได้แสดงว่ามีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถแปลคำหรือข้อความที่อ่านเป็นคำหรือข้อความใหม่ได้
2. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถหาความสัมพันธ์ของคำหรือข้อความจากเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
5. นักเรียนสามารถคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

คำใหม่ 20 คำ แข็งแแข็ง สัณฑ์ มะเกลือ ตก รังแก นานับการ กังวาน เลื่อมใส
เข้า ยอม ขอน ท่อน ชุก กะปิ ตม ชุต สันดาน กิตติศัพท์ ย้า

เนื้อเรื่อง หนังสือเรียนบทที่ 6 เรื่อง ตั้งแต่

ดวงอาทิตย์คล้อยต่ำลงมากแล้ว นกกาบินกลับรัง ส่งเสียงร้องแข็งแแข็ง ฟังไม่ได้ศัพท์
ต้นมะเกลือกำลังออกดอก มีนกมาทำรังอยู่หลายคู่ เพราะไม่มีใครรังแกหรือทำอันตรายมัน เกษตร
อาเภอเล่าถึงประโยชน์นานับการของธรรมชาติให้พวกเด็ก ๆ ฟัง เขาเล่าสนุก น้ำเสียงมีกังวาน
ชวนฟัง ทำให้หน้าเลื่อมใส

"บ้านพักของคุณอาอยู่ที่ไหนครับ" ปิติถาม

"ฉันเข้าบ้านเล็ก ๆ อยู่แถวหน้าที่ว่าการอาเภอ ถ้าพวกเธอว่างก็ไปเที่ยวที่บ้านฉัน
บ้างซิ ฉันอยู่คนเดียว

"ใครทำอาหารและซักเสื้อผ้าให้คุณอาล่ะครับ" วีระถาม

เกษตรอำเภอยิ้ม "ฉันทำเองสารพัด ถือหลักอยู่ง่ายกินง่าย" เพชรถามต่อไปว่า "แล้ว ภรรยาของอาละครับ ไม่มาอยู่ด้วยหรือ" เกษตรอำเภอหัวเราะ "ฉันยังไม่มีภรรยาหรอก เพราะยังไม่ได้แต่งงาน" ไม่ช้าก็ถึงบ้านวีระ เจ้าจ๋อนั่งยอง ๆ อยู่บนขอนไม้ท่อนหนึ่ง มันทำท่าเหมือนนั่งคอยวีระ พอมันเห็นวีระและเพื่อน ๆ ก็ร้องเจี๊ยงดังลั่นด้วยความดีใจ แต่ไม่กล้าเข้ามาหาเพราะมันกลัวเกษตรอำเภอซึ่งเป็นคนแปลกหน้า วีระเดินไปดู เขากลัวว่ามันจะชุกลูกไก่ไว้ตอนไหน เจ้าจ๋อได้จังหวะก็โดดกอดคอวีระ วีระพามาหาเพื่อน ๆ

"เจ้าจ๋อนี้เกเรมาก ชอบจับลูกไก่ตอนนอน และเล่นจนตายไปเกือบหมดแล้ว" วีระพูด เกษตรอำเภอจึงบอกอุบายว่าให้เอากะบิทาตัวลูกไก่สักตัวหนึ่ง ให้เจ้าจ๋อจับไปตอนนอน พอเจ้าจ๋อคมดูได้กลิ่นกะบิ มันจะโยนลูกไก่ทิ้งทันที และไม่ยอมรับอีกเลยเพราะลึงเกลียดกลิ่นกะบิ แล้วมันจะเอามือเช็ดถูกับพื้นดินหรือต้นไม้ บางทีก็ใช้ไม้ขีดจนหมดกลิ่นกะบิ วีระต้องรีบล้างมือให้มันจนหมดกลิ่นมิฉะนั้นมือของมันจะเป็นแผล เด็ก ๆ ได้ฟังหัวเราะขบใจ วีระบอกว่าจะลองทำดูเพื่อตัดสันดานเกเรของเจ้าจ๋อ

"ตอนนี้ยังไม่เย็นมากนัก ผมอยากจะเชิญคุณอาเข้าไปในบ้าน ถ้าลุงได้รู้จักคุณอาคงจะพอใจมาก" วีระพูด

"เมื่อฉันย้ายมาใหม่ ๆ ก็ได้ยินกิตติศัพท์คุณลุงทรัพย์ ประสงค์สุข ของวีระอยู่เหมือนกันว่าเป็นชาวสวนที่ขยันขันแข็ง พืชพันธุ์ในไร่ในสวนก็ให้ผลดี ตกผล ฉันจะเข้าไปพบคุณลุงของเธอ" เกษตรอำเภอพูดพลางเดินตามวีระกับเพชรเข้าไปในบ้าน ส่วนมานะ มานี ปิติ และชูใจขอตัวกลับบ้านก่อน เด็ก ๆ ไหว้ลาเกษตรอำเภอ เขาย้ำคำสัญญาว่า จะไปเยี่ยมบ้านของเด็ก ๆ ทุกคน

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ทบทวนบทเรียนเดิม

1.1 ให้นักเรียนออกมาเล่าเรื่อง เพื่อนใหม่ ที่เรียนไปในชั่วโมงก่อน โดยเล่าต่อกันคนละประโยค

1.2 แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 ฝ่าย ให้ฝ่ายหนึ่งตั้งคำถามจากเนื้อเรื่อง อีกฝ่ายหนึ่งเป็นฝ่ายตอบสลับกัน

2. เสนอบทเรียนใหม่

2.1 ให้นักเรียนฟังบทเรียนเรื่อง เพื่อนใหม่ ตั้งแต่ดวงอาทิตย์คล้อยต่ำลงมากแล้ว...จนถึง จะไปเยี่ยมที่บ้านของเด็ก ๆ ทุกคน จากแถบบันทึกเสียง

2.2 ครูเปิดเพลงบรรเลงเบา ๆ เพลง AIR ของ Bach พร้อมกับอธิบายความหมายของคำใหม่ (คำศัพท์)

2.2.1 อธิบายคำว่า เชิงแซ่ ศัพท์ รังแก เข้า ยอง ชุก ดม ชูด ตัด ย้ำ โดยให้นักเรียนดูจากการแสดงของเพื่อนจากการสนทนา จากท่าทาง (ครูเตรียมนักเรียนที่จะแสดงไว้ก่อน) แล้วครูอธิบายโดยยกตัวอย่างของประโยคหรือข้อความที่ใช้คำเหล่านั้นประกอบ

2.2.2 อธิบายคำว่า มะเกลือ ดก นานับการ กังวาน เลื่อมใส กะปิ สันดาน กิตติศัพท์ โดยครูยกตัวอย่างประโยคหรือข้อความที่ใช้คำเหล่านั้น

2.2.3 แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 ฝ่าย ให้ฝ่ายหนึ่งบอกความหมายหรืออาจจะแสดงท่าทางประกอบ อีกฝ่ายหนึ่งทายว่าเป็นคำอะไร สลับกัน

2.3 ครูอ่านเนื้อเรื่อง เพื่อนใหม่ ตั้งแต่ ดวงอาทิตย์ล้อยต่ำลงมากแล้ว.... จนถึง จะไปเยี่ยมที่บ้านของเด็ก ๆ ทุกคน ให้นักเรียนฟัง 1 เที้ยว นักเรียนดูเนื้อเรื่องพร้อมทั้งอ่านตามในใจ

2.4 กิจกรรมฝึกความเข้าใจในการอ่าน

2.4.1 แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน จากกิจกรรมแบ่งกลุ่มชื่อ รถคันโปรด

วิธีการ

2.4.1.1 ครูแจกภาพรถให้นักเรียนคนละ 1 ภาพ โดยมีภาพของรถ ฮอนด้า ยามาฮ่า ลาวาซากิ วอลโว่ เบ็นซ์ มาสด้า

2.4.1.2 ให้นักเรียนเข้ากลุ่มตามชนิดของรถที่ได้

2.4.2 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันแปลข้อความจากแถบประโยค ที่ครูแจกให้เป็นคำใหม่ หรือข้อความใหม่ที่มีความหมายเหมือนข้อความเดิม แล้วส่งตัวแทนออกมาอ่านให้กลุ่มอื่น ๆ ฟัง

เกษตรอำเภอเล่าถึงประโยชน์นานับการของธรรมชาติให้พวกเด็ก ๆ ฟัง

วีระบอกว่าจะลองทำดูเพื่อตัดสันดานเกเรของเจ้าจ้อ

เขากลัวว่ามันจะชุกลูกไก่ไว้ตอนคนอื่นอีก

เมื่อย้ายมาใหม่ ๆ ก็ได้ยินกิตติศัพท์คุณลุงทรัพย์ ประสงค์สุข

2.4.3 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเรียงประโยคตามลำดับเหตุการณ์ จาก
ประโยคในข้อ 2.4.2

2.4.4 ครูแจกแผ่นกระดาษที่เขียนข้อความและคำให้นักเรียนกลุ่มละ 1
แผ่น ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำ หรือข้อความที่มีความสัมพันธ์กัน โดยลากเส้นโยง แล้วตรวจคำตอบ
จากเฉลยบนกระดาน

ลากเส้นโยงคำและข้อความที่มีความสัมพันธ์กัน

น่านับการ	วิธีการแก้ความแกละของเจ้าจ้อ
เลื่อมใส	ลุงทรัพย์ เป็นชาวสวนที่มีกิตติศัพท์เลื่องลือ
ขยันขันแข็ง	ประโยชน์ของธรรมชาติ
กะปิ	การพูดจาของเกษตรอำเภอ

2.4.5 ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายใจความสำคัญของเรื่องที่เรียนไปแล้วและ
คาดคะเนเหตุการณ์ว่าเป็นอย่างไร

3. เสริมความจำ

3.1 ให้นักเรียนนั่งสมาธิ โดยยืนจับมือเป็นวงกลมนั่งตามวิธี อาพาโพ เทคนิค
ขัดสมาธิ ให้ขาขวาทับขาซ้าย มือขวาวางบนมือซ้าย ตัวตั้งตรง หลังตา เปิดเพลงนั่งสมาธิเบา ๆ
2 จบ

เพลงนั่งสมาธิ

เนื้อร้อง ทานอง อาพาโพ สุจริตกุล

นั่งขัดสมาธิให้ดี	สองมือวางทับกันทันที
หลังตาตั้งตัวตรงซี	ตั้งสติให้ดี ภาวนาในใจ
พุท-โธ-พุท-โธ	พุท-โธ-พุท-โธ

เมื่อเพลงจบให้นักเรียนภาวนาเวลาหายใจเข้าว่า พุท หายใจออกว่า โธ
ไปเรื่อย ๆ จนสงบ ประมาณ (2 นาที)

ครูอ่านเนื้อเรื่อง ความประทับใจในการเดินป่า ในขณะที่นักเรียนนั่งสมาธิ
โดยใช้น้ำเสียง นก เบาปานกลาง ไปตามเนื้อเรื่อง พร้อมทั้งเปิดเพลงบรรเลงเบา ๆ

3.2 ให้นักเรียนสร้างจินตนาการตาม หลังจากครูอ่านเนื้อเรื่องจบประมาณ 1
ถึง 2 นาที

3.3 ให้นักเรียนผ่อนคลายความเครียด โดยให้นักเรียนยืนตรง ยกแขนขึ้นสุด
แขนทั้งสองข้าง แล้วก้มตัวลงเอามือแตะปลายเท้าโดยไม่ให้เข่างอ แล้วยืนตรงทำเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ
ประมาณ 6-7 ครั้ง

4. ประเมินผล

ครูซักถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่เรียนไปแล้ว เพื่อทดสอบความเข้าใจ

- 4.1 เกษตรอำเภอเล่าอะไรให้เด็ก ๆ ฟัง
- 4.2 ธรรมชาติ คืออะไร
- 4.3 ทำไมเจ้าจ๋อจึงไม่กล้าเข้ามาใกล้วีระ
- 4.4 ทำไมวีระจึงต้องเดินเข้าไปดูเจ้าจ๋อ
- 4.5 เกษตรอำเภอแนะนำวีระอย่างไรที่จะไม่ให้เจ้าจ๋อโดนชนลูกไก่
- 4.6 เกษตรอำเภอให้สัญญาต่อกันว่าอย่างไร
- 4.7 นักเรียนคิดว่าเกษตรอำเภอทำตามสัญญาได้หรือไม่

สื่อการเรียน

1. บัตรคำ
2. กระเป๋าหนังสือ
3. แถบประโยค
4. เครื่องเล่นเทป
5. แถบบันทึกเสียง เรื่องเพื่อนใหม่
6. แถบบันทึกเสียง เพลงบรรเลง
7. แถบบันทึกเสียง เพลงนั่งสมาธิ
8. แผ่นกระดาษที่เขียนคำและข้อความ
9. รูปภาพของรถชนิดต่าง ๆ 6 ชนิด
10. นกหวีด
11. หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้น ป.4 เล่ม 1 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
12. เรื่อง ความประทับใจในการเดินป่า

ภาคผนวก

เรื่อง ความประทับใจในการเดินป่า

บิดเรียนภาคปลายนี้ เป็นช่วงเวลาอันประทับใจของใจและครอบครัวมาก ที่มีโอกาสได้มาเที่ยวภูหลวงที่ใคร ๆ รำลึกกันว่าเป็นดินแดนแห่งขุนเขาและป่าไม้อันสวยงามของจังหวัดเลย ใจนั้นเคยอ่านในหนังสือท่องเที่ยว และได้ยินกิตติศัพท์จากเพื่อน ๆ ที่เคยมาเที่ยวว่าสวยงามมาก

หัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ของที่นี่ชื่อสมภพ เป็นเพื่อนกับคุณพ่อของใจ คบกันตั้งแต่สมัยเรียนมัธยม ซึ่งใจเองก็เพิ่งจะรู้จักเป็นครั้งแรก ทำทางของคุณสมภพนำเลื่อมใส เวลาพูดจាន้ำเสียงกังวานน่าฟัง คุณสมภพอาสาพาพวกเราเดินเที่ยวป่า แต่ย้าว่าถ้าจะไปเดินป่ากันจริง ๆ ก็ต้องแต่งตัวให้ทะมัดทะแมงหน่อย และต้องเตรียมอาหารไปรับประทานตอนกลางวันด้วย คุณสมภพพาใจกับคุณพ่อคุณแม่เดินลัดเลาะด้านหลังเรือนพักรับรองเข้าสู่ดงไม้หนาทึบ ผ่านต้นไม้ใหญ่น้อย บางต้นสูงจนต้องแหงน ต้นไม้บางต้นก็ออกผลตกมากมาย คุณสมภพบอกว่า "นี่เป็นต้นมะเกลือครับ ช่วงนี้กำลังมีผลตก"

เมื่อเดินลัดเลาะมาจนถึงหน้าผาแห่งหนึ่งก็ยิ่งเห็นทิวทัศน์ของภูเขางดงาม อากาศสดชื่นอะไรเช่นนี้ คุณสมภพบอกว่าควรจะได้รับประทานอาหารกลางวันที่นี่ดีกว่า เพราะบรรยากาศร่มรื่นดี คุณแม่หยิบห่อข้าวคลุกกะปิแจกให้คนละห่อ โจ้ไปนั่งยอง ๆ กินอยู่ใกล้ ๆ กับคุณสมภพ ซึ่งนั่งอยู่บนขอนไม้เก่า ๆ ท่อนหนึ่ง เขาเล่าว่าเมื่อก่อนมีกมมาบุกกรุกลักลอบต้นไม้เหมือนกัน "พวกนี้ต้องตัดสันดานให้เข็ดจับได้ต้องจากหลายปีหน่อนะครับ เขาไม่รู้หรืออย่างไรครับว่าป่าไม่มีประโยชน์น่านับการ" โจ้พูดเสริมขึ้น "ดิฉันก็เพิ่งรู้ว่าป่าจริง ๆ แล้วชุกซ่อนความงดงามไว้อย่างบอกไม่ถูก" แม่พูดขึ้น สักประเดี๋ยวก็ได้ยินเสียงนกร้องกันแข่งแซ่ไปหมด คุณสมภพบอกว่าอาจจะเห็นเพราะนกเหล่านั้นเห็นพวกเราก็ตู สัตว์ในป่าที่นี่ไม่มีใครมารังแกมันได้ เพราะมีกฎหมายคุ้มครองอยู่

ทางเดินในป่าร่มรื่นและเย็นชื้นเรื่อย ๆ ใบไม้ร่วงหล่นทับถมเนือคินเป็นสีดำมองจากหน้าผาไปเบื้องล่างเป็นภาพสายน้ำใสสะอาดไหลเอื่อย ๆ แวดล้อมไปด้วยเทือกเขาสูงต่ำ เรียงราย สลับซับซ้อนเป็นภาพที่ประทับใจโจ้ไม่รู้ลืม

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนตามปกติ

แผนการสอนที่ 1

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การอ่านแล้วสามารถแปลความ ตีความและขยายความได้แสดงว่ามีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถแปลคำหรือข้อความที่อ่านเป็นคำหรือข้อความใหม่ได้
2. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถหาความสัมพันธ์ของคำหรือข้อความจากเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
5. นักเรียนสามารถคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

คำใหม่ 19 คำ พุง ฆราวาส มั่ง สวิง อนุรักษ จงน สงวน สล้าง สลอน ไสว ตลบ ผีเสื้อ จักจั่น ก้อง สกิด ขนาบ สารพัด ฉลาก เสนอ

เนื้อเรื่อง หนังสือเรียนบทที่ 2 เรื่อง วัดร้างกลางป่า ตั้งแต่

บ่ายวันหนึ่ง วีระ นานะ มานี ชูใจ เพชรและบิดาอนุญาตผู้ใหญ่ ไปเที่ยวชายทุ่งเชิงเขาที่เคยไปเที่ยวเสมอ เพชรขอตามไปด้วย เขาคิดว่าบางทีจะมีโอกาสหาปลาไปให้แม่ทำอาหาร เพชรเป็นนักฟุ้งฉวมกมือมั่ง จึงถือฉวมกและสวิงติดมือไปด้วย พอมานีเห็นเข้าก็หน้าสลด เพราะไม่อยากให้ใครฆ่าสัตว์ วีระล่อว่ามานีเป็นนักอนุรักษธรรมชาติ ส่วนเพชรรู้สึกจงนที่เห็นมานีไม่อยากให้ใครฆ่าสัตว์ เขาคิดว่าบางครั้งคนเราก็กจำเป็นต้องฆ่าสัตว์เพื่อเลี้ยงชีวิตของตน แต่เพชรอยากเอาใจมานีจึงสัญญาว่าจะไม่ฆ่าสัตว์ และขอสมัครเป็นลูกสมุนของมานี

พอมายังป่าสงวนมีต้นไม้สูงสล้าง ชูยอดสลอนเขียวชอุ่มน่าดูมาก ข้างล่างมีไม้พุ่มออกดอกไหว ส่งกลิ่นหอมตลบ ผีเสื้อหลายตัวบินฉวัดเฉวียนไปมา เสียงจักจั่นร้องประสานกันดังก้องป่า พอพวกเด็ก ๆ เดินมาเป็นขบวน ส่งเสียงคุยกันจ้อกแจ้ก จักจั่นก็หยุดร้องทำให้ป่าเงียบสงัด ได้ยินแต่เสียงใบไม้ไหวเพราะแรงลม ชูใจเก็บดอกไม้ที่หล่นอยู่ใต้ต้นมาเสียบผมเล่น ปิดกับมานะไล่สกัดจับกิ้งก่าอย่างสนุกสนาน แต่จับมันไม่ทันสักที ส่วนมานะเดินขนาบมาข้างเพชร เพราะเกรงว่าเพชร จะเปลือยไข่มวง เด็ก ๆ พวกนี้เล่นสนุกหลายอย่าง บางครั้งก็พากันร้องรำทำเพลง ใครมีวิธีเล่นอะไรสนุกก็เข้ามาเล่นกันสารพัด บางครั้งก็จับจลาจลไม้สั้นไม้ยาว หากคนขึ้นต้นเล่นต่อคำ

สักครู่ เพชรก็เสนอความคิดขึ้นว่า ควรจะไปเที่ยวที่วัดร้างเพราะมีอะไร ๆ น่าสนใจมากและอยู่ไม่ไกลนัก เขาเคยไปสถานที่แห่งนั้นกับพ่อครั้งหนึ่ง เมื่อพ่อของเขาไปจับไก่ป่าทุกคนก็เห็นดีด้วยและตกลงจะไปเที่ยววัดร้าง เพื่อจะได้ผจญภัยเล็ก ๆ น้อย ๆ บ้าง

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นนำ

1.1 ให้นักเรียนเรียนร้องเพลง "ป่าดงพงพี" 1 เที่ยว

เพลงป่าดงพงพี

เนื้อร้อง ฐะปะนีย์ นาครทรรพ
ทำนอง ลาวลาปาง

ป่าดงพงพี	ของไทยเรามีเกินพอ
อย่ามัวรีรอ	ขอเชิญช่วยกันขมื่นขมิ
ถิ่นไทยนี้แดนสุขสันต์	หลากหลายพันธุ์ไม้งามสดสี
ตื่นเถอะเรา	ยามเข้ามุงงานทันที
จอบและเสียมของเราก็มี	สินทรัพย์ทวีด้วยกสิกรรม (ข้า)
ป่าดงพงพี	ของไทยเรานี้อุดมครัน
อยู่ในไพรวัน	รักดินถิ่นไทยใจहरรรษา
แหล่งธารน้ำชานหลังไหล	หว่างไพรนี้งามหนักหนา
ถิ่นแดนทอง	เรานี้ควรปองคุณค่า
หมั่นขยันทุกวันเวลา	สินทรัพย์ได้มาด้วยกสิกรรม (ข้า)

1.2 ครูถามนักเรียนว่า ใครเคยไปเที่ยวป่าบ้าง แล้วให้นักเรียนออกมาเล่าประสบการณ์ที่ไปเที่ยวป่า

2. ขั้นสอน

2.1 โดยครูนำบัตรคำใหม่ไปเสียบบนกระเป่าผืนง แล้วชี้ให้นักเรียนอ่านพร้อมกันทีละคำ คำใดอ่านไม่ได้ครูสอนให้อ่านแบบแจกลูก

2.2 แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน จากกิจกรรมแบ่งกลุ่มชื่อ "ชิงโชคผจญ" "

วิธีการ

1) แจกผจญน้ำอัดลม 5 ชนิด คือ เบียร์ โด๊ก สไปร์ แทนต้า กรีนสปอต ให้นักเรียนคนละ 1 ผา

2) ให้นักเรียนแกะกระดาษสีขาของผาน้ำอัดลมออก

3) ให้นักเรียนเข้ากลุ่มตามสีที่พบ โดยสีเดียวกันให้มาอยู่กลุ่มเดียวกัน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันค้นหาความหมายของคำใหม่ทั้ง 19 คำ จากประมวลคำใหม่ท้ายหนังสือ

2.3 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเขียนคำใหม่ ตามที่ครูบอกทีละคำ โดยเขียนคนละ 1 คำ เขียนถูกต้อง 1 คำ ได้คะแนน 1 คะแนน เมื่อเขียนหมดทุกคำแล้วรวมคะแนน กลุ่มไหนได้คะแนนมากที่สุดกลุ่มนั้นเป็นฝ่ายชนะ

2.4 ให้นักเรียนทุกคนอ่านออกเสียงเนื้อเรื่องจากหนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เล่ม 1 เรื่อง วัดร้างกลางป่า ตั้งแต่ บ่ายวันหนึ่ง วีระ มานะ มานี ชูใจเพชร และปิติขออนุญาตผู้ใหญ่.....จนถึง เพื่อจะได้ผจญภัยเล็ก ๆ น้อย ๆ บ้าง

2.5 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันแปลข้อความจากแถบประโยคที่ครูแจกให้เป็นคำใหม่ หรือข้อความใหม่ ที่มีความหมายเหมือนข้อความเดิมแล้วส่งตัวแทนออกมาอ่านให้กลุ่มอื่น ๆ ฟัง

มานีมีสีหน้าสลดลง ที่เห็นเพื่อน ๆ ถือเครื่องมือจับปลา

เพชรขอสมัครเป็นลูกสมุนของมานี

ป่าสงวนมีต้นไม้สูงสล้าง

เพชรรู้สึกหงงที่เห็นมานี้ไม่ฆ่าสัตว์

2.6 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเรียงประโยคตามลำดับเหตุการณ์ จากประโยคในข้อ 2.5

2.7 ครูแจกแผ่นกระดาษที่เขียนข้อความและคำให้นักเรียนกลุ่มละ 1 แผ่น ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำ หรือข้อความที่ความสัมพันธ์กัน โดยลากเส้นโยง แล้วตรวจคำตอบจากเฉลยบนกระดาน

2.8 ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายใจความสำคัญของเรื่องที่เรียนไปแล้ว และคาดคะเนเหตุการณ์ว่าเป็นอย่างไร

3. ขั้นสรุป

3.1 ให้นักเรียนอ่านในใจเนื้อเรื่องทั้งหมด แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

3.1.1 เด็ก ๆ ไปเที่ยวที่ไหน

3.1.2 ทำไมเพชรจึงต้องถือฉมวก และสวิงติดมือไปด้วย

3.1.3 ป่าสงวนเป็นป่าอย่างไร

3.1.4 เพชรสัญญากับมานีว่าอย่างไร

3.1.5 ทำไมทุกคนจึงตัดสินใจไปที่วัดร้าง

4. ขั้นวัดผล

ให้นักเรียนเขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านลงในสมุด

สื่อการสอน

1. บัตรคำ
2. กระดาษแผ่น
3. ผ้าน้ำอัดลม 5 ชนิด
4. แถบประโยค
5. แผนภูมิเพลง ป่าดงพงพี
6. หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้น ป.4 เล่ม 1 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

ประ เมิณผล

1. สั้งเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สั้งเกตจากการตอบค้าถาม
3. จากกการตรวจการเขียนสรุปลใจความส้าคัญ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนตามปกติ

แผนการสอนที่ 2

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การอ่านแล้วสามารถแปลความ ตีความและขยายความได้แสดงว่ามีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถแปลคำหรือข้อความที่อ่านเป็นคำหรือข้อความใหม่ได้
2. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถหาความสัมพันธ์ของคำหรือข้อความจากเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
5. นักเรียนสามารถคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

คำใหม่ 20 คำ ร้าง เจดีย์ ปริก พัง ลวดลาย สลัก เสลา ชารุด ถมึงทิ้ง พวา
เตลิดเปิดเปิง ทลาย ชูลมุน ตวัต ออ อุโมงค์ ขวัญหนีดีฝ่อ งัด เขี่ยน ตีโพยตีพาย

เนื้อเรื่อง หนังสือเรียนบทที่ 2 เรื่อง วัดร้างกลางป่า ตั้งแต่

เพชรพาคณะเดินตัดออกจากเขตป่าสงวน ไม่ช้าก็มาถึงวัดร้าง เด็ก ๆ มองเห็น
เจดีย์ใหญ่ปริกหักพัง มีเศษอิฐกองมโหฬารอยู่ตรงฐานเจดีย์ เถาวัลย์ขึ้นคลุมจนดูรุงรังไปหมด แต่ก็
พอมองเห็นลวดลายที่สลักเสลาไว้อย่างงดงาม พวกเด็ก ๆ พวกกันเดินดูไปรอบ ๆ บิดบั้นว่า ไม่มี
พระพุทธรูป มีแต่รูปปั้นเป็นรูปยักษ์ที่เก่าและชารุด หน้าของรูปปั้นยักษ์ถมึงทิ้งน่ากลัวมาก ชูใจเป็น
คนขวัญอ่อน เห็นแล้วก็กลัวจนต้องยึดแขนมานี้ไว้ เคราะห์ดีที่เป็นกลางวัน แม้จะเป็นเวลาบ่ายมาก
แล้ว แสงแดดก็ยังมียู่ ทำให้ไม่น่ากลัวนัก ถ้าเป็นเวลาค่ำคืน ชูใจคงพวาวิ่งหนีเตลิดเปิดเปิงไป

แล้ว มานี้ไม่กลัวรูปปั้นยักษ์ แต่กลัวกองอิฐและหินจะพังทลายลงมา ส่วนเด็กผู้ชายรู้สึกพอกพอใจมาก จึงวิ่งดูตรงนั้นตรงนั้นตลอดเวลา บิดีสังเกตุเห็นรอยเท้ามาเหยียบย่ำอยู่ทั่วไป ก็รู้ว่ามีคนมาแถวเจดีย์แห่งนี้เสมอ ถ้าเจ้าแก้อยู่ เขาคงจะได้ขึ้นมาเที่ยวบ่อย ๆ

เพชรเห็นฐานเจดีย์ด้านหนึ่งเป็นช่องมีแถววัลย์คลุมอยู่ จึงใช้จมวกควัดเอาแถววัลย์ออกก็มองเห็นเป็นช่องลึกเข้าไป เขาจึงร้องเอะอะบอกให้เพื่อน ๆ มาดู ทุกคนมายืนออกันอยู่ที่ปากอุโมงค์ในนั้นมีแสงสว่างสลัว ๆ ดูไม่น่ากลัวอะไร วีระจึงชวนเพื่อน ๆ เข้าไปพอพวกเขาเดินทยอยเข้าไปหมดทุกคน อิฐกองมหิม่าที่อยู่ด้านนอกตรงปากอุโมงค์ก็พังทลายลงมาปิดปากช่องทันที ทุกคนตกใจจนขวัญหนีดีฝ่อ ต่างหันไปพยายามกวาดเศษอิฐออกจากปากอุโมงค์ เพชรใช้จมวกจัดกองอิฐก็ไม่เขยื้อน เมื่อไม่มีหวังจะออกไปได้ ชูใจตีโพยตีพายว่าไม่ควรเข้ามาเลย บิดีลอบว่าคงจะมีทางออกทางอื่น

"อิฐพังลงมาปิดปากช่องอุโมงค์แล้ว แต่ในนี้ก็ยังมีแสงสว่างพอมองเห็นอยู่แสดงว่าต้องมีช่องทางอื่นอีก" วีระพูด เขามองเห็นชูใจและมานี้ทำทางหวาดกลัว จึงหัวเราะหลางพูดว่า "ชูใจกับมานีอย่าตกอกตกใจไปเลย พวกที่จะพากลับบ้านได้อย่างปลอดภัยแน่นอน"

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นนำ

1.1 ครูให้นักเรียนดูภาพของเจดีย์ต่าง ๆ คือ ภาพของพระปฐมเจดีย์ เจดีย์ศรีสุริโยทัย เจดีย์ของวัดอื่น ๆ

1.2 ถามนักเรียนว่าใครเคยไปเที่ยวชมเจดีย์เหล่านี้บ้าง เจดีย์แต่ละภาพอยู่ที่ไหน

1.3 ให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับเจดีย์ที่นักเรียนเคยเห็นจากที่อื่น ๆ นอกเหนือจากภาพที่ครูติดให้ดู

2. ขั้นสอน

2.1 ครูเสียบัตรคำใหม่บนกระเป่าผนังแล้วชี้ให้นักเรียนอ่านพร้อมกันทีละคำ คำใดอ่านไม่ได้ครูสอนให้อ่านแบบแจกลูก แล้วให้นักเรียนอ่านคำใหม่ทั้งหมดพร้อมกันอีกครั้งทีละคำ โดยครูชี้ให้อ่าน

2.2 แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน จากกิจกรรมแบ่งกลุ่มชื่อ "ผลไม้รวมมิตร"

วิธีการ

- 1) ครูแจกรูปผลไม้ให้นักเรียนคนละ 1 ภาพ มีภาพ มะม่วง เงาะ ส้ม
ลาไย ชมพู
- 2) ให้นักเรียนเข้ากลุ่ม โดยใน 1 กลุ่มจะต้องมีผลไม้ทั้ง 5 ชนิด
ให้นักแต่ละกลุ่มช่วยกันหาความหมายของคำใหม่ 20 คำ จากประมวลคำ
ใหม่ท้ายหนังสือเรียน

2.3 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเขียนคำใหม่ ตามที่ครูบอกทีละคำ
บนกระดานดำ โดยเขียนคนละ 1 คำ ไม่ซ้ำกันเดิม แต่เมื่อครบทุกคนแล้วคำที่ครูบอกให้เขียนยัง
ไม่หมดให้คนเดิมออกมาเขียนซ้ำได้ ตรวจสอบความถูกต้องของการเขียนให้คะแนนคำละ 1 คะแนน
กลุ่มไหนได้คะแนนมากกลุ่มนั้นเป็นฝ่ายชนะ

2.4 ให้นักเรียนทุกคนอ่านออกเสียงเนื้อเรื่อง จากหนังสือเรียนภาษาไทย ชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4 เล่ม 1 เรื่อง วัดร้างกลางป่า ตั้งแต่ เพชรพาคณะเดินตัดออกจาก
เขตป่าสงวน.....จนถึง พวกที่จะพากลับบ้านได้อย่างปลอดภัยแน่นอนโดยให้อ่านทีละกลุ่ม
เน้นการออกเสียงที่ชัดเจน เว้นวรรคตอนถูกต้อง

2.5 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันแปลข้อความจากแถบประโยคที่ครูแจกให้ เป็นคำใหม่
หรือข้อความใหม่ที่มีความหมายเหมือนข้อความเดิม แล้วส่งตัวแทนออกมาอ่านให้กลุ่มอื่น ๆ ฟัง

ซูใจดีโพตีพายว่าไม่ควรเข้ามาในอุโมงค์นี้เลย

ทุกคนตกใจจนขวัญหนีดีฝ่อ

ซูใจ ผวา วิ่งหนีเตลิดเปิดเปิงไปแล้ว

รูปปั้นยักษ์เก่า หน้าของรูปปั้นยักษ์ฉมิงทิ้ง

2.6 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเรียงประโยคตามลำดับเหตุการณ์ จากประโยค

ในข้อ 2.5

2.7 ครูแจกแผ่นที่มีข้อความและคำให้นักเรียนกลุ่มละ 1 แผ่น ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำหรือข้อความที่มีความสัมพันธ์กันโดยลากเส้นโยงแล้วตรวจคำตอบจากเฉลยบนกระดาน

2.8 ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายถึงใจความสำคัญของเรื่องที่เรียนไปแล้ว และคาดคะเนเหตุการณ์ว่าเป็นอย่างไร แล้วส่งตัวแทนออกมาเล่าให้เพื่อนฟัง

3. ขั้นสรุป

3.1 ให้นักเรียนอ่านในใจเนื้อเรื่องทั้งหมด แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

3.1.1 ฐานเจดีย์มีความเกี่ยวข้องกับอุโมงค์อย่างไร

3.1.2 ทำไมถึงทราบว่ามึนเมาที่เจดีย์นี้เสมอ ๆ

3.1.3 สิ่ง que ทุกคนกังวลใจมากที่สุดคืออะไร

3.1.4 นักเรียนคิดว่าเขาจะออกจากอุโมงค์ได้หรือไม่

3.1.5 ถ้าเขาออกจากอุโมงค์ไม่ได้จะเป็นอย่างไร

4. ขั้นวัดผล

4.1 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 2 ในหนังสือแบบฝึกหัดภาษาไทย ข้อ 4.3

4.2 ให้นักเรียนสรุปเรื่องที่อ่านลงในสมุด

หน้า 11

สื่อการเรียน

1. บัตรคำ
2. กระเป๋านั่ง
3. แถบประโยค
4. รูปผลไม้
5. ภาพเจดีย์
6. หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้น ป.4 เล่ม 1 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
7. แบบฝึกหัดภาษาไทย ชั้น ป.4 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

ประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการตอบคำถาม
3. จากการตรวจแบบฝึกหัด
4. จากการเขียนสรุปเนื้อเรื่อง

แผนการสอนตามปกติ

แผนการสอนที่ 3

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การอ่านแล้วสามารถแปลความ ตีความและขยายความได้แสดงว่ามีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถแปลคำหรือข้อความที่อ่านเป็นคำหรือข้อความใหม่ได้
2. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถหาความสัมพันธ์ของคำหรือข้อความจากเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
5. นักเรียนสามารถคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

คำใหม่ 15 คำ สลัด คิวปาก โถง กลม ทีบ สนิม เกราะกรัง ผนัง กัด งูจงอาง
แม่เบีย เห็นเห็น้อย เหลียวหลัง ซาเลียง แพร่งพราย

เนื้อเรื่อง หนังสือเรียนบทที่ 2 เรื่อง วัดร้างกลางป่า ตั้งแต่

เพชรร้องว่า "มดกัด" แล้วก้มลงดูเท้าสลัดเอามดออก วีระก้มลงพิจารณาคุมดที่พื้น
อุโมงค์ เขาเห็นมันเดินเป็นแถวเข้าไปด้านใน จึงพูดว่า "เราต้องเดินตามมันไป เพื่อจะพบทาง
ออกทางอื่น มานะจงมานักับชอุใจตามมา บิดกับเพชรเดินตามหลังคอยคุ้มครองน้องผู้หญิงทั้งสองคน
นะ" หูดจบเขาก็คิวปากเป็นเพลงปลุกใจทำให้คนอื่นขวัญดีขึ้น วีระคอยสังเกตขบวนมดเป็นระยะ ๆ
เท่าที่ห่อจะมองเห็นได้ และเดินนำเพื่อนตามแนวมดไป ทุกคนรู้สึกฉงนที่เห็นว่าอุโมงค์นั้นค่อย ๆ
กว้างออกจนเป็นห้องโถงรูปกลมขนาดใหญ่ มีแสงสว่างลอดเข้ามาได้มากขึ้น เด็กมองไปรอบ ๆ

เห็นหีบเหล็กเก่า ๆ หลายใบสนิมจับเกรอะกรังวางซ้อนกันอยู่ข้างผนัง มีข้าวของเครื่องใช้ เช่น เต้า หม้อข้าว ถังพลาสติกและอื่น ๆ หลายอย่างวางเกลื่อนกลาด แสดงว่ามีคนอาศัยอยู่พวก เด็ก ๆ ยังกู้สึกอกสั่นขวัญหาย กลัวคนที่อยู่ในอุโมงค์จะคิดว่าพวกเขาเป็นขโมย แล้วอาจจับตัวกักขังไว้ วีระรีบเดินตามขบวนรถไฟโดยเร็ว ไม่มีใครสนใจอย่างอื่น ต่างมุ่งหน้าหาทางออกไปให้พ้นอุโมงค์

มาถึงที่แห่งหนึ่ง ขบวนรถไฟแยกเป็นหลายสายลดเลี้ยวไปตามซอกหิน วีระตัดสินใจตามขบวนรถไฟทางที่สว่างกว่า เขาตัดสินใจถูก เพราะไม่ช้าก็มาถึงปากอุโมงค์อีกด้านหนึ่ง มีกิ่งไม้วางประกบปิดปากช่องไว้ เด็กผู้ชายช่วยกันดึงกิ่งไม้ออก ทันใดนั้นพวกเด็ก ๆ ได้ยินเสียงซู่ฟ่อ ๆ ไกล ๆ พอหันไปดูก็เห็นจิ้งจอกตัวใหญ่ ชูคอแม่แม่เบี่ยงสูงเกือบเสมอสีรษะของวีระ ทุกคนตกใจแทบสิ้นสติไม่รู้จะทำอย่างไร ต่างยืนนิ่งไม่กล้าขยับเขยื้อน เพชรได้สติก่อนเพื่อน รีบพุ่งจมวกเสียบทะลุคอของมันอย่างแม่นยำ จมวกติดแน่นอยู่กับคอ พวกเด็กไม่รอช้าพากันวิ่งออกจากอุโมงค์อย่างไม่มีคิดชีวิต เพชรลืมหันกลับไปปากอุโมงค์นั่นเอง

พอหันเขตรั่วร่าง ต่างหยุดยืนหอบด้วยความเหน็ดเหนื่อยยังไม่ทันจะพูดอะไรกันก็ได้ยินเสียงหวัะเหียะอยู่เบื้องหลัง เด็ก ๆ ก็ออกวิ่งหนีกันอีก วีระวิ่งตามหลังเพื่อคุ้มกันภัยให้เพื่อน ๆ เท่าที่จะทำได้ พวกเขาไม่กล้าเหลียวหลัง หรือแม้แต่จะชำเลืองดูจนกระทั่งมาถึงบริเวณที่เห็นว่าปลอดภัยแล้วจึงหยุดพักเหนื่อย ต่างเช็ดขยาดและตั้งใจว่าจะไม่เหยียบย่างมาที่วัดร้างแห่งนี้อีกเลย

"เราจะต้องไม่แพร่พรายให้ใครรู้ว่าเรามาที่นี่นะ" วีระกัซบเพื่อน ๆ ทุกคนก็รับคำ เพชรขอโทษมานี่ที่เขาผิดสัญญาว่าจะไม่ฆ่าสัตว์ แต่ก็ต้องฆ่า และขอโทษเพื่อนทุกคนที่ชวนไปเที่ยวในที่อันตราย เพื่อน ๆ ไม่มีใครโกรธเพชรกลับชอบใจที่ฆ่าได้ทำให้ทุกคนปลอดภัย เมื่อหันอันตรายมาแล้ว ทุกคนก็ยิ้มแย้มแจ่มใสต่อกัน พูดคุยถึงเหตุการณ์ที่ผ่านมาอย่างสนุกสนาน พอหายเหนื่อยเด็ก ๆ ก็พากันกลับบ้าน

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นนำ

1.1 ครูตั้งคำถาม อะไรเอ่ย ให้นักเรียนทาย

อะไรเอ่ย ตัวเล็กกระฉिटริต แผลงฤทธิ์กัดเจ็บ (มด)

อะไรเอ่ย ใครเห็นต้องกลัว มีหาง มีหัว สลัดยาว ๆ (งู)

อะไรเอ่ย รูปร่างสี่เหลี่ยม กินของมากมาย เบ็ดบิก็ได้อ (หมี)

1.2 ครูแสดงท่า "ผิวมาก" ให้นักเรียนทายว่าครูกำลังทำอะไร

1.3 ครูแสดงท่า "ซาเลียง" ให้นักเรียนทายว่าครูแสดงกิริยาอะไร

2. ขั้นสอน

2.1 ครูนำบัตรคำใหม่เสียงไว้บนกระเบื้องแผ่นหนึ่ง แล้วให้นักเรียนอ่านพร้อมกันทีละคำ คำใดอ่านไม่ได้ให้อ่านแบบแจกลูก หรือสะกดคำ

2.2 แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน จากกิจกรรมแบ่งกลุ่มชื่อ "หัวใจเดียวกัน"

วิธีการ

1) ครูแจกชิ้นส่วนของหัวใจให้นักเรียนคนละ 1 ชิ้น ซึ่งหัวใจทั้งหมดมี 5 ดวง แต่ละดวงสีไม่เหมือนกัน หัวใจแต่ละดวงถูกแบ่งออกเป็น 6 ชิ้น

2) นักเรียนจะต้องนำชิ้นส่วนรวมกันให้เป็นหัวใจดวงเดียวกัน จึงจะเข้ากลุ่มเดียวกันได้

ครูแจกบัตรคำใหม่ 15 คำ ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันค้นหาความหมายจากพจนานุกรมที่ครูแจกให้กลุ่มละ 1 เล่ม กลุ่มใดหาเสร็จก่อนและถูกต้องเป็นฝ่ายชนะ แล้วให้แต่ละกลุ่มผลัดกันบอกความหมาย กลุ่มที่เหลือทายว่าเป็นคำอะไร

2.3 ครูคิดแผนภูมิคำที่เขียนยังไม่เสร็จสมบูรณ์บนกระดานคำ 5 แผ่น ดังนี้

แพ	ง	ร	าย	ซา	เลี	ง
เหล็	ย	ล	ง	เหน็	เห	อ
แม่	เ	ย	งู	จ	อ	ง
กั			ผ	ง		
เก	อ	ะ	ก	ง	ก	ม
โถ			ส	ด		

แพ	ง	ร	าย	ซา	เลี	ง
เหล็			ง	เหน็	เห	อ
แม่	เ		ย	งู	จ	อ
กั			ผ	ง		
เก	อ	ะ	ก	ง	ก	ม
โถ			ส	ด		

แพ ง ง รั ย ชา เลี ง
 เ หลี ย พ ง ง เหนื เหนื อ ย
 แม่ ยัย งู จ อ ง
 กั พ ง ง
 เก อะ ก ง ง ก ม
 โถ ส ง ด

แพ ง ง รั ย ชา เลี ง
 เ หลี ย พ ง ง เหนื เหนื อ ย
 แม่ งัย งู จ อ ง
 กั พ ง ง
 เก อะ ก ง ง ก ม
 โถ ส ง ด

แพ ง ง รั ย ชา เลี ง
 เ หลี ย พ ง ง เหนื เหนื อ ย
 แม่ งัย งู จ อ ง
 กั พ ง ง
 เก อะ ก ง ง ก ม
 โถ ส ง ด

ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเติมสระ หรือพยัญชนะของแต่ละคำให้ถูกต้องโดยหนึ่งคนเติมได้ 1 คำ คำละ 1 คะแนน กลุ่มไหนได้คะแนนมากที่สุดกลุ่มนั้นเป็นฝ่ายชนะ

2.4 ให้นักเรียนทุกคนอ่านในใจเนื้อเรื่อง จากหนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เล่ม 1 เรื่อง วัดร้างกลางป่า ตั้งแต่ เพชรร้องว่ามดกัด.....จนถึงก็พากันกลับบ้าน

2.5 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันแปลข้อความจากแถบประโยคที่ครูแจกให้เป็นคำใหม่หรือข้อความใหม่ที่มีความหมายเหมือนข้อความเดิม แล้วส่งตัวแทนออกมาอ่านให้กลุ่มอื่น ๆ ฟัง

วิระกาศับทุกคนว่าอย่าแพร้งพรายเรื่องนี้

เด็ก ๆ เห็นหีบเหล็กเก่า ๆ มีสนิมจับเกรอะกรังซ้อนกัน

อุโมงค์นี้กว้างออกเป็นห้องโถงรูปกลมขนาดใหญ่

ทุกคนไม่กล้าที่จะเข้าเล็งคู่อีก

2.5

2.6 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเรียงประโยคตามลำดับเหตุการณ์ จากประโยคในข้อ

2.7 ครูแจกแผ่นกระดาษที่มีข้อความและคำให้นักเรียนกลุ่มละ 1 แผ่นให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำหรือข้อความที่มีความสัมพันธ์กันโดยลากเส้นโยง แล้วตรวจคำตอบจากเฉลยบนกระดาน

2.8 ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายถึงใจความสำคัญของเรื่องที่เรียนไปแล้ว และคาดคะเนเหตุการณ์ว่าเป็นอย่างไร แล้วส่งตัวแทนออกมาเล่าให้เพื่อนฟัง

3. ขั้นสรุป

3.1 ให้นักเรียนอ่านในใจเนื้อเรื่องทั้งหมด แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

3.1.1 เด็ก ๆ พบทางออกจากอุโมงค์อย่างไร

3.1.2 อะไรที่ทำให้เด็ก ๆ คิดว่ามีคนพักอาศัยอยู่ในอุโมงค์

3.1.3 ทำไมเด็ก ๆ จึงกลัวถ้ามีคนพักอยู่ในอุโมงค์

3.1.4 ใครเป็นคนพุ่งจรวดไปฆ่า

3.1.5 มานีโกรธเพชรหรือไม่ที่คิดสัญญา เพราะอะไร

3.1.6 ทำไมวีระต้องกั๊กไม่ให้ทุกคนพูดเรื่องนี้กับใคร ๆ

4. ขั้นวัดผล

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 2 ในหนังสือแบบฝึกหัดภาษาไทย ข้อ 2.1 และ

ข้อ 4.2

สื่อการเรียน

1. บัตรคำ
2. กระเป๋าหนังสือ
3. กระดาษแข็งตัดเป็นรูปหัวใจ
4. แถบประโยค
5. แผนภูมิที่เขียนยังไม่สมบูรณ์
6. พจนานุกรม
7. หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้น ป.4 เล่ม 1 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
8. แบบฝึกหัดภาษาไทย ชั้น ป.4 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

ประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการตอบคำถาม
3. จากการตรวจแบบฝึกหัด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนตามปกติ

แผนการสอนที่ 4

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การอ่านแล้วสามารถแปลความ ตีความและขยายความได้แสดงว่ามีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถแปลคำหรือข้อความที่อ่านเป็นคำหรือข้อความใหม่ได้
2. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถหาความสัมพันธ์ของคำหรือข้อความจากเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
5. นักเรียนสามารถคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

คำใหม่ 20 คำ สงกรานต์ เบียดเสียดเบียดยัด ชะเง้อ สะบ้า ทัดเทียม คุณภาพ กลิ้ง ฉูดฉาด หลักเกณฑ์ โห่ ดือหาง เต็มแรงเต็มกา กระสับกระส่าย ช่วงชัย หิมพานต์ เทสน์ กัณฑ์ คับแคบ เนื้อที่ มหรสพ

เนื้อเรื่อง หนังสือเรียนบทที่ 3 เรื่อง ที่งานสงกรานต์ ตั้งแต่

"มานี่ วันนี้ไปเที่ยวงานสงกรานต์ไหมจ๊ะ" มานะชวนมานี่

"ไปซิคะ ฉันอยากจะไปอยู่ที่เดียว พี่ไปขออนุญาตแม่จะคะ ฉันจะไปชวนชูใจ"

ว่าแล้วมานี่ก็วิ่งปรอไปบ้านชูใจ

ไม่ช้า มานะ มานี่ และชูใจก็มาถึงบริเวณงานซึ่งจัดขึ้นภายในวัด มีคนมาเที่ยวงานมากมาย ต่างเบียดเสียดเบียดยัดไปชมการเล่นต่าง ๆ เด็กทั้งสามชวนกันไปชะเง้อดูการเล่น สะบ้า มานี่กับชูใจชอบมาก เพราะทั้งสองฝ่ายมีฝีมือทัดเทียมกัน ยิ่งลูกสะบ้าได้แม่นย่ำทั้งคู่ ลูกสะบ้าก็มีคุณภาพ เพราะทำด้วยไม้เนื้อแข็ง กลิ้งจนเกลี้ยงเกลาสีดาสันนิท ลูกขนาดกระทัดรัด กลิ้ง

ได้เร็วมาก คนเล่นแต่งตัวสวยทั้งหญิงชายสวมเสื้อผ้าสีฉูดฉาด ต่างเล่นตีมีระเบียบตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ทุกครั้งที่ผู้เล่นยิ่งลูกสะบ้าถูก คนดูจะปรบมือและไชโยโห่ร้องกันเกรียวกราว ยิ่งถ้าเป็นฝ่ายตนถือหางอยู่ก็จะดีใจจนถึงกับลุกขึ้นมาเต้นแรงเต้นกา มานักกับขูใจยินดีเพลินเพราะนำคู่ทั้งคนเล่นและคนดู ส่วนมานะรู้สึกเมื่อย เขายืนกระสับกระส่าย จนขูใจสังเกตเห็น จึงชวนมานะเดินไปดูการเล่นอย่างอื่น เด็กทั้งสามเดินผ่านวงตะกร้อไปถึงวงเล่นช่วงชัย ได้ยินเสียงคนเฮฮาก็จะเข้าไปดู แต่เห็นคนยืนเบียดเสียดเบียดอัดกันเหลือเกิน จึงเดินเลยไปนั่งฟังพิณพาทย์ซึ่งกำลังเล่นอย่างไพเราะ พิณพาทย์เล่นเพลงอยู่ครู่หนึ่งก็มีคนมาบอกให้หยุด เพราะพระกำลังจะเทศน์ เมื่อพระเทศน์จบแล้ว พิณพาทย์จึงเล่นต่อไป เนื่องจากวันนี้มีคนมาฟังเทศน์มาก ศาลาจึงดูคับแคบไป เนื้อที่บนศาลาไม่พอกับจำนวนคน ดังนั้นประชาชนที่ไม่ได้ขึ้นไปนั่งฟังเทศน์บนศาลา จึงพากันเดินเที่ยวดูร้านค้าในบริเวณวัด เมื่อพระเทศน์จบแล้วต่างก็พากันไปชมพระศพที่ลานวัดต่อไป

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นนำ

1.1 ให้นักเรียนดูภาพวันสงกรานต์ แล้วสนทนากับนักเรียนถึงประเพณีต่าง ๆ ที่คนไทยนิยมปฏิบัติกันในวันสงกรานต์

1.2 สนทนาถึงการเล่น ที่นิยมเล่นในวันสงกรานต์ว่ามีอะไรบ้าง

2. ขั้นสอน

2.1 ครูนำบัตรคำใหม่ให้นักเรียนดูแล้วให้นักเรียนอ่านทีละคำ คำใดอ่านไม่ได้ให้อ่านแบบแจกลูก แล้วให้นักเรียนอ่านบัตรคำใหม่พร้อมกันทีละคำอีกครั้ง

2.2 ให้นักเรียนแต่ละคนหาความหมายของคำใหม่จากประมวลคำใหม่ท้ายหนังสือเรียน โดยเขียนลงในสมุด หลังจากนั้นครูเสียบบัตรคำใหม่บนกระเป๋านั่งทีละคำ ให้นักเรียนช่วยกันนำคำนั้นไปแต่งประโยคด้วยปากเปล่า

2.3 ครูตีแผนภูมิคำบนกระดานดำ ดังนี้

สงกรานต์	เบียดเสียดเบียดอัด	ชเง้อ	คุณภาพ	กลิ้ง	จุดฉาน	หลักเกณฑ์	กัณฑ์	ช่วงชัย
พิณพาทย์	เทศนา	มหรสพ	กระสับกระส่าย					

ให้นักเรียนช่วยกันหาว่าคำใดบ้างที่เขียนผิด ให้นักเรียนออกมาเขียนแก้ไขให้ถูกต้อง โดยขออาสาสมัครออกมาเขียน

2.4 ให้นักเรียนทุกคนอ่านออกเสียงเนื้อเรื่อง จากหนังสือภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เล่ม 1 เรื่อง ที่งานสงกรานต์ ตั้งแต่ มานี้วันนี้ไปเที่ยวงานสงกรานต์ไหมจ๊ะ..... จนถึง ไปชมหรรษาที่ลานวัดต่อไป

2.5 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันแปลข้อความจากแถบประโยค ที่ครูแจกให้เป็นคำใหม่ หรือข้อความใหม่ที่มีความหมายเหมือนข้อความเดิมแล้วส่งตัวแทนออกมาอ่านให้กลุ่มอื่น ๆ ฟัง

เมื่อพระ เทศน์จบต่างพากันไปชมหรรษาที่ลานวัด

มานะรู้สึกเมื่อย ยืนกระสับกระส่าย

การเล่นสบ้าของทั้งสองฝ่ายฝีมือทัดเทียมกัน

ทั้งหญิงและชายเบียดเสียดเบียดชิดกันเหลือเกิน

2.6 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเรียงประโยคตามลำดับเหตุการณ์ จากประโยคในข้อ 2.5

2.7 ครูแจกแผ่นกระดาษที่มีข้อความและคำให้นักเรียนกลุ่มละ 1 แผ่นให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำหรือข้อความที่มีความสัมพันธ์กันโดยลากเส้นโยง แล้วตรวจคำตอบจากเฉลยบนกระดาน

2.8 ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายถึงใจความสำคัญของเรื่องที่เรียนไปแล้ว และคาดคะเนเหตุการณ์ว่าเป็นอย่างไร แล้วส่งตัวแทนออกมาเล่าให้เพื่อนฟัง

3. ขั้นสรุป

3.1 ให้นักเรียนอ่านในใจเนื้อเรื่องทั้งหมด แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

- 3.1.1 ใครชวนมานี้ไปเที่ยวงานสงกรานต์
- 3.1.2 การเล่นในงานสงกรานต์มีอะไรบ้าง
- 3.1.3 การเล่นต่าง ๆ จัดที่ไหน
- 3.1.4 ฝ่ายที่ถือหาง หมายความว่าอย่างไร

3.1.5 เหตุใดคนจึงลุกขึ้นเต้นแริงเต้นกา

3.1.6 ทำไมประชาชนบางส่วนจึงไม่โบยนิ่งหังเทศน์บนศาลา

4. **ชั้นวัดผล**

4.1 ให้นักเรียนทานแบบฝึกหัดที่ 3 ในหนังสือแบบฝึกหัดภาษาไทย ข้อ 4.1

4.2 ให้นักเรียนสรุปเรื่องราวที่อ่านให้เหลือ 3-4 บรรทัด ลงในสมุด

สื่อการเรียน

1. บัตรคำ
2. กระเป๋าหนัง
3. ภาพวันสงกรานต์
4. แถบประโยค
5. แผนภูมิคำ
6. หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้น ป.4 เล่ม 1 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
7. แบบฝึกหัดภาษาไทย ชั้น ป.4 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

ประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการตอบคำถาม
3. จากการตรวจแบบฝึกหัด
4. จากการเขียนสรุปเรื่อง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนตามปกติ

แผนการสอนที่ 5

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การอ่านแล้วสามารถแปลความ ตีความและขยายความได้แสดงว่ามีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถแปลคำหรือข้อความที่อ่านเป็นคำหรือข้อความใหม่ได้
2. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถหาความสัมพันธ์ของคำหรือข้อความจากเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
5. นักเรียนสามารถคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

คำใหม่ 13 คำ ครั้น ครั่ง เติง ไบลาน ห้อย หลวม รุ่มร่าม ยักย้าย ทวีคูณ ทารุณ คาราม แสกหน้า หน้าผาก รูด

เนื้อเรื่อง หนังสือเรียนบทที่ 3 เรื่อง ทุ่งนางสงกรานต์ ตั้งแต่

มานะได้ยินเสียงคนหัวเราะครั้น ครั่งอยู่อีกด้านหนึ่ง จึงชวนมานะกับซุใจไปดูก็รู้ว่าละครลิงกำลังแสดง ลิงพระเอกกับลิงผู้ร้ายกำลังต่อสู้กันอยู่พลันบนเตียงหน้าเวที ทั้งคุ่มง่างแงง สีแดงแจ๊ด พระเอกสวมชฎาทำด้วยไบลาน ส่วนผู้ร้ายมีผ้าสีเขียวคาดหัวผูกเป็นโบห้อย และมีบนไก่อ้อมสีเหลืองเสียบที่ผ้าคาดหนึ่งอัน กางเกงที่ลิงผู้ร้ายนุ่งหลวมมากและยาวรุ่มร่าม เวลาרבกันต้องเดินยักย้ายไปมา กางเกงก็หลุดลงมากองกับพื้น ลิงผู้ร้ายรีบก้มลงดึงกางเกงขึ้น ลิงพระเอกได้ทีเอาดาบกระดาศพาดหัวตั้งโปก๊ ๆ เพิ่มความขบขันเป็นทวีคูณจนคนดูยกันลั่น เด็กทั้งสามชอบออกชอบใจมาก มานะนึกเวทนาลิงผู้ร้าย เพราะมันห้วงแต่กางเกงอยู่ตลอดเวลา จึงถูกลิงพระเอกตีกระหน่ำอย่างทารุณ แต่ลิงผู้ร้ายก็ไม่แสดงอาการเจ็บปวด พอดึงกางเกงขึ้นมาแล้วก็แยกเขี้ยว

ส่งเสียงคารามใส่ลิงพระเอกแล้วต่อสู้กันใหม่ ในไม่ช้าลิงผู้ร้ายแพ้ ถูกตีที่แสกหน้าเอมมือกุมหน้า หากตกจากเตียงมานอนกลิ้งอยู่ที่พื้นเวที พอดีเสียงระฆังสัญญาณดังขึ้น เจ้าของละครก็รู้ว่ามีคนปิดฉาก ผู้คนจึงทยอยกันออกไปดูมหรสพอย่างอื่น

กิจกรรมการเรียน

1. ขั้นนำ

1.1 ให้นักเรียนที่มีประสบการณ์ในการเที่ยวงานวัด งานสงกรานต์ ออกมาเล่าให้เพื่อน ๆ ฟัง แล้วให้เพื่อน ๆซักถาม

1.2 ให้นักเรียนดูภาพในหนังสือเรียนภาษาไทยหน้า 23 แล้วช่วยกันเล่าเรื่องจากภาพ

2. ขั้นสอน

2.1 ครูนำบัตรคำใหม่ไปเสียบบนกระเป๋านั่งแล้วให้นักเรียนอ่านพร้อมกันทีละคำ คำใดอ่านไม่ได้ครูสอนให้อ่านแบบแจกลูก สะกดคำ แล้วให้นักเรียนอ่านคำใหม่จากบัตรคำพร้อมกันทีละคำ

2.2 ให้นักเรียนแต่ละคนหาความหมายของคำใหม่ จากประมวลคำท้ายหนังสือเรียน โดยเขียนลงในสมุด

2.3 แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม โดยให้นักเรียนนับเลข 1-2 ต่อกันจนครบทุกคน คนที่นับเลขตัวเดียวกันจะอยู่กลุ่มเดียวกัน ให้กลุ่มที่ 1 บอกความหมายของคำใหม่ แล้วให้กลุ่มที่ 2 ทายว่าเป็นความหมายของคำใด เปลี่ยนให้กลุ่มที่ 2 เป็นฝ่ายบอกความหมายของคำ ให้กลุ่มที่ 1 เป็นฝ่ายทายว่าเป็นความหมายของคำใด สลับกันจนครบหมดทุกคำ

2.4 ให้นักเรียนทุกคนอ่านในใจเนื้อเรื่องจากหนังสือเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เล่ม 1 เรื่อง ที่งานสงกรานต์ ตั้งแต่ มานะได้ยินเสียงคนหัวเราะครั้น เครงอยู่อีกด้านหนึ่ง ...จนถึง ผู้คนจึงทยอยไปดูมหรสพอย่างอื่น

2.5 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันแปลข้อความจากแถบประโยคที่ครูแจกให้เป็นคำใหม่ หรือข้อความใหม่ ที่มีความหมายเหมือนข้อความเดิมแล้วส่งตัวแทนออกมาอ่านให้กลุ่มอื่น ๆ ฟัง

ลิงพระเอกกับลิงผู้ร้ายกำลังต่อสู้กันพลวันบนเตียง

ลิงผู้ร้ายถูกตีที่แสกหน้า

มานะ ได้ยินเสียงคนหัวเราะครั้นเครง

ลิงพระเอกเอาดาบฟาดหัวเพิ่มความขบขันเป็นทวีคูณ

- 2.5
- 2.6 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเรียงประโยคตามลำดับเหตุการณ์ จากประโยคในข้อ
- 2.7 ครูแจกแผ่นกระดาษที่มีข้อความและคำให้นักเรียนกลุ่มละ 1 แผ่นให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำหรือข้อความที่มีความสัมพันธ์กันโดยลากเส้นโยง แล้วตรวจคำตอบจากเฉลยบนกระดาน
- 2.8 ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายถึงใจความสำคัญของเรื่องที่เรียนไปแล้ว และคาดคะเนเหตุการณ์ว่าเป็นอย่างไร แล้วส่งตัวแทนออกมาเล่าให้เพื่อนฟัง

3. ขั้นสรุป

- 3.1 ให้นักเรียนอ่านในใจเนื้อเรื่องทั้งหมด แล้วตอบคำถามต่อไปนี้
- 3.1.1 เด็ก ๆ ชอบใจการแสดงอะไรมาก
 - 3.1.2 คนดูละครลิงหัวเราะครั้นเครงและฮาเล่นเพราะอะไร
 - 3.1.3 นักเรียนคิดว่า การแสดงละครลิงควรอนุรักษ์ไว้หรือไม่ เพราะเหตุใด
 - 3.1.4 มานะมีนิสัยอย่างไร
 - 3.1.5 การแสดงละครลิงมีตัวเอกที่ตัว อะไรบ้าง
 - 3.1.6 การแสดงละครลิงเหมือนกับการแสดงอะไรของคน
 - 3.1.7 ผู้แพ่ถูกตีที่ไหนและท้าวอย่างไร

4. ขั้นวัดผล

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 3 ในหนังสือแบบฝึกหัดภาษาไทย ข้อ 3.2 หน้า

18-19 ข้อ 4.2 หน้า 20

สื่อการเรียน

1. บัตรคำ
2. บัตรความหมาย
3. ฉลาก
4. แถบประโยค
5. หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้น ป.4 เล่ม 1 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
6. แบบฝึกหัดภาษาไทย ชั้น ป.4 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

ประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการอภิปราย
3. จากการตอบคำถาม
4. จากการตรวจแบบฝึกหัด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนตามปกติ

แผนการสอนที่ 6

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การอ่านแล้วสามารถแปลความ ตีความและขยายความได้แสดงว่ามีความเข้าใจใน
เรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถแปลคำหรือข้อความที่อ่านเป็นคำหรือข้อความใหม่ได้
2. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถหาความสัมพันธ์ของคำหรือข้อความจากเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
5. นักเรียนสามารถคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

คำใหม่ 18 คำ กระหาย โต้ตอบ รุ่ง แล้ง อรุณ หมดจด ชื่นใจ กรุ่น โฉม ครุ่น
หมอง แม่คุณ ลูกคู่ ถั่วลิสง คั่ว บีก ภูมิจาน รูปพรรณ

เนื้อเรื่อง หนังสือเรียนบทที่ 3 เรื่อง ท่งานสงกรานต์ ตั้งแต่
มานะ มานี และชูใจรู้สึกกระหายน้ำ มานะซื้อน้ำหวานแจกคนละถ้วย เมื่อดื่มเสร็จก็
เดินเที่ยวกันต่อไป ที่ได้ต้นไทรมีนกกลาติดประมาณห้าหกคนกำลังร้องล้าตัดโต้ตอบกัน มีคนมุงดูอยู่
มากจนเด็กทั้งสามมองไม่เห็นนกกลาติด ได้ยินแต่เสียงร้อง ฝ่ายชายร้องว่า

ไอ้แม่เอวกลมผมยาว

แม่กำลังเป็นสาววัยรุ่น

เหมือนดอกไม้ที่เพิ่งแรกแย้ม

บานแล้งรับแสงอรุณ

ช่างงามหมดจดสดใส

กลิ่นก็ชื่นใจหอมกรุ่น

เจ้าโฉมครุ่นเอย

ระวังเนื้อระวังตัวอย่าให้หมองมัวนะแม่คุณ

แล้วเสียงลูกคู่ร้องรับและกลองตีดัง โจ๊ะ พรึม พรึม โจ๊ะ พรึม พรึม

มานี้กับชูใจรู้สึกเมื่อย จึงขวนมานะไปซื้อถั่วลิสงคั่วแล้วนั่งพักเหนื่อยที่ใต้ต้นพิทูล นั่งกินกันพลางคุยกันพลาง มานี้เห็นถุงกระดาษหนึ่งวางอยู่ที่โคนต้นพิทูลจึงหยิบมาคลี่จะใส่เปลือกถั่วลิสงก็เห็นกระเป๋ใส่เงินอยู่ในถุงนั้นมานิจึงหยิบออกมาเปิดดูมีธนบัตรฉบับละหนึ่งร้อยบาทพับซ้อนกันอยู่ปึกหนึ่ง จึงปรึกษาหารือกับเพื่อน ๆ ว่าจะทำอย่างไรดี มานี้เสนอความเห็นว่าจะพาไปส่งให้เจ้าหน้าที่ที่จัดงานสงกรานต์ประจำปีของ ชูใจกับมานะเห็นด้วย จึงพากันนำกระเป๋ใส่เงินไปมอบให้เจ้าหน้าที่พร้อมกับเล่าเรื่องให้ฟัง เจ้าหน้าที่ชมเชยเด็กทั้งสามว่า มีความซื่อสัตย์ดีมาก แล้วประกาศทางเครื่องขยายเสียงเพื่อให้เจ้าของมารับคืน สักครู่มีหญิงวัยกลางคนคนหนึ่งแต่งตัวภูมิฐานวิ่งกระหืดกระหอบมาแจ้งว่าเป็นเจ้าของ แล้วขอรับกระเป๋ใส่เงินคืน เจ้าหน้าที่ซักถามรูปพรรณสัณฐานของกระเป๋ หญิงคนนั้นก็บอกได้ถ้วนถี่ตลอดจนจำนวนเงินและของอื่น ๆ ที่มีอยู่ในกระเป๋านั้น และบอกว่าตนลืมไว้ใต้ต้นไม้เมื่อประมาณหนึ่งชั่วโมงที่ผ่านมา แต่จำไม่ได้ว่าต้นอะไร เจ้าหน้าที่เห็นว่าหญิงคนนั้นสามารถบอกรายละเอียดได้ จึงคืนกระเป๋ให้ หญิงคนนั้นดีใจมาก ควักธนบัตรฉบับละหนึ่งร้อยบาทส่งให้มานะฉบับหนึ่ง แล้วบอกว่าให้แบ่งกัน เจ้าหน้าที่บอกให้มานะรับไว้ เพราะเป็นน้ำใจตอบแทนความซื่อสัตย์ ทั้งสามคนจึงยกมือไหว้รับเงินไว้ ผู้คนที่มายืนมองดูพากันปรบมือแสดงความชื่นชมยินดีและมอบให้เจ้าหน้าที่ประกาศชื่อเด็กทั้งสามให้ทราบทั่วกัน

มานะ มานี้ และชูใจ รู้สึกอึ้งอัมเมิบใจมาก และภูมิใจที่ตนได้รับการอบรมสั่งสอนมาให้เป็นคนมีความซื่อสัตย์ ทั้งทางบ้านและทางโรงเรียนได้ช่วยกันขัดเกลานิสัยของเขาให้เป็นคนดี จึงได้รับการยกย่องชมเชยเช่นนี้ ถ้าพ่อ แม่ ย่า และคุณครู ตลอดจนเพื่อน ๆ รู้ก็คงพากันชื่นชมยินดีด้วย

เสียงประกาศชื่อของมานะ มานี้ และชูใจ ทำให้บิตติซึ่งกำลังเดินเที่ยวอยู่อีกด้านหนึ่งของงานได้ยิน จึงวิ่งมา และแสดงความยินดีกับเพื่อนทั้งสาม แล้วชวนกันออกไปเดินดูงานกันต่อไปอีก พอเดินห่างออกจากกลุ่มคน บิตติก็กระซิบอย่างตื่นเต็นว่า มีคนถือฉมวกของเพชรที่พุ่งไปฆ่าจางออง มาเที่ยวถามว่าเป็นของใคร แล้วถ้าใครบอกได้ว่าเจ้าของฉมวกเป็นใคร ก็จะให้รางวัลอย่างงาม แต่บิตติแกล้งทำเฉยเสีย เพราะอาจจะ เป็นพวกที่ซ่อนอยู่ในอุโมงค์มาสืบคว้า ใครบังอาจเข้าไปในอุโมงค์ ถ้าพวกนั้นรู้ว่าเป็นใคร อาจจะท้ออันตรายก็ได้ มานะ มานี้และชูใจเห็นด้วย จึงชวนกันไปบ้านวีระ เพื่อบอกให้วีระและเพชรรู้ตัว จะได้ปิดเรื่องนี้เงียบไว้เป็นความลับไม่แพร่งพรายให้ใครรู้เป็นอันขาด มิฉะนั้นพวกเขาอาจจะมียันตราย

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นนำ

ให้นักเรียนฟังเพลงการแสดงลำตัด แล้วสนทนากับนักเรียนเรื่องการเล่นลำตัดว่าเป็นการแสดงของภาคไหน วิธีเล่น ใครบ้างที่เคยดูเขาเล่นลำตัด

2. ขั้นสอน

2.1 ครูเสียบัตรคำใหม่บนกระเป่าผืนง โดยคำว่าบัตรคำให้ตัวอักษรอยู่คั่นในให้นักเรียนออกมาหยิบบัตรคำทีละคน คนละ 1 ใบ ชูให้เพื่อน ๆ ดูแล้วอ่านคำนั้น แต่ถ้าอ่านไม่ถูกต้อง ก็ให้คำว่าบัตรคำไว้เหมือนเดิม แล้วให้คนอื่นมาเลือกบัตรคำอ่านต่อทำเช่นนี้ไปจนอ่านได้หมดทุกคำ แต่ถ้าคำไหนไม่มีใครอ่านได้ถูกต้อง ครูแนะนำว่าอ่านอย่างไร

2.3 แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน จากกิจกรรมแบ่งกลุ่มชื่อ "ราวงเกี่ยวก้อย"

วิธีการ

- 1) ให้นักเรียนเข้าแถวเป็นวงกลม 1 วง
- 2) ครูเปิดเพลงเพลงราวงให้นักเรียนรำไปรอบ ๆ เมื่อเพลงหยุด ให้นักเรียนวิ่งไปเกี่ยวก้อยเพื่อนที่อยู่ฝั่งตรงข้ามตามคำสั่งจำนวนต่าง ๆ เช่น เกี่ยวก้อย 2, 3, 4 เป็นต้น คำสั่งสุดท้าย คือ เกี่ยวก้อย 6 คน เพื่อให้นักเรียนจับคู่กันได้ 6 คน

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันค้นหาความหมายของคำใหม่ จากประมวลคำใหม่ท้ายหนังสือเรียน

2.3 ให้นักเรียนทุกคนอ่านเนื้อเรื่อง จากหนังสือเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เล่ม 1 เรื่อง ที่งานสงกรานต์ ตั้งแต่ มานะ มานี และชูใจ รู้สึกกระหายน้ำ.....จนถึงมีฉะนั้น พวกเขาอาจจะมีอันตราย

2.4 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันแปลข้อความจากแถบประโยคที่ครูแจกให้ เป็นคำใหม่หรือข้อความใหม่ที่มีความหมายเหมือนข้อความเดิม แล้วส่งตัวแทนออกมาอ่านให้กลุ่มอื่น ๆ ฟัง

ลำตัดกำลังร้องโต้ตอบกัน

เจ้าหน้าที่ซักถามถึงรูปพรรณ สันฐานของกระเป่า

หญิงวัยกลางคนแต่งงานตัวภูมิภาค

มานะ มานี และชูใจ รู้สึกกระหายน้ำ

- 2.5 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเรียงประโยคตามลำดับเหตุการณ์ จากประโยคในข้อ 2.4
- 2.6 ครูแจกแผ่นกระดาษที่มีข้อความและคำให้นักเรียนกลุ่มละ 1 แผ่นให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำหรือข้อความที่มีความสัมพันธ์กันโดยลากเส้นโยง แล้วตรวจคำตอบจากเฉลยบนกระดาน
- 2.7 ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายถึงใจความสำคัญของเรื่องที่เรียนไปแล้ว และคาดคะเนเหตุการณ์ว่าเป็นอย่างไร แล้วส่งตัวแทนออกมาเล่าให้เพื่อนฟัง

3. ขั้นสรุป

- 3.1 ให้นักเรียนอ่านในใจเนื้อเรื่องทั้งหมด แล้วตอบคำถามต่อไปนี้
- 3.1.1 การแสดงลำดับมีลักษณะอย่างไร
- 3.1.2 ลูกคู่ของลำดับหมายถึงอะไร
- 3.1.3 เมื่อมานีห่มกระเป๋าลงในถุงกระดาษ แล้วทำอย่างไร
- 3.1.4 เจ้าของกระเป๋าเงินให้สิ่งใดเป็นรางวัลแก่เด็ก
- 3.1.5 มานะ มานี และชูใจ ได้รับการชมเชยจากเจ้าหน้าที่ เพราะคุณธรรมใด
- 3.1.6 เหตุใด เด็ก ๆ จึงพยายามบงกบิตรี่เรื่องที่ไปเที่ยวในอุโมงค์ไว้เป็นความลับ

4. ขั้นวัดผล

- ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 3 ในหนังสือแบบฝึกหัดภาษาไทย ข้อ 4.3 หน้า 4.4, 4.5, 4.6 หน้า 21

สื่อการเรียน

1. บัตรคำ
2. กระเป๋าคาน้ำ

3. แฉบบันทักเสียงการแสดงลาตัด
4. แฉบบันทักเสียงเพลงราวาง
5. เครื่องเล่นเทพ
6. แฉบประโยค
7. หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้น ป.4 เล่ม 1 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
8. แบบฝึกหัดภาษาไทย ชั้น ป.4 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

ประเมินผล

1. ส้างเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ส้างเกตจากการอภิปราย
3. ส้างเกตจากการตอบคำถาม
4. จากการตรวจแบบฝึกหัด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนตามปกติ

แผนการสอนที่ 7

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การอ่านแล้วสามารถแปลความ ตีความและขยายความได้แสดงว่ามีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถแปลคำหรือข้อความที่อ่านเป็นคำหรือข้อความใหม่ได้
2. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถหาความสัมพันธ์ของคำหรือข้อความจากเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
5. นักเรียนสามารถคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

คำใหม่ 18 คำ พลัดพราก ประณีต ก้าวร้าว อัดโน้มตี วรรณคดี วรรค วัตถุ อนุสาวรีย์ พิชิต
ภาคภูมิ สำนวน บุคคลดี บวงสรวง วิญญาณ สถิต ภัยอันตราย ทุจริต เสียร อนาคต

เนื้อเรื่อง หนังสือเวียงมัทรี 4 เรื่อง จดหมายจากสุพรรณบุรี ตั้งแต่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

45/7 หมู่ที่ 3 ต.หนองโอง
อ.อุทอง จ.สุพรรณบุรี

วันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2524

มานี้เพื่อนรัก

ฉันดีใจที่โรงเรียนจวนจะเปิดเรียนแล้ว เพราะไม่ช้าฉันก็จะได้มาเรียนหนังสือกับเพื่อน ๆ อีก ฉันมานึกดูว่า นี่เพียงแต่แค่ไม่ได้พบกันสองเดือนเศษ ๆ ฉันยังคิดถึงเพื่อนมากอย่างนี้ ถ้าเรียนจบ ชั้น ป.6 เราคงต้องพลัดพรากจากกันไปคนละทิศละทาง บางทีอาจจะไม่ได้พบกันเลยตลอดชีวิต คิดแล้วใจหายนะ เชนะ

ที่จริงหลายปีแล้ว ฉันไม่ได้กลับมาบ้านที่สุพรรณบุรี ปีนี้ได้กลับมา พ่อกับแม่ดีใจมาก บอกว่าฉันโตขึ้นเยอะและชมว่าฉันดีขึ้นหลายอย่าง เช่น ทำงานประดิษฐ์ชิ้น พุดจาเรียบร้อยไม่กระด้างก้าวร้าวอย่างเมื่อก่อน นี่ก็ต้องเป็นเพราะบ้ำและคุณครูอบรมสั่งสอนฉัน และเพราะฉันมีเพื่อนดี ๆ อย่างพวกเธอ เลยช่วยให้ฉันเป็นคนดีโดยอัตโนมัติจริงไหม

ฉันพบเพื่อนเก่าที่สุพรรณหลายคน เรานัดพบกันเสมอ ๆ ฉันมีเรื่องตลกจะเล่าให้เธอฟังเพื่อนคนหนึ่งเขียนจดหมายเป็นกระดาษแผ่นเล็กๆ มานัดฉันว่า "พบกันที่หน้าศาลาวัดใต้ต้นพิบูล" ฉันนึกว่าวัดสร้างใหม่ชื่อวัดใต้ต้นพิบูล เทียวถามใคร ๆ เขาก็บอกว่าไม่มีวัดชื่อนี้ ที่แท้เพื่อนของฉันเขาเขียนหนังสือวันวรรคตอนผิด ถ้าเขียนให้ถูกว่า "พบกันที่หน้าศาลาวัด ใต้ต้นพิบูล" ฉันคงไม่ต้องยุ่งยาก ฉันกับเพื่อน ๆ ซ้ำักเรียนไปเที่ยวกันหลายแห่ง นี่ถ้าปิดภาคเรียนคราวหน้า ฉันต้องขออนุญาตคุณพ่อคุณแม่ของเธอพาเธอมาเที่ยวสุพรรณกับฉันแน่ ๆ เธอยังชอบโบราณวัตถุอยู่ด้วย เธอจะได้เห็นโบราณวัตถุ และโบราณสถานหลายแห่งที่เธอปรารถนาจะได้เห็น โดยเฉพาะเจดีย์พุทธหัตถ์ อนุสาวรีย์พิชิตสงครามที่หน้าภาควิชาของไทย (सानวนของฉันทเองนะนี่) พระมหากษัตริย์ไทย คือ สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงกระทำพุทธหัตถ์กับแม่ทัพของข้าศึก เธอก็ทราบเรื่องราวตอนนี้ดีว่า แม่ทัพของข้าศึกต้องสิ้นชีพที่ตรงนั้นเมื่อวันที่ 25 มกราคม พ.ศ.2135 (จันเม่นไหมล่ะ) และในวันสำคัญนี้ ทางราชการจะทําพิธีบวงสรวงพระวิญญูณของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ฉันมีความเชื่อมั่นว่าดวงพระวิญญูณของพระองค์คงสถิตอยู่ที่นี่ เพื่อปกป้องผืนแผ่นดินไทยให้รอดพ้นจากภัยอันตราย นอกจากนี้ยังมีวัดตุโบราณ และพระพุทธรูปเก่าแก่มากมาย บางแห่งก็น่าเสียดายที่มีพวกทุจริตตัดเศียรพระพุทธรูปไปขายเห็นแล้วก็อนาใจ

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นนำ

สนทนากับนักเรียนถึงวิธีการเขียนจดหมายถึงเพื่อน โดยครูถามนักเรียนว่าใครเคยเขียนจดหมายถึงเพื่อนบ้าง ในการเขียนจดหมายถึงเพื่อนต้องเขียนคำขึ้นต้น คำลงท้ายอย่างไร ใครมีเพื่อนอยู่ที่จังหวัดสุพรรณบุรีบ้าง

2. ขั้นสอน

2.1 ให้นักเรียนอ่านคำใหม่จากบัตรคำที่ครูเสียไว้บนกระดานหนึ่งทีละคำ คำใดอ่านไม่ได้ให้อ่านคำใหม่ทั้งหมดอีกครั้ง

2.2 ให้นักเรียนแต่ละคน ค้นหาความหมายของคำใหม่ทั้งหมดจากประมวลคำท้ายหนังสือเรียน แล้วเขียนลงในสมุด ผูกให้นักเรียนนำคำใหม่ไปแต่งประโยคด้วยปากเปล่า

2.3 ครูแจกแผนภูมิคำใหม่ที่ยังเขียนไม่เสร็จสมบูรณ์ ให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น แล้วให้นักเรียนเติมพยัญชนะ หรือสระ ที่ขาดหายไปเป็นคำที่สมบูรณ์

อนา__	ทุง__ิต	พ__ดพรา__	อัดไน้__	อนุส__วรี__	พิ__ิต
ภ__คภูมิ	สี__นวน	ยุท__ห__ถึ	บรวงส__วง	วิ__ญาณ	ส__ิต
ภยันต__าย					

ให้นักเรียนตรวจว่าเขียนถูกต้องหรือไม่ จากบัตรคำบนกระดานหนึ่ง

2.4 ให้นักเรียนทุกคนอ่านออกเสียงเนื้อเรื่อง จากหนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เล่า 1 เรื่อง จดหมายจากสุพรรณบุรี ตั้งแต่ 45/7 หมู่ที่ 3 ต.หนองโอง อ.อุททอง.....จนถึง เห็นแล้วก็นาใจ

2.5 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันแปลข้อความจากแถบประโยคที่ครูแจกให้เป็นคำใหม่ หรือข้อความใหม่ที่มีความหมายเหมือนข้อความเดิม แล้วส่งตัวแทนออกมาอ่านให้กลุ่มอื่น ๆ ฟัง

พวกทุจริตตัดเศียรพระพุทธรูปไปขาย

พระวิญญาณของพระองค์คงสถิตที่นี่

พ่อ แม่ ชมนั่นว่า ท างานประณีต พุดจาเรียบร้อย ไม่กระด้าง ก้าวร้าว

เราคงต้องพลัดพรากจากกันไปคนละทิศละทาง

2.5 2.6 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเรียงประโยคตามลำดับเหตุการณ์ จากประโยคในข้อ

2.7 ครูแจกแผ่นกระดาษที่มีข้อความและคำให้นักเรียนกลุ่มละ 1 แผ่น ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำหรือข้อความที่ความสัมพันธ์กันโดยลากเส้นโยง แล้วตรวจคำตอบจากเฉลยบนกระดาน

2.8 ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายใจความสำคัญของเรื่องที่เรียนไปแล้ว และคาดคะเนเหตุการณ์ว่าเป็นอย่างไร แล้วส่งตัวแทนออกมาเล่าให้เพื่อนฟัง

3. ขั้นสรุป

3.1 ให้นักเรียนอ่านในใจเนื้อเรื่องทั้งหมด แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

- 3.1.1 ใครเขียนจดหมายมาถึงมานี
- 3.1.2 ผู้เขียนจดหมายเล่าเรื่องอะไร
- 3.1.3 ที่สุพรรณบุรีมีวัดชื่อวัดใดต้นพิบูล หรือไม่
- 3.1.4 ผู้ที่เขียนจดหมายมาไม่ได้พบมานีกี่เดือน
- 3.1.5 อะไรทำให้ผู้เขียนจดหมายรู้สึกอนาถใจ
- 3.1.6 ใครชอบโบราณวัตถุ

4. ขั้นวัดผล

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 4 ในหนังสือแบบฝึกหัดภาษาไทย ข้อ 2.1 หน้า 23, ข้อ 2.3 หน้า 24

สื่อการสอน

1. บัตรคำ
2. กระดาษแผ่น
3. แถบประโยค
4. แผนภูมิคำที่ยังเขียนไม่สมบูรณ์

5. แบบฝึกหัดภาษาไทย ชั้น ป.4 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
6. หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้น ป.4 เล่ม 1 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

ประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการตอบคำถาม
3. จากการตรวจแบบฝึกหัด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนตามปกติ

แผนการสอนที่ 8

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การอ่านแล้วสามารถแปลความ ตีความและขยายความได้แสดงว่ามีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถแปลคำหรือข้อความที่อ่านเป็นคำหรือข้อความใหม่ได้
2. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถหาความสัมพันธ์ของคำหรือข้อความจากเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
5. นักเรียนสามารถคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

คำใหม่ 21 คำ เฉียง ตอน อุ อัดคัด พจนานุกรม ไม้ ค้อน คุ้ย งอก ชุ่น ตลิ่ง
ก่อนข้าง ชัน และ ข้า ถอด ปลิว หัตถกรรม ภาษิต แบก

เนื้อเรื่อง หนังสือเรียนบทที่ 4 เรื่อง จดหมายจากสุพรรณบุรี ตั้งแต่

มานี้จาเรื่องหลายชุมพลที่ย้ายของบิดิเล่าให้พวกเราฟังได้ไหมจะ หลายชุมพลเป็นลูกชายของขุนแผน และขุนแผนก็เป็นตัวละครในเรื่องขุนช้างขุนแผน เธอทราบไหมว่าแหล่งกำเนิดของเรื่องนี้อยู่ที่สุพรรณเอง แม้แต่ถนนสายต่าง ๆ ส่วนใหญ่มีชื่อตามตัวละครในเรื่องนี้ทั้งนั้นแหละ

อาเภอที่ฉันอยู่นี้ คือ อาเภออุทอง เป็นอาเภอเล็ก ๆ อยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของดอนเจดีย์ เธอฟังดูชื่อก็ก็น่าสนใจ อุแปลว่าอะไร ทองแปลว่าอะไร ฉะนั้นคำว่าอัดคัดขาดแคลน จึงไม่มีในพจนานุกรมของชาวอุทอง (ไม่ได้ไหมนะ อ่าค้อน) เอมืออู่ดินตรงไหน ก็มีทองงอกขึ้นมาที่นั่น (ตอนนั้นไม้จะ อ่าเชื่อนะ) แต่ตอนนี้เสียอยู่อย่างเดียว อากาศร้อนจัดจนดินແທບจะเป็น

บ้า น้ำในแม่น้ำข้างบ้านแห้ง และบางแห่งก็ขุ่นข้น เวลาจะตักน้ำต้องไต่ลงจากตลิ่งที่ค่อนข้างชัน พอดินเปียกและเข้าก็ลื่น ฉันเคยลื่นหัวเข่าตลิ่งและเข้าอยู่หลายวัน พ่อของฉันทำงานต้องถอดเสื้อทุกที เวลาฉันขี่จักรยานไปตลาดต้องสวมหมวกกันแดดที่ปีกกว้างและคับ ๆ (หมวกคับกันมันปลิวไปตามลมโง่งง) เออ! ฉันนี่ก็ออกแล้ว ฉันจะซื้อหมวกใบผากเชือกดีกว่า เพื่อไปเที่ยวไกล ๆ เธอจะได้สวมกันแดด คนที่นี่เขาसानหมวกขายกัน สินค้าหัตถกรรมส่วนใหญ่เป็นพวกเครื่องสานต่าง ๆ แหม! ฉันซักจะหมดเรื่องคุยแล้วซี เพราะเธออาจจะเคยอ่านเรื่องเมืองสุพรรณมาแล้ว แต่ถึงอย่างไรฉันก็รู้ว่าเธอถือภายิต รู้ไว้ใช้ว่าใส่บาแตกหาม จริงไหมจ๊ะ

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นนำ

1.1 ให้นักเรียนดูภาพอนุสรณ์ดอนเจดีย์ แล้วถามนักเรียนว่าอนุสาวรีย์นี้อยู่ที่จังหวัดอะไร จังหวัดนี้มีชื่อเสียงทางด้านใดบ้าง

1.2 ให้นักเรียนที่เคยไปจังหวัดสุพรรณบุรีออกมาเล่าให้เพื่อนฟัง

2. ขั้นสอน

2.1 ให้นักเรียนอ่านคำใหม่จากบัตรคำ โดยครูอ่านให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนอ่านตามที่ละคำ คำใดที่นักเรียนอ่านไม่ได้ให้อ่านแบบแจกลูก

2.3 ครูแจกบัตรคำใหม่ให้นักเรียนคนละ 1 บัตร บัตรคำมี 2 ประเภท คือ บัตรคำศัพท์ และบัตรความหมายซึ่งจะมีหลายเลขตรงกัน แต่ครูแจกละกันไป

ตัวอย่างบัตรคำและบัตรความหมาย

1

ไม้

1

พูดเกินความจริง

2

เจียง

2

ทแยงไม่เป็นมุมฉาก

ต่อจากนั้นให้นักเรียนเดินหาคู่ของตนโดยไม่ใช้เสียง เมื่อได้คู่แล้วให้ออกมาอ่านคำและความหมายให้เพื่อนฟังจนครบ 21 คำ

2.3 ครูบอกคำใหม่ที่ละคำ แล้วให้นักเรียนเขียนคำตามคำบอกลงในสมุด แล้วให้นักเรียนตรวจความถูกต้องจากบัตรคำที่ครูเสียบไว้บนกระเป่าผนัง คำใดผิดแก้ไขให้ถูกต้อง

2.4 ให้นักเรียนทุกคนอ่านในใจเนื้อเรื่อง จากหนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เล่ม 1 เรื่อง จดหมายจากสุพรรณบุรี ตั้งแต่ มานีจำเรื่องพลายชุมพล..... จนถึง.....รู้ไว้ไว้ว่าใส่บาแตกหาม

2.5 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันแปลข้อความจากแถบประโยคที่ครูแจกให้เป็นคำใหม่หรือข้อความใหม่ที่มีความหมายเหมือนข้อความเดิม แล้วส่งตัวแทนออกมาอ่านให้ทุกกลุ่ม ๆ ฟัง

แหล่งกำเนิดของเรื่องนี้อยู่ที่สุพรรณบุรี

เวลาดักน้ำต้องไต่จากตลิ่งที่ค่อนข้างชัน

ฉันรู้ว่าเธอถือสุภายิตว่า รู้ไว้ไว้ว่าใส่บาแตกหาม

มีสินค้าที่ตถกรรมส่วนใหญ่เป็นพวกจักสาน

2.5 2.6 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเรียงประโยคตามลำดับเหตุการณ์ จากประโยคในข้อ

2.7 ครูแจกแผ่นกระดาษที่มีข้อความและคำให้นักเรียน กลุ่มละ 1 แผ่น ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำหรือข้อความที่มีความสัมพันธ์กัน โดยลากเส้นโยงแล้วตรวจคำตอบจากเฉลยบนกระดาน

2.8 ให้แต่ละกลุ่มอธิบายถึงใจความสำคัญของเรื่องที่เรียนไปแล้ว และคาดคะเนเหตุการณ์ว่าเป็นอย่างไร แล้วส่งตัวแทนออกมาเล่าให้เพื่อนฟัง

3. ขึ้นสรุป

3.1 ให้นักเรียนอ่านในใจเนื้อเรื่องทั้งหมด แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

3.1.1 ผู้เขียนจดหมายอยู่อำเภออะไร

3.1.2 แหล่งกำเนิดของเรื่องขุนช้างขุนแผนอยู่ที่ไหน

- 3.1.3 ตอนนี้อากาศที่อำเภอ อุ้มทอง เป็นอย่างไร
- 3.1.4 สินค้าหัตถกรรมที่ผู้เขียนเล่า หมายถึงอะไร
- 3.1.5 หลายชุมพลเกี่ยวข้องกับถนนในจังหวัดสุพรรณอย่างไร
- 3.1.6 ทำไมจึงได้ชื่อว่า อำเภออุ้มทอง
- 3.1.7 นักเรียนคิดว่า ผู้ที่เขียนจดหมายนี้จะกลับมาอีกหรือไม่

4. ชิ้นวัดผล

- 4.1 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 4 ในหนังสือแบบฝึกหัดภาษาไทย ข้อ 4.1
- 4.2 ให้นักเรียนเขียนประโยคเหล่านี้ใหม่โดยที่ยังมีความหมายเช่นเดิม

ฉันถือสุภษัตถ์ที่รู้ว่ารู้ไว้ใช่ว่าใส่บาบแกหมม

เวลาจะตักน้ำต้องไต่ลงจากตลิ่งที่ค่อนข้างชัน

สื่อการเรียน

1. บัตรคำ
2. บัตรความหมาย
3. กระเป๋าหนังสือ
4. รูปภาพอนุสรณ์ดอนเจดีย์
5. แถบประโยค
6. หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้น ป.4 เล่ม 1 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
7. แบบฝึกหัดภาษาไทย ชั้น ป.4 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

ประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการอภิปราย
3. สังเกตจากการตอบคำถาม
4. จากการตรวจแบบฝึกหัด

แผนการสอนตามปกติ

แผนการสอนที่ 9

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การอ่านแล้วสามารถแปลความ ตีความและขยายความได้แสดงว่ามีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถแปลคำหรือข้อความที่อ่านเป็นคำหรือข้อความใหม่ได้
2. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถหาความสัมพันธ์ของคำหรือข้อความจากเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
5. นักเรียนสามารถคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

คำใหม่ 12 คำ อุตลุด ฉม ท้า ราบ ถ้ำ อวด ย้อย ท้องพระโรง บอด อมยิ้ม ปริ

คือด้าน

เนื้อเรื่อง หนังสือเรียนบทที่ 4 เรื่องจดหมายจากสุพรรณบุรี ตั้งแต่

เธอไปเที่ยวงานสงกรานต์หรือเบลาจ๊ะ ถ้าฉันอยู่ด้วย คงชวนกันเที่ยวอุตลุดเหมือนอย่างเคย ฉันอยู่ที่สุพรรณบุรีสนุกดีเหมือนกันไปจนทรายเข้าวัดเสียหลายถึง พระท่านจะใช้ฉมบ่อร้างมีเพื่อนมาทำให้ฉันเล่นสลับแข่งกับเขา ฉันเล่นเสียจนเข้าช้า ปราบฉมแพ้ราบคาบเพราะไม่ได้เล่นเสียนาน อ้อ! ฉันได้ไปเที่ยวถ้ำละว้าที่จังหวัดกาญจนบุรีด้วยนะ ถ้ำมีมืดมากต้องจุดตะเกียงเข้าไปดู ช่างในสวยจังเลย เสียตายที่ฉันไม่มีกล้องถ่ายรูป จะได้ถ่ายมาอวดเธอ ภายในถ้ำมีหินงอกหินย้อย สลับซับซ้อนหลายคุหา มีชื่อประจำแต่ละคุหาเสียด้วยซิ เช่น ห้องพระ ห้องท้องพระโรง ห้องสรงสนาน ห้องดนตรี ฉันชอบห้องดนตรีมาก เพราะมีหินย้อยเรียงกันยาวสั้นตามลำดับ พอเอาไม้เคาะจะมีเสียงดังสูง ๆ ต่ำ ๆ เหมือนเสียงดนตรีฟังเพราะดีจริง ๆ เธอมาเห็นคงตื่นตะลึงใน

ความงาม จนไม่อยากออกจากถ้ำเขียวละ มีอยู่ตอนหนึ่งตะเกียวคับ ในถ้ำมืดติดต่อกันต้องอยู่เช่นนั้นนาน ๆ ฉันคงตาบอดแน่ โชคดีมีคนจุดไฟขึ้นได้เร็ว เลยค่อยยังชั่ว ค่อยหายใจทั่วท้องหน่อย

อีกไม่ช้าฉันจะกลับมาเรียนหนังสือกับเธอแล้ว เธออยากได้อะไรบ้างจ๊ะ ฉันจะซื้อมาฝาก ที่สุพรรณบุรีมีชื่อทางทาบลาแห้ง แต่เธอคงไม่ชอบ ฉันตั้งใจจะซื้อไปฝากคุณพ่อคุณแม่ของเธอ ลูกของพี่วีระ ย่าของซูใจและยายของปิติบ้าง (ตามกำลังทรัพย์)

วันนี้จบแค่นี้จ๊ะ ฉันเพิ่งเขียนจดหมายยาว ๆ ครั้งนี้เป็นฉบับแรก แต่ถึงอย่างไรคุยทางจดหมายสนุกสู้คุยกันด้วยปากไม่ได้ เมื่อพบกันฉันคงมีเรื่องสนุก ๆ เล่าให้เธอและเพื่อนฟังอีกเยอะแยะ

รักและคิดถึง

ดวงแก้ว ใจหวัง

"อ่านจดหมายของใครจ๊ะ มานี นั่งอมยิ้มอยู่คนเดียว"

"จดหมายของดวงแก้วค่ะแม่ ปิตภาครเรียนเขากลับไปบ้านที่จังหวัดสุพรรณบุรีค่ะ" มานีตอบพลางยิ้มกับแม่

"น่ารักจริง" แม่พูดแล้วนั่งลงไถ่ ๆ "รู้จักเขียนจดหมายส่งข่าวคราวถึงกัน โอ้อโฮเขียนยาวเสียด้วย"

"เขาเล่าเรื่องต่าง ๆ ที่สุพรรณให้ฟังค่ะ แล้วยังเล่าเรื่องไปเที่ยวถ้ำละว่าที่จังหวัดกาญจนบุรีนำไปเที่ยวเหลือเกินค่ะแม่ ดวงแก้วบอกว่าปิตภาครเรียนคร่าวหน้า เขาจะมาขออนุญาตให้ฉันไปเที่ยวบ้านของเขา แม่จะอนุญาตไหมคะ"

แม่ยิ้ม "ถ้าไม่ไปหลายวัน แม่ก็ไม่ขัดหรอกจ๊ะ สุพรรณบุรี กาญจนบุรี จังหวัดแถบนั้นมีโอกาสอะไร ๆ น่าดูหลายอย่าง เอาไว้ปรึกษากันตอนจวนจะปิตภาครเรียนดีกว่านะจ๊ะ บางทีแม่อาจจะไปเที่ยวกับลูกก็ได้"

"ถ้าแม่ไปด้วยก็ดีซิคะ พักบ้านดวงแก้วได้ค่ะแม่" มานีเสนอ

"เรายังไม่รู้จักมักคุ้นกับพ่อแม่ของเธอ เกรงใจเขาจะลูกรอดูก่อน อย่าเพิ่งตัดสินใจพูดอะไรเดี๋ยวนี้เลยนะจ๊ะ ว่าแต่มานีทำการบ้านเสร็จแล้วหรือยังล่ะ โรงเรียนจวนจะเปิดแล้วนะ"

"เสร็จแล้วค่ะแม่ ฉันอยากให้โรงเรียนเปิดเร็ว ๆ จะได้พบเพื่อน ๆ" มานีพูด แม่สังเกตเห็นเสื้อที่มานีสวมอยู่คับไป บางแห่งมีรอยปริ เพราะมานีโตขึ้นมาก จึงบอกว่าวันหลังจะพามานีไปตัดเสื้อและกระโปรงใหม่ ตัวที่คับและปริหรือขาด แม่จะขยายและซ่อมให้ มานีดีใจมากหมมมือไหว้ขอบคุณแม่ แม่เห็นกริยามารยาทของลูกแล้วก็ปลื้มใจ เพราะมานะและมานีเป็นเด็กดี ไม่

อวดดีต่อต้าน ทั้งไม่เคยทำให้พ่อแม่ผิดหวัง ซ้ำยังขันแข็งทำภาระงานและตั้งใจเรียนโดยสม่ำเสมอ เพื่อนบ้านก็ชมชอบ ตั้งแต่วันที่มาะมานี้เก็บกระเป๋าเงินได้ แล้วคืนให้เจ้าของเป็นต้นมา เวลา พ่อหรือแม่ไปทางไหน ใคร ๆ ก็ยกย่องชมเชยว่ามีลูกดีเชิดหน้าชูตาพ่อแม่และวงศ์ตระกูลทำให้พ่อแม่ภูมิใจมาก แม่คิดว่าถึงแม้จะปล่อยมานี้ไปพักกับดวงแก้วสักสองสามวัน ก็คงไม่เป็นที่หนักอกหนักใจพ่อแม่ของดวงแก้วแน่นอน

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นนำ

- คิดแผนที่ประเทศไทยไว้บนกระดานแล้วสนทนากับนักเรียนในเรื่องต่อไปนี้
 - ที่ตั้งของจังหวัดสุพรรณบุรี กาญจนบุรี
 - ที่ตั้งของจังหวัดที่นักเรียนอยู่
 - ทิศทางของจังหวัดที่นักเรียนอยู่กับจังหวัดสุพรรณบุรีและกาญจนบุรี

2. ขั้นสอน

2.1 ให้นักเรียนอ่านคำใหม่จากบัตรคำ โดยครูเสียบบัตรคำบนกระเป่าผืน แล้วให้นักเรียนอ่านทีละคำ คำใดอ่านไม่ได้ให้สอนอ่านแบบแจกลูก

2.2 แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน จากกิจกรรมแบ่งกลุ่มชื่อ "ดนตรีไทยไพเราะ"

วิธีการ

1) ครูแจกรูปเครื่องดนตรีไทยให้นักเรียน 6 ชนิด คนละ 1 ชนิด คือ กลอง ปี่ ขลุ่ย ซอ น้่อง ระนาด

2) ครูร้องเพลง เชิญมาฟังดนตรี ให้นักเรียนทุกคนร้องเพลงท่อนที่เป็นเนื้อร้อง เปลี่ยนสร้อยเป็นเสียงดนตรีอื่น ๆ พอครบเครื่องดนตรีหมดทุกชนิด ครูเป่านกหวีด เครื่องดนตรีชนิดต่าง ๆ รวมกันเป็น 1 กลุ่ม ใน 1 กลุ่มต้องมีเครื่องดนตรีครบทุกชนิด

เพลงเชิญมาฟังดนตรี

เชิญมาฟังดนตรี	เสียงไพเราะดีสนุกครื้นเครง
พวกเรามาร่วมบรรเลง	เป็นเพลงกันเอย

สร้อย { เอ๊ย โอ ละ หน้าย โอละหน้าย หน้อย เอย
 { เอื้อ เอื้อ เอื้อ

เปลี่ยนสร้อยเป็นเสียงดนตรีอื่น ๆ

กลอง ฆ้อง

ขลุ่ย ระนาด

ซอ

ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาความหมายของคำใหม่จากประมวลคำท้ายหนังสือเรียน แล้วครูแจกบัตรคำ และบัตรความหมายให้กลุ่มละ 1 ชุด ให้แต่ละกลุ่มจับคู่คำกับความหมาย กลุ่มไหนเสร็จก่อนและถูกต้องเป็นฝ่ายชนะ

2.3 ครูบอกคำใหม่ที่ละคำ แล้วให้นักเรียนเขียนคำตามคำบอกลงในสมุด แล้วให้นักเรียนตรวจความถูกต้องจากบัตรคำที่ครูเสียบไว้บนกระเป่าผนังคำใดผิดแก้ไขให้ถูกต้อง

2.4 ให้นักเรียนทุกคนอ่านออกเสียงเนื้อเรื่อง จากหนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เล่ม 1 เรื่อง จดหมายจากสุพรรณบุรี ตั้งแต่อ่านจดหมายของใครจะมานี้... จนถึง... ก็คงไม่เป็นที่หนักอกหนักใจพ่อแม่ของดวงแก้วแน่นอน

2.5 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันแปลข้อความจากแถบประโยคที่ครูแจกให้เป็นคำใหม่หรือข้อความใหม่ที่มีความหมายเหมือนข้อความเดิม แล้วส่งตัวแทนออกมาอ่านให้กลุ่มอื่นฟัง

ดวงแก้วไปขนทรายเข้าวัดเพื่อจะได้มอบรั้ง

มานีอ่านจดหมายนั่งอมยิ้มอยู่คนเดียว

ใคร ใคร ก็ยกย่องชมเชยว่ามีลูกดีเชิดหน้าวงศ์ตระกูล

แม่สังเกตุเห็นเสื้อของมานีบางแห่งมีรอยปริ

2.6 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเรียงประโยคตามลำดับเหตุการณ์ จากประโยคในข้อ

2.5

2.7 ครูแจกแผ่นกระดาษที่มีข้อความและคำให้นักเรียนกลุ่มละ 1 แผ่น ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำหรือข้อความที่มีความสัมพันธ์กันโดยลากเส้นโยง แล้วตรวจคำตอบจากเฉลยบนกระดาน

2.8 ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายถึงใจความสำคัญของเรื่องที่เรียนไปแล้ว และคาดคะเนเหตุการณ์ว่าเป็นอย่างไร แล้วส่งตัวแทนออกมาเล่าให้เพื่อนฟัง

4. ชิ้นวัดผล

4.1 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 4 ในหนังสือแบบฝึกหัดภาษาไทยข้อ 4.5 หน้า 30

4.2 ให้นักเรียนเขียนข้อสรุปที่ได้จากบทเรียนลงในสมุด

สื่อการเรียน

1. บัตรคำ
2. บัตรความหมาย
3. แผนที่ประเทศไทย
4. รูปเครื่องดนตรีไทย
5. แผ่นภูมิเพลงเขมรมาหังดนตรี
6. หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้น ป.4 เล่ม 1 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
7. แบบฝึกหัดภาษาไทย ชั้น ป.4 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

ประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการอภิปราย
3. สังเกตจากการตอบคำถาม
4. จากการตรวจแบบฝึกหัด
5. จากการเขียนข้อสรุป

แผนการสอนตามปกติ

แผนการสอนที่ 10

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การอ่านแล้วสามารถแปลความ ตีความและขยายความได้แสดงว่ามีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถแปลคำหรือข้อความที่อ่านเป็นคำหรือข้อความใหม่ได้
2. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถหาความสัมพันธ์ของคำหรือข้อความจากเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
5. นักเรียนสามารถคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

คำใหม่ 22 คำ แข่ง รุ่งท่าย โช้ เฉล จุด เกเร จิก เช่อ พรวน ห่อหมก มัธยม สัมพันธ์ ตูตาย มานะ มัธยมส์ โอน โจนด ประสาท พู่กัน จุ่ม กากบาท ชุม

เนื้อเรื่อง หนังสือบทที่ 5 เรื่อง ฟังเรื่องสนุก ตั้งแต่

บ่ายวันหนึ่ง วีระกำลังคัดกล้วยไข่ใส่แข่ง เตรียมไว้ให้แม่ค้ารับไปขาย เขาเลือกหวีตี ๆ วางเรียงซ้อนกันจนเต็มแข่งได้หลายแข่งแล้ว ขณะที่กำลังทำงานเพลินได้ยินเสียงเจ้าจ๋อร้องเจี๊ยก ๆ มาแต่ไกล พอเงยหน้าขึ้นก็เห็นมานะ มานี ซูใจ ส่วนบิตกำลังเดินรุ่งท่ายถือโช้จูงเจ้าจ๋อมาแล้วบางครั้งมันไม่ยอมเดิน บางทีแกลังเดินเฉไปทางอื่น บิตต้องจุดให้มันเดินตรง ๆ วีระทักทายเพื่อนทุกคนแล้วถามบิตว่า "บิตจูงเจ้าจ๋อมาจากไหน" บิตตอบว่า "พวกฉันเดินข้ามประตูมาก็เห็นเจ้าจ๋อนั่งอยู่ มันทำท่ามีพิรุณ ถืออะไรซ่อนไว้ข้างหลัง มานะเข้าไปดูใกล้ ๆ จึงรู้ว่ามันซ่อนลูกไก่เล็ก ๆ ตัวหนึ่งไว้ ลูกไก่นั้นขนหลุดหมดและตายเสียแล้ว สงสัยว่าเจ้าจ๋อคงจับตอนเล่นจนมันตาย ฉันทเลยจูงมันมานี่"

วีระหันไปดูเจ้าจ้อ "เจ้านี่ซึกเกเรจนทุกวัน จับลูกไก่ตอนจนจนตายไปหลายตัวแล้ว นี่ถ้าแม่ไก่เห็นคงไล่จิกออกตุลุด ตีละฉันจะผูกเจ้าไว้" ว่าแล้วเขาก็คว้าโซ่จากบิถีไปผูกเจ้าจ้อไว้ที่โคนต้นขนุน เจ้าจ้อเดินวนไปรอบ ๆ โซ่ก็พันต้นขนุน ทำให้เดินไม่ได้มันจึงหยุดเดิน ทาหน้าเข่อ แล้วลงนอนกลิ้ง เกลือกกับพื้นดิน

"วีระขยันจริง" มานะพูด "ที่บ้านฉันปลูกผักสวนครัว รดน้ำเข้าเย็น บางวันก็พรวนดินบ้างเท่านั้น ฉันเลยไม่มีงานมาก ไม่เหมือนเธอกับบิถีสนุกกับงานอยู่เกือบทั้งวัน ฉันทึกอยากจะมีสวนบ้าง จะได้ปลูกพืชหลาย ๆ อย่าง แล้วเก็บขายได้เงินเหมือนเธอ" วีระหัวเราะชวนเพื่อน ๆ นั่งเล่นตามสบาย บิถีกับมานะช่วยกันยกแข่งไปวางเรียงกัน มานะกับชูใจช่วยวีระเลือกกล้วยใส่แข่ง

"ฉันอยู่บ้านก็ช่วยย่าทำกระทงห่อหมก ส่งแม่ค้าที่ตลาด ย่าบอกว่า จะเก็บเงินไว้ให้ฉันเรียนหนังสือต่อจนถึงชั้นมัธยม" ชูใจพูดจบพอดีลุงเดินออกจากสวน เห็นเด็ก ๆ ช่วยกันทำงาน แล้วก็ยิ้มด้วยความชื่นใจ ความสัมพันธ์อันดีต่อกันของเด็ก ๆ ทำให้ผู้ใหญ่มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันด้วย เมื่อวานซืน ลุงให้อุ่นหัตถ์ดีแก่พ่อของบิถีไปลองปลูกที่สวน เด็ก ๆ เห็นลุงเดินทาก็ทำความเคารพ ลุงทักทายทุกคนอย่างรักใคร่ และชมเชยว่าขยันดี ทั้งไม่ดูตาย รู้จักช่วยผู้อื่นทำงาน บิถีถามหาเพชรลุงเล่าว่าความเป็นอยู่ในครอบครัวของเพชรดีขึ้นมาก เพราะความมานะพยายามขยันหมั่นเพียรและมีธรรมาธิคุณ ขณะนี้เขาซื้อที่ดินจากลุงได้แปลงหนึ่ง ลุงโอนโฉนดให้เรียบร้อยแล้วบ้านของเล็ก ๆ แต่เขาบอกว่า มีความสุขเหมือนอยู่ในปราสาท ขณะที่ลุงกำลังคุยกับเพื่อน ๆ วีระเอาหูกันจุ่มสีน้ำเงินไปทาเครื่องหมายกากบาทไว้ที่แข่ง เพื่อให้รู้ว่าเป็นของใคร ตรงไหนเปื้อนดินเลอะเทอะ เขาก็เอาผ้าชุบน้ำเช็ดออกจนเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงมานั่งกับเพื่อน ๆ

กิจกรรมการเรียน

1. ขั้นนำ

ครูคิดแผนภูมิเนื้อเพลง รำวงผัก บนกระดาน ให้นักเรียนร้องเพลง รำวงผัก แล้วสนทนากับนัก เรียนถึงการปลูกผักสวนครัว

เพลงรำวงผัก

(สร้อย)

คาร้อง ชีรเทพ ทองสดีตย์

จังหวัด ราชบุรี

ราเอ๋ยรำวง ขอเชิญจอมยงรำวงเลือกผัก (ซ้ำ)

ผักนี้มีคุณยิ่งใหญ่ (ซ้ำ) ขอเชิญกินผักถูกหลักอนามัย

ผักทอง ผักขม คะน้า ผักบุ้งไฟฟ้า ผักกระถินชื่นใจ

ผักกาด กระหล่ำจ๋าไว้ (ซ้ำ) ถั่วฝักยาวโฉมโล ต้นหอมสวยจริง

(สร้อย)

พริก มะเขือ ชะอม ตำลึง มะระคิดถึง มะเขือเทศกรุงกริ่ง พักซี
ห้กระเจตงามจริง (ข้า) ถั่วอกยื่นนึ่งแอบไปรักมะละกอ

(สร้อย)

พักแพงแดงกวยั้มแบ้น เห็นบวบเป็นแพนกับหัวปลีรูปหล่อ มะระถั่วพู
ร้องอ้อ (ข้า) ยอดแคหัวร่อ เราเป็นอาหารที่ดี

2. ขั้นสอน

2.1 ให้นักเรียนอ่านคำใหม่จากบัตรคำที่ครูเสียบไว้บนกระเป่าผนังที่ละคำ ถ้าใครอ่านไม่ได้ครูสอนให้อ่านแบบแจกลูก

2.2 ให้นักเรียนดูภาพของ แข่ง โข่ ประสาท พู่กัน ห่อหมก ถามนักเรียนว่าคืออะไร แล้วให้นักเรียนค้นหาความหมายของคำที่เหลือจากประมวลคำท้ายหนังสือเรียน

2.3 ครูบอกคำใหม่ที่ละคำ แล้วให้นักเรียนเขียนตามคำบอกลงในสมุด แล้วให้นักเรียนตรวจความถูกต้องจากบัตรคำที่ครูเสียบไว้บนกระเป่าผนัง คำใดผิดแก้ไขให้ถูกต้อง

2.4 ให้นักเรียนทุกคนอ่านในใจเนื้อเรื่องจากหนังสือเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปที่ 4 เล่ม : เรื่อง พังเรื่องสนุกตั้งแต่บ่ายวันหนึ่ง...จนถึง...จนเสร็จเรียบร้อยแล้วจึงมานั่งกับเพื่อน ๆ

2.5 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันแปลข้อความจากแถบประโยคที่ครูแจกให้ เป็นคำใหม่หรือข้อความใหม่ที่มีความหมายเหมือนข้อความเดิม แล้วส่งตัวแทนออกมาอ่านให้กลุ่มอื่น ๆ ฟัง

พวกฉันเดินเข้าประตูมาก็เห็นเจ้าจ๋มมันทำท่ามีพิรุช

ลุงเล่าว่าครอบครัวของเพชรมีความมานะและมีชัยดี

บิดกำลังเดินรั้งท้ายถือโซ่จูงเจ้าจ้อ

ลุงโอนโอนคให้เรียบร้อยแล้ว

2.5

2.6 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเรียงประโยคตามลำดับเหตุการณ์ จากประโยคในข้อ

2.7 ครูแจกแผ่นกระดาษที่มีข้อความและคำให้นักเรียนกลุ่มละ 1 แผ่นให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำหรือข้อความที่มีความสัมพันธ์กันโดยลากเส้นโยง แล้วตรวจคำตอบจากเฉลยบนกระดาน

2.8 ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายถึงใจความสำคัญของเรื่องที่เรียนไปแล้ว และคาดคะเนเหตุการณ์ว่าเป็นอย่างไร แล้วส่งตัวแทนออกมาเล่าให้เพื่อนฟัง

3. ขั้นสรุป

3.1 ให้นักเรียนอ่านในใจเนื้อเรื่องทั้งหมด แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

3.1.1 ใครมาหาวีระบ้าง

3.1.2 ทำไมเจ้าจ๋อจึงถูกผูกไว้

3.1.3 ที่บ้านของมามีอะไร

3.1.4 ชูใจทำอะไรเมื่ออยู่บ้าน

3.1.5 ย่าจะเอาเงินที่ไหนเก็บไว้ให้ชูใจเรียนต่อ

3.1.6 ครอบครัวของเพชรมีความเป็นอยู่ดีขึ้นมาเพราะอะไร

3.1.7 ทำไมผู้ใหญ่จึงมีความสัมพันธ์กัน

3.1.8 ทำไมเพชรจึงบอกว่ามีความสุขเหมือนอยู่ปราสาท ทั้งที่เขามีสถานที่

4. ขั้นวัดผล

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 5 ในหนังสือแบบฝึกหัดภาษาไทย ข้อ 2.1, 2.2

หน้า 32 ข้อ 3.1 หน้า 34

สื่อการเรียน

1. บัตรคำ
2. แผ่นภูมิเนื้อเพลง รำวงผัก
3. แผนที่ประเทศไทย
4. รูปภาพของ แข่ง โช่ ปราสาท คู่กัน กับห่อหมก
5. รูปภาพสัตว์
6. นกหวีด
7. แถบประโยค

8. หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้น ป.4 เล่ม 1 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
9. แบบฝึกหัดภาษาไทย ชั้น ป.4 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

ประ เมีนผล

1. สืบเกิดจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สืบเกิดจากการตอบคำถาม
3. จากการตรวจแบบฝึกหัด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนตามปกติ

แผนการสอนที่ 11

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การอ่านแล้วสามารถแปลความ ตีความและขยายความได้แสดงว่ามีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถแปลคำหรือข้อความที่อ่านเป็นคำหรือข้อความใหม่ได้
2. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถหาความสัมพันธ์ของคำหรือข้อความจากเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
5. นักเรียนสามารถคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

คำใหม่ 11 คำ แซ่ ขมื่น เบาะ ตะแก หมอดู ปี่ขาล ฟาก บวช เจน ต้ารา เล่ม

เนื้อเรื่อง หนังสือเรียนบทที่ 5 เรื่อง ฟังเรื่องสนุก ตั้งแต่...

มานีพูดว่า "วันนี้ ฉันจะมาขอความกรุณาคุณลุงให้เล่าเรื่องขุนช้างขุนแผนให้พวกเรา ฟังค่ะ ดวงแก้วกลับไปเยี่ยมบ้านที่สุพรรณ เขาเล่าว่า เรื่องขุนช้างขุนแผนเกิดที่จังหวัดสุพรรณบุรี พวกเราก็เลยอยากฟังค่ะ"

ลุงหัวเราะแล้วพูดว่า "เรื่องขุนช้างขุนแผนเป็นเรื่องยาวมาก ลุงจะเล่าเรื่องขุนแผนเมื่อตอนเป็นเด็กให้ฟัง แล้วให้พวกเขาไปหาหนังสืออ่านต่อเอาเอง แล้วลุงจึงเล่าเรื่องและ ท่องคำกลอนประกอบด้วยดังนี้"

ขุนแผนเดิมชื่อพลายแก้ว เป็นบุตรของนางทองประศรี บิดาเป็นทหารชื่อขุนไกร ตั้ง บ้านเรือนอยู่ที่สุพรรณบุรี มีคำกลอนที่เพราะมากตอนพลายแก้ว เกิดดังนี้

ถึงฤกษ์ยามยามปลอดคลดง่ายง่าย	ลูกนั้น เป็นชายร้องแว้วแว้ว
พีน่าน้ำอาวดูแล	ล้างแช่แล้วก็ส่งให้แม่แม่
ทาขมิ้นแล้วใส่กระดังงอร้อน	ใส่เบาะให้นอนเอาผ้าห่ม
บูย่าตายายสบายชม	เรือนคมนารักดังคักบัว
เอาขึ้นใส่อู่แล้วแกว่งไกว	แม่เข้านอนไฟให้ร้อนทั่ว
เดือนหนึ่งออกไฟไม่หมองมัว	ขมิ้นแป้งแต่งตัวน่าเอ็นดู
พ่อแม่ปรึกษากับยายาย	จะให้ชื่อหลานชายอย่างไรปู่
ฝ่ายตาตะแคงเป็นหมอดู	กิดคุณเลขอยู่ให้หลานชาย
ปีชาลวันอังคารเดือนห้า	ตกฟากเวลาสามชั้นฉาย
กรุงจีนเอาแก้วอันแพรวพราว	มาถวายพระเจ้ากรุงอยุธยา
ให้ใส่ปลายยอดพระเจดีย์ใหญ่	สร้างไว้แต่เมื่อครั้งเมืองหงสา
เรียกวัดเจ้าพระยาไทยแต่โรมา	ให้ชื่อว่าพลายแก้วผู้แว้วไว

ขุนไกรเสียชีวิตตั้งแต่หลายแก้วยังเล็กอยู่ เมื่อบิดาสิ้นชีวิตแล้ว มารดาจึงพาไปอยู่ที่กาญจนบุรี พลายแก้วเป็นเด็กดีอยากมีวิชาความรู้เหมือนบิดา มารดาจึงให้บวชเป็นสามเณรไปศึกษาหาความรู้กับพระอาจารย์ผู้เก่งกล้าวิชาการศึกษาที่วัดส้มใหญ่ สามเณรแก้วมีความมานะอดสาหะขยันหมั่นเพียรมาก ตั้งใจศึกษาเล่าเรียนรู้เจนจบตามที่อาจารย์สอนทุกประการ จนอาจารย์สั่งตำราทุกเล่ม สามเณรแก้วก็บารารถนาที่จะเล่าเรียนให้มากยิ่งขึ้นจึงคิดจะไปศึกษาต่อกับพระอาจารย์ที่วัดป่าเลไลยก์ สุพรรณบุรี

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นนำ

ครูเล่าเรื่องย่อของขุนช้างขุนแผน ตั้งแต่ต้นจนกระทั่งถึงตอนที่พลายแก้วจะไปศึกษาต่อกับอาจารย์ที่วัดป่าเลไลยก์ สุพรรณบุรี แล้วถามนักเรียนว่า เคยได้ยินเรื่องนี้บ้างหรือไม่ ใครเล่าให้ฟัง ตัวละครที่เป็นตัวเอกในเรื่องคือใคร

2. ขั้นสอน

2.1 ให้นักเรียนอ่านคำใหม่ที่ละคำจากบัตรคำที่ครูเขียนบนกระดานหนึ่งทีละคำ คำไหนอ่านไม่ได้ให้อ่านแบบแจกลูก

2.2 แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน โดยให้นักเรียนพูดคำว่า สุพรรณบุรี กาญจนบุรี อ่างทอง อุทัยฯ ขอนแก่น ติดต่อกันจนครบหมดทุกคน ใครที่หลุดชื่อของ จังหวัดเดียวกันอยู่กลุ่มเดียวกัน

2.3 ให้แต่ละกลุ่มหาความหมายของคำใหม่จากประมวลคำท้ายหนังสือเรียน

2.4 ครูแจกบัตรคำกับบัตรความหมายให้กลุ่มละ 1 ชุด ให้แต่ละกลุ่มช่วยกัน จับคู่คำกับความหมาย กลุ่มไหนเสร็จก่อนและถูกต้องเป็นฝ่ายชนะ

2.5 โดยให้เขียนคำใหม่แข่งขันกันเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาจับสลากหมายเลข ครูจะบอกคำที่เป็นคำของหมายเลขที่จับสลากได้ให้ฟังตัวแทนของกลุ่มต้องเขียนคำนั้นบนกระดานดำ สลับกันเขียนทุกกลุ่มจนครบหมดทุกคำ กลุ่มไหนเขียนถูกมากที่สุด กลุ่มนั้นเป็นฝ่ายชนะ

2.6 ให้นักเรียนทุกคนอ่านในใจเนื้อเรื่องจากหนังสือเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เล่ม 1 เรื่อง หังเรื่องสนุก ตั้งแต่...มานิหุดว่า...จนถึง...จึงคิดจะไปศึกษาต่ออาจารย์ที่วัดป่าเลไลย สุพรรณบุรี

2.7 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันแปลข้อความจากแถบประโยคที่ครูแจก ให้เป็นคำใหม่หรือข้อความใหม่ที่มีความหมายเหมือนข้อความเดิม แล้วส่งตัวแทนออกมาอ่านให้กลุ่มอื่น ๆ ฟัง

ขุนแผนเดิมชื่อหลายแก้ว

ขุนไกรเสียชีวิตตั้งแต่หลายแก้วยังเล็กอยู่

สามเฒ่าแก้วตั้งใจศึกษาเล่าเรียนรู้เจนจบตามอาจารย์สอนทุกประการ

ฉันมาขอความกรุณาคุณลุงให้เล่าเรื่องขุนช้างขุนแผน

2.8 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเรียงประโยคตามลำดับเหตุการณ์ จาก
ประโยคในข้อ 2.7

2.9 ครูแจกแผ่นกระดาษที่มีข้อความและคำให้นักเรียนกลุ่มละ 1 แผ่นให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำหรือข้อความที่มีความสัมพันธ์กันโดยลากเส้นโยง แล้วตรวจคำตอบจากเฉลยบนกระดาน

2.10 ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายถึงใจความสำคัญของเรื่องที่เรียนไปแล้ว และคาดคะเนเหตุการณ์ว่าเป็นอย่างไร แล้วส่งตัวแทนออกมาเล่าให้เพื่อนฟัง

3. ขั้นสรุป

3.1 ให้นักเรียนอ่านในใจเนื้อเรื่องทั้งหมด แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

- 3.1.1 มานีขอร้องไห้ลงทำอะไร
- 3.1.2 เรื่องซุนซ่างซุนแผนเกิดขึ้นที่ไหน
- 3.1.3 ในสมัยโบราณเด็กเกิดใหม่ ๆ ต้องทำด้วยอะไรหรือไม่
- 3.1.4 พ่อและแม่ของหลายแก้วชื่ออะไร
- 3.1.5 ทำไมแม่จึงพาหลายแก้วไปอยู่กาญจนบุรี
- 3.1.6 ทำไมหลายแก้วจึงบวชเณร
- 3.1.7 สามเณรแก้วไปที่วัดป่าเลไลยก์ทำไม

4. ขั้นวัดผล

ให้นักเรียนทานแบบฝึกหัดที่ 5 ในหนังสือแบบฝึกหัดภาษาไทย ข้อ 2.4 หน้า 33 ข้อ 3.3 (1-11) หน้า 35 ข้อ 6.1 หน้า 35

สื่อการเรียน

1. บัตรคำ
2. บัตรความหมาย
3. กระเป๋าค้น
4. แถบประโยค
5. หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้น ป.4 เล่ม 1 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
6. แบบฝึกหัดภาษาไทย ชั้น ป.4 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

ประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการตอบคำถาม
3. จากการตรวจแบบฝึกหัด

แผนการสอนตามปกติ

แผนการสอนที่ 12

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การอ่านแล้วสามารถแปลความ ตีความและขยายความได้แสดงว่ามีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถแปลคำหรือข้อความที่อ่านเป็นคำหรือข้อความใหม่ได้
2. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถหาความสัมพันธ์ของคำหรือข้อความจากเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
5. นักเรียนสามารถคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

คำใหม่ 22 คำ ครัน เจลียว กระแส อรรถ สมภาร ไล่ หัวใจ ช่องสุ่ม หวง สะดม โหง พราย ขรัว วันทา สืบ สีกา แร่ ไย ลิก ชัย เบื้อง เติบโต

เนื้อเรื่อง หนังสือเรียนบทที่ 5 เรื่อง ฟังเรื่องสนุก ตั้งแต่

คาถาลอนตอมนี้มีว่า

ครานั้นจึงโฉมเจ้าเพชรแก้ว
 ปัญญาไว้ว่องคล่องแคล่วครัน
 จนอาจารย์ขยายตลาดเจลียว
 จะเปรียบเพชรแก้วได้นั้นไม่มี
 หนังสือสิ้นกระแสทั้งแปลอรรถ

บวชแล้วรำเรียนด้วยเพียรหมั่น
 เรียนสิ่งใดได้นั้นไม่ช้าที่
 เถรเผลอออกเกรียวอยู่ที่นี้
 บวชยังไม่ถึงปีก็เจนใจ
 จนสมภารเจ้าวัดไม่บอกได้

ลูบหลังลูบหน้าแล้วว่าไป

ยังแต่สมุดตำรับใหญ่

กูจัดแจงช่องสุ่มแต่หนุ่มมา

ความรู้ก่อนนี้ไม่มีแล้ว

อยู่คงปลิ้นสะคมมีดมาไป

เฉรแก้วได้ตำรับของท่านขร้าว

วันหนึ่งจึงเข้าไปวันทา

ไปสืบทาวิชาเรียนต่อไป

ท่านวัดป่าเลไลยก์นั้นขยันดี

เฉรแก้วจึงลามาหาแม่

พ่อเอ๋ยมาไยทำไมนั้น

ร่ำเรียนจบแล้วท่านบอกให้

ว่ารู้จักมานานกับมารดา

สิ้นไส้กูแล้วเฉรแก้วอา

พินแต่หัวใจพระคาถา

หวงไว้จนคราไม่ให้ใคร

กูรักเฉรแก้วจะยกให้

เลี้ยงโหงพรายใช้ได้ทุกตา

คิดถึงตัวอยากเรียนให้ยิ่งกว่า

จะขอลาไปสุพรรณบุรี

ท่านสมภารชอบใจหัวเราะรี

กับสีกาทองประศรีรู้จักกัน

ทองประศรีวิ่งแรมมารับขวัญ

แม่ขาขร้าวท่านให้ลูกมา

ว่าวัดป่าเลไลยก์หนักหนา

แม่จงพาลูกนี้ไปฝากไว้

สามเฉรแก้วได้ศึกษาต่อที่วัดป่าเลไลยก์ตามความปรารถนาและอุทิศตัวให้เรียนจนรู้สิ้นทุกอย่าง ต่อมาเมื่อพลายแก้วสึกจากสามเฉรและเป็นผู้ใหญ่ ก็ได้ใช้วิชาความรู้ที่ได้ร่ำเรียนมาช่วยชาติบ้านเมือง ด้วยการเป็นทหารเหมือนบิดา ไปรบเข้าศึกศัตรูได้ชัยชนะทุกครั้ง จนได้ตำแหน่งขุนแผนและได้เป็นเจ้าเมืองกาญจนบุรี

"นี่แหละหลานเอ๋ย จงจำไว้เถิดว่า ความขยันหมั่นเพียรทำให้คนเราได้รับความสำเร็จไม่ว่าจะเป็นการศึกษาเล่าเรียน หรือการประกอบกิจการงานต้องมีความขยันหมั่นเพียรและมานะอดทนจึงจะมีความเจริญต่อไปเบื้องหน้า พวกเจ้าเติบโตขึ้นจงจำคำของลุงไว้ว่า ถ้าพวกเจ้าเจริญก้าวหน้า บ้านเมืองก็เจริญก้าวหน้าด้วย" เด็ก ๆ ขอบคูลุงที่เล่าเรื่องขุนแผนให้ฟังต่างตั้งใจที่จะเป็นคนดี มีความขยันหมั่นเพียร เพื่อความเจริญก้าวหน้าของตนเอง และประเทศชาติ

กิจกรรมการเรียน

1. ขั้นนำ

ให้นักเรียนแข่งขันต่อคำคล้องจอง โดย

1.1 ครูแนะนำให้นักเรียนเข้าใจเสียงของคำสัมผัสคล้องจองเสียก่อน จน

นักเรียนเข้าใจดีแล้ว เช่น อย่าง - ว่าง ตาย - ยาย

1.2 แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน โดยนับเลข 1-5 ติดต่อกันจนครบหมดทุกคน ไครนับหมายเลขเดียวกันอยู่กลุ่มเดียวกัน แล้วผลัดกันบอกประโยคหรือกลุ่มคำที่มี 4 คำ โดย

1.2.1 ให้คำที่ 2 หรือที่ 3 ของประโยค หรือ กลุ่มคำของประโยคหลังสัมผัสหรือคล้องจองกับคำสุดท้ายของประโยคแรก

1.2.2 ประโยคที่ต่อหน้าจะต้องมีความหมายต่อเนื่องเข้ากับประโยคแรก กลุ่มใดต่อประโยคได้มากและถูกต้องกลุ่มนั้นชนะ

ตัวอย่าง

กลุ่มที่ 1 เสียงนกจู้จู้

กลุ่มที่ 2 คู่สน่ารัก

กลุ่มที่ 3 โผกึ่งเตี้ยเตี้ย

กลุ่มที่ 4 บินเรียดติดดิน

กลุ่มที่ 5 เห็นเดือนบนฟ้า

กลุ่มที่ 1 งามตาจริงจริง

2. ชั้นสอน

2.1 ให้นักเรียนอ่านคำใหม่จากบัตรคำที่ครูเสียบบนกระเป่าหนังที่ละคำ โดยเน้นการอ่านออกเสียงคำพ้องเสียง เช่น ลึก-ศึก ชัย-ไซ

2.2 ครูแจกบัตรคำใหม่ให้นักเรียนคนละ 1 บัตร บัตรคำมี 2 ประเภท คือ บัตรคำ และบัตรความหมาย ซึ่งจะมีหมายเลขตรงกัน แต่ครูแจกคละกันไป

ตัวอย่างบัตรคำและบัตรความหมาย

1
อรรถ

1
ใจความ

2
ศึก

2
ลาจากการบวช

ต่อจากนั้นให้นักเรียนเดินหาคู่ของตนโดยไม่ใช้เสียง เมื่อได้คู่แล้วให้ออกมาอ่านคำและความหมายให้เพื่อนฟังจนครบ 22 คำ

2.3 ครูแจกบัตรตารางสี่เหลี่ยมที่มี 22 ตาราง ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนคำใหม่ 22 คำลงในตารางโดยไม่ต้องดูแบบจากบัตรคำ กลุ่มไหนเขียนได้ถูกต้องมากกว่ากลุ่มนั้นเป็นฝ่ายชนะ

2.4 ให้นักเรียนทุกคนอ่านออกเสียงเนื้อเรื่อง จากหนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เล่ม 1 เรื่อง ฟังเรื่องสนุก "คากลอนตอนที่ว่าครานั้นจึงโถมเจ้าเณรแก้ว... จนถึง... เพื่อความเจริญก้าวหน้าของตนเองและประเทศชาติ แล้วครูอธิบายความหมายของคำบางคำที่ใช้ในบทกลอน เพื่อให้สัมผัสซึ่งอาจจะไม่มีความหมาย เช่น สิ้นไส้กูแล้วเณรแก้วอา" คำว่า "อา" ในที่นี้ใช้เพื่อให้มีคำสัมผัสไม่ต้องแปลความหมาย

2.5 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันแปลข้อความจากแถบประโยคที่ครูแจกให้ เป็นคำใหม่หรือข้อความใหม่ที่มีความหมายเหมือนข้อความเดิม แล้วส่งตัวแทนออกมาอ่าให้กลุ่มอื่น ๆ ฟัง

เณรแก้วเรียนสิ่งใดก็ตั้งใจจนอาจารย์ขาดความฉลาดเฉลียว

เณรแก้วลาท่านสมภารไปสุพรรณบุรี

สมภารยกสมุดตำราตำรับใหญ่ให้เณรแก้ว

เณรแก้วสึกจากสามเณร เป็นผู้ใหญ่ด้วยการเป็นทหาร

2.6 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเรียงประโยคตามลำดับเหตุการณ์ จากประโยค ข้อ 2.5

2.7 ครูแจกแผ่นกระดาษที่มีข้อความและคำให้นักเรียนกลุ่มละ 1 แผ่นให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำหรือข้อความที่มีความสัมพันธ์กันโดยลากเส้นโยง แล้วตรวจคำตอบจากเฉลยบนกระดาน

2.8 ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายถึงใจความสำคัญของเรื่องที่เรียนไปแล้ว และคาดคะเนเหตุการณ์ว่าเป็นอย่างไร แล้วส่งตัวแทนออกมาเล่าให้เพื่อนฟัง

3. ขั้นสรุป

3.1 ให้นักเรียนอ่านในใจเนื้อเรื่องทั้งหมด แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

3.1.1 อาจารย์ให้อะไรเพชรแก้ว

3.1.2 เพชรแก้วลาอาจารย์ไปสุพรรณเพื่ออะไร

3.1.3 ท่านสมภารแสดงอาการอย่างไร เมื่อเพชรแก้วจะไปเรียนต่อ

3.1.4 เมื่อเพชรแก้วสึกแล้วได้ใช้ชีวิตให้เป็นประโยชน์อย่างไร

3.1.5 เหตุใดหลายแก้วจึงได้รับความสำเร็จ

4. ขั้นวัดผล

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 5 ในหนังสือแบบฝึกหัดภาษาไทย ข้อ 6.1 หน้า 39 ข้อ 3.3 หน้า 35 ข้อ 2.5 หน้า 36

สื่อการเรียน

1. บัตรคำ
2. บัตรความหมาย
3. กระเป๋าหนังสือ
4. แผ่นตาราง
5. เครื่องเล่นเทป
6. หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้น ป.4 เล่ม 1 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
7. แบบฝึกหัดภาษาไทย ชั้น ป.4 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

ประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการตอบคำถาม
3. จากการตรวจแบบฝึกหัด

แผนการสอนตามปกติ

แผนการสอนที่ 13

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การอ่านแล้วสามารถแปลความ ตีความและขยายความได้แสดงว่ามีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถแปลคำหรือข้อความที่อ่านเป็นคำหรือข้อความใหม่ได้
2. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถหาความสัมพันธ์ของคำหรือข้อความจากเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
5. นักเรียนสามารถคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

คำใหม่ 20 คำ ชุก เบี่ยม ลัน โฉบ เลี้ยว นกกระยาง บุษย สীগากี อ้อม แขง ส้ารวจ สฎูป ย้อน กลบเคลื่อน ย้าย อุบนิสัย เย่อหยิ่ง จองหอง พิซลัมลูก พิซหมนเวียน

เนื้อเรื่อง หนังสือเรียนบทที่ 6 เรื่อง เพื่อนใหม่ ตั้งแต่

เมื่อฟังเรื่องซุนซ้างซุนแมนจบแล้ว เด็ก ๆ ก็ลากลับบ้าน วีระจึงชวนเพื่อน ๆ รวมทั้งเพชร ไปเดินเล่นที่ริมบึงชายทุ่ง ระยะเวลาเริ่มตกชุก น้ำในบึงเต็มเปี่ยม บางแห่งที่ตลิ่งต้ำน้ำจึงล้นออกมาท่วมทุ่งนา อีกไม่นานชาวนา ก็จะทํานาได้แล้ว มานี้ซี้ชวนซุใจให้ดูดอกบัวในบึง บางกอดสีแดง บางกอดดอกสีม่วง ชูสล้างอยู่เหนือน้ำใสสะอาด นกกินปลาหลายตัวบินโฉบเฉี่ยวอยู่ไปมา นกกระยางยืนจ้องจับปลาอยู่ตามริมบึง ลมพัดผ่านเย็นสบาย ท้องฟ้าเป็นสีคราม บุษยเมฆสีขาวล่องลอยไปตามลม

ที่ริมบึง มั่งตรงกันข้ามกับที่เด็ก ๆ ยืนอยู่ มีชายคนหนึ่งสวมกางเกงขาวยาวและเสื้อแขนยาวสีกากี เขายืนหันหน้ามองไปทางด้านบ่าสงวน วีระกระซิบบอกเพื่อน ๆ ว่าระยะนี้ตอนเย็น

เขาออกมาที่ริมบึงคราวใด มักจะเป็นชายผู้นั้นยืนตรงอยู่ตรงนั้นทุกที ปิดอกความเห็นว่าเป็นพวกลักลอบตัดไม้ก็ได้ ต้องคอยสังเกตดูให้ดี ขณะที่เด็ก ๆ กำลังกระซิบกระซาบกันอยู่ ชายคนนั้นหันมาเห็นเข้าเขารีบเดินอ้อมบึงตรงมาที่กลุ่มเด็ก ๆ ทันที พอเข้ามาใกล้จึงแลเห็นว่าชายผู้นั้นมีร่างสูงใหญ่ ท่าทางใจดี เขาทักขึ้นว่า "สวัสดิ์เด็ก ๆ ฉันเห็นเธอมาเดินเล่นที่นี่เสมอคงชอบธรรมชาติมากนะ" เพชรถามแซงขึ้นมาว่า "มาสำรวจสกุบหรือครับ" วีระรีบพูดกลบเกลื่อนว่า "เป็นเจดีย์ร้างครับ ชาวบ้านที่นี่เขาเรียกกันว่าสกุบ พวกเราก็เลยเรียกตาม" ชายผู้นั้นพยักหน้ารับพลางพูดว่า "อ้อ อย่างนั้นหรือ" แล้วม้มหันไปพูดกับเพชรว่า "เมื่อกี้ถามว่าฉันมาสำรวจสกุบหรือเปล่าใช่ไหม ไม่ใช่หรอก ฉันชื่อทวีป เป็นเกษตรอำเภอ เข้าย้ายมาที่นี่เมื่อต้นเดือนนี้เอง ฉันชอบที่ริมบึงนี้มาก กำลังคิดหาทางจะส่งเสริมเจ้าของที่ดินให้ปลูกพืชบางอย่าง เพื่อให้มีรายได้ตลอดปีดูบ้าง ไม่ได้สำรวจสกุบอย่างที่พวกเธอเข้าใจหรอก"

พอเด็ก ๆ ได้ฟังก็ตั้งใจ ยกมือไหว้อย่างอ่อนน้อม ต่างบอกให้เกษตรอำเภอรู้ว่าตนชื่ออะไร เรียนหนังสืออยู่ชั้นใด เกษตรอำเภอพอใจมากที่เห็นเด็ก ๆ มีունนิสัย กิริยาสุภาพเรียบร้อย ไม่มีท่าทางอวดดีหรือเย่อหยิ่งจองหอง เขายังรู้สึกพอใจมากขึ้น เพื่อรู้ว่าเด็กทุกคนสนใจการเกษตร ลุงของวีระมีส่วนผลไม้อะไรที่ขี้ล้มลุกและปลูกพืชหมุนเวียน พ่อของบิดีเป็นชาวนา เกษตรอำเภอบอกว่าวันหลังจะไปเยี่ยมลุงของวีระ และพ่อของบิดี

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นนำ

1.1 ให้นักเรียนดูรูปภาพของชาวนาที่กำลังปลูกข้าว รูปของไร่ข้าวโพด รูปของสวนผลไม้ แล้วถามนักเรียนว่า พวกเขาเหล่านี้มีอาชีพอะไร

1.2 ให้นักเรียนช่วยกันบอกว่าอาชีพเกษตรอื่น ๆ มีอาชีพอะไรอีกบ้าง และให้นักเรียนออกมาเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการประกอบอาชีพเกษตร

2. ขั้นสอน

2.1 ให้นักเรียนอ่านคำใหม่จากบัตรคำทีละคำ โดยครูอ่านให้ฟังแล้วนักเรียนอ่านตาม หลังจากนั้นให้นักเรียนฝึกอ่านคำใหม่อีกครั้ง โดยครูชูบัตรคำขึ้นแล้วให้นักเรียนอ่านทีละคำ

2.2 แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน โดยครูเปิดเพลงแล้วให้นักเรียนออกมาราวงตามจังหวะเพลงและให้คอยฟังคำสั่งของครู ซึ่งครูจะสั่งให้รวมกลุ่มตามจำนวนของขาสัตว์ที่ครูบอก เช่น ครูบอกว่าเบ็ดจะต้องจับกลุ่ม 2 คน ถ้าบอกว่า แมว นักเรียนจะ

ต้องจับกลุ่ม 4 คน ครั้งสุดท้ายครูบอกว่า ไก่และควาย จะต้องจับกลุ่ม 6 คน ให้แต่ละกลุ่มค้นหาความหมายของคำใหม่จากประมวลคำท้ายหนังสือเรียน

2.3 ครูแบ่งกระดาษคำออกเป็น 5 ส่วน แล้วให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเขียนคำตามคำบอกแข่งกัน เขียนคนละ 1 คำ เมื่อครบคนแล้ว ยังไม่หมดคำจึงจะให้คนเดิมเขียนซ้ำได้ รวมคะแนนกลุ่มไหนได้คะแนนมาก กลุ่มนั้นเป็นฝ่ายชนะ

2.4 ให้นักเรียนทุกคนอ่านในใจเนื้อเรื่องจากหนังสือเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เล่ม 1 เรื่อง เพื่อนใหม่ ตั้งแต่เมื่อฟังเรื่องซุนซ่างซุนแผนจบแล้ว.....จนถึงวันหลังจะไปเยี่ยมลุงของวีระและพ่อของปิติ

2.5 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันแปลข้อความจากแถบประโยคที่ครูแจกให้เป็น คำใหม่หรือข้อความใหม่ที่มีความหมายเหมือนข้อความเดิม แล้วส่งตัวแทนออกมาอ่านให้กลุ่มอื่น ๆ ฟัง

เพชรพอนึกขึ้นได้ว่าไม่ควรพูดแซง เขาก็นึกเสียใจ

วีระรีบพูดกลับเกื่อนว่า เป็นเจตย์ร้างครับ

2.6 ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายถึงใจความสำคัญของเรื่องที่เรียนไปแล้ว และคาดคะเนเหตุการณ์ว่าจะเป็นอย่างไร แล้วส่งตัวแทนออกมาเล่าให้เพื่อนฟัง

3. ขั้นสรุป

3.1 ให้นักเรียนอ่านในใจเนื้อเรื่องทั้งหมด แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

3.1.1 ชายคนที่ยืนอยู่ริมบึงเป็นใคร

3.1.2 ใครเห็นชายคนนี้เป็นประจำ

3.1.3 เมื่อเห็นคนแปลกหน้าครั้งแรกเด็ก ๆ คิดอย่างไร

3.1.4 ชายคนนั้นมีอาชีพอะไร มีหน้าที่ทำอะไร

3.1.5 ทำไมเขาจึงชอบออกมาที่ริมบึง

3.1.6 พืชล้มลุกหมายถึงพืชเช่นไร

3.1.7 ส่วนผลไม้จัดเป็นพืชประเภทใด

4. **ชั้นวัดผล**

4.1 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 6 ในหนังสือแบบฝึกหัดภาษาไทย ข้อ 2.2, 2.3 หน้า 40 ข้อ 3.1 (1-6) หน้า 42

สื่อการเรียน

1. บัตรคำ
2. รูปภาพชวานา ไร่ข้าวโพด สวนผลไม้
3. กระเป๋าหนัง
4. แถบบันทึกเสียงเพลงราวัง
5. เครื่องเล่นเทป
6. หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้น ป.4 เล่ม 1 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
7. แบบฝึกหัดภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

ประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการตอบคำถาม
3. จากการตรวจแบบฝึกหัด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนตามปกติ

แผนการสอนที่ 14

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การอ่านแล้วสามารถแปลความ ตีความและขยายความได้แสดงว่ามีความเข้าใจใน
เรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถแปลคำหรือข้อความที่อ่านเป็นคำหรือข้อความใหม่ได้
2. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถหาความสัมพันธ์ของคำหรือข้อความจากเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
5. นักเรียนสามารถคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

คำใหม่ 12 คำ พินอปปิเทา อุปกรณ์ อากัปกรณ์า ไว้เนื้อเชื่อใจ ยุ่ง เล้า พัก ไร
ชุด ลอก สุนัข มิตรภาพ

เนื้อเรื่อง หนังสือเรียนบทที่ 6 เรื่อง เพื่อนใหม่ ตั้งแต่

"ผมออกมาที่ริมบึงที่ไร ผมก็เห็นท่านยืนอยู่แถว ๆ นั้นทุกที" วีระพูด เกษตรอำเภอ
หัวเราะ "อย่าเรียกฉันว่าท่านเลยนะ พวกเขาเรียกฉันว่าอาตึกว่า ฉันไม่ชอบเห็นใครทำพินอ
ปปิเทาเกินไป ขอให้เราเป็นเพื่อนกัน" เขาพูดต่อไปว่า "ฉันไม่ค่อยชอบนั่งที่โต๊ะทำงานนาน ๆ ฉัน
ชอบออกมาดูชาวไร่ ชาวนา ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานเกษตร เพื่อจะได้ให้คำแนะนำ
เกี่ยวกับการทำไร่ ทำนา หรือการใช้อุปกรณ์ทางเกษตร สับดาห์หนึ่ง ๆ ฉันจะออกไปเยี่ยมชาวไร่
ชาวนาที่อยู่ไกล ๆ ประมาณสองวัน"

"พ่อของผมรับราชการ เราไม่มีสวนหรือไร่นา ได้แต่ปลูกพืชผักสวนครัว" มานะพูด "เธอเลี้ยงไก่ด้วยหรือเป่าล่ะ" เกษตรอำเภอดาม มานะสังเกตเห็นอาการกิริยาของเกษตรอำเภอล้อมแล้วมีความรู้สึกไว้นั่นเชื่อใจ จึงพูดอย่างสนิทสนมว่า "ไม่ได้เลี้ยงครับ คุณอากรุณาแนะนำผมด้วยผมอยากจะทำงานเกษตร หารายได้ในยามว่าง"

เกษตรอำเภอยิ้ม "เลี้ยงไก่ก็ดี ไม่ต้องมีอุปกรณ์อะไรยุ่งยาก ได้กินไข่ กินเนื้อ ขายก็ได้ทำไก่พันธุ์ดี ๆ มาเลี้ยง แล้วทำเล้าให้มันอยู่และออกไข่ ถ้าเธอคิดจะเลี้ยงจริง ๆ พรุ่งนี้เลิกเรียนแล้วไปหาฉันที่อำเภอ ฉันจะให้ไก่พันธุ์และจะไปช่วยเธอทำเล้าไก่ด้วย"

มานะยกมือไหว้ขอบคุณ บิดิพูดว่า "ที่บ้านของเราก็เลี้ยงไก่ครับ แต่ไม่ได้ทำเล้าให้มันนอนบนต้นไม้ แล้วออกไข่ในตะกร้าที่พ่อทำไว้ใต้ต้นไม้"

ควรทำเล้าแยกจากตัวบ้าน มันจะได้ไม่เป็นสัดส่วน ถ้าแม่ไก่มาพักไข่อยู่ใต้ต้นไม้ บางทีตัวไรจากไก่ขึ้นไปรบกวนคนบนบ้าน ถ้าปล่อยให้มันนอนตามต้นไม้ เวลาฝนตกมันอาจจะไม่สบาย และเป็นโรคระบาดตายก็ได้" เกษตรอำเภพูด

บิดิพูดต่อไปว่า "ที่บ้านของเรามีสระร้าง ตอนนั้นฝนตกมีน้ำขังจนล้นสระ ผมอยากจะทำเลี้ยงปลา คุณอาคิดว่าควรเลี้ยงปลาอะไรครับที่โตเร็วขายได้เร็ว"

"โอ้โฮ จะหาทางรวยแล้วละซีที่นี้" เกษตรอำเภพูดพลางหัวเราะ "ฉันคิดว่าเลี้ยงปลานิลก็ดีนะ ไปหาฉันซี ฉันจะให้ ฉันเพาะพันธุ์ปลานิลไว้เยอะ แต่ทางที่ดีต้องขุดลอกสระเสียก่อน จึงค่อยเลี้ยงปลา เธอจะให้ฉันไปช่วยขุดไหมละ"

"ขอบคุณครับ ดีเหลือเกิน" บิดิตอบว่า "พี่ ๆ ผมหลายคนเขาก็ว่าจะขุดอยู่เหมือนกัน ถ้าคุณอาว่าง จะไปแวะดูสักวันก็ดีครับ เพื่อจะได้แนะนำให้คุณต้องยิ่งขึ้น"

เกษตรอำเภอหันมามองมานีกับซุใจแล้วถามว่า "เธอสองคนนี่ละจะเลี้ยงอะไร"

"ฉันเลี้ยงสุนัขบนกแก้ว และจะช่วยพี่มานะเลี้ยงไก่ค่ะ" มานีตอบอย่างสุภาพเรียบร้อย

"ฉันเลี้ยงแมวค่ะ เวลาว่างก็เย็บกระถางส่งแม่ค้าห่อหมก" ซุใจตอบ

"ดีจริง พวกเธอเป็นเด็กน่ารักมาก ฉันอยากให้เด็กอื่น ๆ มีความคิดและขยันเหมือนเธอ ถ้าเธอทำอะไรแล้วได้ผลดีก็ชักชวนให้เพื่อนฝูงทำไปด้วยนะ" เกษตรอำเภพูดแล้วชวนเด็ก ๆ กลับบ้านขณะที่เดินไปด้วยกัน ทุกคนพูดกันไปเบา ๆ มิตรภาพระหว่างเกษตรอำเภอกับพวกเด็ก ๆ เริ่มทวีความสัมพันธ์กลมเกลียวกันขึ้นทีละน้อย ๆ

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นนำ

1.1 ครูคิดเนื้อเพลง ลูกสัตว์ บนกระดาน แล้วให้นักเรียนร้องเพลงและทำท่าประกอบ

เพลงลูกสัตว์

ลูกเป็ดมันร้อง ก๊าก ก๊าก	ไม่ปรากฏนามผู้แต่ง
ลูกหมาเห่า ป็อก ป็อก ป็อก	ลูกไก่มันร้อง เจี๊ยบ เจี๊ยบ
ลูกหมูมันร้อง อู๊ด อู๊ด	ลูกแมวกี้อร้องเหมียว เหมียว
ลูกนกกร้อง จิบ จิบ จิบ	ลูกกบมันร้อง อีบ อีบ
	ลูกวัวมันร้อง มอ มอ

1.2 สนทนากับนักเรียนว่า บ้านใครเลี้ยงหมู บ้านใครเลี้ยงไก่ บ้านใครเลี้ยงหมาบ้าง แล้วถามนักเรียนว่ามีบ้านใครบ้างที่เลี้ยงสัตว์พวกนี้ไว้ขาย ให้นักเรียนออกมาเล่าประสบการณ์ในการเลี้ยงสัตว์

2. ขั้นสอน

2.1 ให้นักเรียนอ่านคำใหม่ที่ละคำจากบัตรคำที่ครูเขียนไว้บนกระเบื้องพร้อม ๆ กัน คำใดอ่านไม่ออกให้อ่านแบบแจกลูก

2.2 แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน โดยครูและนักเรียนร้องเพลงลูกสัตว์ พร้อมทั้งทำท่าประกอบ แล้วให้นักเรียนฟังคำสั่งของครู ซึ่งจะสั่งให้รวมกลุ่มตามจำนวนของขาสัตว์ที่ครูบอก เช่น ครูบอกว่า หมู จะต้องจับกลุ่มกัน 4 คน ครึ่งสุดท้ายครูจะบอกว่า วัวและนก จะต้องจับกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน ให้แต่ละกลุ่มค้นหาความหมายของคำใหม่จากประมวลคำท้ายหนังสือเรียน

2.3 ครูแจกแผนภูมิคำที่ยังเขียนไม่เสร็จสมบูรณ์ให้กลุ่มละ 1 แผ่น แล้วให้แต่ละกลุ่มเติมสระ หรือพยัญชนะในแต่ละคำให้ถูกต้อง กลุ่มไหนเติมเสร็จก่อนและถูกต้องมากกว่ากลุ่มนั้นเป็นฝ่ายชนะ

หิน__บพิ__ทา	อุปก__ณั	อากั__กิ__ยา	ยู่__พั__
สุนัข__	มิต__ภา__	ไว้เนื้อเ__อใจ	เ__า

2.4 ให้นักเรียนทุกคนอ่านออกเสียงเนื้อเรื่องจากหนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เล่ม 1 เรื่อง เพื่อนใหม่ ตั้งแต่ หมอกออกมาจนถึงที่ริมบึงที่โร.....จนถึงกลมเกลียวกันขึ้นละน้อย

2.5 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันแปลข้อความจากแถบประโยคที่ครูแจก ให้เป็นคำใหม่หรือข้อความใหม่ ที่มีความหมายเหมือนข้อความเดิมแล้วส่งตัวแทนออกมาอ่านให้กลุ่มอื่น ๆ ฟัง

มิตรภาพระหว่างเกษตรอำเภออยู่กับพวกเด็กเริ่มทวีความสนิทสนมขึ้น

มานะสังเกตเห็นอาการกิริยาของเกษตรอำเภอ และรู้สึกไว้เนื้อเชื่อใจ

บิตูพูดที่บ้านของเขามีสระร้าง

จันเพาะพันธุ์ปลาไม่เยอะ

2.5 2.6 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเรียงประโยคตามลำดับเหตุการณ์ จากประโยคในข้อ

2.7 ครูแจกแผ่นกระดาษที่เขียนข้อความและคำให้นักเรียนกลุ่มละ 1 แผ่น ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำ หรือข้อความที่มีความสัมพันธ์กัน โดยลากเส้นโยง แล้วตรวจคำตอบจากเฉลยบนกระดาน

2.8 ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายใจความสำคัญของเรื่องที่เรียนไปแล้ว และคาดคะเนเหตุการณ์ว่าเป็นอย่างไร แล้วส่งตัวแทนออกมาเล่าให้เพื่อนฟัง

3. ขั้นสรุป

3.1 ให้นักเรียนอ่านในใจเนื้อเรื่องทั้งหมด แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

3.1.1 ทำไมชายคนนั้นจึงชอบออกมาขโมยที่บึง

3.1.2 เด็ก ๆ เรียกชายผู้นั้นว่าอย่างไร

3.1.3 ทำไมควรทำเล่าไก่แยกออกจากตัวบ้าน

3.1.4 พ่อของมานะมีอาชีพอะไร

3.1.5 ชายคนนั้นแนะนำให้ตีเลี้ยงปลาอะไร

3.1.6 ชูใจเลี้ยงอะไร

4. **ชั้นวัดผล**

4.1 ให้นักเรียนเขียนคำขวัญเกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์หรือการเพาะปลูกประกวดกัน

4.2 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 5 ในหนังสือแบบฝึกหัดภาษาไทย ข้อ 3.1 (7-10) หน้า 42-43 ข้อ 3.4 หน้า 44

สื่อการเรียน

1. บัตรคำ
2. กระเป๋าค้น
3. แผนภูมิเพลงลูกสัตว์
4. แผนภูมิคำที่ยังเขียนไม่สมบูรณ์
5. แถบประโยค
6. หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้น ป.4 เล่ม 1 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
7. หนังสือแบบฝึกหัดภาษาไทย ชั้น ป.4 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

ประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการตอบคำถาม
3. จากการตรวจแบบฝึกหัด

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนตามปกติ

แผนการสอนที่ 15

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การอ่านแล้วสามารถแปลความ ตีความและขยายความได้แสดงว่ามีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถแปลคำหรือข้อความที่อ่านเป็นคำหรือข้อความใหม่ได้
2. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถหาความสัมพันธ์ของคำหรือข้อความจากเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
5. นักเรียนสามารถคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

คำใหม่ 20 คำ แข็งแข็ง สัณฑ์ มะเกลือ ตก รังแก นานับการ กังวาน เลื่อมใส
เข้า ยอม ขอน ท่อน ชุก กะปิ ตม ชูด สันดาน กิตติศัพท์ ย้ำ

เนื้อเรื่อง หนังสือเรียนบทที่ 6 เรื่อง ตั้งแต่

ดวงอาทิตย์คล้อยต่ำลงมากแล้ว นกกาบินกลับรัง ส่งเสียงร้องแข็งแข็ง ฟังไม่ได้ศัพท์ ต้มมะเกลือกำลังออกดอก มีนกกมาทำรังอยู่หลายคู่ เพราะไม่มีใครรังแกหรือทำอันตรายมันเกษตร อาเภอล่าถึงประโยชน์นานับการของธรรมชาติให้พวกเด็ก ๆ ฟัง เขาเล่าสนุก น้ำเสียงมีกังวาน ชวนฟัง ทำให้หน้าเลื่อมใส

"บ้านพักของคุณอาอยู่ที่ไหนครับ" บิติฉาม

"ฉันเข้าบ้านเล็ก ๆ อยู่แถวหน้าว่าการอาเภอ ถ้าพวกเธอว่างก็ไปเที่ยวที่บ้านฉัน บ้างซิ ฉันอยู่คนเดียว

"ใครทำอาหารและซักเสื้อผ้าให้คุณอาล่ะครับ" วีระฉาม

เกษตรอำเภอยิ้ม "ฉันทำเองสารพัด ถือหลักอยู่ง่ายกินง่าย" เพชรถามต่อไปว่า "แล้ว ภรรยาของอาล่ะครับ ไม่มาอยู่ด้วยหรือ" เกษตรอำเภอหัวเราะ "ฉันยังไม่มีภรรยาหรอก เพราะยังไม่ได้แต่งงาน" ไม่ช้าก็ถึงบ้านวีระ เจ้าจ๋องย่อง ๆ อยู่บนขอนไม้ที่นอนหนึ่ง มันทำท่าเหมือนนั่งคอยวีระ พอมันเห็นวีระและเพื่อน ๆ ก็ร้องเจี๊ยกดังลั่นด้วยความดีใจ แต่ไม่กล้าเข้ามาหาเพราะมันกลัวเกษตรอำเภอซึ่งเป็นคนแปลกหน้า วีระเดินไปดู เขากลัวว่ามันจะซุกลูกไก่ไว้ตอนไหน เจ้าจ๋องได้จังหวะก็โดดกอดคอวีระ วีระพามาหาเพื่อน ๆ

"เจ้าจ๋องนี่เกเรมาก ชอบจับลูกไก่ตอนนอน และเล่นจนตายไปเกือบหมดแล้ว" วีระพูด เกษตรอำเภอจึงบอกอุบายว่าให้เอากะปิทาตัวลูกไก่สักตัวหนึ่ง ให้เจ้าจ๋องจับไปตอนนอน พอเจ้าจ๋องคมคูได้กลิ่นกะปิ มันจะโยนลูกไก่ทิ้งทันที และไม่ยอมรับอีกเลยเพราะถึงเกลียดกลิ่นกะปิ แล้วมันจะเอามือเช็ดถูกับพื้นดินหรือต้นไม้ บางทีก็ใช้ไม้ซุดจนหมดกลิ่นกะปิ วีระต้องรีบล้างมือให้มันจนหมดกลิ่นมิฉะนั้นมือของมันจะเป็นแผล เด็ก ๆ ได้ฟังหัวเราะชอบใจ วีระบอกว่าจะลองทำดูเพื่อตัดสันดานเกเรของเจ้าจ๋อง

"ตอนนี้ยังไม่เย็นมากนัก ผมอยากจะเชิญคุณอาเข้าไปในบ้าน ถ้าลุงได้รู้จักคุณอาคงจะพอใจมาก" วีระพูด

"เมื่อฉันย้ายมาใหม่ ๆ ก็ได้ยินกิตติศัพท์คุณลุงทรัพย์ ประสงค์สุข ของวีระอยู่เหมือนกันว่าเป็นชาวสวนที่ขยันขันแข็ง พืชพันธุ์ในไร่ในสวนก็ให้ผลดี ตกผล ฉันจะเข้าไปพบคุณลุงของเธอ" เกษตรอำเภอพูดพลางเดินตามวีระกับเพชรเข้าไปในบ้าน ส่วนมานะ มานี บิติ และชูใจขอตัวกลับบ้านก่อน เด็ก ๆ ใหัวลาเกษตรอำเภอ เขาย้ำคำสั่งญาติว่า จะไปเยี่ยมบ้านของเด็ก ๆ ทุกคน

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นนำ

1.1 ครูสนทนากับนักเรียนถึงเรื่องการเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ โดยครูถามนักเรียนว่า บ้านใครปลูกพืชอะไรบ้าง บ้านใครเลี้ยงสัตว์อะไรบ้าง แล้วถามนักเรียนต่อไปว่าคนที่ปลูกพืชมาก หรือเลี้ยงสัตว์มาก ๆ แล้วนำไปขายหารายได้เลี้ยงครอบครัวเรียกได้ว่าเขาประกอบอาชีพอะไร

1.2 สุ่มนักเรียนให้ออกมาเล่าประสบการณ์ในการเพาะปลูก และเลี้ยงสัตว์

2. ขั้นสอน

2.1 ให้นักเรียนอ่านคำใหม่จากบัตรคำที่ครูชูให้อ่านทีละคำ คำใดอ่านไม่ได้ให้อ่านแบบแจกลูกหรือสะกดคำ ครูนำคำใหม่เสียบไว้บนกระเป่าหนึ่งแล้วให้นักเรียนฝึกอ่านพร้อมกันทีละคำอีกครั้งหนึ่ง

2.2 แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน จากกิจกรรมแบ่งกลุ่มชื่อ "เสื้อสวย" ซึ่งเสื้อนี้จะมีเนคไทและกระเป่าติดอยู่ด้วย

วิธีการ

- 1) สมมติให้ครูเป็นแม่ค้าขายเสื้อผ้า ให้นักเรียนเข้าแถวมาซื้อ
- 2) ให้นักเรียนเข้ากลุ่มกัน โดยเสื้อสีเดียวกันจะอยู่กลุ่มเดียวกัน

ให้แต่ละกลุ่มค้นหาความหมายของคำใหม่จากประมวลคำใหม่ท้ายหนังสือเรียน แล้วให้แต่ละกลุ่มฝึกแต่งประโยคจากคำใหม่ โดยครูเอ่ยชื่อคำใหม่ แต่ละกลุ่มต้องช่วยกันแต่งประโยคด้วยปากเปล่าและต้องไม่ซ้ำกับกลุ่มอื่น

2.3 ให้นักเรียนเขียนตามคำบอกของครูทีละคำลงในสมุด แล้วให้นักเรียนตรวจความถูกต้องจากบัตรคำที่ครูเสียบไว้บนกระเป่าหนึ่ง คำใดผิดแก้ไขให้ถูกต้อง

2.4 ให้นักเรียนทุกคนอ่านในใจเนื้อเรื่องจากหนังสือเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เล่ม 1 เรื่อง เพื่อนใหม่ ตั้งแต่ ดวงอาทิตย์ล้อยต่ำลงมากแล้ว.....จนถึง....จะไปเยี่ยมที่บ้านของเด็ก ๆ ทุกคน

2.5 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันแปลข้อความจากแถบประโยคที่ครูแจกให้ เป็นคำใหม่หรือข้อความใหม่ที่มีความหมายเหมือนข้อความเดิม แล้วส่งตัวแทนออกมาอ่านให้กลุ่มอื่น ๆ ฟัง

เกษตรอำเภอเล่าถึงประโยชน์นานับการของธรรมชาติให้พวกเด็ก ๆ ฟัง

วีระบอกว่าจะลองทำดูเพื่อตัดสันดานเกเรของเจ้าจ้อ

เขากลัวว่ามันจะชุกลูกไก่ไว้ตอนไหนอีก

เมื่อย้ายมาใหม่ ๆ ก็ได้ยืมกิตติศัพท์คุณลุงทรัพย์ ประสงค์สุข

2.6 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเรียงประโยคตามลำดับเหตุการณ์ จากประโยค
ในข้อ 2.5

2.7 ครูแจกแผ่นกระดาษที่มีข้อความและคำให้นักเรียนกลุ่มละ 1 แผ่นให้แต่ละ
กลุ่มช่วยกันหาคำหรือข้อความที่มีความสัมพันธ์กันโดยลากเส้นโยง แล้วตรวจคำตอบจากเฉลยบน
กระดาน

2.8 ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายถึงใจความสำคัญของเรื่องที่เรียนไปแล้ว และคาด
คะเนเหตุการณ์ว่าเป็นอย่างไร แล้วส่งตัวแทนออกมาเล่าให้เพื่อนฟัง

3. ขั้นสรุป

3.1 ให้นักเรียนอ่านในใจเนื้อเรื่องทั้งหมด แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

- 3.1.1 เกษตรอำเภอล่าอะไรให้เด็ก ๆ ฟัง
- 3.1.2 ธรรมชาติ คืออะไร
- 3.1.3 ทำไมจ๋อจึงไม่กล้าเข้ามาใกล้วีระ
- 3.1.4 ทำไมวีระจึงต้องเดินเข้าไปดูเจ้าจ๋อ
- 3.1.5 เกษตรอำเภอนะนำวีระอย่างไรที่จะไม่ให้เจ้าจ๋อถอนขนลูกไก่
- 3.1.6 กิตติศัพท์ของคุณลุงทรัพย์เป็นอย่างไร
- 3.1.7 เกษตรอำเภอสัญญาจากกันได้อย่างไร
- 3.1.8 นักเรียนคิดว่าเกษตรอำเภอบอกตามสัญญาได้หรือไม่

4. ขั้นวัดผล

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 6 ในหนังสือแบบฝึกหัดภาษาไทย ข้อ 2.7 หน้า 41
ข้อ 3.2 หน้า 43 ข้อ 3.3 หน้า 44 ข้อ 4.2 หน้า 45

สื่อการเรียน

1. บัตรคำ
2. กระเป๋าผั่ง
3. เสื้อที่หิ้วจากกระดาษ
4. หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้น ป.4 เล่ม 1 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
5. แบบฝึกหัดภาษาไทย ชั้น ป.4 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

ประ เมีนผล

1. สั้งเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สั้งเกตจากการสรุ่บใจความสำคัญ
3. สั้งเกตจากการตอบค้าถาม
4. จากการตรวจแบบฝึกหัด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ง

แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

คำชี้แจงในการทำแบบทดสอบ

การทดสอบฉบับนี้มีทั้งหมด 30 ข้อ เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก คือ ก ข ค และ ง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว โดยทำเครื่องหมาย x ลงในช่อง ให้ตรงกับ ก ข ค หรือ ง ในกระดาษคำตอบ

ตัวอย่าง จงอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ (0)

"เวลาเรียนก็ไม่ตั้งใจ เอาแต่เล่น แล้วเธอจะสอบได้อย่างไร"

(0) ข้อความนี้น่าจะเป็นคำพูดของใคร

ก. พี่

ข. น้อง

ค. ครู

ง. เพื่อน

คำตอบที่ถูกต้องที่สุด คือ ข้อ ค ให้ทำเครื่องหมาย x ลงในกระดาษคำตอบ ดังนี้

กระดาษคำตอบ

ข้อ	ก	ข	ค	ง
0			X	

ถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบให้ทำดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง
0		X	X	

อ่านข้อความแล้วตอบคำถามข้อ 1

"เอ๊ะ! นี่เธอผู้คนที่มาไม่ถึงได้เบียดเสียดเบียดคยัดแบบนี้ น่าเบื่อออก ร้อนก็ร้อนร้อนอย่างนี้ไม่มาดูหรอก นอนอยู่กับบ้านดูทีวีดีกว่า นี่ถ้าไม่ใช่หนังเรื่องคนโปรดฉันไม่มาหรอก"

1. "เบียดเสียดเบียดคยัด" มีความหมายตรงกับข้อใด
- ก. ตลาดนัดวันนี้ผู้คนมากของจึงขายดี
 - ข. รถเมล์คันนี้แน่นแน่นยังกับปลากระป๋อง
 - ค. วันนี้ปลอดคนดีจัง อย่างนี้มาเดินเที่ยว
 - ง. คนที่เบียดเข้ามาเพราะต้องการอยู่แถวหน้า
- อ่านข้อความแล้วตอบคำถามข้อ 2-3

"ฉันเพิ่งเลิกประชุม แหม! พุดแล้วยังจุ้นไม่หายเวลาสมศรีพูดอะไรนะ สูดจะต้องคอยเป็นลูกคู่ทุกเรื่อง"

2. "สูดต้องคอยเป็นลูกคู่ทุกเรื่อง" คำที่ขีดเส้นใต้มีความหมายเหมือนข้อใด
- ก. พี่ข้าพี่พลอย
 - ข. เออออห่อหมก
 - ค. นายว่าข้าพี่พลอย
 - ง. ชักใบให้เรือเสีย
3. ขณะนี้ผู้พูดมีอารมณ์อย่างไร
- ก. ตื่นเต้น
 - ข. โมโห
 - ค. หงุดหงิด
 - ง. เบื่อหน่าย

อ่านข้อความแล้วตอบคำถามข้อ 4

"พ่อกับแม่บอกว่าฉันโตขึ้นเยอะ และชมว่าฉันดีขึ้นหลายอย่าง เช่น ทำงานประณีต พุดจาเรียบร้อย ไม่กระด้าง ก้าวร้าวอย่างเมื่อก่อน นี่ต้องเป็นเพราะป้าและคุณครูอบรมสั่งสอนฉัน และเพราะฉันมีเพื่อนดี ๆ อย่างพวกเธอ"

4. ข้อความนี้สรุปได้ว่าอย่างไร

- ก. ภัยและประสบการณ์ทำให้คนเปลี่ยนแปลง
- ข. สิ่งแวดล้อมช่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคน
- ค. บิดามารดาอบรมปรารถนาที่จะเห็นบุตร เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี
- ง. เด็กดีมีผลจากการอบรมสั่งสอนอย่างจริงจังจากบ้านและโรงเรียน

อ่านข้อความแล้วตอบคำถามข้อ 5

"นี่ลูกก็เกิดหลายเดือนแล้ว เรายังไม่ได้ตั้งชื่อให้ลูกเลย ฉันว่าเราไปหาท่านสมภารให้ตั้งชื่อให้ดีไหมคะ"

"ดีเหมือนกัน แต่เตรียมจด วัน เดือน ปี ไปด้วยนะ"

5. "เตรียมจด วัน เดือน ปี ไปด้วยนะ" คำที่ขีดเส้นใต้มีความหมายคล้ายข้อใด

- ก. ดวงชะตา
- ข. อายุขัย
- ค. ตกพาก
- ง. โชคชะตา

อ่านข้อความแล้วตอบคำถามข้อ 6-10

บัตันวันอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ได้ถูกรัฐบาลสั่งปิดไปเรียบร้อยแล้ว เพื่อที่จะได้เป็นการอนุรักษ์ธรรมชาติเอาไว้ให้มากที่สุด ต่อไปนี้ต้นไม้ที่สูงสล้าง คงจะชุกงัก้านใบ ได้อย่างมีความสุข สัตว์น้อยใหญ่คงโผล่หน้าสลอนคูอะไรต่อมิอะไรได้โดยไม่ต้องเกรงกลัวสายตาของมนุษย์ ดอกไม้คงส่งกลิ่นหอมตลบอบอวล เสียงจักจั่นคงดังระงมไปทั่วป่าอย่างเช่นเคย นี่แหละคือมรดกอันล้ำค่าที่จะได้เก็บไว้ให้ลูกหลานได้เห็นต่อไป

6. "บัตันวันอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ได้ถูกรัฐบาลสั่งปิด" หมายความว่าอย่างไร
 - ก. ท้าไว้รอบขอบชิดปิดประตูไม่ให้คนเข้าไป
 - ข. ห้ามไม่ให้ผู้คนเข้าไปอย่างเด็ดขาด
 - ค. ยกเลิกการใช้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว
 - ง. ยกเลิกการให้เป็นป่าสงวน
7. "การอนุรักษ์ธรรมชาติ" มีความหมายใกล้เคียงกับข้อใด
 - ก. สงวนและเก็บรักษาไว้ไม่นำออกมาใช้
 - ข. สงวนและรักษาให้มีสภาพเหมือนเดิม
 - ค. สงวนและรวบรวมสิ่งใหม่ ๆ ไว้ให้มาก
 - ง. สงวนและสร้างสิ่งใหม่ขึ้นมาแทน
8. ทำไมรัฐบาลจึงต้องสั่งปิดอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่
 - ก. เพราะการปรับปรุงธรรมชาติให้ดีกว่านี้สำหรับนักท่องเที่ยว
 - ข. เพราะไม่ต้องการให้ธรรมชาติถูกทำลายไปมากกว่านี้
 - ค. เพราะวนอุทยานแห่งนี้มีทรัพยากรที่มีค่ามาก
 - ง. เพราะประชาชนเรียกร้องให้ปิดโดยเร็ว
9. การที่รัฐบาลสั่งปิดอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ จะก่อให้เกิดผลเสียอย่างไรในระยะใกล้
 - ก. รัฐบาลขาดรายได้จากการท่องเที่ยวมากที่สุด
 - ข. ธรรมชาติต่าง ๆ บนอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ไม่มีคนดูแล
 - ค. เจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวบนเขาใหญ่ไม่มีงานทำ
 - ง. ต้องใช้งบประมาณอย่างมากมาใช้ในการฟื้นฟูธรรมชาติบนเขาใหญ่

10. จากการที่รัฐบาลปิดสวนอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่จะส่งผลกระทบต่อ
- อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่จะมีธรรมชาติที่สมบูรณ์ให้คนรุ่นหลังได้เห็น
 - อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่จะเป็นที่ที่สงบร่มเย็น
 - อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่จะไม่มีชื่อเสียงอีกต่อไป
 - อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ก็จะไม่มีผู้คนสนใจอีกต่อไป

อ่านข้อความแล้วตอบคำถาม ข้อ 11-17

"นั่นไง คุณพ่อของอ้อยทางทางภูมิจึงเลยนะ แต่ เอ! ไครนะที่เดินคู่กับคุณพ่อของอ้อย คุณแต่งตัวเข้าซี รุ่มร่าม แดมเสื้อผ้าก็ดูสีฉูดฉาดเชียว" สุดาพูด

"อ้อ! คนนั้นนะหรือ ! คุณอาของอ้อยรู้สึกว่าเขาจะเป็นพวกศิลปินอะไรทำนองนั้นแหละ เห็นอ้อยเล่าให้ฟังว่าคุณอาเขาเป็นนักแสดง มหรสพในงานนี้คุณอาเขาเป็นคนจัดการให้ทั้งหมด" อารี อธิบายให้สุดาฟัง

"เดี๋ยวเราขึ้นไปข้างบนดีกว่า รู้สึกจะได้เวลาที่พระจะเทศน์แล้ว เทศน์กัณฑ์ มัทธิเสียด้วย ฉันทายกฟังจังเลย รีบขึ้นไปเถอะอารี"

"ปีนี้งานทอดกฐินใหญ่โตกว่าทุกปี นี่เพราะคุณพ่อของอ้อยเขาเป็นตัวตั้งตัวตี คิดว่าคงได้เงินสร้างศาลาจนเสร็จแน่ เพราะได้ยืมพวกผู้ใหญ่เขาคูกันว่าได้เงินทอนมากเป็นประวัติการณ์" อารีเล่าให้ฟังต่อ

11. เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นที่ไหน

- บริเวณโรงเรียน
- บริเวณหมู่บ้าน
- บริเวณวัด
- บริเวณตลาด

12. "แต่งตัวรุ่มร่ามแวมเสื้อผ้าก็ดูสีฉูดฉาด" ข้อความนี้ตรงกับบุคคลในข้อใด

- อ้อม ใส่กระโปรงตัวใหญ่สีแดงสลับ เขียวยาวถึงข้อเท้า
- ต้อย ใส่กระโปรงตัวใหญ่สีแดงยาวถึงข้อเท้า เสื้อสีเหลืองสลับแดง
- น้อย ใส่กางเกงยีนส์ตัวใหญ่เสื้อยืดสีแดงสลับสีดำ
- โป้ง ใส่กางเกงยีนส์ตัวใหญ่เสื้อสีส้มสลับกับสีดำ

13. "คุณพ่ออ้อยเขาเป็นตัวตั้งตัวตี" ข้อความที่ขีดเส้นใต้มีความหมายคล้ายข้อใดมากที่สุด
- หัวใจ
 - เจ้าพ่อ
 - ผู้อำนวยการ
 - หัวเรือใหญ่
14. อ้อย สุดา อารี มีความเกี่ยวข้องกันอย่างไร
- เป็นพี่น้องกัน
 - เป็นเพื่อนกัน
 - เป็นญาติกัน
 - เป็นคนรู้จักกันธรรมดา
15. ใจความสำคัญของข้อความข้างต้นสรุปได้ว่าอย่างไร
- คุณพ่อของอ้อยนำภริยามาทอดที่วัดและได้เงินจากการทำบุญมากกว่าทุกปี
 - สุดา อารี มาร่วมงานทอดกฐินที่วัดและชมมหรสพอย่างเพลิดเพลิน
 - ผู้ใหญ่หลายคนพูดกันว่าปีนี้ได้เงินจากการทอดกฐินมากมายเหลือเกิน
 - งานทอดกฐินปีนี้จัดยิ่งใหญ่กว่าทุกปีที่ผ่านมาเพราะจะสร้างศาลา
16. หลังจากทอดกฐินแล้ว จะเกิดผลอย่างไรต่อมา
- ครอบครัวของอ้อยจะนำภริยามาทอดอีก
 - คนจะนำเงินมาทำบุญเพิ่มขึ้น
 - การสร้างศาลาจะแล้วเสร็จ
 - คนอื่น ๆ อยากร่วมมาทอดกฐินมาก
17. ถ้าไม่มีการทอดกฐินในครั้งนี จะเป็นอย่างไรร
- การสร้างศาลาจะเสร็จช้ากว่านี้
 - การสร้างศาลาจะยกเลิกไป
 - วัดนี้จะมีศาลาสำหรับฟังเทศน์
 - ชาวบ้านก็จะร่วมกันบริจาคทรัพย์

อ่านข้อความแล้วตอบคำถามข้อ 18-21

ขณะที่บ้อมกำลังซื้อของอยู่ ฝนก็ตกลงมาอย่างหนัก และตกปรอย ๆ ต่อไปอีก โดยไม่มีทีท่าว่าจะหยุด บ้อมจึงตัดสินใจที่จะเดินกลับบ้าน เพราะเกรงว่าแม่จะเป็นห่วง เนื่องจากไม่ได้บอกทางบ้านไว้ว่าจะมาซื้อของ ผู้คนที่หลบฝนอยู่ตามร้านค้าก็เริ่มทยอยกันกลับบ้าน แล้วบ้อมเดินมาตามถนนเล็ก ๆ ที่จะเข้าหมู่บ้าน เขามีความรู้สึกว่ามีคนเดินตามเขามา เขาจึงเหลียวหลังซ้ายเลืองขวามือ ๆ ก็เห็นชายสองคนเดินตามเขามาไม่ห่างนัก หน้าตาของชายสองคนคุ้นเคยแล้ว ดวงตาทั้งสองคนมองมายังบ้อม บ้อมรู้สึกกลัวมาก แล้วชายสองคนก็เดินขึ้นมาชนบ้อมไว้และบอกว่า "ถอดสร้อย ส่งมาเดี๋ยวนี้ ถ้าไม่ยอมตาย" บ้อมกลัวจนขวัญหนีดีฝ่อ ทว่าจะไรไม่ถูก บ้อมจับสร้อยแน่นเสียดายมาก แต่ขณะที่กำลังจะถอดสร้อยนั้น ก็มีเสียงรถจักรยานยนต์ดังมา คนร้ายสองคนจึงวิ่งหนีเตลิดเปิดเปิงเข้าไปในพุ่มไม้ข้างทาง ปรากฏว่ารถจักรยานยนต์นั้นเป็นของลุงอวบน้ำนั่นเอง ลุงอวบน้ำรีบวิ่งมาช่วยบ้อมไม่ให้ถูกคนร้ายปล้นเอาสร้อยไปได้ อย่างทันที เพราะแม่เคยห้ามไม่ให้บ้อมสวมสร้อย

18. กลัวจนขวัญหนีดีฝ่อ มีความหมายเหมือนกับข้อใด
- เตลิดเปิดเปิง
 - ซึ้งสมอง
 - หัวทกกันขวิด
 - ผีซ้ำด้าพลอย
19. ใจความสำคัญของเรื่องราวข้างต้นนี้สรุปได้ว่าอย่างไร
- แม่ของบ้อมเคยสั่งไม่ให้บ้อมสวมสร้อยแต่บ้อมไม่เชื่อ
 - บ้อมซื้อของที่ตลาดเสร็จก็เดินกลับบ้านคนเดียว คนร้ายตามมา
 - ลุงอวบน้ำช่วยบ้อมไม่ให้ถูกคนร้ายปล้นเอาสร้อยไปได้ อย่างทันที
 - บ้อมถูกคนร้ายจะปล้นเอาสร้อยแต่คนร้ายได้ยินเสียงจักรยานยนต์จึงหนีไปเสียก่อน

20. ถ้าไม่ได้ยินเสียงรถจักรยานยนต์อะไรจะเกิดขึ้น
- คนร้ายอาจจะจับป้อมไปเรียกค่าไถ่
 - คนร้ายจะทุบป้อมเพราะป้อมขัดขึ้น
 - คนร้ายปล้นเอาสร้อยคอไปได้และทุบป้อม
 - คนร้ายปล้นเอาสร้อยคอและเอาของมีค่าอย่างอื่นไปอีก
21. ถ้าป้อมเล่าเรื่องที่เกิดขึ้นให้คนอื่น ๆ ฟัง เหตุการณ์จะเป็นอย่างไร
- ทุกคนจะระวังตัวมากขึ้นและแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบ
 - ทุกคนจะกลัวมากไม่ยอมเดินไปตลาด
 - ไม่มีใครกล้าเดินทางผ่านถนนสายนี้อีก
 - ทุกคนจะระวังตัวไม่สวมของมีค่า

อ่านข้อความแล้วตอบคำถาม ข้อ 22-25

นายอำเภอมาเยี่ยมโรงเรียนของเราวันนี้ นักเรียนทุกคนก็หัวทำอย่างนอบน้อม ท่านพอใจมากที่เห็นเด็ก ๆ มีอุปนิสัยดี กิริยามารยาทเรียบร้อย ไม่เย่อหยิ่งจองหอง เด็ก ๆ สังเกตอาการกิริยาของนายอำเภอแล้วรู้สึกศรัทธา และไว้เนื้อเชื่อใจ เคยได้ยินกิตติศัพท์ของท่านว่าเป็นนายอำเภอตัวอย่าง มีความซื่อสัตย์มาก ตั้งใจทำงาน เพ็งย้ายมาจากอำเภออื่น ท่านสนใจในเรื่อง การปลูกพืชหมุนเวียนมากเพราะจะทำให้พื้นที่ดินไม่ว่างเปล่ามีพืชปกคลุมหน้าดินจะได้ไม่สูญเสียความอุดมสมบูรณ์ อีกอย่างประชาชนจะได้มีรายได้ตลอดปี นายอำเภอได้ให้เกษตรอำเภอออกมาช่วยแนะนำชาวบ้านในเรื่องการปลูกพืชการบำรุงดูแลรักษา ในไม่ช้าทุกบ้านก็มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการปลูกพืชหมุนเวียน จนทำให้หลายครอบครัวมีเงินพอที่จะส่งลูกไปเรียนต่อในตัวเมืองได้ หมู่บ้านของเรากลายเป็นหมู่บ้านที่กำลังพัฒนาเจริญขึ้นเรื่อย ๆ

วันนี้ท่านนายอำเภอแต่งเครื่องแบบชุดสีก็เดินตรวจเยี่ยมการ ปลูก ลอก ปลูก ปลูก เพื่อส่งน้ำไปใช้ให้เพียงพอในการเพาะปลูก ชาวบ้านต่างพากันเลื่อมใสมาก บางครั้งท่านก็นั่งยอง ๆ กินข้าวกับชาวบ้าน ไม่ได้รังเกียจเลย ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในหมู่บ้านดีขึ้น ผู้คนไม่ต้องอพยพไปทำงานที่อื่น

22. ข้อใดเรียงลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้อง
1. ผู้คนไม่ต้องอพยพไปทำงานที่อื่น
 2. นายอำเภอสนใจการปลูกพืชหมุนเวียน
 3. นายอำเภอมาเยี่ยมการชุด ลอก กู คลอง
 4. เกษตรอำเภอช่วยแนะนำเรื่องการเพาะปลูก
 5. หลายบ้านมีเงินส่งลูกไปเรียนในตัวเมือง
- ก. 5 4 3 2 1
 ข. 4 3 5 2 1
 ค. 2 4 5 3 1
 ง. 1 2 4 3 5
23. ก่อนที่ยังไม่มีการส่งเสริมการปลูกพืชหมุนเวียน ประชาชนในหมู่บ้านเป็นอย่างไร
- ก. บางคนก็ร่ำรวยบางคนก็ยากจน
 - ข. ส่วนมากยากจน ต้องอพยพไปทำงานที่อื่น
 - ค. ยากจนมากอยู่กับบ้านเฉย ๆ ไม่ได้ทำอะไร
 - ง. ทุกรอบครัวมีรายได้พอกินพอใช้ไม่เดือดร้อน
24. ต่อไปในอนาคตหมู่บ้านนี้จะ เป็นอย่างไร
- ก. คนในหมู่บ้านจะมีการติดต่อกับคนภายนอกมากมาย
 - ข. เจ้าหน้าที่ของอำเภอจะมาดูแลหมู่บ้านนี้มากขึ้น
 - ค. หมู่บ้านนี้จะได้รับรางวัลการประกวดหมู่บ้าน
 - ง. ประชาชนจะมีเศรษฐกิจและฐานะความเป็นอยู่ดีขึ้น
25. หมู่บ้านนี้เป็นหมู่บ้านลักษณะใด
- ก. หมู่บ้านขนาดใหญ่
 - ข. หมู่บ้านพัฒนาแล้ว
 - ค. หมู่บ้านกำลังพัฒนา
 - ง. หมู่บ้านสามัคคี

อ่านข้อความแล้วตอบคำถามข้อ 26-30

ได้มีการชี้ให้เห็นถึงผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมของกิจการสนามกอล์ฟ ดังนั้นจึงขอ
 ละเว้นไม่นำมากล่าวซ้ำ หากแต่จะไดยกตัวอย่างของภัยอันตรายต่อสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้น
 และกำลังจะเกิดขึ้นในพื้นที่บางแห่งดังนี้ เช่น ที่อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา
 สนามกอล์ฟแห่งหนึ่งตั้งประชิด ตัดริมคลอง แม่น้ำบางปะกง สนามกอล์ฟแห่งนี้อาจไม่มี
 ปัญหา เรื่องกินไม่รู้จักอิ่ม เพราะอยู่ใกล้แหล่งน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่แม้ว่าจะต้องใช้น้ำ
 เพื่อบำรุงป่าเรอตตนเอง โดยเฉลี่ยถึงวันละประมาณ 3,000-4,000 ลูกบาศก์เมตรก็ตาม
 หากแต่สารเคมีหรือยาปราบศัตรูพืชที่สนามกอล์ฟแห่งนี้ต้องใช้โดยเฉลี่ยประมาณกว่า เดือน
 ละไม่น้อยกว่า 15-20 ตันถ่ายเทลงแม่น้ำบางปะกงทั้งโดยเจตนา โดยความประมาท
 คุณภาพของแม่น้ำบางปะกงได้ถูกทำลายลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อเกษตรกร
 ผู้เลี้ยงกุ้ง ปลา ในกระชัง รวมทั้งยังเป็นการทำลายแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำตามธรรมชาติ

26. อะไรเป็นต้นเหตุของภัยอันตรายที่ทำลายสิ่งแวดล้อม
- การขาดแคลนน้ำ
 - การสร้างสนามกอล์ฟ
 - การเสื่อมคุณภาพของแม่น้ำ
 - การทำลายแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ
27. อาจไม่มีปัญหา เรื่องกินไม่รู้จักอิ่ม เพราะอยู่ใกล้แหล่งน้ำขนาดใหญ่ ข้อความที่ขีดเส้นใต้
 หมายถึงอะไร
- ปัญหาเรื่องอาหารที่ใช้รับประทาน
 - ปัญหาเรื่องกินเท่าไรก็ไม่รู้จักพอ
 - ปัญหาเรื่องคนที่ขาดแคลนอาหาร
 - ปัญหาเรื่องมีน้ำไม่เพียงพอ
28. ใจความสำคัญของความนี้สรุปได้อย่างไร
- การสร้างสนามกอล์ฟทำให้เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมอย่างมาก
 - การสร้างสนามกอล์ฟมีผลอย่างมากต่อผู้คนที่อาศัยอยู่ริมแม่น้ำ
 - การสร้างสนามกอล์ฟทำลายการเพาะเลี้ยงกุ้ง ปลา ในกระชัง
 - การที่สภาพแวดล้อมถูกทำลายทำให้ผู้คนเดือดร้อน

29. ถ้าไม่มีมาตรการในการควบคุมสนามกอล์ฟอะไรจะเกิดขึ้นในอนาคต
- ก. คุณภาพของแหล่งน้ำจะเสื่อมโทรมจนประชาชนไม่สามารถประกอบอาชีพเกษตรได้
 - ข. รัฐบาลจะมีรายได้จากการเก็บภาษีจากเจ้าของสนามกอล์ฟมาก
 - ค. ประชาชนจะหันไปสนใจในการลงทุนสร้างสนามกอล์ฟมากขึ้น
 - ง. กีฬาทางด้านนี้จะมีคุณภาพมากขึ้นเพราะมีที่ฝึกหลายแห่ง
30. จะมีการสร้างสนามกอล์ฟเพิ่มขึ้นที่บางปะกงอีกหรือไม่ในอนาคต
- ก. มีการสร้างขึ้นอีกเพราะเป็นกีฬาระดับโลก
 - ข. มีการสร้างเพิ่มขึ้นอีกถ้ามีมาตรการควบคุมที่ดี
 - ค. ไม่มีการสร้างอีกเพราะสื่อมวลชนได้ชี้ให้เห็นโทษ
 - ง. ไม่มีการสร้างอีกเพราะจะทำให้แม่น้ำบางปะกงเสื่อมคุณภาพ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์แบบทดสอบความเข้าใจภาษาไทย

1.1 การคำนวณค่าระดับความยากและอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความเข้าใจภาษาไทย

1.1.1 ระดับความยาก

$$P = \frac{R_u + R_l}{2f}$$

1.1.2 อำนาจจำแนก

$$D = \frac{R_u - R_l}{f}$$

เมื่อ P แทน ระดับความยาก

D แทน อำนาจจำแนก

R_u แทน จำนวนคนที่ทำข้อสอบได้ถูกในกลุ่มสูง

R_l แทน จำนวนคนที่ทำข้อสอบได้ถูกในกลุ่มต่ำ

f แทน จำนวนคนในแต่ละกลุ่ม ซึ่งมีจำนวนเท่ากัน

(ประคอง วรรณสุต, 2528)

1.2 การคำนวณหาความเที่ยงของแบบทดสอบวัดความเข้าใจภาษาไทย ซึ่งเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ให้คะแนนข้อที่ตอบถูกเป็น 1 คะแนน และให้คะแนนข้อที่ตอบผิดเป็น 0 คะแนน จำนวน 30 ข้อ ใช้สูตรของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน 20 (Kuder-Richardson 20)

$$K-R10 : R_{xx} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S^2_x} \right]$$

เมื่อ R_{xx}	แทน	สัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบทดสอบ
n	แทน	จำนวนข้อสอบในแบบทดสอบ
p	แทน	สัดส่วนของคนที่ตอบข้อสอบได้ถูกต้อง
q	แทน	สัดส่วนของคนที่ตอบแต่ละข้อผิด
pq	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ (ผลคูณของสัดส่วนของผู้ที่ตอบถูกและตอบผิด)
$\sum pq$	แทน	ผลรวมของผลคูณของสัดส่วนของผู้ตอบถูกและตอบผิด
S^2_x	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนของผู้ถูกสอบทั้งหมด

$$= \frac{\sum X^2}{N} - \frac{(\sum X)^2}{N}$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(ประสงค์ กรรณสูต, 2528)

2. การหาค่ามัชฌิมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทดสอบวัด

ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย

2.1 การหาค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนน จากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนน
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนนักเรียนในแต่ละกลุ่ม
 (ประกอบ กรรณสูตร, 2529)

2.2 การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากสูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนนักเรียน
 (ประกอบ กรรณสูตร, 2528)

3. การเปรียบเทียบค่ามัธยเลขคณิตของคะแนนทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยด้วยการทดสอบค่าที (t-test)
 การเปรียบเทียบค่ามัธยเลขคณิตของคะแนนทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยชนิดตัวอย่างประชากรสัมพันธ์กัน

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}$$

- เมื่อ t แทน อัตราส่วนวิกฤติ
 $\sum D$ แทน ผลรวมของผลต่างของคะแนน
 $\sum D^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของผลต่างของคะแนน
 N แทน จำนวนนักเรียนในแต่ละกลุ่ม
 $df = N-1$
(ประกอบ กรรณสูตร, 2528)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาค่าระดับความยากและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย

ตารางที่ 5 การหาค่าระดับความยากและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย

ข้อ	จำนวนผู้ตอบถูก		ระดับความยาก (P)	อำนาจจำแนก (D)
	กลุ่มสูง (Ru)	กลุ่มต่ำ (Rl)		
1	24	11	0.42	0.31
2	19	8	0.32	0.26
3	26	12	0.45	0.33
4	25	12	0.44	0.31
5	21	7	0.33	0.33
6	27	15	0.50	0.29
7	36	27	0.75	0.21
8	39	25	0.76	0.33
9	17	5	0.26	0.29
10	39	20	0.70	0.45
11	41	21	0.74	0.48
12	36	25	0.73	0.26
13	19	10	0.35	0.21
14	41	23	0.76	0.43
15	21	10	0.37	0.26
16	36	16	0.62	0.48

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อ	จำนวนผู้ตอบถูก		ระดับ ความยาก (P)	อำนาจ จำแนก (D)
	กลุ่มสูง (R _u)	กลุ่มต่ำ (R _L)		
17	34	16	0.60	0.43
18	22	4	0.31	0.43
19	33	16	0.58	0.40
20	31	15	0.55	0.38
21	30	14	0.52	0.38
22	32	16	0.57	0.38
23	37	15	0.62	0.52
24	40	25	0.77	0.36
25	36	15	0.61	0.50
26	37	16	0.63	0.50
27	19	9	0.33	0.24
28	30	12	0.50	0.43
29	39	16	0.65	0.55
30	24	11	0.42	0.31

$$\sum X = 1411$$

$$\sum X^2 = 26509$$

$$\bar{X} = 16.80$$

$$S.D = 5.77$$

$$\sum pq = 6.74$$

$$N = 84$$

$$n = 30$$

ตัวอย่างการค้นหาค่าระดับความยากและอำนาจจำแนกของข้อสอบข้อที่ 1

ข้อมูล

$$R_u = 24 \quad R_L = 11 \quad f = 42$$

ระดับความยาก

$$P = \frac{R_u + R_L}{2f} = \frac{24 + 11}{2(42)} = 0.42$$

อำนาจจำแนก

$$D = \frac{R_u - R_L}{f} = \frac{24 - 11}{42} = 0.31$$

ระดับความยากของแบบทดสอบมีค่าตั้งแต่ .26 - .77

อำนาจจำแนกของแบบทดสอบมีค่าตั้งแต่ .21 - .55

2. ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน จำนวน 30 ข้อ

ข้อมูล

$$N = 84 \quad \sum X = 1411 \quad \sum X^2 = 26509 \quad S^2_x = 33.34$$

$$\sum pq = 6.74 \quad \bar{X} = 16.80 \quad S.D. = 5.77 \quad n = 30$$

$$\text{แทนค่า } S^2_x = \frac{\sum X^2}{N} - \left(\frac{\sum X}{N} \right)^2 = \frac{26509}{84} - \left(\frac{1411}{84} \right)^2 = 33.34$$

$$\begin{aligned}
 K - R_{20} : r_{xx} &= \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{pq}{S^2_x} \right] \\
 &= \frac{30}{30-1} \left[1 - \frac{6.74}{33.34} \right] \\
 &= 0.83
 \end{aligned}$$

ความเที่ยงของแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย มีค่าเท่ากับ 0.83

3. หาค่ามัชฌิมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลอง

ตารางที่ 6 การหาค่ามัชฌิมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลอง

เลขที่	กลุ่มทดลอง			
	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง	
	X ₁	X ₁ ²	X ₂	X ₂ ²
1	12	144	28	784
2	11	121	22	324
3	14	196	13	361
4	8	64	19	400
.
.
.
30				
รวม (Σ)	271	2703	536	9910

ก่อนการทดลอง

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N} = \frac{271}{30} = 9.03$$

$$\text{S.D.} = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

$$= \sqrt{\frac{30(2703) - (271)^2}{30(30-1)}}$$

$$= 2.97$$

หลังการทดลอง

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N} = \frac{536}{30} = 17.87$$

$$\text{S.D.} = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

$$= \sqrt{\frac{30(9910) - (536)^2}{30(30-1)}}$$

$$= 3.39$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4. การหาค่ามัธยฐานเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มควบคุม

ตารางที่ 7 การหาค่ามัธยฐานเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของกลุ่มควบคุม

เลขที่	กลุ่มควบคุม			
	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง	
	X_1	X^2_1	X_2	X^2_2
1	12	144	28	484
2	15	225	19	361
3	7	49	18	324
4	11	121	17	289
.
.
.
30				
รวม (Σ)	274	2692	428	6560

ก่อนการทดลอง

$$\Sigma X = 274$$

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{N} = \frac{274}{30} = 9.13$$

หลังการทดลอง

$$\Sigma X = 428$$

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{N} = \frac{428}{30} = 14.27$$

$$\text{S.D.} = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

$$= \sqrt{\frac{30(2692) - (274)^2}{30(30-1)}}$$

$$= 2.56$$

$$\text{S.D.} = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

$$= \sqrt{\frac{30(6560) - (428)^2}{30(30-1)}}$$

$$= 3.96$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 คะแนนทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

คนที่	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม	
	Pre-test	Post-test	Pre-test	Post-test
1	12	28	12	22
2	11	22	15	19
3	14	18	7	18
4	8	19	11	17
5	11	20	10	14
6	11	22	10	15
7	6	17	10	17
8	12	17	11	19
9	6	20	8	18
10	11	19	11	13
11	15	25	10	16
12	13	16	9	20
13	8	18	11	12
14	4	15	6	18
15	10	19	6	17
16	13	17	10	9
17	5	17	13	15
18	7	19	7	18
19	5	18	10	12
20	5	16	11	10
21	10	14	11	13
22	11	12	8	14

ตารางที่ 8 (ต่อ)

คนที่	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม	
	Pre-test	Post-test	Pre-test	Post-test
23	7	18	12	13
24	10	14	4	13
25	8	16	8	13
26	8	13	5	10
27	9	15	8	10
28	8	17	6	9
29	8	20	6	7
30	5	15	8	7
รวม	271	536	274	428
\bar{X}	9.03	17.87	9.13	14.27
S.D	2.97	3.39	2.56	3.96

ศูนย์วิทยุทันตกรรม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การเปรียบเทียบคะแนนทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยก่อนการทดลองระหว่าง
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่ามัธยฐานเลขคณิตคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยก่อน
การทดลองระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}$$

$N = 30 \quad \sum D = -3 \quad \sum D^2 = 399$

แทนค่า

$$t = \frac{-3}{\sqrt{\frac{30(399) - (-3)^2}{30-1}}}$$

$$= \frac{-3}{\sqrt{\frac{11970 - 9}{29}}}$$

$$= \frac{-3}{20.31}$$

$$= -0.14$$

$$df = N-1$$

$$.01t_{29} = 2.756$$

จะเห็นว่าค่าที่จากการคำนวณมีค่าน้อยกว่าในตาราง แสดงว่ามัธยฐานเลขคณิตของคะแนน
ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยก่อนการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ไม่มีนัยสำคัญ
ที่ระดับ .01 จึงสรุปได้ว่านักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยไม่แตกต่างกัน

การเปรียบเทียบคะแนนทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ก่อนการทดลองและ
หลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบคะแนนทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยก่อนการทดลอง
และหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

คนที่	กลุ่มทดลอง				คนที่	กลุ่มควบคุม			
	Pretest	Posttest	D	D ²		Pretest	Posttest	D	D ²
1	12	28	16	256	1	12	22	10	100
2	11	22	11	121	2	15	19	4	16
3	14	18	4	16	3	7	18	11	121
4	8	19	11	121	4	11	17	6	36
5	11	20	9	81	5	10	14	4	16
6	11	22	11	121	6	10	15	5	25
7	6	17	11	121	7	10	17	7	49
8	12	17	5	25	8	11	19	8	64
9	6	20	14	196	9	8	18	10	100
10	11	19	8	64	10	11	13	2	4
11	15	25	10	100	11	10	16	6	36
12	13	16	3	9	12	9	20	11	121
13	8	18	10	100	13	11	12	1	1
14	4	15	11	121	14	6	18	12	144
15	10	19	9	81	15	6	17	11	121
16	13	17	4	16	16	10	9	-1	1
17	5	17	12	144	17	13	15	2	4
18	7	19	12	144	18	7	18	11	121
19	5	18	13	169	19	10	12	2	4
20	5	16	11	121	20	11	10	-1	1

ตารางที่ 9 (ต่อ)

คนที่	กลุ่มทดลอง				กลุ่มควบคุม				
	Pretest	Posttest	D	D ²	คนที่	Pretest	Posttest	D	D ²
21	10	14	4	16	21	11	13	2	4
22	11	12	1	1	22	8	14	6	36
23	7	18	11	121	23	12	13	1	1
24	10	14	4	16	24	4	13	9	81
25	8	16	8	64	25	8	13	5	25
26	8	13	5	25	26	5	10	5	25
27	9	15	6	36	27	8	10	2	4
28	8	17	9	81	28	6	9	3	9
29	8	20	12	144	29	6	7	1	1
30	5	15	10	100	30	8	7	1	1
			265	2731				154	1272

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่ามัธยิม เลขคณิตคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย
ก่อนการทดลองและหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม

 $\sum D$

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N\sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}$$

ข้อมูล $N = 30$ $\sum D = 154$ $\sum D^2 = 1272$
แทนค่า

$$t = \frac{154}{\sqrt{\frac{30(1272) - (154)^2}{30-1}}}$$

$$t = \frac{154}{\sqrt{\frac{38160 - 23716}{29}}}$$

$$= \frac{154}{22.32}$$

$$t = 6.90$$

$$df = N-1$$

$$.01 t_{29} = 2.462$$

จะเห็นว่าค่า t ที่คำนวณได้มากกว่าค่าในตาราง แสดงว่ามัธยิมเลขคณิตของคะแนน
ทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยก่อนการทดลองกับหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มควบคุม
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้การสอนตามปกติ มีความ
เข้าใจในการอ่านภาษาไทยสูงขึ้นกว่าเดิม

ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่ามัธยิม เลขคณิตคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย
ก่อนการทดลองและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง

$$t = \frac{\bar{X} D}{\sqrt{\frac{N \bar{X} D^2 - (\bar{X} D)^2}{N-1}}}$$

ข้อมูล แทนค่า $N = 30$ $\bar{X} D = 265$ $\bar{X} D^2 = 2731$

$$t = \frac{265}{\sqrt{\frac{30(2731) - (265)^2}{30 - 1}}}$$

$$= \frac{265}{20.09}$$

$$= 13.19$$

df = N-1

.01 t₂₉ = 2.462

จะเห็นว่าค่า t ที่คำนวณได้มากกว่าค่าในตาราง แสดงว่าค่ามัธยิม เลขคณิตของคะแนน
ทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยก่อนการทดลองกับหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบชี้แนะมี
ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยสูงขึ้นกว่าเดิม

การเปรียบเทียบค่ามัธยฐานเลขคณิตของคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยก่อนการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่ามัธยฐานเลขคณิต คะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย หลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

$$\sum D$$

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N\sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}$$

$$N = 30, \sum D = 108, \sum D^2 = 836$$

แทนค่า

$$t = \frac{108}{\sqrt{\frac{30(836) - (108)^2}{30-1}}}$$

$$t = \frac{108}{\sqrt{\frac{25080 - 11664}{29}}} = \frac{108}{\sqrt{\frac{13416}{29}}}$$

$$t = \frac{108}{21.51}$$

$$t = 5.02$$

$$df = N-1$$

$$.01 t_{29} = 2.462$$

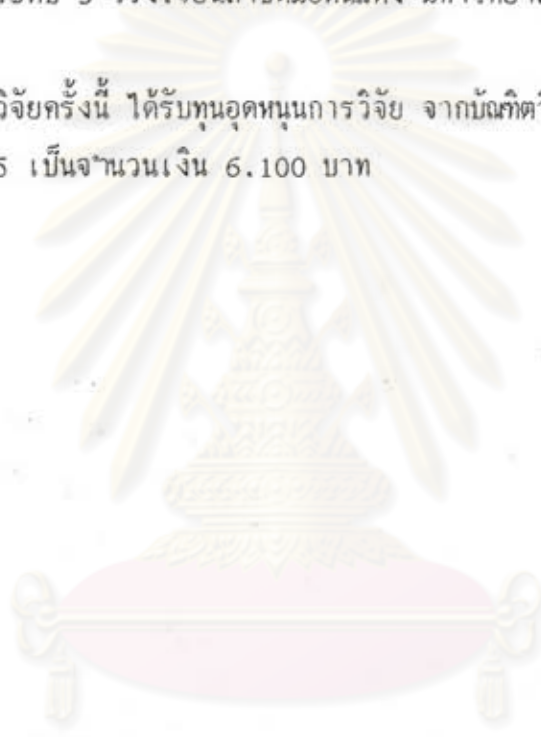
จะเห็นว่าค่า t ที่คำนวณได้มากกว่าค่าในตาราง แสดงว่ามัธยฐานเลขคณิตของคะแนนทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้การสอนแบบชี้แนะมีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้การสอนตามปกติ

ประวัติผู้เขียน

นางสาวจรรยา บุญมีประเสริฐ เกิดวันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ.2503 ที่ตำบลดอนลาน อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการศึกษา จากมหาวิทยาลัยขอนแก่น เมื่อ พ.ศ.2525 และเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาการศึกษา จากมหาวิทยาลัยขอนแก่น เมื่อ พ.ศ.2528 และเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาเอก สาขาการศึกษา จากมหาวิทยาลัยขอนแก่น เมื่อ พ.ศ.2532 ปัจจุบันรับราชการ ตำแหน่งอาจารย์ ระดับ 3 โรงเรียนสาธิตมอดินแดง มหาวิทยาลัยขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีงบประมาณ 2535 เป็นจำนวนเงิน 6.100 บาท

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย